Remedii naturale

Legume, fructe şi plante medicinale

O serie de legume şi fructe frecvent întâlnite în orice gospodărie, precum şi unele plante medicinale uşor de procurat nu sunt folosite la adevărata lor valoare. Deşi am mai scris despre acest lucru, revenim pentru a aminti că este foarte important ca plantele utilizate în scop medicinal să fie preparate corect. De exemplu, greşeli de genul fierberii plantelor care trebuie doar opărite sau pregătirea unei cantităţi prea mare de ceai, „pentru mai multe zile", fac ca principiile active care acţionează benefic asupra organismului să se piardă.

Infuzia se prepară în cele mai multe cazuri din 1-2 linguriţe de plantă mărunţită, pusă într-un vas smălţuit, peste care se toarnă o cană cu *apă clocotită* (aproximativ 250 ml), apoi se acoperă vasul şi se lasă astfel 15 minute. După care se strecoară.

Decoctul se prepară din rădăcini, bulbi, fructe sau coji de plante, din care substanţele active ies mai greu. Acestea se mărunţesc numai înainte de preparare. Decoctul se prepară de obicei din 1-2 linguriţe de plantă mărunţită, pusă într-un vas smălţuit, peste care se toarnă o cană cu *apă rece* (250 ml), apoi se pune la fiert şi, după ce dă în clocot, se mai fierbe la foc domol 20-30 de minute. Se strecoară iar cantitatea de lichid evaporată se completează cu apă fiartă şi răcită, care se toarnă peste planta din strecurătoare. În final, cantitatea obţinută trebuie să fie cât o cană de 250 ml.

◆ ***Afinele*** au o acţiune deosebit de benefică în ateroscleroză şi obezitate (se consumă 250 g de fructe zilnic, timp de 5 zile, de două ori pe lună) precum şi în diabetul zaharat (se consumă infuzia dintr-o linguriţă de frunze mărunţite la o cană cu apă, în cure de o lună şi jumătate, cu pauze de câte două săptămâni, câte 3 căni pe zi).

◆ ***Anghinarea***, pe lângă bine cunoscutul rol pozitiv în bolile ficatului şi ale vezicii biliare, previne formarea colesterolului (are acţiune antisclerotică). Se consumă sub formă de infuzie (2 linguriţe la o cană cu apă), în cure de o lună, cu pauze de câte o lună, 2 căni pe zi, între mese.

◆ ***Cartoful***, de fapt sucul obţinut din această legumă, are un puternic efect remineralizant. Un pahar de suc pe zi face minuni.

◆ ***Ceapa***, consumată mai ales crudă, previne ateroscleroza, iar sub formă de supă de ceapă este recomandată împotriva abuzului de alcool. Efect pozitiv are şi în diabetul zaharat şi litiaza renală (se consumă două cepe pe zi).

◆ ***Dovleacul*** combate constipaţia, are un efect calmant şi elimină lichidele din organism (creşte diureza). Se consumă pulpa de dovleac fie crudă (rasă, adăugată la diferite salate de vară), fie coaptă. Seminţele consumate ca atare elimină viermii intestinali (se consumă dimineaţa 100 g seminţe, timp de 4-5 zile, iar seara se ia un purgativ).

7 obiceiuri foarte proaste în alimentaţie

Studiile privind stilul de viaţă al românilor arată că mâncăm prea mult din tot ceea ce face rău sănătăţii (grăsimi, sare, zahăr...) şi astfel îi furnizăm organismului prea multe calorii. Acest „belşug" ajută la punerea temeliei pentru apariţia bolilor arterelor coronare, accidentelor vasculare cerebrale, hipertensiunii arteriale, artritei, diabetului cu debut la maturitate, obezităţii şi câtorva tipuri de cancer. Aceste boli sunt răspunzătoare de trei sferturi din totalul deceselor.

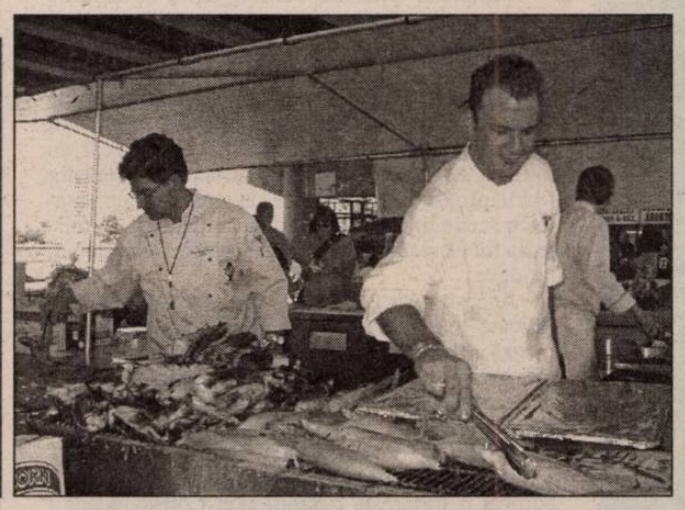

Care sunt „inculpaţii" cei mai periculoşi?

1. *Grăsimile.* Cei mai mulţi dintre noi nu ne dăm seama că 40% sau chiar mai mult din totalul caloriilor le consumăm sub formă de grăsime. Această cantitate depăşeşte cu mult posibilităţile metabolice obişnuite ale organismului. Rezultatul este îngroşarea sau chiar astuparea vaselor de sânge şi, implicit, apariţia bolilor arterelor coronare şi a accidentelor vasculare cerebrale. Alimentaţia bogată în grăsimi contribuie, de asemenea, la apariţia obezităţii, a diabetului şi a anumitor forme de cancer (de stomac, de colon).

2. *Zahărul.* Pentru foarte mulţi români zaharurile rafinate contribuie cu peste 20% la totalul caloriilor consumate într-o zi. Datorită faptului că aceste zaharuri sunt lipsite de fibre şi de alte substanţe nutritive, caloriile pe care le conţin sunt, în mod paradoxal, „goale" de energie. Energia furnizată de zaharurile rafinate, consumate în exces, este eliberată în forţă, pe moment, nu treptat, cât să asigure o funcţionare constant optimă a organismului. Pe de altă parte, densitatea calorică mare a zaharurilor şi surplusul acestui aliment constituie unul dintre cei mai puternici agenţi ai creşterii în greutate şi ai dereglărilor metabolice.

3. *Sarea.* Românii consumă în medie 15-20 g de sare pe zi (3-4 linguriţe), ceea ce înseamnă de circa 20 de ori mai mult decât ar fi admis, fapt care reprezintă unul dintre cei mai importanţi factori de risc în declanşarea hipertensiunii arteriale, insuficienţei cardiace şi bolilor de rinichi. Să nu uităm că există şi aşa-numita „sare ascunsă", cea care se află în mod natural în majoritatea alimentelor

(carne, lactate, legume), care oricum contribuie la asigurarea necesarului din organism.

4. *Proteinele.* O alimentaţie bazată în special pe carne, derivate ale acesteia şi alte produse de origine animală (ouă, lapte, brânzeturi etc.) furnizează organismului mai multe proteine, grăsimi şi colesterol decât poate să prelucreze şi produce mai multe toxine decât poate să elimine. Cei mai mulţi dintre noi consumăm de 2-3 ori mai multe proteine decât ar trebui. Oamenii de ştiinţă au ajuns în mod unanim la concluzia că o alimentaţie fără exces de proteine, grăsimi şi colesterol este esenţială pentru păstrarea sau îmbunătăţirea sănătăţii, precum şi pentru prelungirea duratei de viaţă.

5. *Alimentele rafinate.* Există pretutindeni în lume credinţa că rafinarea, prelucrarea casnică sau industrială cât mai sofisticată a alimentelor este ceva bun, pentru că înlătură din produsele astfel obţinute părţile nedigerabile, agenţii patogeni, pe scurt tot ceea ce ar dăuna sănătăţii. În ultimul timp însă, aflăm tot mai mult despre aditivii (celebrele E-uri, unele cu potenţial cancerigen) pe care industria alimentară îi foloseşte pentru optimizarea aspectului, gustului, mirosului, conservării alimentelor. Din alt punct de vedere, uităm că produsele rafinate sunt în general sărăcite în fibre, or s-a demonstrat deja cât de necesare sunt fibrele pentru protecţia împotriva cancerelor digestive, stabilizarea nivelului zahărului din sânge, menţinerea sub control a greutăţii corporale şi pentru prevenirea unui întreg cortegiu de tulburări gastrointestinale, cum ar fi litiaza biliară, hemoroizii, constipaţia, obstrucţia intestinală. Cerealele, legumele şi fructele neprelucrate sunt alimentele cele mai bogate în fibre.

6. *Băuturile.* Apa de la robinet sau apa plată îmbuteliată au tendinţa să fie înlocuite începând de la cele mai fragede vârste până la omul adult sau chiar vârstnic, cu orice altceva: băuturi carbogazoase, sucuri dulci şi acidulate, cafea, bere, vin sau alte băuturi alcoolice. Şi asta de mai multe ori pe zi. Aceste băuturi, fiind foarte bogate în calorii, produc perturbări importante ale zahărului din sânge, disfuncţii gastrice (balonări, spasme) sabotând totodată orice efort de control al greutăţii corporale. Iar alcoolul, cafeina, fosfaţii şi alte substanţe chimice prezente în aceste băuturi reprezintă riscuri suplimentare pentru sănătate.

7. *Gustările.* Deşi în România tradiţia în privinţa alimentaţiei este încă foarte puternică (acest lucru neavând în bună parte aspecte numai pozitive), produsele noi, de tip fast-food sau „de minţit foamea" sau „de alungat stresul" tind să ia locul hranei adevărate. Gustările din pungile frumos colorate sunt azi hrana preferată a copiilor de-o şchioapă, a adulţilor activi „care nu au timp pentru masă", a vârstnicilor „care vor să se răsfeţe cu

ceva bun", ba chiar şi a bolnavilor din spitale care se satură de regim. Mesele în familie sunt mai degrabă excepţia decât regula. Aceste gustări care fără îndoială oferă senzaţii gustative bine născocite perturbă însă digestia, împovărează digestia, produc balonări, arsuri, gaze, crampe sau chiar indigestie. În timp, îşi spun cuvântul prin declanşarea unor boli greu de vindecat.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

GOGU STOIAN din Iaşi. Crampele musculare sau „cârceii" cum se mai numesc au cauze multiple, cum ar fi: încălţămintea incomodă, varice la membrele inferioare, circulaţie periferică deficitară, consumul îndelungat al unor medicamente, în special diuretice printre care se află şi Furosemidul.

Cârcei în timpul nopţii

Probabil că în cazul dv., tratamentul de lungă durată cu Furosemid este motivul nr.1 în apariţia spasmelor musculare. Acest medicament care accelerează diureza elimină din organism, prin urină, pe lângă o serie de toxine şi minerale: sodiu, calciu, magneziu şi potasiu. Crampele musculare apar îndeosebi după eliminarea exagerată de potasiu şi calciu. De aceea, e necesar să vă refaceţi necesarul acestor elemente chimice, prin administrarea de suplimente farmaceutice. Aspacardinul pe care vi l-a recomandat medicul şi pe care îl luaţi în mod curent conţine atât potasiu, cât şi magneziu, dar probabil că organismul dv. resimte totuşi lipsa unor cantităţi optime. De asemenea, sarea obişnuită de bucătărie poate fi înlocuită cu sortimentele de sare fără sodiu, îmbogăţite însă cu clorură de potasiu, de amoniu, de calciu, cu citrat de magneziu şi acid citric. Înlocuind sarea de bucătărie cu această sare puteţi să recuperaţi treptat deficitul de potasiu şi de alte minerale, care apar după administrarea de diuretice şi care provoacă spasme musculare dureroase.

O problemă delicată

Constantin Crăciun (35 ani, Roşiori) ne scrie din partea sa şi a prietenei sale pentru a ne cere sfatul în ceea ce domnia sa consideră că ar fi „o problemă cam delicată". Ce se întâmplă? „Amândoi avem negi în zona genitală. Eu i-am cauterizat şi am reuşit să scap, dar prietena mea a urmat alt tratament, recomandat de dermatolog, şi nu a avut ameliorări. Ce trebuie să facem?" întreabă corespondentul nostru.

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE (Spitalul CFR – Iaşi)

– Stimate domnule Crăciun, trebuie spus de la bun început că problema care vă frământă atât pe dv. cât şi pe prietena dv. este cea a **vegetaţiilor veneriene (Condyloma-ta acuminata, verucile anogenitale)**. Este vorba aici de ceea ce se numeşte o virozã proliferativă, contagioasă şi autoinoculabilă, cu localizare genito – anală, uzual transmisă sexual.

Primul aspect pe care trebuie să-l avem în vedere este **agentul etiologic – human papilloma virus** *(HPV)*, un virus *ADN* epidermotropic, inclus tradiţional în familia **papovaviridae**, recent fiind discutată însă localizarea acestuia într-o familie aparte.

În ceea ce priveşte perioada sa de **incubaţie**, aceasta durează între **3 săptămâni** şi **8 luni**, cu o medie de 3 luni. **Durata leziunilor** variază însă de la **câteva săptămâni** până la **câţiva ani**, situaţie care este nu doar neplăcută, dar poate fi agravată, în cazul în care aceste leziuni rămân netratate, ele multiplicându-se şi extinzând-se.

Trebuie spus că dispariţia condiţiilor favorizante poate accelera vindecarea spontană, ceea ce este un element important şi de asemenea trebuie subliniat că **transformarea carcinomatoasă** este rară!

Subiectul principal care vă interesează pe dv., şi anume terapia vegetaţiilor veneriene include **tratamente medicamentoase, procedee fizice şi chirurgicale** şi, fiind un subiect de larg interes, vă promitem că vom reveni asupra lui.

MIHAELA DOROBANŢU

DESCOPERIRE DE SENZAȚIE

ACUM ȘASE MII DE ANI LUMEA MÂNCA IAURT!

Cercetătorilor britanici nu le-a venit să creadă că, în neolitic, oamenii știau deja să prepare produse lactate, oarecum similare cu cele de astăzi. Pe lângă alte surprize, epoca de piatră își dezvăluie acum și tainele culinare incredibile.

Analizând compoziția grăsimilor rămase pe vasele de lut din mai multe zone ale Angliei, specialiștii de la Universitatea Bristol au constatat că există doi compuși specifici grăsimilor (acizilor grași) animale, botezați C16 și C18. Dacă C16 este specific cărnii, C18 este întâlnit în laptele de vacă (în primul rând). Având în vedere că vasele ce purtau aceste „amprente" culinare ale prelucrării laptelui prezentau și urme evidente de funingine, concluzia a fost indubitabilă: acum șase mii de ani, locuitorii de pe teritoriul Angliei de astăzi foloseau focul pentru a obține „altceva" din lapte. Și asta pentru că acei oameni primitivi își dăduseră seama că produse precum brânză, iaurt sau unt sunt mai rezistente în timp decât laptele neprelucrat.

Senzaționala descoperire nu poate fi contestată. În multe zone, departate între ele, s-au găsit astfel de urme. Pe de altă parte se știe că

Vas de lut (reconstituit) pe care s-au găsit urme de acizi grași specifici laptelui de vacă și urme de prelucrare cu ajutorul focului

domesticirea animalelor este veche de opt mii de ani (începând din Asia), deci ceea ce s-ar putea numi ferme rudimentare ar fi putut apărea în Europa acum șase mii de ani. „Fermierii" epocii de piatră își diversificaseră strategia creșterii animalelor; nu numai carnea și pielea îi interesau, ci și produse „sofisticate" de tipul brânzei și iaurtului. Vacile nu mai erau ucise de tinere, ci erau lăsate să producă laptele ca materie primă pentru delicatesele epocii de piatră. Deocamdată, în regiunile continentale ale Europei n-au fost descoperite urme de astfel de „produse culinare de lux".

ANGKOR

fortăreața regilor zeificați

Unul dintre cele mai impunătoare monumente ale Asiei este ansamblul arhitectural Angkor din Cambodgia. Simbol al măreției și nemuririi civilizației kmere născută aici acum peste o mie de ani, această milenară capitală a unui regat înfloritor este comparată cu marile realizări arhitectonice antice ale Egiptului și ale Greciei.

Templele, celelalte edificii sacre și zidurile care alcătuiesc fortăreața Angkor (care, în sanscrită, înseamnă „capitală" sau „oraș principal") se întind pe un perimetru de 1,5 kilometri lungime și 1,3 kilometri lățime. Templele au fost construite ca niște turnuri supraetajate, cel mai impunător (din centru) având 65 de metri înălțime (cât un bloc cu 20 de etaje). Întreaga structură a zidurilor foarte groase este străbătută de galerii ornamentate cu scene mitologice hinduse, budiste și animiste, la fel ca și altarele dedicate principalelor zeități hinduse.

Această capodoperă a regatului kmer a fost ridicată într-o perioadă de 37 de ani și se estimează că au lucrat aici peste 50 de mii de artizani, meșteri și sclavi. Civilizația kmeră, instaurată aici în secolul IX d.Ch., ajunsese la un grad de dezvoltare uluitoare în timpul regelui Suryvarman II (1113-1150), cel care, autoproclamându-se „devaraj", adică monarh universal și zeu pe Pământ, și-a edificat o fortăreață nemuritoare. Corespondentul mitic al acestei concepții este Palladionul (statuia divină furată de Ulise), care atât timp cât exista la Troia, aceasta era de necucerit. Dar acel mare rege kmer avea toate motivele pentru a fi mândru de realizările sale. Puterea economică a monarhiei sale devenise colosală, datorită, în primul rând, unei agriculturi bazate pe sisteme sofisticate de irigații și rezervoare de apă care permiteau obținerea chiar și a trei recolte de orez pe an. Regele-zeu devenise stăpânul secetei și al inundațiilor produse de musoni, iar prosperitatea acestei regiuni din sud-estul Asiei atrăsese aici, estimează istoricii, peste un milion de oameni în secolul XII.

Unul dintre altarele hinduse; de strajă stau faimoasele asparas; dansatoarele-zeite menite să-l încânte pe suveran

Și cum în jurul oricărei oaze de bogăție se ivesc neînțelegerie și conflictele sângeroase, Angkor-ul a fost părăsit de suverani și de populație în anul 1431, din cauza repetatelor atacuri ale inamicilor din Thailanda. Rămasă pustie, fortăreața a căzut pradă vegetației junglei, care aproape că a îngropat-o într-un ocean verde. Abia la mijlocul secolului XIX, exploratorul francez Henri Mouhat a descoperit-o și, încet-încet, măreția vechii capitale a fost reconstituită.

Poarta Dragonilor, cea prin care treceau numai regele și înalta sa suită

Spre deosebire de marile piramide ale dinastiei a IV-a din Egipt (Keops, Kefren și Mikerinos), monumentele de la Angkor nu au apărut „brusc" în istoria kmerilor. Aceștia au avut o civilizație antemergătoare, și anume Funan, dezvoltată în acea regiune începând cu secolele I – II d.Ch. Sub influența spirituală a etniilor din India antică, și în special a hinduşilor, regatul Funan (pomenit de cronicile chinezești) a fost cel în care s-au perfecționat metodele inginerești de stăpânire și captare a apelor și de transformare a mlaștinilor în terenuri agricole. Urmașii lor, kmerii, au construit ulterior „cea mai frumoasă floare a influenței indiene de dincolo de Gange", cum spun istoricii.

Intrare dominată de figura marelui zeu Shiva

Vedere de ansamblu a fortăretei Angkor, care are 1,5 km lungime și 1,3 km latime

RENOIR

un maestru înconjurat de femei

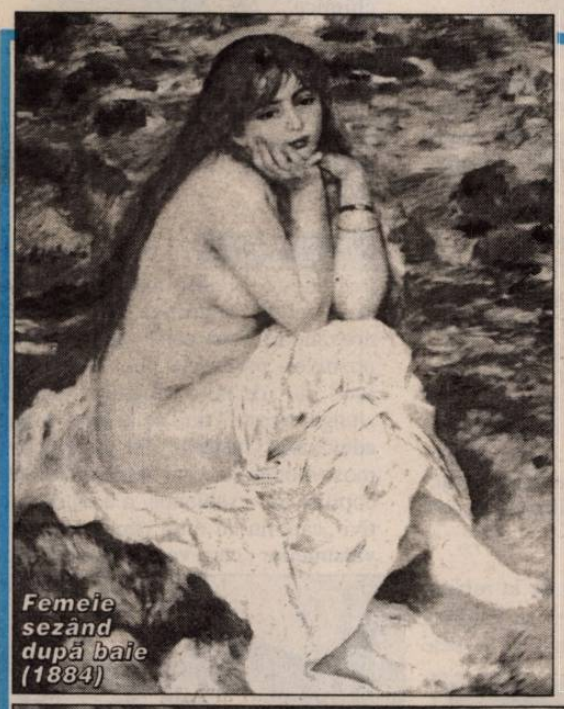

Femeie șezând după baie (1884)

Blonda cu trandafiri (1880)

Pierre-Auguste Renoir a fost unul dintre cei mai talentați și mai norocoși impresioniști. La 21 de ani i se admite primul tablou (portretul primei sale iubite, Lise) la Salonul parisian, la 30 cunoaște apogeul carierei artistice (expoziții, membru fondator al revistei „Impresionismul"), iar la 45 de ani, opera lui cucerește America: 32 de pânze ale sale sunt expuse la New York (1886), devenind de atunci un obișnuit al muzeelor americane. Ar fi trebuit să fie o mare vedetă...și totuși, Renoir a rămas toată viața „un om simplu căruia îi plăcea să fie înconjurat de femei".

Născut la Limoges (1841), în familia numeroasă a unui croitor, adolescentul Pierre-Auguste își începe ucenicia decorând porțelanuri. Economisește banii și pleacă apoi la Paris, într-un atelier de profesioniști unde se împrietenește cu Monet și Sisley, apoi cu Pissarro și Cézanne. Devine un „titan al impresionismului"; compozițiile sale care surprind scene din viața restaurantelor, cabaretelor și teatrelor și parcurilor parisiene. În multe dintre aceste pânze, ca și în ciclul dedicat nimfelor (sau femeilor la baie) se regăsesc chipurile domnișoarelor și damelor din anturajul său. Fie că era vorba de menajera Gabrielle, de Margot, Nini Lopez, de Dédée sau de actrița Jeanne Samary, atitudinea maestrului față de ele era în primul rând una de artist, căci le privea ca pe niște ființe superbe menite să-i pozeze pentru imortalizarea frumuseții lor. Pentru Renoir, viața de salon era de neconceput în absența feminității delicate și a unor toalete vaporoase.

Autoportret (1890)

Consecința? Maestrul s-a căsătorit după ce a împlinit 49 de ani; aleasa a fost Aline Charigot, cu care fusese împreună nouă ani și care-i va sta alături până la moarte. Aline i-a dăruit trei fii, dintre care al doilea, Jean, urma să devină celebrul regizor de film. Din păcate, în primii ani ai mariajului Renoir suferă din ce în ce mai mult de artrită. În 1898 mâna dreaptă îi paralizează parțial și pictorul se luptă pentru a continua să lucreze, în pofida unor dureri cumplite, legând pensula de încheietura mâinii drepte și sprijinind-o cu stânga. Cu puțin timp înainte de a muri, în 1919, el a reușit să termine, după lungi și inimaginabile strădanii, varianta la scară mare a „Femeii la baie", care încheia ciclul nimfelor – asemănător celui promovat de Cézanne... Fiul său, marele cineast Jean Renoir (autor al peliculelor „Marea iluzie" și „Bestia umană") spunea despre tatăl său că „...a pictat cele mai pure nuduri din întreaga istorie a artei". Una din obsesiile maestrului, spune critica, era traducerea în forme și culoare a splendorii efemere a femeii, față de care orice altceva pe lumea asta i se părea un moft.

Fata cu parasolar (1878)

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...scolopendra este o specie de miriapod cu corpul de 10-12 cm, alcătuit din 21 de inele,*

fiecare cu câte o pereche de picioare, având o mușcătură veninoasă? La noi în țară trăiește în sud, mai ales în Dobrogea.

◆ *...fleuronul este un termen arhitectonic denumind un ornament sculptat în formă stilizată de floare sau frunză? Este folosit mai ales în arhitectura gotică.*

◆ *...în mitologia vedică existau niște zeițe secundare, dansatoare, cântărețe și curtezane, venerate ca întruchipări ale farmecului feminin? Acestea se numeau Apsaras.*

◆ *...prima traducere în limba greacă după originalul ebraic a cărților „Vechiului testament"*

este cunoscută sub numele „Septuaginta"? A fost făcută la Alexandria, în Egipt, în secolul al II-lea î.Ch. de 70 sau 72 de învățați iudei.

◆ *...tămâioasa este un soi autohton de viță de vie, cu struguri mijlocii cu boabe verzi gălbui? Produce vinuri albe superioare*

◆ *...ruteniul este un metal alb-argintiu din familia platinei, cu duritate foarte mare? Este rezistent față de acizi.*

◆ *...matematicianul francez Pierre Fermat a enunțat o*

teoremă în teoria numerelor și un principiu în optică, ambele purtându-i numele? Împreună cu Blaise Pascal a pus bazele calculului probabilităților.

◆ *...în arhitectură, prin fruntar se înțelege grinda principală care mărginește prispa în partea de sus? Pe ea se sprijină grinzile secundare ale casei.*

◆ *...isnaful este un termen de origine arabă folosit în țările române în secolul al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea? El desemna breslele și era sinonim cu rufet.*

◆ *...Marile Lacuri situate în nord-estul Americii de Nord constituie cel mai întins complex lacustru cu apă dulce de pe planeta noastră? Cele cinci lacuri sunt: Lacul Superior, Michigan, Huron, Erie și Ontario.*

◆ *...primul teatru englez a fost construit în secolul al XVI-lea? El s-a numit „Playhouse".* (I.S.)

Știați că...

Madrid

orașul capodoperelor

Plaza Cibeles

Impodobit cu grădini și fântâni, statui și turnuri de catedrală, Madridul, capitală a uneia dintre cele mai însorite țări de pe țărmul mediteranean, a constituit, secole de-a rândul, scena unor aprige lupte între arabi și creștini. Prin victoria strălucită din secolul al XI-lea, regele Alfonso a pus capăt acestor cumplite neînțelegeri. La vremea respectivă Madridul nu era decât un biet sat, dar în 1561, Filip al II-lea mută aici curtea de la Toledo și transformă așezarea în capitala unui imens imperiu care se întindea până în America de Sud.

Multe clădiri ale actualului oraș au fost înălțate cu multe secole în urmă. Unul dintre acestea este Palatul Regal, ridicat de Filip al V-lea, nepotul regelui Franței, Ludovic al XIV-lea. Construcția s-a făcut pe vechi ruine maure, iar cele 2800 de camere, realizate în stil rococo, oglindesc opulența de odinioară a suveranilor marelui imperiu. În zilele noastre însă familia regală nu mai locuiește aici. Membrii ei au părăsit reședința din 1931, din timpul celei de A Doua Republici. Palatul este înconjurat de un parc minunat, „Parque de Oriente", o grădină luxuriantă, presărată cu statui ale suveranilor și apropiaților acestora. Mulțimea fântânilor, de aici, creează o senzație de liniște și răcoare în mijlocul unui oraș toropit de căldură.

Plaza Major

O altă mândrie a orașului este Biblioteca Regală, o colecție impresionantă de cărți, unele foarte rare, printre care prima ediție a celebrului roman „Don Quijote" de Cervantes.

Teatrul Regal, aflat în apropiere, prezintă concerte de zarzuela, operetă specifică țării, iar cele circa 20 de teatre din oraș au permanent în repertoriul lor opere clasice spaniole, cum sunt cele de Lope de Vega sau Calderon de la Barca.

Emblematică pentru Madrid rămâne însă Piața Prado care și-a luat numele de la vestitul muzeu. Construcția, realizată în mai multe etape, a fost terminată în secolul al XVIII-lea, fațadele ei fiind tratate în stil neoclasic. Galerie amplă, imposibil de vizitat într-o singură zi, rivalizând cu alte mari instituții europene de acest fel, muzeul expune, printre altele, capodopere ale artei spaniole semnate de Goya, Velasquez, El Greco și mulți alții.

Străzile vechi, întortocheate dar și cele largi, moderne, te conduc spre o serie de locuri cu bogată încărcătură istorică și spirituală.

Un asemenea loc este Plaza Cibeles, închinată zeiței fertilității, înconjurată de clădiri din secolele XVIII și XIX sau Plaza Major cu marele scuar, în care pătrunzi prin nouă arcade impunătoare. Aici este locul unde inchiziția își pedepsea ereticii, unde erau proclamați regii și unde au avut loc primele lupte cu tauri.

Palatul Regal

Pentru că nu poți părăsi orașul fără a te opri la arena Las Vantas unde omul și animalul se înfruntă într-o luptă fără egal. Madridul rămâne astfel un oraș al artelor, al luminii, al muzicii și curajului.

IRINA STOICA

Pablo Picasso - «Guernica»

Arena Las Vantas

Viitorul aparține spațiului

ATLAS-V, o rachetă tot mai puternică

Cu peste patru decenii în urmă, o rachetă ATLAS realiza primul zbor suborbital al unei cabine cosmice americane MERCURY, având la bord un animal de experiență; înaltă de aproape 30 m, cu diametrul de 3 m și greutatea de strat de aproximativ 120 tone, ATLAS a inaugurat atunci o serie de lansatoare spațiale de mare fiabilitate, dotate cu motoare-rachetă cu combustibili lichizi. Aceste motoare-rachetă rămân, încă, o opțiune foarte folosită pe vehiculele spațiale. Astfel, în anul precedent, racheta lansatoare ATLAS-V, construită de consorțiul Lockheed-Martin, a efectuat o lansare încununată de succes a satelitului de telecomunicații Eutelsat HOT BIRD-6 (v. fotografia alăturată).

Pentru a amplifica performanțele acestui lansator, Lockheed Martin a lansat către constructorul motoarelor-rachetă ale primului etaj reactiv, – firma AEROJET – un contract substanțial

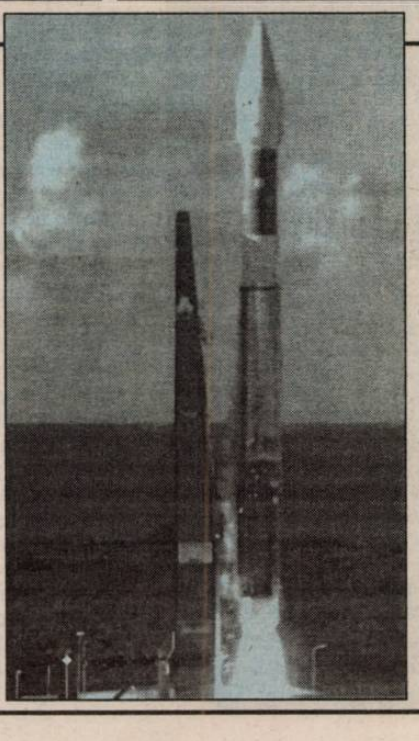

pentru creșterea performanțelor acestor propulsoare destinate primului etaj. Toate cele trei teste statice efectuate cu noul motor perfecționat, în poligonul de experimentări al AEROJET, au fost încununate de succes, ele demonstrând creșterea forței de tracțiune de la 1308 kN la 1790 kN; fiecare dintre aceste teste a avut o durată medie de 90 de secunde. De menționat că orice creștere a forței de tracțiune cu cel puțin 15% implică reproiectarea camerelor de ardere pentru a rezista la noile valori de presiune și de temperatură a arderii.

Ca o comparație se menționează, de asemenea, că oricare din motoarele-rachetă ale aparatului orbital al navetelor spațiale dezvoltă o forță de tracțiune de 2820 kN, iar obținerea acestei valori s-a reușit doar prin utilizarea combustibilor criogenici-hidrogen lichid plus oxigen lichid, pentru folosirea cărora se iau măsuri speciale de protecție.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

„BUNCĂRELE" zeilor păgâni

Capul zeului Asclepios

Statuie aparţinând probabil zeului Apollo.

Atena

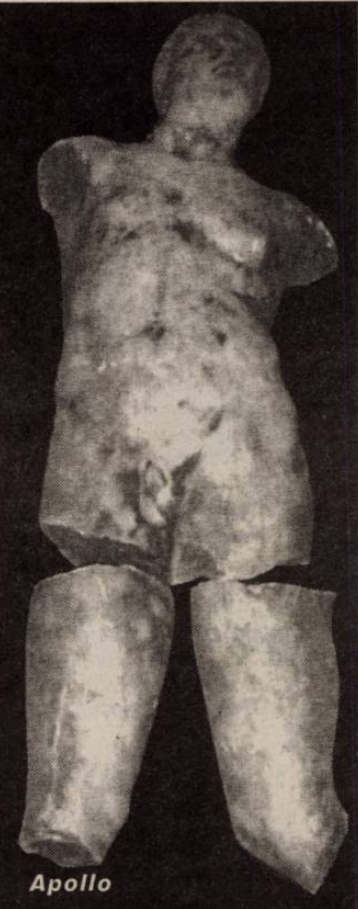

Apollo

În timp ce săpau un şanţ din apropierea unei biserici aflate pe insula Kalimnos din Marea Egee, cei trei ciobani greci ce urmau să devină protagoniştii unei descoperiri epocale, au rămas dintr-o dată înmărmuriţi. Hârleţele lor care se înfundau cu uşurinţă în pământ s-au izbit la un moment dat de un obiect dur, probabil de mari dimensiuni. Era vorba de o bucată de marmură sculptată pe care au degajat-o din pământ şi pe care au curăţat-o cu grijă. Atunci şi-au dat seama că au făcut o descoperire importantă. Era vorba de o sculptură de mari dimensiuni ce reprezenta capul unui bărbat. Continuând să sape, au dat de urma altor sculpturi. Arheologii care au venit la faţa locului au fost extrem de impresionaţi de aceste piese antice dar mai cu seamă de sculptura care reprezenta capul unui bărbat, cu privirile goale, cu trăsături hieratice şi o barbă stufoasă. După primele estimări s-a ajuns la concluzia că posesorul capului era Asclepios, patronul medicilor. Cu totul senzaţional a fost faptul că acest cap se potrivea de minune cu un tors din marmură, exhumat în 1969 într-o zonă apropiată şi care se afla expus în grădina muzeului local. O statuie incompletă care măsura, fără cap, nu mai puţin de... 3 metri! Continuând săpăturile, arheologii au dezgropat încă alte opt statui. Toate erau însă într-o stare jalnică: aveau nasurile sparte, purtau urme de lovituri ca şi cum o adunătură de iconoclaşti fanatici ar fi încercat să le distrugă. Specialiştii au ajuns la concluzia că aceste statui aparţin secolului al III-lea î.Ch., adică epocii elenistice care urmează cuceririlor lui Alexandru Macedon şi marchează prima mare întâlnire a Occidentului cu Orientul. Printre statui au fost identificate două reprezentări ale lui Apollo şi două aparţinând zeiţelor Atena şi Hygia. Statuile au fost îngropate între secolele al III-lea şi al V-lea d.Ch., o perioadă care a reprezentat o adevărată placă turnantă în istoria Occidentului, mai precis o înflorire puternică a creştinismului. În acest context, descoperirea din insula Kalimnos este cu atât mai interesantă. Istoricii s-au întrebat la ce slujea acest depozit de statui şi dacă mutilarea lor s-a datorat unui cutremur de pământ sau furiei unor creştini ostili păgânismului. Cei mai mulţi specialişti au optat pentru următorul scenariu: Distrugerea acestor statui de cult a fost săvârşită de câtiva prozeliţi creştini. După acest act de „răzbunare" statuile au fost ascunse în pământ de către oameni „de bine" care au înţeles că posteritatea trebuie să aibă acces la istorie. Documentele din perioada antică şi începuturile perioadei creştine sunt rare în insula Kalimnos. Se poate efirma însă cu certitudine că în insulă ca şi în întreaga Grecie, trecerea de la păgânism la creştinism s-a făcut fără evoluţii dramatice. „Buncăre" de acest fel au mai fost descoperite şi în Atena, la temelia unor case particulare, cel mai adesea aparţinând unor filozofi care le-au îngropat pentru a le scăpa de vandali şi hoţi şi, probabil, de furia unor creştini, aşa cum se presupune că s-a întâmplat în insula Kalimnos.

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

ÎN CĂUTAREA CHIVOTULUI LEGII

Ipoteza cea mai emoţionantă –şi, se poate spune, cea mai halucinantă – este că „undeva", sub Piramidă, sub Sfinx, undeva, acolo, s-ar afla Chivotul Legii, pentru multă lume ţinta ultimă a căutării omeneşti, construit pentru a adăposti Tablele Legii cu care Moise s-a întors de pe Muntele Sfânt. Puternic radioactiv, el ar fi sursa a tot ce se întâmplă inexplicabil în zonă. Şi tot de el sunt legate luminile albastre care apar pe neaşteptate de sub Sfinx şi dispariţiile şi reapariţiile unor oameni care se află acolo, la fel de ciudate. Nici Hoagland însă, nici echipele de filmare care au ridicat vălul asupra multora dintre lucrurile stranii care au loc pe platoul de la Gizeh, nu au fost martori direcţi la vreuna din aceste întâmplări. Nici ai amintitului avion C-130. Pentru Hoagland însă, şi pentru cei asemenea lui, lucrul cel mai important nu este „somarea" oficialilor de a dezvălui secrete care poate nici nu există, ci faptul că aici, în Piramidă, se află probabil cheia civilizaţiilor anterioare care s-au perindat pe faţa Terrei...

Protectorul trecutului S-a vorbit de adevărate furturi „oficiale". Nici Hoagland, care a fost prezent pe platou nouă ani, nici alţi cercetători nu îmbrăţişează această idee. Mai mult, el spune că este normal ca autorităţile, în frunte cu directorul muzeului naţional, să-şi apere istoria, să apere Sfinxul – în fond, îşi protejează marele lor trecut. Şi încearcă să schimbe o tradiţie care a făcut ca tot timpul marile comori ale istoriei milenare a Egiptului să ia calea muzeelor din străinătate, devenite celebre tocmai datorită lor.

Uşa care rămâne închisă Descoperiri secrete? Ştiri „protejate"? Dovezi directe în acest sens nu există. Ceea ce este clar însă este că în clipa în care cercetători ca Richard Hoagland discută posibilitatea ca vârsta primelor piramide să depăşească masiv cei aproximativ 6.000 de ani „oficiali", şi, mai mult, să aibă drept constructori nişte stranii şi necunoscute civilizaţii de pe Terra sau din afara acesteia, să apară o reacţie normală de protecţie a teoriilor existente. Dovezile fizice, dacă ar exista şi ar fi cunoscute, ar putea produce tulburări masive şi printre specialişti şi în afara lor.

Oricum, nu toate lucrurile sunt clare. Primul argument este, fără îndoială, celebra „Uşă Gantenbrink", care închide o cameră descoperită de expediţia cu acelaşi nume şi dincolo de care accesul este strict interzis pentru oricine. Celălalt, încă o dată, părăseşte de fapt Pământul şi ne obligă din nou să facem legătura cu descoperirile marţiene, şi ele „ascunse" în spatele unui văl foarte gros de taină. Problema, foarte serioasă, pe care şi-o pun mulţi cercetători este una directă: ce vom face dacă vom avea dovada că a existat efectiv o rasă de fiinţe superioare înaintea omului? Se va lua în consideraţie posibilitatea ca ei să fi influenţat, să fi inspirat, Cărţile Sfinte fundamentale ale omenirii? Cum am putea recunoaşte prezenţa lor în istoria pe care o avem la îndemână?

MIHAELA DOROBANŢU

Obiceiuri străvechi

Sărbătoarea Cucilor

Fără a avea amploarea sărbătorilor de Anul Nou şi Crăciun, obiceiurile de primăvară, care deschid un nou răstimp practic, cel al muncilor de primăvară, sunt la fel de impresionante.

Ceremonialul „cucilor" este o datină străveche întâlnită mai ales în sudul ţării şi, practic, este un joc de carnaval cu măşti. Forma măştilor diferă de la sat la sat, iar flăcăii şi bărbaţii tineri sunt foarte preocupaţi de confecţionarea glugilor. Gluga, de obicei, lucrată dintr-o bucată de pânză cusută în forma unei traiste de cal, acoperită cu hârtie albă sau colorată, are cusute tot felul de modele din lână.

Descrierea cucilor, făcută de S.F. Marian sună astfel: „în dreptul nasului se pune un gât de tigvă găurită ici şi colea, iar în dreptul gurii şi al ochilor se lasă câte o mică răsuflătoare. De ambele părţi din dreptul urechilor se fixează în sus două coarne, «coarnele glugii», acoperite cu fulgi şi pene". Tot S.F. Marian notează că în jocul cucilor apar mai multe personaje: bunica cucilor, zece mirese, zece miri, un bărbier şi un paznic.

Desfăşurarea obiceiului ţine din zori până în asfinţit în prima zi după Lăsatul Secului. Există sate unde „cucii", chiar în ziua Lăsatului de Sec, aleargă după fete, femei, băieţi, trântindu-i şi lovindu-i cu o nuia. Există credinţa că fumul produs de arderea fulgilor luaţi din gluga cucului, alungă spaima.

Cucii, prin unele sate din Bărăgan, sunt înhămaţi la plug şi trag trei brazde în cerc. La sfârşitul ceremonialului cucii petrec şi joacă, semn că primăvara îşi intră în drepturi.

Cucul, cunoscut în popor ca pasăre prevestitoare, este dublat în acest ritual de funcţia purificatoare. Se spune că prin zgomotul produs, *cucul* alungă spiritele rele iar arderea penelor de la glugă goneşte boala.

Pasăre însingurată, *cucul,* prin însăşi modul lui de viaţă, prin cântecul lui ce însoţeşte venirea primăverii, îndeamnă la muncă, la ieşitul în zori pe câmpia însorită.

Obiceiul „cucilor", existent încă şi în zilele noastre, este un „cântec" al prefacerilor agrare.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creştin

Sfinţii mucenici Hrisant şi Daria

Sf. mucenic Hrisant

În ziua de 19 martie creştinii ortodocşi îi prăznuiesc pe Sfinţii Mucenici Hrisant şi Daria, exemplu de abnegaţie şi de sacrificiu. Tatăl Sfântului Hrisant era un înalt demnitar roman din Alexandria Egiptului. Fiind ales senator, se mută la Roma unde fiul său poate frecventa cele mai alese şcoli. În acelaşi timp, însă, tânărul ia contact cu credinţa creştină şi este convins de înaltele adevăruri propovăduite. Primind taina botezului, începe să predice el însuşi în capitala imperiului, acest lucru trezind nemulţumirea autorităţilor, în special a împăratului Numerian (283-284).

Văzându-şi situaţia serios ameninţată, tatăl său încearcă să-l readucă la vechile credinţe păgâne. Eforturile sale se izbesc de un adevărat zid pentru că fiul consideră credinţa în Hristos adevăratul ţel al vieţii sale.

Într-o încercare disperată, tatăl îl căsătoreşte cu Daria, o fecioară păgână de o frumuseţe rară. Era sigur că aceasta, cu farmecele ei îi va alunga orice urmă de credinţă creştină. Efectul este însă contrar. Tânăra, ascultând predicile mirelui, se converteşte la creştinism şi se botează. Cei doi tineri hotărăsc să trăiască împreună, dar într-o totală castitate, şi reuşesc să aducă la credinţa creştină o mulţime de alţi tineri. Predicile, şi în general acţiunile lor, aduc mari nemulţumiri în rândul populaţiei păgâne şi tinerii sunt denunţaţi autorităţilor romane. Chemaţi în faţa judecătorilor, ei se arată neclintiţi în credinţa lor. Chinurile cumplite sunt suportate de tineri cu mult curaj şi răbdare. Atitudinea lor este atât de nobilă, de plină de înalta demnitate, încât, după cât se spune, chiar tribunul care conducea cumplita anchetă se converteşte la creştinism fiind la rândul său ucis cu cruzime. Moartea celor doi tineri va fi însă una cumplită, fiind îngropaţi de vii în jurul anului 283. Supliciul lor rămâne o pildă de încredere în marile idealuri creştine şi devotament faţă de calea pe care s-au hotărât s-o urmeze. Sacrificiul lor este asemănător cu cel al multor martiri creştini care au contribuit la înălţarea credinţei noastre.

De altfel, în aceeaşi zi este prăznuită şi Sfânta Muceniţă Ilaria, un alt exemplu de putere de sacrificiu şi de abnegaţie. Lungul şir al acestor sfinţi, mucenici nu poate trezi în sufletele noastre decât sentimente de cea mai pioasă admiraţie şi caldă recunoştinţă.

IRINA STOICA

Plăcerea de a înghiți cuie

Un chinez a înghițit 162 de cuie ruginite în fața câtorva sute de persoane, nu pentru a intra în Cartea Recordurilor ci pentru a-și pune în evidență capacitatea excepțională a organismului său de a rezista la astfel de agresiuni, în speranța că, în urma demonstrației sale, va câștiga noi adepți ai Quigong-ului, o artă de autovindecare pe care o practica de mai bine de 10 ani și care combină exercițiile fizice cu meditația. La sfârșitul demonstrației, fachirului i s-a făcut rău și la scurt timp a intrat în comă. Chirurgii spitalului din localitatea Jianyang (provincia Sichuan) i-au extras unul câte unul, cuiele din stomac. Pacientul a rămas însă în stare de inconștiență. Medicii speră că după ce își va reveni (dacă va avea norocul ăsta) va renunța pentru totdeauna la acest gen de teribilisme care nu au nimic în comun cu arta Quigong-ului. (D.M.)

Glume cu... extratereștri

În luna iulie, o mulțime de curioși și de... „experți în OZN-uri" au dat năvală pe un câmp – Schoenwalde – din Germania, pentru a vedea în lanul de porumb o „amprentă misterioasă" de forma unui cerc. Abia pe la mijlocul lunii octombrie, revista Stern TV avea să elucideze misterul: o echipă de la o televiziune germană făcuse o glumă. Într-o noapte, timp de patru ore, membrii echipei au muncit pentru a pune la pământ cultura de porumb, modelul fiind cel al unei obișnuite pizza, reprodusă însă la scara 1: 100. A fost suficient ca a doua zi să se creeze senzație și lumea să fie convinsă că asistă la un fapt inexplicabil.

Între timp, ufologii s-au lansat în tot felul de teorii care de care mai extravagante, unii invocând chiar ipoteza unor fenomene electrice naturale.

„Noi am vrut să le spunem oamenilor că nu trebuie să creadă orice", a declarat cotidianului „Bild" Guenther Jauch, vedeta germană a postului care a pus la cale gluma cu pricina. (A.P.)

Omul care a spus

„Vreau la închisoare!"

Viața începuse pentru Lee McCormick mai mult decât furtunos. Pe când avea 21 de ani, se dusese acasă la logodnica sa, Lise, pentru a o cere de nevastă. John, tatăl Lisei l-a refuzat brutal, numindu-l „mucos". Făcut de ocară de față cu iubita, Lee s-a luat la bătaie cu John și cu fiii săi. Rezultatul? Tânărul pretendent s-a ales cu un an de pușcărie corecțională, dar când a revenit în libertate s-a însurat imediat cu Lise, care-l așteptase răbdătoare... Faptele se petreceau acum 42 de ani, la Dewit, Texas.

Lee McCormick devine un prosper om de afaceri, având propriul său restaurant. Averea le cam făcea cu ochiul celor care voiau să se însoare cu fiica sa, Susan. Însă Lee avea ambiții mari pentru unicul său copil și nici nu se gândea s-o dea pe mâna cuiva până nu-și termină studiile.

Dar, nu întotdeauna realitatea se potrivește cu planurile. Susan se îndrăgostește nebunește de un coleg de liceu. Lee nici nu vrea să audă, chiar dacă fiică-sa amenință că fuge de acasă. Certurile în familie se țineau lanț și într-o seară tatăl neîndurător moare de infarct. Susan și Daniel, iubitul său, sunt cutremurați, dar în același timp își dau seama că unicul obstacol în calea fericirii lor a dispărut. Dar mult încercatul Lee se ținea tare și după moarte: când avocatul a deschis testamentul lui, Susan a aflat cu stupoare că bărbatul cu care vrea să se mărite trebuie să facă un an de închisoare, așa cum făcuse și el la vremea lui....

Când și-au revenit din buimăceală, tinerii îndrăgostiți s-au rugat de avocat să treacă peste această clauză de „tată nebun", dar omul legii ar fi trebuit s-o dezmoștenească dacă nu respecta litera testamentului. Obișnuită cu un nivel de trai confortabil, Susan s-a sfătuit cu Daniel și amândoi au ajuns la concluzia că „trebuie să-i facă nebunului pe plac". Interesându-se pentru ce infracțiuni se face un an de zdup, Daniel a ales furtul de mașini. Zis și făcut. A șterpelit o limuzină mai acătării, a ascuns-o o săptămână, apoi s-a autodenunțat. Avocatul i-a spus că nu poate lua mai mult de un an, fiind la prima abatere și predându-se singur. Numai că mașina aparținea, culmea!, fiului unui comisar de poliție...

Daniel a primit doi ani de închisoare, cu posibilitatea de eliberare la mijlocul pedepsei. Voința defunctului fusese îndeplinită. Susan l-a așteptat și ea așa cum mama sa îl așteptase pe Lee McCormick, deși Daniel nu dăduse dovadă de aceleași acte de bravură. *(P.I.)*

Hoțul a mărturisit cinstit că este autorul a 587 de furturi

Lumea e plină de hoți, de la Chitila până la Londra sau Miami. Cea mai mare parte din ei sunt ființe dezumanizate, fără frica lui Dumnezeu, obișnuite să trăiască în afara legii. Dar furtul, indiferent dacă e comis de cel care n-are altă cale de a supraviețui, fie de cel care tinde spre o viață luxoasă, constituie cel mai scurt drum spre țintă. La această concluzie a ajuns și englezul Martin Malone în vârstă de 22 de ani care a fost recent condamnat la 7 ani închisoare de un tribunal londonez pentru două spargeri. Spre stupefacția judecătorului, hoțul a revendicat nu mai puțin de alte 587 de furturi. El a povestit cum s-au petrecut lucrurile în timpul escapadelor sale zilnice fără să ofere însă prea multe amănunte pentru că depozițiile sale detaliate i-ar fi luat câțiva ani. În prezent se derulează o anchetă legată de cele 587 de furturi. Dacă vor fi confirmate, tânărul englez ar putea beneficia de o reducere a pedepsei așa cum prevede dreptul britanic în situația în care acuzatul își mărturisește și alte delicte. *(D.M.)*

O lume nebună

Cele câteva mii de persoane care călătoreau cu un tren pe o rută de la periferia orașului Tokyo au fost alarmate să constate că brusc mijlocul de transport se oprește într-o stație secundară, neprevăzută. Nu fusese tras semnalul de alarmă, nimic îngrijorător nu se întâmplase, doar că o adolescentă trebuia să coboare tocmai acolo. Ce se întâmplase? Fata de 15 ani plecase de acasă pentru a ajunge la timp la un examen important pe care îl avea în ziua aceea de susținut la o școală de la periferia capitalei nipone. Din greșeală însă s-a urcat într-un tren care nu oprea în cartierul respectiv. Când și-a dat seama de încurcătură, s-a plâns unui grup de călători care au găsit de cuviință să meargă la conducătorul de tren și să-l roage să facă o scurtă oprire în stația cu pricina. Considerând că este în joc viitorul unui copil acesta a acceptat. Este probabil o decizie fără precedent, mai ales în Japonia.

Autoritățile unei zone rezidențiale din Sydney au luat o hotărâre cel puțin bizară: ei au autorizat prostituția la domiciliu, cu o condiție – o singură prostituată pe locuință! Consiliul din Marrickville a justificat această măsură inedită în lume prin nevoia de a întări controlul acestei „fațete invizibile a industriei sexului". „Indiferent ce-am vrea noi să credem, în realitate multe persoane practică în secret această activitate", a declarat primarul Barry Cotter. În Sydney, bordelurile sunt permise, cu singura condiție ca patronii să obțină autorizație de funcționare de la consiliul municipal. În Marrickville însă, consiliul a hotărât că persoanele care practică prostituția la domiciliu nu au nevoie de aprobare atâta vreme cât nu există mai mult de o persoană care practică această meserie într-o casă, fără să-și facă publicitate. Decizia a fost adoptată prin opt voturi contra patru, în contrast cu părerea a peste 300 de participanți la un miting de protest care susțineau că nu au nevoie în cartierul lor de persoane indezirabile, care pătează „onoarea patrimoniului imobiliar". În schimb, Robbie Swan, purtător de cuvânt al Eros Foundation, organizație care apără interesele industriei sexului, a salutat noile dispoziții ale primăriei, susținând că „industria sexului nu trebuie tratată diferit de alte activități din comerț". (A.P.)

Viața e complexă

Premoniţiile unei copile

Am relatat anterior, în pagina de față, câteva dintre experiențele stranii trăite de Marinca Niță, o cititoare fidelă a „Magazinului": vise premonitorii, întâlniri nocturne sau diurne cu entități nevăzute și cu care, de altfel, s-a familiarizat treptat, ajungând să nu se mai sperie la apariția lor. Asemenea contacte s-au derulat ca într-un șir neîntrerupt, manifestări din extrasenzorial fiind uneori percepute și de alte persoane, în prezența Marincăi. Mai mult decât atât, chiar fetița ei a început să-și dezvăluie, involuntar, calitățile neobișnuite, încă de mică. Dintr-un motiv necunoscut, „prietenii de dincolo" au anunțat aproape exclusiv evenimente nefaste apropiate. Dacă ar fi să căutăm o explicație plauzibilă, am putea presupune că aceștia vor să ne pregătească pentru coexistența cu cealaltă lume, să ne familiarizăm cu ideea de trecere în altă dimensiune, astfel încât ea să nu ne mai înspăimânte. Pentru că trebuie să recunoaștem un adevăr incontestabil: de fapt, noi nu știm ce este moartea, cu adevărat...

Întâmplarea s-a petrecut în anul 1987. Mai întâi, în trei dimineți consecutive, fetița Marincăi s-a trezit plângând și i-a spus mamei sale că de fiecare dată visase că tatăl ei a murit. Deși ea însăși avusese asemenea revelații onirice șocante, femeia a căutat s-o liniștească, spunându-i că n-a fost decât un vis. Dar foarte curând a fost rândul ei să se regăsească în vise încărcate de simboluri premonitorii. Parcă se făcuse dimineață, începuse să se îmbrace și, după ce-și pusese o bluză oarecare, alesese din șifonier fără ezitare o fustă neagră și se îmbrăcase cu ea. După alte trei săptămâni, se vedea de asemenea în vis, împreună cu fetița sa, mergând spre o adresă necunoscută, dar știa că trebuie să treacă de o anumită stradă. Acolo, de o parte și de cealaltă se aflau grupuri de oameni mascați, înarmați cu bâte, cu care le-au lovit pe cele două. Totuși, au reușit să-i depășească și să părăsească acea stradă. La puțin timp, soțul Marincăi și tatăl fetiței a suferit un accident vascular cerebral și nu a putut fi salvat.

E foarte greu de spus în ce măsură asemenea mesaje pot fi de ajutor pentru muritorul de rând. Și pentru ce anume? Să schimbe destinul? Să devină (mai) conștient de propria existență trecătoare, de faptul că el însuși va atinge acel prag, dincolo de care se desfășoară Marele și Eternul Necunoscut? Deocamdată, întrebările de acest fel rămân fără răspunsuri mulțumitoare, pe măsura dorinței noastre de a ști. Deși, în fond, noi suntem cei ce trebuie să meargă în întâmpinarea adevărului! *(A.N.P.)*

HACKERUL a fost atacat de hackeri!

Se poate spune că Kevin Mitnik este cel mai cunoscut hacker din lume. Aflat în evidența tuturor serviciilor secrete, tocmai și-a ispășit ceea ce se numește „perioada de probă", fixată de justiție și se întorcea relaxat la ocupațiile sale favorite, când... a descoperit că cineva a „intrat" în baza de date a propriei sale firme, „Defensive Thinking Inc." din Los Angeles (care furnizează pregătire și consilierat în domeniul... protecției contra furtului de informație)! Mai mult, „întâmplarea" s-a repetat!

„A fost destul de amuzant", avea să declare Mitnik, „și nu s-a înregistrat nici un prejudiciu adus firmei", justificând astfel decizia sa de a nu se adresa FBI-ului. „Amuzant" a fost poate faptul că celebrul hacker și-a dat seama de ceea ce se întâmplase găsind pe site-ul firmei un mesaj de... bun venit, „spărgătorul", care a semnat „BugBear", spunându-i „Bine v-ați întors la libertate! A fost amuzant și ușor să intru la dv.". Și a adăugat fotografia unui urs polar și a celor doi pui ai săi...

Cum spuneam, aceasta a fost însă a doua „spargere", prima aparținând unui hacker texan care... i-a cerut să-l angajeze ca șef al securității companiei! Oricum, cei doi au spus că nu au produs nici o pagubă firmei lui Mitnik, „din respect pentru el". Și tocmai din cauza aceasta păgubașul nu a reclamat delictul (aflând ce s-a întâmplat din presă, FBI-ul a refuzat să comenteze). Acuzat că a produs unor companii pagube de milioane de dolari, Mitnik a fost condamnat la cinci ani închisoare și de-abia la începutul acestui an a primit din nou permisiunea... să se apropie de calculator.

Verificând astfel pe propria piele vechea zicală că „orice naș își are nașul", Mitnik a avut totuși puterea să zâmbească și să spună, privind puțin de sus, că cei care l-au „hăcuit" au probabil impresia că dacă au reușit acest lucru la el, au și devenit... regii pieței! Dar, cum se teme probabil și FBI și mai ales întreaga piață americană, se pare că adevăratul rege încă nu este mort... *(M.D.)*

❶ *Kevin Mitnik, un hacker celebru*
❷ *...și doi dintre susținătorii săi*

VINERI - 14 martie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Teleenciclopedia (r) 12.20 Serial (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Conferința de presă 16.00 Convieţuiri 17.00 Serial: „Justiție militară" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Victimele răzbunării" (SUA, 1997) 22.20 Film: „Tandreţea lăcustelor" (România, 2002) 3.10 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineață 11.55 Parte de carte (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Tango & Cash" (SUA, 1989). Cu: Sylvester Stallone, Kurt Russell 22.00 Vacanța Mare 23.00 Film: „Puterea" (SUA, 1997). Cu: Clint Eastwood 1.15 Serial: Serial: „Viața la Casa Albă". (ultimul ep.) 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 11.50 Desene animate 13.15 Serial: „Vedete cu fițe" 14.00 Film: „Suflete pereche" (SUA, 1999) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Terminator II" (SUA, 1991). Cu: Arnold Schwarzenegger 22.30 Film: „Ultima şansă" (SUA, 1997) 0.30 Film: „Dante's View" (SUA, 1998).

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 13.00 Film: „Alo, aterizează străbunica!" (România, 1981) 16.00 Serial: „În cautarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Doc.: „Viața cu Michael Jackson" 23.00 Focus Plus 0.45 Am cu ce.

Acasa

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Superlative la Hollywood: Cele mai sexi momente din filme 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

TV 2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Documentar 12.30 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" (ep.1) 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Cu taxiul prin orașele lumii 19.00 Serial: „Miracole" 19.55 Atletism: C.M. - Birmingham 23.00 Film: „Confruntare în L.A." (SUA, 1989).

Tele 7

8.05 Serial pentru copii 9.30 Vertical (r) 11.00 Documentar 13.10 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 20.50 Chestiunea zilei 21.00 Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ - 15 martie

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 11.00 Debut 50 Plus 12.45 Spectacolul lumii 13.15 Istorie polemică 14.15 Mulțumesc! 15.00 Fotbal: FCM Bacău - Dinamo București 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Agentu' CIA" (SUA, 2000) 21.45 Serial: „Pasadena" 23.00 Film: „Tentacule" (SUA, 1998) 1.00 Marele Jazz.

7.50 Desene animate 11.15 Promotor 12.00 Provest 13.00 Serial: „Maggie" 13.30 Serial: „Veronica" 14.00 Magazin UCL 15.00 Film: „Capcana mercenarilor" (România, 1981) 17.00 Film: „Planuri ascunse" (SUA, 1997) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Demolatorul" (SUA, 1993). Cu: Silvester Stallone, Wesley Snipes 22.15 Film: „Seven" (SUA, 1995). Cu: Brad Pitt, Morgan Freeman 0.45 Film: „Georgia" (SUA, 1995).

9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.00 Serial: „Pe cont propriu" 13.00 Serial: „Tineri şi rebeli" 14.00 Film: „Iancu Jianu haiducul" (România, 1981) 16.50 Serial: „MacGyver" 17.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 19.00 Observator 20.00 Film: „Jurassic Park" (SUA, 1993) 22.30 Film: „Instinct primar" (SUA, 1992). Cu: Sharon Stone.

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Mutant X" 20.00 Film: „Contesă pentru o zi" (SUA, 1994). Cu: Tea Leoni 22.00 Film: „Oscar şi Lucinda" (SUA, 1997) 0.00 Film erotic.

9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.45 Club 700 15.30 Serial: „Arabela se întoarce" 16.00 Serial: „Iubire fără de păcat" 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inima sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Profu'" 2.45 Serial: „Mariu".

8.00 Tradiții 9.30 Călător prin lume 10.30 Program pentru copii 12.30 Răscruci 13.45 Serial: „Stevens contra Stevens" 14.20 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 15.10 Serial: „Familia mea" (ep.1) 15.45 Atenție se cântă 19.00 Ruleta rusească 19.30 Atletism: C.M. - Birmingham 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Plăcinta americană" (SUA, 1999) 0.40 Film: „Melanie Rose" (SUA, 1989).

8.00 Serial pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viața 16.00 Ocolul pământului cu farfuria plină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Cupidon" (SUA, 1997) 22.00 Serial: „Agent 22 – Nebunul" 23.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte".

DUMINICĂ - 16 martie

7.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop 10.30 Descurcă-te singur! 11.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediție 14.15 Siesta... şi fiesta 15.00 Fotbal: UTA - Farul Constanța 17.00 Bravo, bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Jocurile inimii" (SUA, 1998). Cu: Gillian Anderson 22.15 Crime în Cetatea Filmului 23.00 Minutul 91.

8.20 Desene animate 10.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeții despre trecut 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Portret de artist 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Prietenii tăi" (ep.1) 15.00 Film: „Crimă în familie" (partea a II-a) 16.00 Film: „Sânge şi orhidee" (partea a II-a) 18.00 ProTv Magazin 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanța Mare 21.00 Fotbal: Steaua – Universitatea Craiova 23.00 Procesul etapei.

8.00 Film (r) 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.00 Doc.: „Secolul războaielor" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 15.30 Serial: „Sheena" 16.30 Film: „Safari" (coprod., 1956) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Divertis Parc 22.00 Film: „Răspuns armat" (SUA, 1986) 0.00 Film: „Descoperirea iubirii" (SUA, 1997).

7.00 Tradițiile românilor 7.30 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.30 Filmul & Televiziunea 13.00 Special 14.00 Ce-i în frigider? 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Impact 20.00 Special 21.00 Big Brother – Fratele cel mare 23.00 Film: „Fă-mi o favoare" (SUA, 1997). Cu: Rosanna Arquette, Cuba Gooding Jr.

9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" (ep.1) 16.00 Autograf pentru mama 17.00 Dana 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Maddie şi David" 3.00 Serial: „Mariu".

8.30 Ferma 10.30 Program pentru copii 12.30 Cronici votive 13.10 Handbal: Steaua - Fibrex Nylon Savineşti 15.00 Serial: „Familia mea" 15.30 Serial: „Stevens contra Stevens" 16.00 Atletism: C.M. - Birmingham 19.00 Ruleta rusească 20.30 Spectacol cu grupul „Voua" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Iubirea e un lucru foarte mare" (SUA, 1997). Cu: Sean Penn.

8.10 Serial pentru copii 10.30 Vertical 13.30 Auto Motor Sport 15.00 Muzică populară 18.00 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Fără scăpare" (SUA, 2000) 21.45 Serial: „Hollywood" 22.10 Loto-Pariu Trio.

LUNI - 17 martie

7.30 Bună dimineața, România! 11.20 Bravo, bravissimo! (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toți! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniştii 0.30 Film: „Arta seducției" (SUA, 1997) 3.30 Serial: „Magnum".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 11.25 Călător în țara ta (r) 14.00 Film: Film: „Sânge şi orhidee" (r) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Catastrofă în adâncuri" (SUA, 1998) 22.45 U.M. 02003 23.25 Film: „Momente de cumpănă" (SUA, 2000) 1.45 Serial: „Pasiuni tulburătoare" 2.30 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.30 Film: „Pericolul iubirii" (SUA, 1995).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Divertis Parc (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fițe" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Tripfall" (SUA, 2000). Cu: Eric Roberts 22.30 Marius Tucă Show 23.30 România mea (r) 1.00 Serial: „Bob".

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" (ep.1) 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother – Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Luna neagră" (SUA, 1986). Cu: Tommy Lee Jones 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00 – 15.00 Reluări 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu" 4.15 Muzica de acasă, muzica nopții.

8.00 Jurnalul de dimineață 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Călătorind prin țară 12.30 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Doc.: „Noutăți de pe Pământ" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Serial: „Andromeda" 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.30 eForum.

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MARȚI - 18 martie

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Iartă-mă! (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Justiție militara" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Lună plină la Blue Water" (SUA, 1988) 21.55 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.30 Film: „Comoara care ucide" (SUA, 1992) 3.30 Serial: „Magnum".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Antiglonț" (SUA, 1996) 21.45 UEFA Champions League 1.15 Serial: „Pasiuni tulburătoare" 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.00 Film: „Viața în... trei" (SUA, 1988).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fițe" 14.00 Film: „Picnic" (SUA, 1956) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.00 Canalul de ştiri 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bob".

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother – Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Vrei să fii miliardar? 22.00 Reporter incognito 22.30 Poliția în acțiune 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

8.00 Jurnalul de dimineață 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Călătorie la pas 12.30 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Istoria jurnalelor cinematografice 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Serial: „În fața instanței" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Salonul numărul 6" (Iugoslavia, 1978) 23.40 Hot net.

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MIERCURI - 19 martie

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Profesioniştii (r) 12.55 Fotbal: Ceahlăul Piatra Neamț - Dinamo București 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Justiție militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: Rapid București - Sportul Studențesc 22.00 Minutul 91 0.30 Film: „Instinct ucigaş" (SUA, 1992) 3.25 Serial: „Magnum".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.30 Magazin UCL (r) 13.00 Promotor (r) 13.50 Serial: „Misterele planetei albastre" 15.00 Fotbal: Steaua – F.C. Braşov 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Falci: Răzbunarea" (SUA, 1987) 21.45 UEFA Champions League 0.05 Rezumat UEFA 1.15 Serial: „Pasiuni tulburatoare" 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.30 Film (r).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fițe" 14.00 Din dragoste (r) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Încurcături la Vatican" (M. Britanie, 1991) 22.00 Râsmerița 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bob".

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 13.00 Vrei să fii miliardar? (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother – Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

8.00 Jurnalul de dimineață 9.30 Tonomatul DP2 12.30 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Eco-magazin 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Doc.: „Minunățiile Europei" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Serial: „Nightman" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „La marginea legii" (SUA, 1995).

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

JOI - 20 martie

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Noctuma artelor (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Justiție militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „E greu să uiți" (SUA, 1998) 21.55 Seară bună! 23.30 Interes general 0.30 Film: „La frontieră" (SUA, 1998) 3.30 Serial: „Magnum".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.30 Profeții despre trecut (r) 13.00 Bucătăria lui Radu (r) 14.00 UEFA Champions League (r) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Mesagerul reginei" II (Canada, 2001) 22.45 La Bloc 23.30 Marcă înregistrată 0.00 Zero 1.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 2.00 Film (r).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „În căutarea adevărului" (SUA) 16.00 Serial: „Zile din viața noastra" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Micuții ninja" (SUA, 1992) 22.00 Râsmerița 22.30 Marius Tucă Show 0.45 Serial: „Bob".

8.00 Video Star 12.00 Cronica cârcotaşilor (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother – Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simț 22.00 Te iubesc 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

8.00 Jurnalul de dimineață 12.30 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Doc.: „Cronici de vacanță" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Serial: „Central Park West" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Lolita" (coprod., 1997). Cu: Jeremy Irons 0.15 Teatru: „Domnul de Pourceaugnac" de J.B.P. Moliere.

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 12.30 Caleidoscopul artelor 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin! 23.45 Loto – Pariu Trio.

GILLIAN ANDERSON
– duminică, 20.00 –

MORGAN FREEMAN
– sâmbătă, 22.15 –

SHARON STONE
– sâmbătă, 22.30 –

SEAN PENN
– duminică, 22.00 –

TEA LEONI
– sâmbătă, 20.00 –

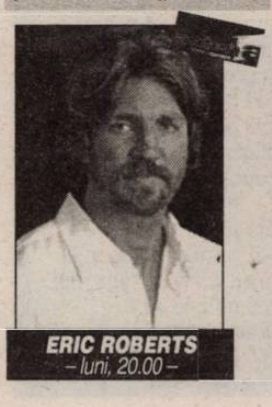

ERIC ROBERTS
– luni, 20.00 –

SHARON CASE
– luni-vineri, 16.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Steven Spielberg spune:

„PRINDE-MĂ DACĂ POȚI"

Cine ar fi putut să creadă că Steven Spielberg se va plictisi la un moment dat de poveşti ştiinţifico-fantastice, de dinozauri, rechini sau fresce istorice şi va migra pe tărâmul comediei lejere şi irezistibile în care un escroc american cu geniu porneşte într-o savuroasă aventură a şarlataniei. Filmul se numeşte *Prinde-mă dacă poţi* iar rolul escrocului este interpretat de Leonardo DiCaprio.

Adevărul este că după *Minority Report*, cu Tom Cruise, Spielberg a intrat în laboratorul lui şi a dat timpul înapoi cu câteva decenii, pentru a se opri în anii 60, perioadă în care Frank Abagnale a bulversat America prin şmecheriile sale: campion al falsificărilor, tânărul a reuşit ca între 16 şi 21 de ani să treacă drept pilot de linie, avocat sau medic şi să încaseze pe cecuri falsificate, în diferite ţări din întreaga lume, peste 2,5 milioane de dolari.

Pentru Frank, totul a început cu divorţul părinţilor lui (roluri interpretate de Christopher Walken – un escroc cu ştaif, hărţuit de fisc – şi Nathalie Baye – mamă iubitoare, dar extrem de egoistă şi diabolic de seducătoare). Fascinat de personalitatea părinţilor lui – care pentru el constituiau un model de fericire şi romantism – şi totodată debusolat de despărţirea acestora, Abagnale a refuzat să rămână în grija vreunuia dintre ei, preferând să-şi ia soarta în propriile mâini şi să-şi croiască destinul ajutat... de escrocherii. Un demn urmaş al tatălui său!

Leonardo Di Caprio, Steven Spielberg si Tom Hanks

Tom Hanks

Societatea în care trăia era încă prizoniera unei asemenea cantităţi de naivitate încât, tânărului nu i-a fost prea greu să se lanseze „în afaceri". Dar n-a pornit singur în această aventură, ci cu „o umbră" – un agent FBI, Carl Hanratty (rol interpretat de Tom Hanks – perfect în ipostaza de agent cam limitat, dar tenace) care sfârşeşte prin a intra în jocul escrocului. Şi asta din cauza talentului şi farmecului lui Abagnale care ştie bine cum să se facă iubit şi apreciat de toată lumea. Cu un aplomb dezarmant, frumuşel în uniforma pe care o poartă, el poate să obţină orice îşi doreşte. În special de la femei.

Aventura lui sfârşeşte într-un mod incredibil: este arestat în Franţa, aruncat în închisoare, dar eliberat în cele din urmă de Hanratty care îl ia alături de el, să lupte în cadrul FBI împotriva fraudei şi escrocheriei.

Tot jucându-se de-a şoarecele şi pisica, DiCaprio şi Hanks delectează spectatorul cu umorul lor. În ceea ce-l priveşte pe Steven Spielberg, se simte că el îl tratează pe tânăr cu multă tandreţe, tocmai pentru că îl face să fie înainte de toate un băiat fermecător. Asta nu înseamnă că regizorul apără cauza escrocilor, ci că vrea să demonstreze cu multă fineţe că acţiunile lui Frank Abagnale sunt de fapt motivate de dorinţa de a-l face pe tatăl lui să se mândrească cu el, iar pe părinţi să se reîmpace. Cineastul a rezonat profund la acest mesaj pe care a vrut cu tot dinadinsul să-l transmită publicului, el însuşi fiind marcat de divorţul părinţilor săi. Ca şi Frank, şi el, pe când avea doar 16 ani, a reuşit să treacă drept un tânăr deosebit de serios; îmbrăcat în costum, a bătut la porţile Studiourilor Universal şi lumea de acolo l-a crezut. Diferenţa este că n-a dezamăgit.

Christopher Walken, care interpretează rolul tatălui, se află printre nominalizaţii la Oscar pentru cel mai bun actor într-un rol secundar.

Leonardo Di Caprio

„ORELE"

Destinul a trei femei

Încă de la lansare, producţia semnată de Stephen Daldry s-a bucurat de un succes enorm. Să fi fost în primul rând din cauza numelui atrăgător de pe generic, cel al lui Nicole Kidman care de obicei seduce publicul nu numai prin talent, ci şi prin frumuseţea şi farmecul personal? E posibil, dar iată că şi criticii,

şi juriul de la Globul de Aur şi cel de la Berlin au fost unanim de acord că filmul e valoros, chiar dacă Nicole Kidman e... urâtă. Adaptat după romanul cu acelaşi nume al scriitorului Michael Cunningham, *Orele* evocă destinele a trei femei din epoci diferite, dar cu vieţi personale asemănătoare şi destine unite de ceva anume: Virginia Woolf (Nicole Kidman) scrie „Mrs. Dalloway" înainte de a se sinucide în 1941, Laura Brown (Julianne Moore) citeşte romanul în 1951, la Los Angeles, iar Clarissa Vaughan (Meryl Streep) este versiunea modernă a „Mrs. Dalloway". La conferinţa de presă care a avut loc la Berlin, starul din *Moulin Rouge* sau din *„The Others"*, de data aceasta blondă, buclată şi strălucitoare ca de obicei, a precizat că, dacă ar fi fost după ea, s-ar fi văzut mai curând în pielea Laurei Brown. „Numai că anumite roluri sosesc în viaţa noastră exact în momentul în care ai nevoie de ele. Nu ered că am fost prea încântată când mi s-a oferit acest rol, însă trebuie să recunosc, a avut un efect catarsic asupra mea. Dar nu în sensul unei terapii", a ţinut să precizeze fosta soţie a lui Tom Cruise, pentru a nu lăsa loc interpretărilor legate de suferinţele pricinuite de divorţ. Şi a mai adăugat: „Când eram copil, citeam mult, deşi eram atraşi îndeosebi de scriitorii romantici, cum ar fi Byron sau Shelly, sau surorile Bronte. Virginia Woolf în schimb mă plictisea. A trebuit să o descopăr prin intermediul acestui film. Iar acum evadez în lectură şi îi încurajez şi pe copiii mei să facă acest lucru. Dar nu mai citesc suficient."

Actriţa nu a vrut să intre în detaliile machiajului care au făcut-o de nerecunoscut şi s-a mulţumit să spună: „Acesta este misterul creaţiei. Cinemaul este iluzie, magie, aşa că nu trebuie să încercăm să explicăm totul".

CHICAGO

în acorduri de muzică şi dans

După cum ştim, *Chicago* a fost deja încoronat cu Globul de Aur pentru cea mai bună comedie muzicală, actorii Richard Gere şi Renee Zellweger au fost onoraţi cu câte un „Glob" pentru cel mai bun actor şi cea mai bună actriţă într-o comedie muzicală şi tot *Chicago* este marele favorit al Oscarurilor de anul acesta, fiind nominalizat la 13 categorii. Nu-i de mirare că în prima seară a Festivalului de la Berlin, actorii asupra cărora s-au aţintit toate privirile şi flash-urile fotografilor au fost cele trei staruri care au dat viaţă personajelor principale din *Chicago* – Catherine Zeta Jones, Richard Gere şi Rennee Zellweger. „Este cea mai minunată experienţă pe care am trăit-o ca actor" – a declarat atunci Richard Gere, care şi-a asumat în *Chicago* rolul unui avocat manipulator, altfel incredibil de bun cântăreţ şi dansator. Meritul este fără îndoială al regizorului Bob Marshall, magicianul care a reuşit să dezvăluie o faţetă a actorilor pe care nici ei nu ştiau că o au. „Dacă am fi avut o săptămână în plus pentru repetiţii, aş fi putut să montez cu aceşti actori o comedie muzicală pe scenă", a asigurat pe toată lumea regizorul, foarte mândru de performanţele echipei cu care a lucrat. Filmul este o adaptare a piesei scrise în anii 20 de Maurine Watkins (cronicar la Chicago Tribune), text care a mai fost ecranizat şi în 1975, comedia muzicală produsă la vremea respectivă fiind realizată chiar cu trupa de actori de la „Cabaret". Dincolo de jupoane, decolteuri, volane, pene, paiete şi tot restul arsenalului tipic spectacolului de cabaret, povestea filmului este un amestec interesant de ambiţie, glorie, intrigi, corupţie, manipulare şi chiar moarte, în stilul decadentului Chicago din anii 20.

MOZAIC

Ceremonia de decernare a premiilor Oscar, prevăzută pentru 23 martie, nu va fi amânată nici chiar în cazul declanşării războiului în Irak, au ţinut să asigure pe toată lumea organizatorii evenimentului. De-a lungul istoriei sale, gala premiilor Oscar a fost amânată doar de trei ori: prima dată în 1938 din cauza inundaţiilor devastatoare din Los Angeles, a doua oară în 1968 din pricina asasinării militantului american de culoare Martin Luther King, iar a treia oară în 1981, în urma tentativei de asasinat asupra preşedintelui Ronald Regan. Decernarea premiilor Oscar este cel de-al doilea eveniment cel mai vizionat la televizor de populaţia americană, pe locul I situându-se Super Bowl – finala campionatului de fotbal american; fiecare dintre aceste două evenimente aduce Academiei de arte cinematografice şi canalului de televiziune ABC beneficii de câte 30 de milioane de dolari.

Cea de-a 75-a ceremonie de decernare a premiilor Oscar îl va avea ca animator pe Steve Martin, căruia i se vor alătura câteva seducătoare „asistente": actriţele Meg Ryan, Jennifer Connely, Halle Berry, Jennifer Lopez, Julianne Moore. Acestora li se vor alătura Will Smith şi Denzel Washington, fiecare la rândul său având „rolul" de a înmâna câştigătorilor trofeele.

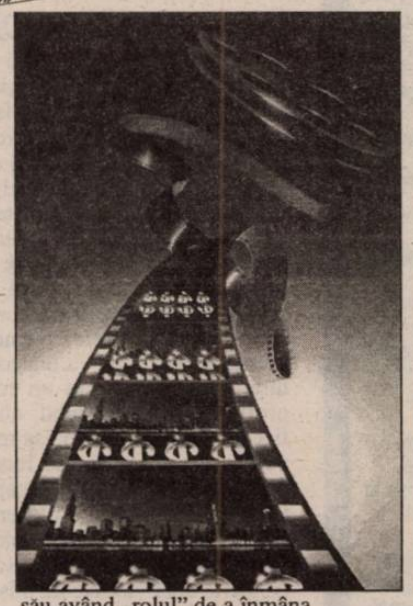

Naşul, celebra saga scrisă de Mario Puzo şi transpusă cinematografic într-o suită de filme de mare succes, va avea o continuare. În urma unui serios concurs organizat recent la New York în vederea desemnării celui mai bun autor de romane, care ar putea continua intrigile şi viaţa personajelor create de Mario Puzo, câştigător a ieşit Mark Winegardner, un american necunoscut până acum marelui public, dar care este deja autor al numeroase romane, în majoritate bazate pe poveşti ale crimei, mafiei, corupţiei... Romanul se va numi „Întoarcerea Naşului" şi va fi lansat în librăriile din America în toamna anului viitor. Apoi, se va lua în discuţie ecranizarea sa.

Reamintim că Mario Puzo, părintele celebrului „Naşul" (1969) a scris acest roman sperând să facă rost de banii necesari pentru a-şi plăti o datorie de peste 20.000 de dolari şi pentru a reuşi să supravieţuiască împreună cu soţia sa

Mario Puzo

şi cei cinci copii ai lor. Cartea s-a vândut în peste 20 de milioane de exemplare, în întreaga lume, iar saga imaginată de el a constituit subiectul filmelor care au fost încununate cu numeroase trofee. Însuşi Mario Puzo, care a colaborat la scrierea scenariilor, a primit două premii Oscar. A murit în 1999.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

NATURA vindecă orice boală

Aşa spune *Gheorghe SCARLAT:* că natura – adică tot ce i-a lăsat Dumnezeu omului, ca să scoată foloase – nu îmbolnăveşte nici trupul, nici spiritul ori sufletul, dar dacă răul a răzbit totuşi în el, tămăduirea tot în remediile naturale o va găsi. Şi, ca să nu credem cumva că vorbeşte ca să amăgească lumea ori că repetă ce-au scris alţii prin cărţi, ne şi oferă câteva exemple concrete. Concrete, în sensul că respectivele leacuri le-a preparat şi le-a probat el însuşi pe cunoscuţi, pe apropiaţi ori chiar pe propria persoană. Rezultatele, nu o dată, au fost de-a dreptul spectaculoase, mai ales în boli frecvent întâlnite şi aflate în permanentă ascensiune: hemoroizi, varice, alcoolism, prostată...

„Doar prostia şi lenea n-au leac!"

La 72 de ani, Gheorghe Scarlat e om în putere şi spune că fără cel puţin 10 kilometri umblaţi zilnic pe jos nu se simte bine. E important şi că a fost militar de carieră, dar mai semnificativ e că dintotdeauna se ştie strâns legat de animale, de plante şi de roadele pământului. De aceea, în grădina sa din Popeşti-Leordeni a încropit un mic laborator viu, înzestrat – pe lângă pomii fructiferi obişnuiţi – cu migdali, smochini, coacăz negru, roşu şi alb, măceşi fără ţepi şi muri fără spini, zmeură, agriş, cătină şi lista ar putea continua foarte mult. Nu e vorba însă doar despre o pasiune, ci în cazul său intervine şi dorinţa de a face bine, nevoie completată cu preparate din plante pe care le găseşte la el acasă.

Către medicina naturală l-a împins nevoia, viaţa, cum s-ar zice. Sora sa a murit bolnavă de cancer, fără ca el s-o poată ajuta la timp. A început să citească despre puterea tămăduitoare a plantelor şi a tot ce este natural şi să prepare diverse remedii. Când a fost el însuşi foarte bolnav, şi-a pregătit singur leacurile care l-au vindecat. Gheorghe Scarlat nu este ceea ce se cheamă un terapeut, însă ori de câte ori oameni suferinzi l-au rugat să-i ajute, a ştiut să-i scoată din necaz şi astăzi afirmă cu toată convingerea că există leac pentru orice boală, numai pentru... prostie şi lene, nu.

Reţetă împotriva hemoroizilor

Desigur nici o boală nu e „blândă", dar boala de hemoroizi are componente mult mai supărătoare decât altele. Nevindecată prin tratament, se poate opera, însă pe lângă mutilarea implicită a pacientului, locul rămâne un focar de infecţie şi, mai mult decât atât, ea poate genera cancerul la colon. Gheorghe Scarlat s-a tratat de această boală cu o alifie preparată în casă şi, după trei aplicaţii, s-a vindecat. A dat preparatul respectiv şi altor cunoscuţi care aveau aceeaşi problemă, unii de mult timp şi cu complicaţii, însă remediul şi-a dovedit eficacitatea de fiecare dată.

Pentru cititorii revistei „Magazin", a indicat modalitatea de preparare a remediului, precizând însă că trebuie respectată reţeta pas cu pas, altfel nu se obţine efectul dorit. Mai întâi, sunt necesare mai multe plante aflate la înflorire (frunze şi flori), recoltate între orele 12^{00} şi 14^{00}, de preferat: salvie, cătină, rostopască, sunătoare, coada-şoricelului, busuioc, cimbru, talpa-gâştii, coacăz negru. Dacă sunt verzi, acţiunea e mai eficientă; în caz contrar, se folosesc uscate la umbră. Pentru obţinerea unguentului, se pun mai întâi într-un vas smălţuit, la topit, untură de porc proaspătă şi seu de oaie sau de capră, în cantităţi egale. În grăsimea astfel topită, se pune câte o mână de plantă (din fiecare), astfel ca grăsimea să le acopere. Se ţine la foc, fără să se amestece, până când nu mai apare spumă şi planta se întunecă la culoare, apoi se dă deoparte vasul şi se lasă la răcit 24 de ore, acoperit cu un fund de lemn. După acest interval, se încălzeşte compoziţia la 37º C şi, pentru separare, se stoarce bine printr-un tifon. Partea solidă rezultată (planta) se aruncă, iar partea lichidă se păstrează la rece, în flacoane, unde capătă consistenţa unei alifii obişnuite. Aplicaţia se face seara, după spălare – de preferat, cu apă oxigenată sau cu ceai de muşeţel. După circa o săptămână, îşi face efectul.

Alcoolismul, combătut în 24 de ore

Pare greu de crezut că o asemenea problemă care, devenită intoxicaţie şi poate data ca boală de mulţi ani, s-ar vindeca într-o singură zi. Totuşi, Gheorghe Scarlat ne asigură că metoda pe care ne-o indică nu dă greş. Pentru aceasta, e nevoie de 4 kilograme de miere, din care pacientul va lua câte două linguri, din 20 în 20 de minute, fără a consuma altceva. După un număr oarecare de doze, apar reacţii adverse (vomă), dar procedura trebuie continuată. Către sfârşitul tratamentului, deci în timpul nopţii, se consumă 200 grame carne de pasăre friptă sau fiartă şi două ouă fierte; se poate adăuga şi un extras de ardei iute. La sfârşitul celor 24 de ore deloc uşor de suportat, ni se spune că vindecarea este garantată şi că, deşi subiectul are de depăşit o zi de chin, merită să rabde, în ideea că îşi va redobândi sănătatea.

O altă afecţiune foarte des întâlnită – în special la femei – o constituie *varicele.* Acestea se pot opera, de obicei cu costuri extrem de mari, prohibitive pentru mulţi suferinzi. Profilactic, dar şi ca remediu de durată, e indicat somnul de noapte cu picioarele poziţionate mai sus faţă de cap. Există şi o metodă chinezească eficientă, care consumă doar timp şi... apă. Pacientul stă aşezat pe un scaun, având în faţă un vas înalt cu apă la 22-23º C şi în cele două părţi laterale, câte un vas cu apă rece. Se „calcă" apa succesiv: întâi cu piciorul stâng în apa caldă şi dreptul în apa rece, apoi invers. Se reia în sens opus, până când apa caldă ajunge la 16º C, se face o pauză de 15 minute, după care se repetă procedura, cu apa încălzită la 37º C. Singura condiţie din partea pacientului este ca înaintea tratamentului să nu fi mâncat, pentru a evita eventualele probleme circulatorii. La sfârşit, trebuie să stea culcat, bine învelit.

*

Afecţiunile pentru care Gheorghe Scarlat ne-a declarat că deţine reţete pentru prepararea de remedii naturale ocupă o listă mult mai lungă (prostată, zona zoster, cardiopatie ischemică, angină pectorală, tuberculoză ş.a.). Vom reveni cu alte amănunte, într-un articol viitor. Nu vom încheia însă, înainte de a preciza că principalul avantaj al unor asemenea remedii este că ele nu au în compoziţie absolut nici un compus chimic, totul venind de la natură, în ajutorul organismului omenesc.

UZINA de medicamente naturale

De foarte multă vreme, se ştie că drojdia de bere nu se foloseşte doar la plămădirea aluaturilor, ci şi ca remediu în diverse afecţiuni. În mediul rural românesc, acolo unde farmaciile sunt mai rare, oamenii aplicau cu succes, şi în vremuri mai vechi, leacurile cu „ţaic", în a cărui componenţă intră o cantitate mare de vitamina B, după cum cunoaştem astăzi. În prima jumătate a veacului trecut, chiar medicii prescriau asemenea remedii. De 7-8 ori pe zi, câte o bucată de mărimea unei alune (înghiţită goală sau diluată cu apă), se utiliza în tratarea acneei, a bubelor, a antraxului, ca şi în diabet, constipaţie etc. Extern, în amestec cu apă curată, se acopereau arsurile pielii apoi se bandajau, având efect foarte bun în vindecare. De asemenea, ţaicul se dovedea eficace şi în „bolile femeieşti", tratate prin spălare cu un amestec de o linguriţă într-un litru de apă. Rezultate semnificative a dat şi introducerea în nutriţie a drojdiei de bere, în special la copii subnutriţi. S-a relevat astfel aportul ei important în demineralizare, avitaminoze, rahitism şi creştere. Pe de altă parte ea poate reprezenta un remediu excelent în cazurile de intoxicaţii alimentare şi de infecţii intestinale.

Ne întoarcem însă la... drojdia de bere şi la anul 2003, pentru a prezenta o realizare remarcabilă a unui grup de cercetători francezi, care au abordat prin tehnici ultramoderne acest remediu inclus în rândul terapiilor complementare, blânde. Ei au modificat patrimoniul genetic al drojdiei de bere (se ştie că aceasta este de fapt o ciupercă unicelulară), determinând-o astfel să producă hidrocortizon. Hidrocortizonul este un hormon secretat, în mod natural, la nivelul glandelor suprarenale. Sintetizat artificial, el este prescris în mod frecvent bolnavilor, datorită porprietăţilor sale antiinflamatorii.

Înlocuirea procedeului industrial prin transformarea drojdiei de bere în „uzină" de medicamente naturale aduce mari avantaje: este o metodă mai simplă, mai ieftină şi totodată protejează eficient mediul. Pornind de la această realizare, oamenii de ştiinţă din domeniu speră să poată pune la punct, în curând, metode similare de fabricare şi a altor medicamente, pe cale naturală.

ANTI-GIMNASTICA

DIALOG CU PROPRIUL CORP

– această metodă terapeutică modernă definită printr-o formulare cel puţin insolită – nu reprezintă ceva opus ideii de mişcare armonioasă, cum s-ar putea crede. Ea este o manifestare corporală la fel de valoroasă ca şi gimnastica, făcând apel deopotrivă la mişcare şi la dorinţa de a stabili un contact intim cu senzaţiile propriului corp. Binefacerile practicării regulate a mişcărilor propuse pot ajuta subiectul să devină mai competent în gestionarea propriului dinamism, a sentimentelor, a emoţiilor, în orice moment. Astfel, el va lua contact cu structura sa corporală, la un nivel mult mai profund decât în mod obişnuit. Pentru fiecare mişcare, atenţia sa trebuie să zăbovească asupra zonei de lucru, a corpului. Cum o simte? Cum o percepe? Cum reacţionează ea? Apare o plăcere la atingerea zonei respective? Dacă apare un disconfort, atunci subiectul îşi va schimba poziţia de lucru, apoi va executa mişcarea propusă, descoperindu-şi ritmul, respiraţia, amplitudinea articulară, toleranţa faţă de mişcare. Atunci când simte că acţiunea a fost suficientă pentru etapa respectivă, subiectul se va opri. În caz că apar probleme ce persistă (dureri cervicale, lombare, sciatică, dureri de cap etc.), trebuie consultat totuşi un medic.

AUTO-MASAJUL PICIOARELOR se execută pentru a stimula circulaţia sangvină, pentru destinderea corpului în ansamblu şi ameliorarea percepţiei corpului în spaţiu. Există mai întâi o *mişcare de bază.* Stând în picioare (membrele inferioare, depărtate la nivelul lărgimii bazinului; mâinile normal, pe lângă corp), închideţi ochii şi observaţi-vă echilibrul, căutând să percepeţi contactul tălpilor cu solul. Concentraţi-vă pe ansamblul corpului, simţindu-i mişcările oscilatorii. Conştientizaţi-vă respiraţia. Dacă apar probleme de echilibru, ţineţi ochii deschişi.

MIŞCAREA PRINCIPALĂ începe prin deplasarea uşoară a piciorului drept spre înainte, unde aşezaţi o minge de cauciuc sau de tenis de câmp (nu prea tare şi relativ mică) şi faceţi talpa dreaptă să ruleze pe ea, având grijă ca greutatea corpului să fie repartizată pe ambele picioare. Masaţi întreaga talpă astfel, de la călcâi, până în vârfurile degetelor. Se poate întâmpla ca în anumite puncte să apară dureri, caz în care masajul se efectuează mai blând, în acelaşi timp slăbind şi apăsarea piciorului pe minge. Se reia mişcarea, cu piciorul stâng. La încheierea exerciţiului, repetaţi mişcarea de bază, apoi faceţi o apreciere asupra noului dumneavoastră echilibru. Lăsaţi-vă corpul să-şi stabilească singur aşezarea optimă în spaţiu şi căutaţi să vă bucuraţi cât mai mult de acest moment de plenitudine.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

Bioenergoterapie şi bioterapeuţi

Deşi s-a vorbit şi s-a scris foarte mult despre bioenergie şi terapia cu ajutorul acesteia, subiectul rămâne inepuizabil, cel puţin câtă vreme nu cunoaştem însăşi esenţa eternei resurse de viaţă şi nici mecanismul intim prin care acţionează. Cu atât mai importantă este revenirea la el, cu cât şi în România, tot mai multe persoane cu probleme de sănătate (dar având şi alte necazuri, pricinuite de ceea ce numim întâmplare sau destin) îi abordează pe bioenergoterapeuţi; deseori, după ce au epuizat orice alte căi ştiute, de depăşire a momentului nefast. Din păcate, şi în acest domeniu şi-a făcut locul impostura. Există bioterapeuţi ale căror rezultate verificabile constituie cartea lor de vizită, dar şi alţii, care promit miracole şi vând amăgiri. Dacă adăugăm aici suspiciunile cauzate de informaţiile deficitare sau eronate, ca şi respingerea necondiţionată venită din partea multor cadre medicale, putem înţelege măcar în parte de ce tratamentul cu bioenergie are încă la noi un statut ambiguu. De data aceasta, colaboratoarea noastră *Emilia VLĂDESCU* – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium – aduce câteva precizări necesare pe tema respectivă, amănunte încă nesemnalate în pagina de faţă.

CINE SAU CE ESTE BIOTERAPEUTUL? Om muritor, ca oricare altul, bioterapeutul reprezintă un mijlocitor, un mediator, un „canal de comunicare" între subiect şi Divinitate. El are capacităţi înnăscute (nu dobândite, pentru că acestea nu reprezintă un produs ce poate fi însuşit de oricine), ceea ce oferă un indiciu imperceptibil la nivel comun: ca spirit, a ajuns la o etapă de evoluţie superioară, este altruist, se cunoaşte foarte bine pe sine. Ca terapeut, nu are nevoie de instrumente pentru lucru, simte boala, o „vede", o poate corecta, fără a introduce în corpul pacientului substanţe precum medicamentele, ceaiurile ori alte asemenea remedii. Există aşadar bioterapeuţi modeşti, care se limitează la transferul energetic, şi bioterapeuţi cu calităţi superioare (aceştia au şi alte capacităţi extrasenzoriale), care caută îndepărtarea cauzelor bolii, fapt incomparabil mai dificil, din motive ce vor fi abordate într-un articol separat.

BIOTERAPIA – ca domeniu de studiu şi de activitate – poate fi definită ca transfer energetic între două corpuri, fenomen neexplicat de medicina alopată, dar cercetat cu scrupulozitate de echipe ştiinţifice, cu unele rezultate deosebit de interesante. Necesitatea folosirii ei vine din acea stare, manifestată prin boală, de „perforare" a câmpului energetic al subiectului. Uneori, cauza deficitului nu reprezintă doar un handicap energetic, ci şi o manifestare în alte dimensiuni, la care au acces doar unii bioterapeuţi (vorbim despre bolile karmice). Aici se pune problema dacă subiectului îi este permisă vindecarea şi deci dacă bioterapeutul are voie să-l trateze. De ce? Emilia Vlădescu precizează că omul nu evoluează neapărat primind şi depăşind (spiritual şi fizic) o boală, ci şi prin anumite evenimente, necazuri familiale, probleme relaţionale etc. Este ca un test pe care trebuie să-l iei, pentru a ajunge pe un plan superior.

ROLUL PACIENTULUI nu este unul pasiv. Interacţiunea sa cu terapeutul e percepută senzorial prin furnicături, căldură, înţepături etc. Colaboratoarea noastră ne-a semnalat şi cazul unei paciente cu blocaj renal, căreia la a doua şedinţă i-a crescut brusc tensiunea. În general, pacientul are percepţii pe plan fizic, neconştientizând exact lupta organismului, care e de fapt elementul principal. De aceea, omul (devenit bolnav) trebuie să-şi pună acum întrebări, mai mult ca oricând, asupra propriei sale persoane, să caute răspunsuri şi mai ales să-şi orienteze existenţa ulterioară către a se cunoaşte exact şi a-şi stabili raporturi echilibrate, pozitive, cu cei din jur. În acest sens, el are însă nevoie şi de credinţă – nu doar în sens religios, ci şi ca apropiere intimă de latura spirituală a vieţii, de imaginea iubirii şi a luminii, ca garanţii ale vindecării maladiilor de orice fel.

Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

UNITĂȚI MONETARE

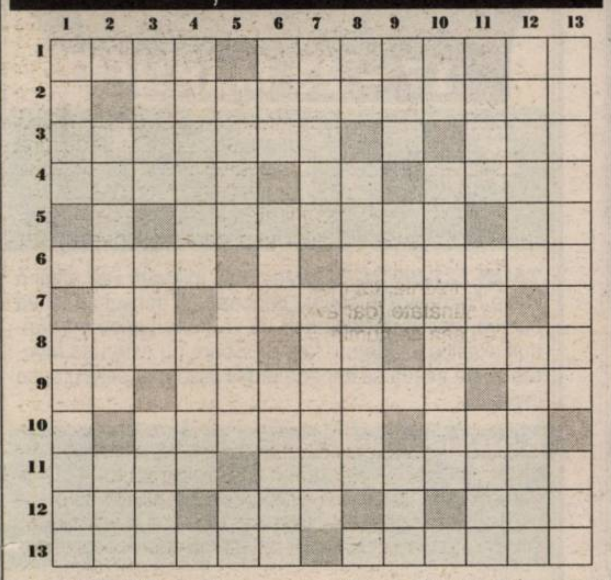

ORIZONTAL: 1) Pătură ușoară – Mișcare efectuată de un mușchi abductor. 2) Un leu... din vecini. 3) Unitate monetară în Austria – Abreviere U.A.I. pentru constelația Scorpion. 4) Cu pete pe bot (referitor la oi) (reg.) – Perioadă pentru o dobândă maximă – Standard de stat. 5) Neachitat în termenul legal – Lei în.. plic! 6) Avarul este... banului (neart., pl.) – Așa cum este suma din contul bancar (masc.). 7) La sfat! – Dogoreală. 8) Unitate monetară curentă în Iugoslavia și Croația – În cult! – Există și una... monetară. 9) Pârlit la trup! – Pagubă, pierderi de bani (fig., pl.) – Amici! 10) Unitate bănească din Portugalia – Finalul... finalului! 11) A răsuna prelung – Cel mai tânăr membru al unui grup. 12) Specie de arbust (din fam. Rozaceelor) cu fructe comestibile – Mijloc de... colnă! – A înșela, a păcăli (reg., fam.) 13) Se mai întâmplă și în domeniul bancar – ...il au ungurii (sg.neart.).

VERTICAL: 1) Unitate monetară principală în mai multe țări din America Latină – Unitate monetară în Grecia modernă. 2) Organismul care se dezvoltă în mediu sărat (biol.) – Metal prețios folosit la fabricarea unor monede, servind ca etalon de valori. 3) e!! (2 cuvinte) – Iubirea bancherului – Moneda U.E. 4) Unitate monetară principală în SUA – Început de apsidă! 5) Unități monetare principale folosite în diferite țări ca Italia, Turcia, Irlanda – Despre ban se spune că este ochiul... (neart.) – Repetarea... ororii! 6) Test cu ajutorul căruia se stabilesc multe informații despre un individ – Insulă daneză – Unitate monetară din Rusia, Belarus, Letonia. 7) Om care dispune de mulți bani – Principala unitate monetară din Olanda. 8) Direcția (Generală) a Vămilor (siglă) – Veche monedă franceză de aur în valoare de 20 de franci (cu efigia lui Napoleon). 9) Uniunea Europei Occidentale (siglă) – Siglă pentru „National Recovery Administration" – Limbă internațională. 10) Canion... gol! – Liră ..., unitate bănească principală în Marea Britanie. 11) Probă prin care se examinează aptitudinile unei persoane – Siglă pentru „Comunitatea Economică Europeană" – Amândoi. 12) A-și pune semnătura pe o chitanță bancară – Nouă pânze folosite în trecut de spanioli. 13) Ansamblu în care se stabilesc relații strânse între organisme – Unește tablele!

DICȚIONAR: SCO, SIO.

ELISABETA PESCARIU - *Timișoara*

SOLUȚIA CAREULUI („Unități monetare"): PLEO – ABDUCȚIE – E – MOLDOVENESC – SHILLING – O – SCO – OACAR – AN – STAS – L – TESTANT – U – ROBI – I – PRECIS – FA – DOGOARE – T – DINAR – UL – LEGE – RL – PARLELI – AM – A – ESCUDO – NAL – HAUI – BENIAMIN – MUR – OLN – D – BOI – EROARE – FORINT.

Verificați-vă cunoștințele

DON QUIJOTE

1. Când a fost publicată capodopera lui Miguel de Cervantes Saavedra, „Iscusitul hidalgo Don Quijote de la Mancha"?

2. Cum a fost supranumit Don Quijote?

3. Unde se află un muzeu închinat imaginarului Don Quijote?

4. Ce compozitor român este autorul poemului simfonie „Don Quijote"?

5. Ce pictor și desenator francez a realizat, în jurul omului 1868, tabloul Don Quijote, expus la Noua Pinacotecă din München?

6. Ce poet român este autorul volumului de versuri „Tinerețea lui Don Quijote"?

7. Cine a fost interpretul rolului principal masculin în filmul „Omul din La Mancha" realizat în 1972, de regizorul american Arthur Hiller?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Zeița mesopotamiană, ocrotitoare a nașterilor și a mamelor era Mamet sau Mammetum. 2) Mama celebrilor frați Grachus se numea Cornelia și era fiica lui Scipio Africanul. 3) Tabloul „Mama" expus la Muzeul din Berlin este Pieter de Hooch (1629-1683). 4) Romanul „Mama" a fost scris de prozatoarea americană Pearl S. Buck (1892-1973). 5) Muzica operetei „Fata mamei Angot" aparține compozitorului francez Charles Lecocq (1832-1918). 6) Filmul „Mama", inspirat de cunoscuta poveste a lui Ion Creangă „Capra cu trei iezi" a fost regizat, în 1976, de Elisabeta Bostan. 7) „Muma pădurii" este o plantă parazită pe rădăcinile arborilor. Este lipsită de clorofilă și de frunze, cu tulpina solzoasă și flori purpurii.*

Posta cititorilor Pentru întrebările din numărul 8 al revistei noastre, apărute la data de 20 februarie, am primit scrisori de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei; Mihai Waspusch – București* și *Ion Ciocșan – Pucioasa.*

– 6 răspunsuri corecte: *Cristina Neagu – Ploiești; Maria Chiriac – Hunedoara; Elena Ispas – Roman; Maria Iova – Constanța* și *Florentina Gorea – Toplița.*

– 5 răspunsuri corecte: *Mioara Cristea – București.*

Ion Ciocșan – Pucioasa. După cum ați observat luăm în considerație toate variantele de răspuns. Nu putem însă furniza prea multe amănunte în întrebări, atât din lipsă de spațiu, cât și pentru a menține un anumit grad de dificultate.

Mulțumind tuturor pentru aprecieri vă dorim mult succes. *(I. Stoica)*

ȘAH

Nei - Petrosian, 1960

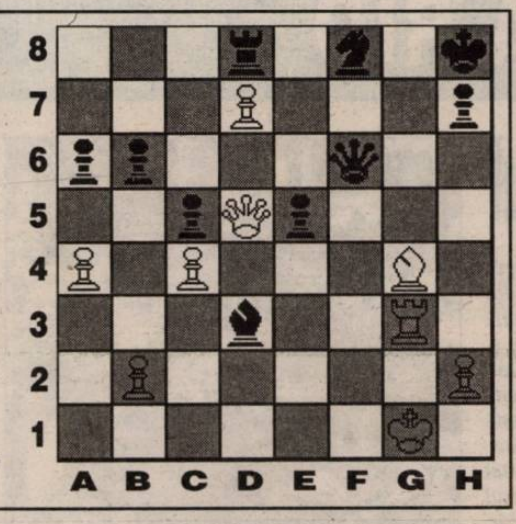

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Dg8!! Rg8
2. Ne6 Rh7
3. Tg8 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** –
maestru F.I.D.E.

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Principalii dăunători 2

Musculița albă. Acest dăunător preferă mușcata, cercelușul, azaleea, begonia și primula. Insectele sunt albe iar larvele galbene. Cele mai mari daune le produc larvele care înțeapă și sug sucul celulelor. Frunzele plantei se îngălbenesc, se usucă și cad. Uscarea începe de la margini spre interior. De-a lungul nervurilor apar pete alungite, argintii, iar florile apar pătate și cu forme distorsionate.

Combatere: stropiri cu insecticide (Thiodan 35 – 0,15%)

Păianjenii. Sunt insecte polifage care se dezvoltă foarte repede în încăperi călduroase și cu aer uscat. Fața superioară a frunzelor începe să se păteze cu puncte mici galbene care devin albicioase, transparente. Frunzele afectate cad prematur. În timp, o plasă albă se formează între frunze și lăstari. Insecta depune ouăle pe partea inferioară a frunzelor, de-a lungul nervurilor, într-un păienjeniș țesut de insectă.

Combatere: stropiri repetate cu substanțe acaricide (Acaricidol, Malathion etc.) sau insecticide de tip Talstar 10 (0,05%).

Viermele rădăcinilor. Atacă în special rădăcinile plantelor ornamentale prin frunze. Este foarte periculos pentru viața plantei. Are dimensiuni mici (1,2 – 1,5 mm). Când atacă rădăcinile, pe suprafața acestora formează niște noduri în interiorul cărora se dezvoltă larvele. Drept urmare, planta stagnează din creștere, frunzele se îngălbenesc și se veștejesc, ca până la urmă să moară.

Combatere: îndepărtarea cu pământ cu tot a plantelor puternic atacate, iar preventiv utilizarea de pământuri dezinfectate termic sau chimic, dezinfectarea uneltelor și ghivecelor prin aceleași metode. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„SIMPLE POVEȘTI"

PLIN DE ZEL / CELEBRITATE	C	CONDUCTĂ / URMĂ DE MURDĂRIE	T	TUTUN VECHI / AVIZI, RĂPACI	T	BUNI! / CEREMONIAL BISERICESC	H	CREANGĂ / ADOLESCENȚĂ	R	APRINSE ÎN LUSTRĂ / FEMEIE DIN ȘATRĂ	B	
P	O	P	U	L	A	R	I	T	A	T	E	
BOGAȚII BOGAȚILOR / ORIENT	H	A	B	A	B	I	PRIETEN COMUN / DUȘMĂNIE	A	M	I	C	
E	S	T	SAT MIC / PURTATĂ PRIN TRIBUNALE	C	A	T	U	H	GIGI URSU / PĂSĂRI CRONCĂNITOARE	G	U	
JOC CU CĂRȚI SPECIALE / DAN IORGA	T	A	R	O	C	PESCUIEȘTE CRUSTACEE / CHERCHELIȚĂ	R	A	C	A	R	
D	I	BĂRBAT / ÎNVAȚĂ MESERIE	O	M	MARI SENIORI / TĂIAȚĂ PE JUMĂTATE!	B	Ă	R	O	H	I	
DRAGA INIMII / MAI, ÎN PLUS	I	U	B	I	T	A	RESORT / NU-I OM DE SUCCES	A	R	C	DESCHIDE O ÎNCUIETOARE	
Î	N	C	A	METAL DE BIJUTERII / MĂTUROI	A	U	R	POD PLUTITOR / ÎMPĂRAT ROMAN	B	Ă	C	
CAP DE CENTAUR! / OCHITĂ ÎN POLIGON	C	E	GIGANȚI / LINIE DE DESENE	T	I	T	A	N	I	SUBȚIAZĂ SÂNGELE	H	
T	I	N	T	A	FIRE PE PAPIOTĂ / MIROS URÂT	A	T	E	SILE ENE / RĂSPUNS POZITIV	S	E	
CIOBANI / COTLON, TAINIȚĂ	O	I	E	R	I	ÎȚI ARDE BUZA DUPĂ EL	A	R	D	E	I	
A	S	C	U	N	Z	A	T	O	A	R	E	

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „PARODII"

Orizontal: Z - F - C - S - H - V - TAMADUITOARE - PARERE - PIAN - FALA - SNUR - VI - CAST - IRITAT - TIC - ISCA - OG - A - IMPLETICIT - CA - OIER - RAIE - PAS - FICAT - A - MANTOU - ENUNT - STRAINA - RAR - CAIAC - PIOASE.

SPORT FLASH

S-a pornit Circul! Sâmbătă s-a auzit primul fluier de primăvară în campionatul nostru de fotbal. După cum a început, „curat" zic cei cu musca pe căciulă, cred că tot așa se va și sfârși. Păi, când Rapid are 11 puncte mai mult decât Dinamo aflat pe locul secund și Dinamo nu poate trece de Astra, la ce să te aștepți?

Câinii roșii au lătrat verde. Nimeni n-a zis până acum că ora 15,30 ar fi ceasul care anunță catastrofele. Asta până sâmbătă, când Cornel Dinu a aflat chestia asta de la Marin, cândva colegul lui de banchetă la Dinamo. Venită în Capitală să-și vândă scump pielea, Astra, aflată undeva în coada clasamentului, s-a trezit la nici 30 de minute după ora 15,30 că se află la conducerea partidei, conducând-o pe Dinamo cu 2-0! Câinii roșii lătrau verde și așa au ținut-o până la sfârșitul partidei, când în loc să se micșoreze, diferența s-a mărit, scor final 0-3 (dar mai numărăm și o bară a ploieștenilor). Culmea, catastrofa asta s-a petrecut în fața a peste 10.000 de spectatori înghețați dar cu Dinamo în suflet. Dacă ar fi fost o femeie, Dinu ar fi trebuit să-i mulțumească lui Marin pentru mărțișor!

Rapid a schimbat prefixul. Sosită la Galați să ia 3 puncte, Rapid s-a mulțumit cu unul, a făcut 40 de puncte, și s-a întors la București cu fruntea sus, chiar dacă n-a reușit să înscrie nici un gol. În rest, nigerianul Makinwa a încurcat jocul Rapidului fără nici o jenă și bănuiesc că pe bani buni, Niculae a șutat anemic atunci când trebuia să-și încordeze mușchiul, iar Guriță putea aduce victoria Oțelului dacă mingea șutată de el n-ar fi întâlnit bara porții apărată bine de Savici.

Zenga, neîndurător! Scorul etapei, obținut și în deplasare, a fost reușit de Național care a administrat un neîndurător 5-0 băieților de pe litoral, aflați în extra-sezon estival. Atât de departe de fotbal și atât de aproape de mare, fotbaliștii de la Farul nici n-au apucat să se lege la șireturi și prima repriză s-a terminat. În favoarea oaspeților. Iar în repriza a doua, când toată lumea se aștepta ca Farul să egaleze, jucătorii constănțeni s-au și descălțat, crezând că stau lungiți comod în fotoliu, în fața televizorului, privind partida de fotbal Farul-Național în reluare!

Din față, muzeu. Dacă te uiți bine, jucătorii echipei UTA arată din față a muzeu, adică a ceva ce a fost „bătrâna doamnă" cândva. Amintindu-și că a început experiența ei în divizia A cu un 0-6, UTA s-a concentrat și a câștigat prima partidă din retur la limită, Jeremie Njock a marcat în minutul 90, în fața echipei de sub Pietricică, asta după ce o vreme a fost condusă de oamenii lui „Pinalti" cu 1-0. Cu această victorie „istorică" UTA rămâne acolo de unde nu cred că se va clinti, adică pe ultimul loc al clasamentului. Păcat, că din spate par băieți tineri și înfocați.

Și alții... FC Brașov a administrat un sec 2-0 unei echipe cândva mai vioaie, FC Argeș, iar Sportul Studențesc a „reușit" un egal (1-1) în partida cu Gloria Bistrița în fața unei mase uriașe de spectatori, aproape 500 de bărbați supărați rău de tot pe neveste. Jucând pentru cei 15.000 de „specialiști", Universitatea Craiova n-a reușit să se impună în fața bătăioșilor de la FCM Bacău care au jucat încă din prima repriză în 10 oameni. Steaua a început returul cu dreptul, câștigând împotriva unei codașe, AEK Poli Timișoara. După această victorie răsunătoare, Becali visează deja la câștigarea campionatului.

GEORGE CUȘNARENCU

SENZUALITATE ŞI CRIME LA RIO

Duminica trecută s-a încheiat cel mai fabuloas carnaval din lume, cel de la Rio de Janeiro. Zeci de trupe de dans şi-au etalat ritmul şi goliciunile încercând să cucerească laurii victoriei. Dansatorii şcolii de samba, *Tradiçao,* au ţinut să aducă un omagiu, pe adresa *Seleçao,* echipei naţionale de fotbal, care anul trecut în iulie a adus acasă cel de-al cincilea titlu de campioană mondială. Pe unul dintre carele alegorice a apărut şi efigia lui Ronaldo, idolul Braziliei, pe fondul unui balon aurit. Drept e că lumea s-a uitat mai mult la dansatoare decât la chipul lui Ronaldo, desenat pe panouri dar asta din cu totul alte motive decât marele respect de care se bucură marele fotbalist în Brazilia. Dans, fotbal dar şi peste 90 de crime care au avut loc în timpul săptămânii de foc de la Rio când membrii unor bande rivale au transformat dansul în lupte de stradă.

Prinţul Charles şi fotbalul

Prinţul Charles a dat săptămâna trecută lovitura de începere într-una dintre cele mai bizare competiţii sportive din Marea Britanie. Este vorba despre un sport numit pe Insulă Royal Shrovetide Football, un sport care durează opt ore şi amestecă fotbalul, cu rugby-ul şi lupta corporală. Oficial, toate loviturile sunt permise, cu excepţia celor fatale, şi asta doar cu scopul de a intra în posesia mingii din piele cusută cu mâna şi a marca acolo, câteva puncte. Fotografia alăturată ni-l prezintă pe moştenitorul coroanei britanice purtat pe umeri pe străzile din Ashbourne, o localitate din centrul Angliei, înainte de a lansa mingea în mijlocul sportivilor. Competiţia, care se desfăşoară tradiţional în ziua de Miercurea Cenuşii, pune faţă în faţă echipele compuse din locuitorii din nordul şi sudul râului Henmore, care traversează localitatea. Sportul datează din secolul al XI-lea de pe timpul invaziei normande. Atunci, se spune, pe post de minge se arunca în mulţime capul unui condamnat la moarte, proaspăt executat în piaţa publică.

CROCODILUL de la Chrysler

„Am vrut să numim acest model *Gator,* pentru că seamănă cu un aligator gata să muşte" spune directorul lui Design Pacifica, firma care se ocupă de desenarea maşinilor Daimler Chrysler. Într-adevăr, din orice unghi ai privi modelul *Spyder,* cu o caroserie lipită de pământ şi forme alungite, el emană un fel de forţă animalică feroce, atât de prezentă la crocodili.Cu toate acestea, caroseria este în acelaşi timp de o eleganţă sofisticată şi futuristă. Caroseria Spyder este fabricată din material plastic injectat care au permis designerilor să realizeze nişte „linii fine ca la un aparat de ras electric".

Motorul transversal *Spyder* cu turbocompresor, cuplat la o cutie cu cinci viteze, asigură o putere de 225 cp. O maşină americană de-a dreptul exotică.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- Neuro-cipul care citeşte gândurile...
- Triumful lui Burebista!
- Deşeurile, comoară risipită prin lume
- 10 adevăruri despre fumat
- Relaxarea - un dar divin
- Ceremonia spălării cu noroi
- Seniorul inelelor, bătălia pe tărâmul Oscarurilor

HOROSCOP 17 - 23 MARTIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai interesant aspect al acestei săptămâni este ascensiunea curbei financiare până spre mijlocul intervalului, apoi descreşterea ei bruscă. Se pare că aveţi unele probleme materiale pe care le rezolvaţi numai parţial şi cu mari dificultăţi.

TAUR (21.04-21.05): Marţi sau miercuri veţi primi o veste financiară destul de curioasă, în sensul că vă va bucura, dar în acelaşi timp vă va pune serios pe gânduri. Poziţia lui Mercur faţă de Soare nu este una favorabilă, de aceea se impune multă prudenţă pentru orice investiţii.

GEMENI (22.05-21.06): Sunteţi cuprins de o nelinişte inexplicabilă, de parcă aţi presimţi că un fapt negativ este pe cale de a se produce. Curba psihicului are oscilaţii destul de pronunţate şi ar fi bine să evitaţi să luaţi decizii importante. Nimic nou despre bani, deocamdată.

RAC (22.06-22.07): Toate bune şi la locul lor în constelaţia dv.; nimic nu pare să vă tulbure seninătatea. Însă vineri sau sâmbătă vă întâlniţi cu cineva (sau primiţi un telefon) care vă va atrage atenţia că vă paşte un necaz financiar. Va fi un prilej de meditaţie în acest sens.

LEU (23.07-22.08): Două maxime frumuşele vă aşteaptă în această perioadă. Unul este cel al curbei profesionale (joi sau vineri), iar cel de-al doilea aparţine curbei financiare. Probabil veţi primi o sumă consistentă care vă va ajuta la achiziţionarea unui obiect la care tânjiţi de mult.

FECIOARA (23.08-21.09): Sunt posibile divergenţe în mediul profesional sau în cel familial. Uranus şi Soarele, pe de o parte, şi Luna şi Marte, pe de altă parte nu au poziţii favorabile, ceea ce înseamnă că sunteţi agresiv şi extrem de orgolios, deşi nu întotdeauna aveţi dreptate.

BALANŢA (22.09-22.10): Curba financiară este în continuă descreştere şi asta înseamnă că s-ar putea să faceţi datorii noi. Din fericire, joi sau vineri primiţi o veste bună în acest sens, iar redresarea situaţiei se va întâmpla săptămâna viitoare. Atenţie la un Capricorn din anturajul profesional!

SCORPION (23.10-21.11): Curba financiară este oscilantă şi are tendinţa de scădere. Însă poziţia lui Mercur faţă de Jupiter (planeta norocoşilor) este una favorabilă, ceea ce poate însemna că veţi parcurge cu brio perioada mai puţin fastă. Mici probleme de sănătate, în weekend.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Sub influenţa vremii capricioase, temperamentul vă scapă de sub control în unele ocazii, mai ales în sânul familiei. Starea de uşoară nervozitate vă va domina toată săptămâna, însă, din fericire, nu va avea nici un fel d de urmări neplăcute.

CAPRICORN (21.12-19.01): Caracteristica principală a acestui interval este îmbunătăţirea bugetului. Curba cu pricina staţionează la un nivel ridicat. Parcă în compensaţie, viaţa sentimentală şchiopătează şi nu reuşiţi să ajungeţi la un numitor comun cu partenerul din cuplu.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba profesională are un maxim marţi sau miercuri, fapt care ilustrează creativitatea şi tenacitatea cu care vă faceţi meseria. Situaţia financiară nu se înzdrăveneşte acum, dar, după cum se prezintă astrele, se va îmbunătăţi în curând.

PEŞTI (19.02-20.03): Săptămâna va fi dominată de o deziluzie de natură financiară sau sentimentală. După cum se poate citi în alura curbei financiare, se pare că cele mai mari şanse sunt ca situaţia materială să cunoască o înrăutăţire temporară sau de mai lungă durată.

Personalităţile săptămânii: *Alexandru Ioan Cuza, Nicolae Titulescu, George Topârceanu, Alecu Russo, Mihai Ralea, Ion Barbu, Dinu Lipatti, Theodor Aman, A.D. Xenopol, Urmuz (Dem. Dumitrescu-Buzău), Dan Nuţu, ;* J.W. Goethe, J.S.Bach, N.A. Rimski-Korsakov.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN" !

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 617 • ANUL XLVI • 20 MARTIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 12 (2367)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Fericirea se naşte din suferinţă, iar suferinţa se ascunde la sânul fericirii.*
(Lao-Tse)

■ *Nu e bine să fii obligat să alegi între Rai şi Iad. Prieteni buni găseşti în ambele locuri.*
(Mark Twain)

■ *Dacă un bărbat ar reuşi să afle secretul nemuririi, prima femeie care l-ar afla de la el ar fi maică-sa.*
(P. Gerfaut)

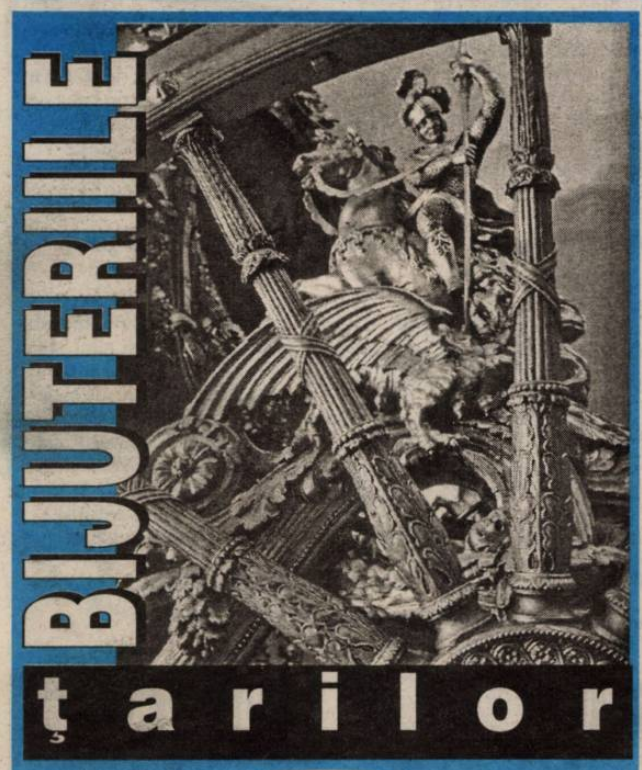

BIJUTERIILE ţarilor

Femina club

Eleganţă în alb şi negru
•
Copiii au nevoie de timp pentru a înţelege

Kate Moss ne arată cum o puneau părinţii să stea după ce făcea câte o prostie

TV

■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2
■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

O nouă stafie cutreieră lumea

MAMA TUTUROR BOMBELOR

MOAB, cea mai mare bombă convenţională din lume, a cărei explozie ar trebui să semene cu una atomică

Strategia războinică a SUA a născut un nou copil: MOAB (Massive Ordnance Air Blast). Poreclit imediat „Mama Tuturor Bombelor" (Mother Of All Bombs), dispozitivul a fost conceput în dorinţa de a fi cea mai mare bombă convenţională din lume, o teribilă armă psihologică pentru proiectatul război împotriva Irakului sau pentru altele care or să vină. Testul cu noua super-bombă a fost făcut săptămâna trecută la baza aeriană Eglin, în Florida, Pentagonul fiind mulţumit cum a lucrat noua creaţie. Bomba are o greutate record de 9.500 kilograme şi pentru că nu poate fi lansată din avioane de bombardament, a fost paraşutată dintr-un avion C-131 (poreclit, culmea ironiei, „Samaritan"), explozia fiind auzită destul de puternic la o distanţă de 36 kilometri de la locul detonării. O dată cu testarea acestui monstru exploziv, Pentagonul vrea să înlocuiască vechile super-bombe din perioada războiului din Vietnam, cele de 6 tone, numite „Daisy Cutter" (lansate pentru prima dată pe 23 martie 1970, folosite însă şi în 1991, în timpul războiului din Irak), ţinta „Mamei tuturor bombelor" urmând a fi marile concentrări de trupe, buncărele din beton aflate la suprafaţa solului, dar şi cele aflate în subteran. Datorită imensei ciuperci născute imediat după detonare (înaltă de aproape 3.000 de metri), MOAB ar putea să creeze inamicului impresia unei explozii atomice, forţându-l să depună armele. Deşi este lansată cu paraşuta, bomba de 9,5 tone are un sistem de navigare de ultimă oră, drumul spre ţintă fiind controlat cu ajutorul sistemului de poziţionare globală (GPS).

DAISY CUTTER, o bombă care şi-a început traiul în Vietnam şi aşteaptă să fie scoasă la pensie

COMORILE TITANICULUI

Numită „Comorile Titanicului", în Oraşul Ştiinţelor şi Industriilor La Villette, din Paris, s-a deschis din 12 martie, şi se va închide pe 31 august, o expoziţie care expune publicului peste 6.000 de vestigii recuperate de pe fundul mării, culese din jurul şi de pe puntea vasului, interiorul lui, un adevărat sanctuar, rămânând necercetat, la cererea familiilor celor dispăruţi în 1912. Printre obiectele expuse se află o valiză deformată din piele, o cratiţă din aramă mâncată de vreme, farfurii aliniate în nisip, stilouri, bilete de bancă îngălbenite, o tocă de bucătar, câteva bijuterii, partituri ale orchestrei. Alte piese aparţin legendarului pachebot: cârma Titanicului, o roată de scripete de la barca de salvare etc. Expoziţia este şi o invitaţie de a călători la bordul transatlanticului, cea mai mare structură plutitoare creată vreodată de om, considerată la timpul său o capodoperă a tehnologiei secolului al XX-lea. O călătorie posibilă datorită unei ingenioase reconstituiri a Titanicului, de la bordul căruia vizitatorul poate urmări activitatea de pe şantierele navale Harland şi Wolf din Belfast, unde în 1907 a început construirea Titanicului. Apoi, vizitatorul „urcă la bord" pentru a retrăi traversarea inaugurală din aprilie 1912, de la Charbourg la New York. Toate locurile mitice reconstruite, coridoare, cabine de clasa întâi şi a treia şi marea scară şi domul său de sticlă, toate acestea sunt mărturii ale vieţii de la bordul vasului. Pe puntea de promenadă, un amestec de sunete, lumini şi temperatură scăzută, recreează noaptea de 14 aprilie 1912, când aisbergul fatal a curmat vise şi speranţe. Ceasul arată ora 23,30, iar un bloc de gheaţă aminteşte cam cât trebuie să fi fost de rece apa oceanului pe data de 15 aprilie, dimineaţa. Azi, epava se odihneşte la 3.800 m pe fundul oceanului. Ca să înţelegeţi condiţiile de la acea adâncime, imaginaţi-vă 12 turnuri Eiffel (simbolul Parisului) puse unul peste altul şi o presiune a apei egală cu greutatea a 16 elefanţi aşezaţi pe umărul unui om.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

divanul galben

UN MINULESCU AL VREMURILOR NOASTRE

Editura Cartea Romanească a lansat joi, la Uniunea Scriitorilor, volumul „Leul de după extravaganţe" a poetului Bogdan O. Popescu. Prezentând volumul, editorul Dan Cristea l-a numit pe Bogdan O. Popescu „un Minulescu al vremurilor noastre", în ideea că autorul simte foarte bine poezia vieţii şi se fixează în metafore pline de o „senzaţie de pierdere a substanţei". Volumul „Leul de după extravaganţe" strânge laolaltă 55 de poeme dintre care 6 sunt scrise în „tandem" cu Valentin F. Mihăescu şi numite „poeme de prietenie". Cartea are o prefaţă şi o postfaţă, semnate de Valentin F. Mihaescu şi de poetul Traian T. Cosovei. Valentin F. Mihăescu spune despre Bogdan O. Popescu cum că acesta „scrie şi rescrie, cu bucurie, cu tristeţe, cu amărăciune, cu sarcasm, cu ironie, cu indiferenţă simulată", peste toate acestea predominant poemul de dragoste. „Deşi medic de profesie", spune Valentin F. Mihăescu, „lucrând din 1997 la Spitalul Universitar de Urgenţă din Bucureşti, Bogdan O. Popescu, îşi publică versurile în volum, pentru prima dată (antologie colectivă) în 1987, când avea 16 ani. Un an mai târziu, poeziile sale apar într-o altă antologie colectivă, după care semnează de unul singur cărţile „La revedere, prinţesă", „Marfa", „Poemul de gardă" şi „Pisica neagră, pisica moartă" (împreună cu Traian T. Cosovei)". Un medic cu suflet de poet, pentru care nici medicina, nici poezia nu este un hobby, ci, probabil, chiar o vocaţie.

UN ROMÂN LA MUZEUL TATE

La Muzeul „Tate" din Londra s-a deschis săptămâna trecută o interesantă expoziţie cuprinzând opere de tinereţe ale artistului roman Paul Neagu, este vorba despre desene, sculpturi şi filme video din anii 70-80. În cuvântul de deschidere, directorul muzeului, Stephen Deuchar, a subliniat faptul ca această expoziţie încununează activitatea unui artist care şi-a lăsat o importantă amprentă asupra creaţiei tinerelor generaţii de artişti britanici. Dedicarea, Gestul unuia dintre cele mai mari muzee de artă britanică, de a dedica o întreagă sală pentru o expoziţie a unui artist încă în viaţă, este un semn major de recunoaştere a valorii sale. Cine e Paul Neagu? Artistul s-a născut în 1938, la Bucureşti şi a urmat, în perioada 1959-1965, cursurile Institutului Nicolae Grigorescu din Bucureşti. În 1969, a părăsit ţara, stabilindu-se în Anglia, la invitaţia profesorului Richard Demarco, unde a predat la Hornsey College of Art din Londra şi la School of Art din Chelsea. În 1977 a devenit cetăţean britanic naturalizat. În perioada 1969-1998 a expus în diverse expoziţii din întreaga lume: România, Marea Britanie, Germania, Elveţia, SUA, Japonia, Canada, Italia si Olanda. Paul Neagu a primit numeroase premii, printre care „The Blue Ribbon Medal" din partea guvernului Japoniei, în 1996 si un premiu de cercetare „Leverhulme Trust", în Anglia, în 1997.

YOKASTAS PE BROADWAY

Un spectacol de teatru numit „YokastaS", o adaptare postmodernă a mitului lui Oedip scrisă de Saviana Stănescu, împreuna cu regizorul Richard Schechner, va avea premiera la sfârşitul lunii martie, pe Broadway, în New York. Montarea s-a născut printr-un atelier început în noiembrie trecut, în care dramaturgul, regizorul şi actorii au lucrat pe marginea temelor piesei, folosindu-se de improvizaţie, muzică şi dans. Spectacolul rezultat o prezintă pe Iocasta la patru vârste diferite: în adolescenţă, ca soţie a lui Laius, împreună cu Oedip şi la senectute, fiecare ipostază fiind întruchipată de o altă actriţă. Secvenţa-cheie a piesei Savianei Stănescu este momentul în care Oedip îşi scoate ochii, după ce afla că Iocasta, cu care avusese o relaţie incestuoasă, era mama lui. Piesa prezintă, din acest moment, mai multe versiuni ale felului în care Iocasta face faţă situaţiei. În aceeaşi manieră postmodernă, cele patru Iocasta interacţionează pe parcursul spectacolului, fiecare dintre ele dând viaţă propriei versiuni a evenimentelor. Saviana Stanescu studiază acum Dramatic Writing la New York University Tisch School of the Arts.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

LEONA DUMITRU, Bucureşti: *„...Cred că ar fi interesantă pentru această rubrică prezentarea cărţilor de tarot pentru toate zodiile şi în toate împrejurările vieţii, dar mai ales pentru dragoste şi sănătate. Am auzit că astfel de cărţi pot avea o importanţă foarte mare asupra moralului fiecărui om, chiar dacă nu crede în astrologia cărţilor de joc (...) Eu sunt născută în zodia Berbecului şi aş dori să ştiu şi compatibilităţile mele sentimentale şi în căsnicie. Vă mulţumesc!"*

Tarotul Berbecilor

– Stimată doamnă ***Leona,*** ne grăbim să vă satisfacem dorinţa în privinţa tarotului – dorinţă exprimată şi de alte cititoare, dar şi de unii cititori. Numai că vom alege o variantă care să poate fi găzduită de acest spaţiu, şi anume vom alege procedeul dr. Haineys Jacks, astrologul englez care, pe baza unor calcule astrologice, selectează (pentru o revistă care apare la Manchester) cartea de tarot corespunzătoare zodiilor, pentru anul 2003. Astfel, vă putem spune că tarotul principal al Berbecilor pentru 2003 este „Regele". Acesta are numărul IV şi este una dintre cele 22 de extra-cărţi, adică una de excepţie (în total sunt 78 de lame de tarot). Situaţia este excelentă, căci Regele simbolizează de fapt zeul Soare suprem al egiptenilor, Ra. Înţelepciunea şi bogăţia vor fi aliatele dumneavoastră (ale Berbecilor), dar în dragoste aveţi tendinţa de a fi (prea) dominator şi asta ar putea deveni insuportabil pentru partener.

Deci atenţie la relaţiile din cuplu, în rest totul e de bine... La această primă prezentare, atragem atenţia că există numeroase colecţii de tarot, cu semne diferite. Varianta aleasă de dr. Jacks este colecţia Mantegna, realizată în secolul XVII. Dar în general, extra-cărţile au simboluri apropiate la diverşi autori.

„Sunt asaltată de băieţi..."

– Dragă ***Luminiţa,*** probabil că eşti foarte mândră de tine şi că cele relatate de tine sunt adevărate. Este, într-adevăr, obositor să faci faţă atâtor solicitări, dar mie mi se pare (te rog să mă scuzi dacă greşesc) că cedezi prea uşor şi eşti încă prea influenţabilă. Săgetătorii, aflându-se sub semnul cosmic al Focului, sunt cam năbădăioşi în dragoste şi trec destul de lesne de la o iubire la alta – în tinereţe. Femeia-Săgetător are afinitate maximă pentru bărbaţii din Gemeni (dacă este dominantă) şi nu se împacă deloc cu cei din Taur şi Rac. Subliniez şi pentru tine faptul că acestea sunt consideraţii pur teoretice, însă ceva adevăr poate că se ascunde în ceea ce afirmă astrologii. Îţi urez ca echilibrul psihic să fie mai profund pe viitor, astfel încât să te poţi ocupa temeinic de problemele şcolare.

LUMINIŢA A., Braşov: *„...Viaţa mea sentimentală este prea agitată. Nu ştiu cum se face că mă îndrăgostesc (sau mi se pare?) cam o dată pe an şi chiar de două ori. Am o instabilitate sentimentală foarte mare şi nu ştiu cum să mă opresc la un singur băiat (...) Sunt asaltată, mi se fac propuneri interesante, mi se spune că sunt foarte frumoasă. Eu nu prea cred, dar îmi face plăcere pentru că altor fete din clasă nu li se acordă tot atâta atenţie... De fapt, ce băiat mi se potriveşte mie, eu fiind Săgetător?"*

STAN B., Bucureşti: *„...Sunt Rac şi sunt convins că am o fire prea sensibilă şi acest lucru îmi afectează relaţiile cu iubita mea, care este Taur. Cum se explică faptul că şi mama mea, care este tot Rac, este şi foarte sensibilă şi nu suportă să aibă nici un conflict foarte mic cu nimeni (...) Din păcate, iubita mea îmi face deseori observaţii inutile şi eu mă supăr, dar nu îi reproşez nimic, ci mă consum foarte mult, devin izolat şi asta nu e bine..."*

De ce sunt Racii prea sensibili?

– Dragă ***Stan,*** Racii se află sub semnul cosmic al Apei şi sunt singurii guvernaţi de Lună. Probabil că influenţa acestui astru este decisivă pentru sensibilitatea Racilor. Dar acest aspect este educabil, dacă ai suficientă voinţă. Vouă vi se potrivesc cel mai bine femeile din Berbec, Scorpion şi Peşti. Feriţi-vă de Gemeni, Fecioare şi Săgetători!

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

V-aţi îndrăgostit de iubitul(a) prietenei(lui)?

Se întâmplă de nenumărate ori să fim atraşi de iubita (iubitul) sau soţia (soţul) unuia dintre prietenii noştri. Unii dintre noi, mai îndrăzneţi, se supun acestei ispite. Uneori se aleg cu o nouă relaţie, însă de cele mai multe ori sunt respinşi de persoana vizată. Dar aproape întotdeauna, această nesăbuinţă se soldează cu pierderea unui prieten. Merită, oare? Tinerii chestionaţi pe această temă consideră că nu. Unii dintre ei au însă păreri mai „personalizate". Nu lipsite totuşi de interes.

◆Ei, asta e o întrebare grea. Nu mi-am pus-o şi n-am trecut niciodată printr-o astfel de situaţie. Dar sunt convinsă că n-aş putea sacrifica o prietenă, pentru o aventură sau chiar pentru o relaţie mai serioasă cu partenerul ei. Prieteni nu găseşti la tot pasul. Loc pentru idile e cât cuprinde. *(Doina Pleşa, 17 ani)*

◆Toate fetele drăguţe sunt cuplate. Dacă e vreuna liberă, ori e o tocilară ori are probleme. Asta nu-i un motiv să stai pe tuşă. Chiar dacă au pe cineva, multe dintre ele aşteaptă ceva mai bun. În dragoste nu există limite la vârsta noastră. Aşa că trebuie să fii mereu gata de atac. Să fii cel mai bun.

Altfel, cel din spatele tău ajunge să treacă primul linia de sosire. Dacă se întâmplă ca fata care-ţi face cu ochiul să fie prietena prietenului meu, ghinionul lui. Dacă e băiat deştept, îşi dă seama că fata nu-l merită şi că prietenia noastră trebuie să fie mai presus de aceste idile atât de trecătoare, la vârsta noastră. *(Răzvan Bunescu, 16 ani)*

◆Am fost odată în vizită la Leo, iubitul meu, însoţit de Ema, prietena mea cea mai bună. Am făcut floricele de porumb, am băut vin, ne-am simţit OK. După câteva zile, Ema mi-a spus că Leo a sărutat-o în bucătărie, în timp ce eu eram la baie, presupun. Am crezut-o, pentru că aveam încredere în ea, nu şi în Leo, care era în stare de chestii din astea. Nu pot să vă spun ce am simţit în momentele acelea. A fost groaznic. Îmi venea să-l strâng de gât. Poate că l-am judecat totuşi prea aspru, pentru că eu eram hotărâtă să mă căsătoresc după terminarea liceului cu un străin şi el ştia asta. Poate că trădarea sa a fost oarecum legitimă. Mi-a trebuit însă ceva timp ca să-mi dau seama că de fapt vinovată era Ema, care nu trebuia să-l trădeze şi să-l compromită faţă de mine să sufăr. Să mă umilească. M-am întrebat dacă nu cumva ea l-a ademenit. Ştiţi cum e, o privire doar poate însemna: Ce mai aşteptă? ia-mă în braţe! Cu Leo am rămas prietenă în continuare iar pe Ema am iertat-o. Cred că, în felul meu, v-am răspuns la întrebare. *(Mălina Z., 17 ani)*

◆Niciodată! E una din cele mai mari prostii pe care le faci în viaţă. Pierzi un prieten, îţi faci reclamă proastă şi la urma-urmei, nici nu ştii dacă ţine figura. *(Cornel Marcu, 18 ani)*

◆Băieţii nu au nici un scrupul. Nu o dată mi s-a întâmplat ca unii dintre prietenii prietenelor mele să mă sune şi să mă invite la un bar sau la o plimbare cu maşina. Dacă întrebam, dar ce, te-ai cercetat cu Isabela sau Dana, mi se răspundea că ăsta e secretul nostru, posibila noastră idilă, adică, sau că eu sunt cea mai importantă. Nu-mi doresc să stric prietenii, pentru că se leagă greu şi nici să răspund la frivolităţi. *(Marina Nicolau, 17 ani)*

◆Tentaţia asta e mereu printre noi. Nu se poate să nu-ţi placă prietena prietenului tău sau, mai rău, soţia. E normal, dar dacă nu te abţii, s-ar putea să te arzi. *(Ionuţ Râlea, 16 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

De ce plâng femeile mai mult decât bărbaţii?

Ne-am obişnuit să le vedem uneori pe femei plângând, fără să înţelegem întotdeauna de ce. Se întâmplă ca femeile să plângă din orice fleac, lucru pe care bărbaţii nu-l pot înţelege pentru că ei au o capacitate redusă de a vărsa lacrimi. Psihologul francez Patrick Lemoine a ajuns la concluzia că femeile plâng mai des decât bărbaţii pentru că sunt mai sensibile şi mai des deprimate decât aceştia. O deprimare accentuată de particularităţile lor hormonale. În urma unor studii, dr. Lemoine a observat că indivizii au în timpul zilei o temperatură mai mare cu un grad în comparaţie cu cea din timpul nopţii. În cazul persoanelor depresive, această diferenţă de temperatură dispare sau se inversează. Acest fenomen apare în mod regulat la femei, în a doua parte a ciclului, temperatura corpului fiind mai mare în timpul nopţii. Ceea ce ar putea explica, din această perspectivă, vulnerabilitatea femeilor care se manifestă adesea prin vărsare de lacrimi. *(D.M.)*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comerciala „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Armele secolului al XXI-lea gata de luptă în Irak

CINE VREA PACE SE PREGĂTEŞTE DE RĂZBOI

***„Cine vrea pace să se pregătească de război"**, spune un dicton latin. Un potenţial tehnologic militar inimaginabil a fost scos la vedere, o dată cu pregătirea veritabilului Armaggedon din Golf, în care ţinta „de lux" este Irakul lui Saddam Hussein. În paralel cu instruirea militarilor, o întreagă armată de cercetători şi savanţi şi-a pus la treabă materia cenuşie pentru a perfecţiona arme cât mai sofisticate.*

Capacitatea sporită de distrugere a grupurilor mici şi precizia mărită a armamentului reprezintă coordonatele generale ale noii doctrine militare americane. Prioritatea bombardamentelor aeriene strategice este astăzi depăşită, câtă vreme şi-a dovedit eficacitatea doar în distrugerea instalaţiilor civile şi industriale. În noul „cocktail" războinic, rolul de regină îl deţine informatica şi, în cadru lărgit, electronica. Robotizarea şi miniaturizarea tehnicilor militare vizează structurarea unui gen de Internet gigantic, care să asigure legătura între fiecare sistem de arme, fiecare element al armatei ultramoderne. El se numeşte *Three Eyes* („Trei ochi") sau III (de la Integrated Information Infrastructure) şi a fost deja testat parţial în Kosovo.

În esenţă, se doreşte transformarea inamicului într-o entitate surdă, mută şi oarbă, prin distrugerea echipamentelor, prin dereglarea de durată a aparaturii, printr-o dezorganizare generală care să facă războiul câştigat, înainte de a fi fost lansată prima rachetă. Cam aşa ar arăta un război „curat", adică fără victime umane, o imagine oficială, firească, mai degrabă idilică, decât ideală! Departe de realitate, căci singurii adversari ai civilizaţiei sunt – nu o naţiune sau alta, ci teroriştii.

FORTĂREŢELE PLUTITOARE...

Portavionul nu este o armă în sine, dar impresionează prin forţa uriaşă. Elementul-cheie al fortăreţei marine îl reprezintă reactoarele nucleare care asigură propulsia. De departe, SUA deţin supremaţia (şi) la acest capitol: un portavion ca *USS Kitty Kawk* (prezent în Golf) are capacitatea de 83.960 tone, de peste două ori mai mare decât cea a lui *Charles de Gaulle*, singurul portavion francez, de 40.000 tone. Aeroportul plutitor serveşte drept bază pentru o întreagă flotilă de luptă. De pildă, *USS Harry Truman* poartă cu sine 80 de avioane de vânătoare F-14 şi F-18 şi avioane destinate războiului electronic, EA-6B. Pentru operativitate maximă pe spaţiu cât mai redus, sunt preferate aparatele cu decolare pe verticală, de tip Harrier, dar portavioanele au în dotare şi catapulte (dispozitiv de lansare a avioanelor datorită forţei aburilor – într-o variantă depăşită – sau forţei electromagnetice, versiune de concepţie americană, modernizată), şi sisteme de oprire.

Pentru o imagine generală asupra unui asemenea gigant, prezentăm doar gabaritul *USS Theodore Roosevelt:* deplasament – 97.000 tone; lungime – 333 m; lăţime – 79 m; capacitate – 85 avioane şi elicoptere. Trebuie însă precizat că un portavion nu navighează singur, ci escortat de un submarin nuclear de atac, două fregate antiaeriene, două fregate anti-submarine şi un petrolier pentru aprovizionarea cu combustibil a escadrilei.

...ŞI LEGIUNILE ZBURĂTOARE

Un fel de omolog aerian al portavionului este ***avionul de transport militar.*** Să le lăsăm deoparte pe „bătrânul" *C- 130 Hercules* american sau pe *C–5 Galaxy,* care poate zbura 10.000 km cu un plin de 118 tone combustibil, pentru a arunca o privire în hangarele marilor puteri armate europene. Cel ce reţine atenţia este *A 400 M,* producţie franco-germană (voila!), care poate transporta 32 tone de tehnică militară, cu un volum de 356 metri cubi. Diametrul interior (4 metri) permite intrarea elicopterelor de luptă *NH-90* sau *Tigre* (tot franco-germane), a blindatelor de infanterie sau a sistemelor de rachete sol-aer tactice SAMP/T. Cu viteza de 780 km/h, A 400M poate parcurge 4400 km, cu un singur plin de combustibil.

Ameninţarea vine din cer – se spune, eufemistic, despre colosala forţă distrugătoare aeropurtată. Ceea ce am prezentat mai sus reprezintă doar o imagine de spectacol (desigur, utilitatea extremă e incontestabilă) a teatrului de operaţiuni militare. Viziunea asupra acţiunii efective a armamentului ultramodern este însă terifiantă. În numărul viitor al „Magazinului", vom schiţa şi această potenţială faţă a războiului din Golf. Mai facem însă o precizare elocventă, privitoare la forţele ce-şi zăngănesc astăzi armele de-a lungul şi de-a latul planetei. Anul trecut, SUA au investit în domeniul militar o sumă echivalentă cu cea a următoarelor 20 de mari puteri armate mondiale, luate împreună!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Şocul computerelor

NEURO-CIPUL CARE CITEŞTE GÂNDURILE...

Infineon Technologies AG din Germania este firma care a dezvoltat o nouă tehnologie pe bază de semiconductori, facilitând citirea semnalelor electrice ale neuronilor din creier. Acest lucru este posibil prin „cuplarea" creierului la un calculator pe monitorul căruia pot fi urmărite „în direct" procesele în curs de desfăşurare în cel mai misterios centru de comandă al organismului uman. Ca să nu mai spunem că noua descoperire se poate dovedi fundamentală în găsirea soluţiilor pentru boli care provoacă multă suferinţă, şi bolnavilor, şi celor din jur, în special Alzheimer. Roland Thewes, directorul principal al Infineon, spune că *„de exemplu se pot monta fragmente de neuroni pe cipuri, se aplică diferite medicamente şi se pot urmări semnalele nervoase"*, detectând în felul acesta reacţia creierului la medicaţia respectivă.

Secretul... melcilor

Modelul de la care s-a plecat a fost „creierul" melcilor ale cărui semnale au fost captate, descifrate şi studiate îndelung. Aşa s-a născut neuro-cipul, nu mai mare decât o unghie, dar purtând pe el 16.000 de senzori care monitorizează impulsurile electrice.

Mai mult, cu ajutorul unor amplificatori montaţi în circuit, se pot detecta, prin diferitele straturi de celule, procese şi semnale caracterizate de o frecvenţă joasă, datele fiind apoi transmise unui

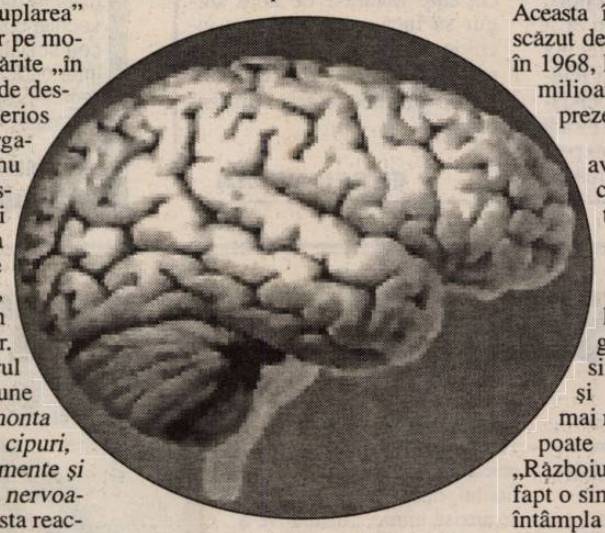

computer central care în final le transformă într-o imagine color, supusă apoi analizei. Importanţa covârşitoare a noii tehnologii este legată şi de faptul că tehnicile actuale de observare a creierului folosesc ace microscopice care sunt înfipte în celule, scurtându-le astfel substanţial viaţa. Viitorul va aduce în mod categoric surprize şi performanţe şi mai mari, având în vedere spectaculoasa evoluţie a tehnologiilor din domeniu. Să nu uităm că numărul de tranzistori care pot fi montaţi pe un cip a crescut de... 300 de milioane de ori de la primul microprocesor de acum 35 de ani şi performanţele se îmbunătăţesc cu 80% în fiecare an! Aceasta în timp ce costurile au scăzut de la 1 dolar per tranzistor în 1968, la 1 dolar pentru... 50 de milioane de tranzistori în prezent!

Deşi probabil că am avea dificultăţi în a spune cum vor arăta computerele viitorului, nu este greu de imaginat că dezvoltarea formidabilă din ultimul timp a reţelelor, a internetului în general, va produce masive „mutaţii" tehnologice şi chiar sociologice. Cel mai recent „joc", dacă se mai poate numi aşa, este intitulat „Războiul Golfului 2" şi este de fapt o simulare a ceea ce se poate întâmpla mai rău, „jucătorii" asumându-şi pe rând rolul personalităţilor politice implicate în conflict.

Veţi spune că este doar un joc, dar peste 20.000 de oameni îl joacă în fiecare zi. Şi nu este foarte greu de imaginat cum vor arăta lucrurile atunci când dispozitive de genul neuro-cipului vor fi şi ele comerciale şi la îndemâna tuturor. Este bine? Este rău?

MIHAELA DOROBANŢU

Atac asupra consumatorilor

PRIMUL PEŞTE MODIFICAT GENETIC

Creşte de două mai repede şi mănâncă de două ori mai puţin. Acestea sunt cele două caracteristici fundamentale ale somonului transgenic care inaugurează era animalelor modificate genetic în vederea consumului. Somonul, considerat a fi unul dintre cei mai apreciaţi peşti pe piaţa mondială, se află de multă vreme în atenţia cercetătorilor de la o societate din Waltham (statul Massachusetts). În colaborare cu omologii lor de la Aqua Bounty Farms, au reuşit să introducă în corpul unui somon gena unei proteine antigel provenind de la un peşte oceanic comestibil denumit merlan. Mai exact, au implantat această genă hormonului de creştere al peştelui. Efectul a fost uluitor: maturizarea sa s-a produs de două ori mai repede decât în mod obişnuit, peştele luând în greutate chiar şi în perioada de iarnă, când funcţiile vitale sunt reduse şi aceasta în condiţiile în care cantitatea de hrană pe care o îngurgita era de două ori mai mică.

Trebuie subliniat faptul că somonii transgenici se dezvoltă mai repede, la începutul ciclului de viaţă, decât cei normali, dar nu cresc mai mari decât aceştia. Deocamdată nu se poate prevedea efectul acestei gene asupra sănătăţii consumatorilor, dar cercetătorii sunt convinşi că o astfel de modificare genetică nu poate prezenta nici un pericol. Mai ales datorită faptului că partea cea mai mare din proteine şi polipeptide se neutralizează ca efect în timpul fierberii sau frigerii şi în timpul digestiei. Riscul pe care nu-l pot însă eluda cercetătorii constă în faptul că somonii s-ar putea încrucişa cu alte specii sălbatice, ceea ce ar putea pune în pericol biodiversitatea. Deocamdată, în SUA nu există nici o instituţie care să poată examina riscurile pe care le presupune consumul acestor peşti, pe lungă durată, dar cercetătorii americani sunt optimişti. Ei speră că în doi ani somonii transgenici, care au o carne la fel de gustoasă ca şi cei naturali, să poată fi co-

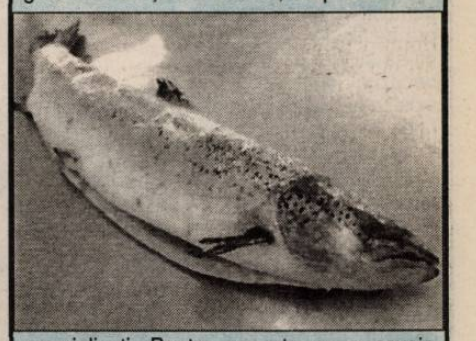

mercializaţi. Pentru aceasta nu e nevoie decât de o „formalitate": eliberarea unei autorizaţii din partea Agenţiei federale pentru securitatea alimentară şi farmaceutică. O formalitate în spatele căreia se ascunde un „munte" de birocraţie, pe care cercetătorii americani speră să-l escaladeze cu succes. Dacă vor reuşi, următorul peşte transgenic va fi păstrăvul, o altă vedetă a delicateselor culinare.

DORIN MĂRAN

AMENINŢAREA SUPERNOVELOR

Astrofizicienii de la NASA şi de la universitatea din Kansas susţin o ipoteză care nu poate decât să ne dea fiori. Ei spun că explozia unei supernove (stea masivă, a cărei explozie se manifestă printr-o luminozitate deosebită) la o distanţă de 26 ani-lumină faţă de Pământ ar distruge jumătate din stratul de ozon. Având în vedere faptul că acesta ne protejează împotriva efectului nociv al razelor ultraviolete solare, incidentul planetar ar însemna şi sfârşitul vieţii terestre. Totuşi, aceiaşi specialişti ne liniştesc, calculând eventualitatea producerii unei asemenea catastrofe o dată la 670 milioane de ani. Nu ştim însă când a explodat ultima dată o supernovă la 26 ani-lumină de Terra... *(A.N.P.)*

Răpiți de OZN-uri

Întâlniri în Africa de Sud

Albii din Africa de Sud, deși au organizații pentru studiul fenomenului OZN, nu au explorat, în acest sens, tradițiile băștinașilor, pe care le disprețuiesc.

În bursa africană...

Vusumazulu Credo Mutwa este un *sangoma* – vraci de nivel superior, foarte cunoscut, din populația zulu. El i-a povestit în 1994, la Johannesburg, profesorului Mack că în 1958, când avea 37 de ani, căutând ierburi de leac într-o zonă acoperită cu tufișuri, a fost învăluit dintr-o dată de o ceață albăstruie; în jur totul a amuțit, după care s-a văzut într-o încăpere cu pereții metalici, curbați, întins, gol și paralizat, pe o masă, înconjurat de cel puțin șase creaturi semănând cu păpușile, descrierea corespunzând cu cea a omuleților cenușii, raportați de alte victime ale unor răpiri OZN. Se simțea un miros oribil „electric, amestecat cu chimicale". A fost supus apoi la experiențe umilitoare, inclusiv de natură sexuală, similare celor din alte rapoarte privind răpiri. Când i s-a dat drumul și a găsit drumul spre casă, a aflat că lipsise trei zile.

...și alte întâlniri

Cu câțiva ani înainte de această întâmplare, Mutwa fusese chemat într-un sat din Botswana, unde „căzuse o stea". Aici, el și ceilalți localnici au văzut un obiect rotund, luminos, de mărimea unui camion, plutind în aer, iar pe sol săreau și alergau doi omuleți; aceștia s-au urcat apoi în „nava" care s-a ridicat și a dispărut. Detaliile coincideau cu cele dintr-un incident ulterior, petrecut în 16 septembrie 1994, când șaizeci de elevi, între nouă și doisprezece ani, ai unei școli elementare de lângă Harare (Zimbabwe), aflați în recreație, au văzut un OZN mai mare și câteva mai mici, din care au ieșit una sau mai multe „ființe stranii" în curtea școlii. Au alertat profesorii, dar până aceștia au ieșit, creaturile dispăruseră. Interogați după incident, separat și repetat, inclusiv de prof. Mack, copiii au dat relatări și desene concordante. Ei au mai spus că ulterior incidentului au avut spaime persistente și vise agitate.

Mutwa mai spunea că s-a întâlnit cu astfel de creaturi și când era elev, învățând de la ele lucruri cu care își uimea profesorii. El a fost ulterior, de mai multe ori, victima ciocnirilor rasiale, fiind înjunghiat, linșat, chiar declarat mort. De fiecare dată era vizitat de aceste creaturi, a căror intervenție l-a ajutat să se întremeze miraculos de repede.

„Ființele venite din stele" sunt aici în firea lucrurilor

În cultura în care a crescut Mutwa, existența acestor „ființe venite din stele pentru a ne transmite cunoștințe", ființe pe care băștinașii le numesc *mantindane*, este tot atât de reală ca pietrele, animalele sau copacii din jurul lor. Să fie oare un alt sens, mai larg, al conceptului de „realitate"? se întreba Mack. Tradiția africană consideră că *mantindane* pot avea și un rol negativ, iscând zâzanii, superstiții și chiar boli. Mutwa spunea uneori despre aceștia că sunt „paraziți din alte dimensiuni", care se poartă uneori cu noi cum ne purtăm noi cu ființele care ne sunt inferioare.

Mutwa a învățat că „o inteligență superioară", care „acoperă mai multe galaxii", a creat viața pe Pământ. Această inteligență a trimis în Africa „peste opt tipuri de entități", care să învețe oamenii ce să facă și ce să nu facă. Cele mai importante sunt „maimuțele cosmice" numite *mantindane*, dar există și alte tipuri, inclusiv indivizi înalți și pletoși. Vizitatorii i-au spus lui Mutwa că Pământul este o „creșă", o „lume-mamă" în care noi specii „se pot maturiza și atinge perfecțiunea". „După cultura și religia africană sunt douăzeci și patru de lumi-mamă în ceruri, iar Pământul nostru este a douăzeci și cincea... O lume-mamă este o planetă special făcută cu scopul de a da naștere vieții".

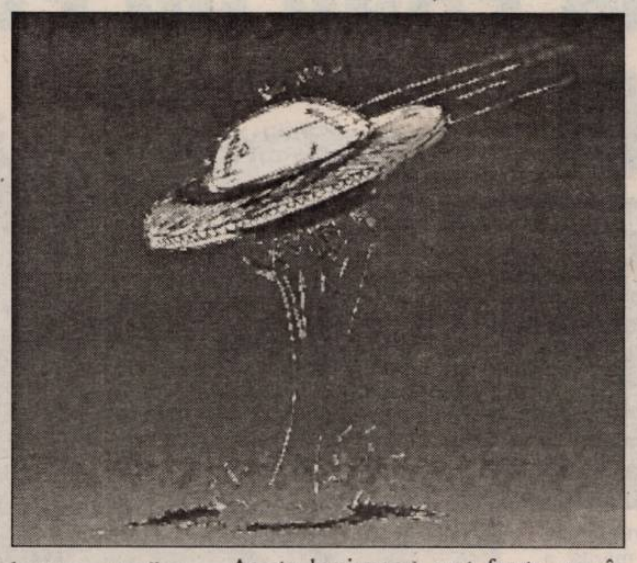

Aceste lumi-mamă sunt foarte rare în Univers. Lumea noastră pământeană, pe care acum omenirea e pe cale s-o distrugă, a fost ocrotită din vechime de toate aceste entități, care acum se întreabă ce să facă cu noi...

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Până unde trebuie „împinse" cercetările? Cât de siguri putem fi de posibilitatea asigurării controlului asupra controlării minții? Și, poate cea mai serioasă dintre întrebări: cine ar trebui să aibă dreptul de control și decizie?

Coridoarele minții

Tehnologiile electromagnetice (folosirea câmpurilor electromagnetice) au fost călduros recomandate de specialiști în încercarea disperată de a face față unui război care pentru cei mai mulți putea să însemne înrobirea totală a planetei. De ce acestea? Pentru că puteau fi folosite cu mare impact în influențarea psihicului inamicului. De altfel, aceasta este și explicația alegerii cel puțin a unuia din locurile unde a fost montată o bază supersecretă de cercetare, pornind de la existența acolo a unei antene radar care emitea în același domeniu de frecvențe folosite pentru „a intra" în conștiința unui om, de fapt, în chiar mintea sa!

Cercetările au fost apoi progresiv rafinate, au fost antrenate și dezvoltate în primul rând capacitățile psihice ale personalului, ajungându-se până acolo încât gândurile să poată fi amplificate cu ajutorul hardware-ului disponibil.

Tentația de a depăși granița necunoscutului este practic de neoprit. Când s-a constatat că materializările gândurilor sunt posibile, s-a pus întrebarea: ce s-ar întâmpla, de pildă, dacă ne-am gândi la o carte care să fi apărut... ieri?

A apărut astfel la cercetători ideea programării unor experimente de...

îndoire a timpului. Au urmat ani de cercetări intense. Rezultatul a fost la fel de extraordinar ca și subiectul: deschiderea unor porți de timp. Una dintre ele a făcut posibilă crearea vârtejului care a făcut legătura cu zilele Experimentului Philadelphia. Iar unul dintre cei care și-au dat seama de acest lucru a fost Preston B. Nichols, un electronist, care, într-o zi, a descoperit, pe când efectua cercetări privind fizica și telepatia, că exista un fond persistent de unde radio care îi bloca pe cei cu care lucra. Ca expert în radio și electronică, Preston descoperă sursa semnalelor radio direct la baza aeriană de la Montauk și începe o serie de cercetări extensive care durează peste un deceniu. Începe să caute echipamente, dar se lovește de o surpriză de proporții: furnizorii îl tot întreabă dacă... nu a mai lucrat cu ei! Proaspătul soț al unei verișoare este pe pragul declanșării unui scandal de familie, pentru că Preston nu vrea să admită că au mai lucrat împreună! Punând lucrurile cap la cap, el începe să realizeze ce se întâmplase: în viața lui existau... două vieți paralele în timp! Una, în prezent; cealaltă, cu 40 de ani mai devreme, pe timpul Experimentului.

Soluția finală i-a fost furnizată în 1985 de... Duncan Cameron, al cărui frate, Edward, era cel despre care am mai vorbit sub numele de Al Bielek. Duncan nu știa la început nimic, dar mergând cu Preston la Montauk a început să recunoască locurile, lucrurile și oamenii! Cunoștea tot ce este acolo! Și tot el fusese cel care hotărâse de unul singur să facă orice pentru a închide portalul temporal care scăpase complet de sub control și produsese atâtea tragedii...

EUGEN CELAN

Mit și arheologie

AXA BALCANICĂ A SPIRITUALITĂȚII

Una dintre imaginile dominante în mitologiile diferitelor popoare de pe glob este cea a berbecului, un simbol legat în același timp de cultul lunar și de zodiac. În epoca fostei Dacii, ziua echinoxului de primăvară se afla în constelația Berbecului, deci sub semnul acestuia începea noul an solar. El era astfel un mediator în spațiu și timp. Considerat însă și animal divin, Berbecul este legat de Hermes, zeul care poartă în mână caduceul, bastonul în jurul căruia se încolăcesc doi șerpi. Hermes era considerat el însuși un mediator și, mai mult, era considerat zeul regilor, care în el își aflau originea lor divină și primiseră de la el „lâna de aur", simbol al puterii și al bogăției. Aflați „sub Hermes", regii deveneau mediatori între zei și oameni. Berbecul era animalul de povară al lui Hermes și, tipic culturii geto-dace, era modelul zoomorfic al Arborelui Lumii, simbolizând zona de mijloc a acestuia și astfel unirea între lumile superioare și cele inferioare.

Sunt întâmplătoare aceste analogii între cele mai diferite culturi și mitologii antice? Sunt hazardate tentantele apropieri care se pot face între construcțiile religioase din zona traco-getă și cele din vestul Europei? Un lucru devine din ce în ce mai evident: construcția templelor de la Sarmizegetusa include factori astronomici și matematici a căror precizie este greu de presupus a fi întâmplătoare. După cum au constatat cercetătorii, elementele fundamentale de proiectare a construcțiilor, cum am spune noi astăzi, atât la sanctuarele dacice cât și la construcțiile civile de la Sarmizegetusa Regia, implică axe longitudinale orientate cu mare precizie pe direcția nord-vest – sud-est, indicând cu exactitate cele două solstiții și azimuturi ale acestor axe aflate într-un interval bine determinat, de valori. Aceste orientări sugerează ghidarea constructorului după orizontul fizic al locului și chiar faptul că s-ar putea ca elementul „ascuns" al orientării să fi fost o altă stea sau o altă planetă! Cum răsărituri și apusuri solstițiale se întâlnesc într-un mare număr de povești populare românești care supraviețuiesc și astăzi, orientările solstițiale ale marilor sanctuare dacice – și nu numai ale lor! – ne deschid perspective tulburătoare în studii paralele privind cultul Soarelui în diverse părți ale Europei. Și, cum în vechile culturi ordinea naturală și cea socială se întrepătrund prin intermediul riturilor, ne întoarcem la regele-preot și în felul acesta... la Hermes!

MIHAELA DOROBANȚU

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___

sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____

cod _____, județul _____.

M12

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*

Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

Halucinații sau legende?

O insulă vie și agresivă

Unul dintre cele mai șocante capitole ale paranormalului este numit criptozoologie (zoologia ascunsă) sau, mai pe șleau, monștrii care populează discret oceanele și unele lacuri. Începând din secolul XIX, criptozoologia a născut o adevărată industrie a graficii oculte specifice, bazată pe relatările mai multor martori și pe explozia de graficieni care transpun în imagini cele văzute (?) de acele persoane norocoase. Specialiștii numesc fenomenul „halucinație colectivă" (percepția unor ființe sau obiecte ireale de către un grup). Cu toate că aparițiile și agresiunile anumitor monștri marini nu se repetă, deci bestiile nu pot fi studiate în mod științific, nimeni nu poate spune cu certitudine că avem de-a face cu martori mincinoși, ci cu oameni șocați de anumite imagini, aflați sau nu sub influența unor legende sau a propriei fantezii.

Cazul numit „insula vie și agresivă" se referă la cea mai mare broască țestoasă întâlnită vreodată de niște pescari. Bieții oameni, navigând în regiunea coastelor estice ale Canadei cu ambarcațiunea „Rhapsody", în vara anului 1956, au fost atacați de această fiară a Atlanticului, despre care anterior nu se auzise nimic. „Insula" le-a apucat barca cu botul său deloc pașnic și i-a târât tenace până spre țărmul Spaniei, unde au eșuat. Povestea lor adevărată (?) a apărut în revista „Domenica del Corriere", iar monstrul a fost „vizualizat" de W. Molino... Întrebare: cum de nu i-a fost foame monstrului, nici acestuia, nici altora despre care vom vorbi în numerele viitoare?

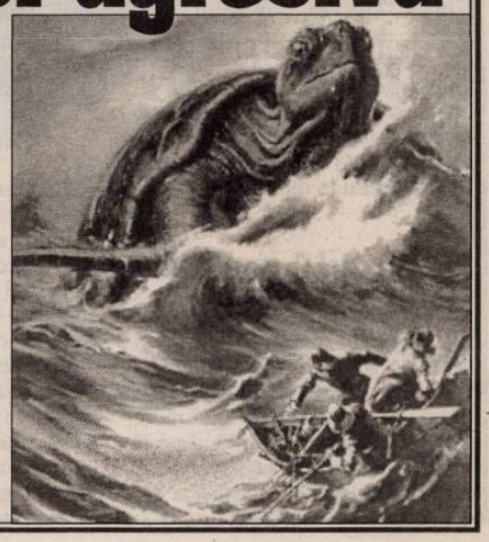

PAUL IOAN

Idei în dezbatere

DEŞEURILE, comoară risipită prin lume

Unul dintre criteriile de evaluare a unei ţări civilizate poate fi reprezentat de răspunsul la întrebarea: ce faceţi cu gunoiul menajer? Scăpaţi de el sortându-l (sticlă, hârtie, recipiente de aluminiu, de plastic etc.) sau aruncându-l „de-a valma”? Astfel de întrebări şi-au pus ecologiştii şi managerii reuniţi la un simpozion pe tema reciclărilor, desfăşurat la Atlanta (SUA), manifestare care avut titlul: „Cum facem să dispară gunoiul?”.

Statisticienii dezvăluie cifre aiuritoare, privitoare la o aşa-zisă planetă paralelă cu Pământul, şi anume Planeta Deşeurilor Menajere. Numai în SUA se colectează anual aproximativ 170 de milioane de tone (de la coji de banane, la tenişi scâlciaţi, de la baterii de maşină, la cutii de lapte, ziare, jucării stricate etc.). O asemenea cantitate este aproape imposibil de imaginat; experţii au calculat, totuşi, echivalentul în greutate de apă, care ar umple 68 de mii de bazine de dimensiuni olimpice... Mai lesne de vizualizat este situaţia pe cap de locuitor: în SUA se aruncă 1,97 kg pe zi, în Australia 1,89 kg, în Canada 1,73, în Elveţia 1,64, iar în Franţa şi Norvegia 1,61... Reprezintă acest clasament şi un indicator al nivelului de trai?

„Ce arunci tu mă îmbogăţeşte pe mine!”

Experţii în domeniu nu mai vorbesc astăzi în termeni savanţi, ci în pilde sau „lozinci” dintre cele mai expresive. Pentru a scăpa de gunoiul menajer există – în esenţă – două variante: 1. „Nu consumi, n-ai ce să arunci” şi 2. „Ce arunci tu mă îmbogăţeşte!” Evident, al doilea „dicton” este al lumii de mâine şi el reprezintă „principiul garajistului”; e vorba de băiatul sărac care a devenit milionar, adunând piese uzate de maşină într-un şopron căruia îi spunea garaj. Eroul (personaj autentic al anilor 60 din SUA) ştia cum să folosească acele obiecte aparent inutile. Societatea de astăzi ştie?

Răspunsul este afirmativ. Primul şi cel mai semnificativ exemplu este acela al *eco-parcurilor industriale*. Cel mai faimos funcţionează la Kalundborg, în Danemarca. Aici se desfăşoară mai multe genuri de activităţi industriale numai pe bază de deşeuri, într-o totală autonomie energetică. Ba, chiar surplusul de energie este distribuit cartierelor din apropiere (sub formă de abur şi apă caldă). La Kalundborg se produc medicamente, materiale de construcţie şi se cultivă (în sere imense) legume şi fructe. Eco-parcul mai alimentează locuitorii oraşului cu apă dulce de calitate excepţională, obţinută prin tratarea celei menajere „risipite” de aceiaşi locuitori ai urbei. Astfel de oraşe ale lumii de mâine sunt experimentate şi-n alte state dezvoltate, acolo nu există „investitori ai planetei curate”.

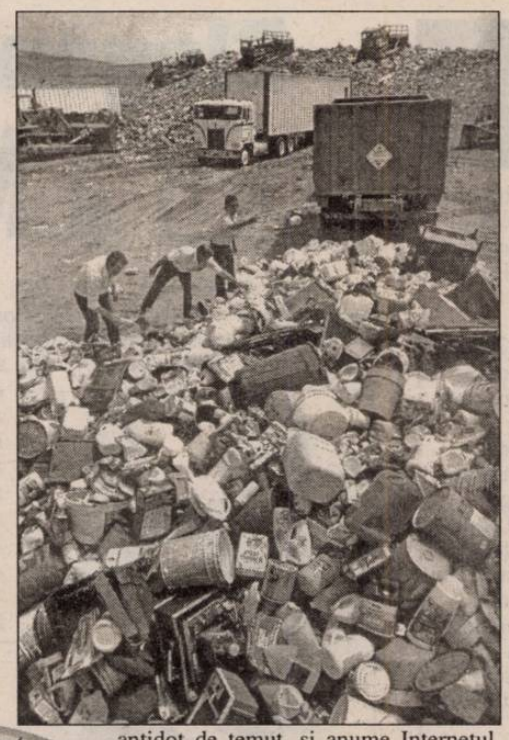

Zece ore pe Internet salvează o mie de copaci!

Cea mai palpabilă dovadă că „principiul garajistului” se aplică este statistica hârtiei reciclate. Pe primul loc se află Olanda (77 %), urmează Germania (67%), Austria (65%), Elveţia (61%) etc. Se pare că în SUA nu s-a ajuns nici la 50 la sută, însă se ştie cu precizie că funcţionarii de acolo aruncă anual 4 milioane de tone de hârtie, cu care s-ar putea construi un zid înalt de 3,5 metri, pe distanţa New York – Los Angeles! Dar pentru cei mai risipitori consumatori de hârtie ai lumii există un antidot de temut, şi anume Internetul. Statisticile cele mai optimiste spun că prin transmiterea de informaţii în acest mod – şi nu prin intermediul presei scrise – se economiseşte hârtia care ar fi produsă prin sacrificarea unor păduri întregi. Analistul Dean Hertrige afirmă că zece ore de navigat pe Internet poate salva o mie de copaci. Însă declinul presei scrise – în ţările dezvoltate – nu va fi semnificativ decât după anul 2020... Cum facem să dispară gunoiul? Răspunsul este simplu, dacă nu-l tratăm ca atare, ci ca pe o comoară. O „simplă” schimbare de mentalitate, nu-i aşa?

PAUL IOAN

Întrebări pline de candoare

De ce munţii nu „cresc”, în medie, peste 5.000 metri?

Cu unele excepţii, înălţimile munţilor tereştri nu depăşesc 5000 metri, lucru care a dat de bănuit unor cercetători ai fenomenelor geologice. Oare să se comporte giganţii de piatră la fel ca organismele vii, a căror creştere se opreşte între anumite limite general valabile?

Se ştie că munţii apar în urma coliziunii dintre două plăci tectonice: marginile acestora se ciocnesc şi sfârşesc prin a se deforma reciproc şi prin trecerea unei plăci deasupra celeilalte. Există în permanenţă asemenea lanţuri muntoase active, deci care îşi continuă creşterea de-a lungul mileniilor: în zilele noastre, de exemplu – Alpii de Sud, lanţul central din Taiwan, Munţii Olympic (SUA) ş.a. Totuşi, fatalmente, pe la 4-5 km (înălţime atinsă în circa 10 milioane de ani) se pare că se opresc. Dar intervine aici un amănunt care atârnă greu în ipoteza amintitei echipe de geologi: cu cât muntele este mai înalt, cu atât pantele lui sunt mai abrupte.

Ipoteza (empirică) indică de fapt o acţiune inversă, din exterior, care stopează creşterea masivelor muntoase. Alunecările de teren, acţiunea tenace a apelor curgătoare, ploile şi torentele constituie principalele fenomene ce compensează înălţarea constantă a reliefului. În zonele cu precipitaţii abundente, apele scurtează cu până la 5 milimetri pe an crestetele pleşuve, de piatră, modelându-le „trăsăturile” ascuţite. Este un gen de „operaţie estetică” la scară planetară, pe care un muritor o poate presupune şi înţelege. Ca să o şi observe pe viu, ar avea însă nevoie de sute de mii de vieţi!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Viaţa la cea mai mare înălţime

SPRE VÂRFUL UNUI VULCAN STINS

O echipă internaţională de cercetători şi-a stabilit drept ţintă lacul aflat la cea mai mare înălţime pe Terra. Nu are nume, dar se află la aproape 6000 m, în craterul vulcanului stins Licancabur, în munţii Anzi, la graniţa dintre Chile şi Bolivia. Licancabur a fost un munte sfânt pentru incaşi, care l-au folosit pentru comunicare între locuitorii diverşilor munţi din preajmă, cu ajutorul focurilor aprinse pe el. Ruine incaşe au fost găsite de altfel până aproape de vârf. Ca şi ei, actuala expediţie caută pe culmile munţilor secretele Naturii şi cheia care să ne permită înţelegerea locului şi a rostului nostru pe Pământ şi în Cosmos. Presiunea atmosferică pe vârful lui Licancabur este mai puţin de jumătate din cea de la nivelul mării, ceea ce, combinat cu mica sa distanţă la sud de Ecuator (doar 2500 km), face ca Licancabur să fie „scăldat” într-o abundentă baie de radiaţii ultraviolete (UV). Cu toate acestea, lacul din vulcan adăposteşte un ecosistem incredibil. Cum de există viaţă în lac? Cine poate trăi acolo? Şi cum s-au adaptat organismele condiţiilor extreme de pe vârful vulcanului?

Nathalie Cabrol, conducătoarea unei emoţionante expediţii

Misterele adâncurilor

Acesta este tipul de întrebări la care trebuie să răspundă expediţia condusă de Nathalie Cabrol, de la Institutul NASA AMES/SETI din Mountain View, California. O echipă nu doar internaţională, ci şi reprezentativă pentru un mare număr de domenii ale ştiinţelor de astăzi, care, odată ajunsă pe vârf, va colecta probe de peste tot, inclusiv din adâncimile lacului, în care se vor scufunda. Analiza organismelor este evident sarcina biologilor. Imre Friedmann, şeful echipei, a anunţat că se va recurge la analize „clasice”, la microscop, folosind metodele obişnuite de clasificare a organismelor. Analizele „moderne” de ADN, spune el, „sunt foarte elegante, dar... chiar dacă descifrez structura genetică a unui organism, tot nu pot afla cum arată el în realitate şi nici cum se comportă!”

Biologii la lucru

Progresul, în perceperea tipului şi funcţionării metodelor de protecţie contra radiaţiilor UV, în primul rând, va contribui la o mai bună înţelegere atât a apariţiei şi evoluţiei vieţii pe Terra, cât şi a posibilităţii existenţei vieţii în condiţii de tipul celor de pe Marte. Planetă ale cărei condiţii sunt foarte apropiate de cele ale lacului din vulcanul Licancabur: radiaţii UV puternice, oxigen puţin, presiune atmosferică joasă – aşa cum era pe Marte acum 3,5 miliarde de ani, când atmosfera nu dispăruse de tot... Apoi, dacă viaţa a mai rezistat, a făcut-o în interiorul unor ecosisteme total izolate, cum este cel de pe Licancabur.

Salt în timp

O altă întrebare: cum de... există lacul? De unde provine apa din el, într-o zonă cu doar câţiva centimetri de precipitaţii anual? Şi din moment ce mare parte din an este îngheţat, în rest temperatura sa nedepăşind câteva grade peste zero! O posibilitate este existenţa unui sistem hidrotermal subteran, care funcţionează datorită vulcanilor activi înconjurători (chiar dacă Licancabur este stins). Şi se poate ca însăşi gheaţa formată în fiecare an să asigure un... efect de seră ce duce la încălzirea apelor din adâncuri. O mare întrebare rămâne: cum a apărut viaţa în acest lac?! Aflat în izolare totală, „sosirea” vieţii prin aer este improbabilă. Să fi ajuns aici primele microorganisme prin intermediul incaşilor care urcau muntele sau, mai târziu, al primilor „turişti”? Şi chiar şi aşa, cum a reuşit ea, viaţa, să dezvolte într-un timp atât de scurt un mecanism atât de performant de apărare în faţa radiaţiilor UV?

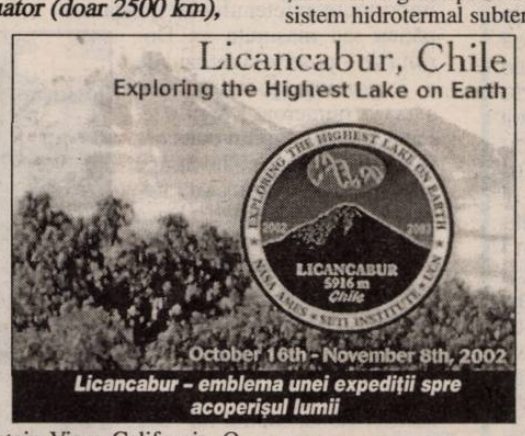

Licancabur – emblema unei expediţii spre acoperişul lumii

Lecţia de ştiinţă

Întregul mod de concepere şi de desfăşurare a expediţiei destinate studierii celui mai înalt lac din lume, de pe malurile căruia se vede deşertul Atacama, din Chile, este o mare lecţie de colaborare ştiinţifică internaţională şi între diversele domenii ale ştiinţei. Şi nu numai atât! Veniţi aici să studieze *„extremophilele”*, organisme care se dezvoltă în condiţii vitrege de viaţă, oamenii de ştiinţă s-au mai gândit la ceva. De ce nu s-ar da şi o extindere educativă proiectului? De ce să nu avem prilejul unor expediţii virtuale paralele, care să permită tot timpul dialogul cu membrii expediţiei „reale”! Finanţarea este asigurată prin proiectul IDEAS al NASA – *I*niţiativa de *D*ezvoltare a *E*ducaţiei prin *A*stronomie şi *Ş*tiinţe spaţiale. Cum sună o însemnare din jurnalul Nathaliei Cabrol, *„Licancabur şi munţii care îl înconjoară sunt adevărate trepte de piatră spre stele”*. Problema de astăzi, marea şi adevărata problemă de astăzi, este ca un număr cât mai mare de oameni şi de ţări să accepte să înceapă să urce pe acest drum!

MIHAELA DOROBANŢU

Anatomia secundei

ADN, la semicentenar

Se împlineşte, iată, o jumătate de veac, de când tânărul student în biologie James Watson, împreună cu mai vârstnicul biochimist-matematician Francis Crick, a intrat, jubilând, în cârciuma „Eagle”, din Cambridge, strigând: „Am descoperit secretul vieţii!”.

Şi chiar îl descoperiseră, scrie, cu o largă acoladă, revista „TIME”. Este vorba, cum ştim bine acum, de construirea unui model, în dublă spirală, a ceea ce poartă numele de acid dezoxiribonucleic, molecula vieţii, cea care se găseşte în orice celulă. Pe secvenţele numite gene şi cromozomi, afirmă ei, se găsesc combinaţiile a patru cărămizi fundamentale, nişte proteine numite citozină, adenină, tinină şi guanină, iar aceste combinaţii sunt chiar esenţa vieţii! Acolo, pe dubla spirală, se pot citi ca într-un glob de cristal, calităţile şi defectele făpturii vii studiate, se poate afla care sunt riscurile metabolice care o pândesc şi cât de lungă îi va fi viaţa. Acolo, în centrul acestei fantastice molecule se află, poate, Dumnezeu, constructorul Viului, al întregului regn vegetal şi animal.

Watson şi Crick n-au scos descoperirea lor din mânecă, pur şi simplu. Mendel şi Morgan aduseseră primele observaţii, fizicianul Schrödinger formulase uluitoare percepţii asupra naturii vieţii, ca depozit şi transportor de informaţie, apoi britanicul Fred Griffith, americanul Oswald Avery şi, mai târziu, londonezii Maurice Wilkins şi Rosalind Franklin au adus contribuţii substanţiale la ştiinţa geneticii. Pentru explozie era însă nevoie de curaj. Tânărul Watson s-a asociat cu originalul Crick şi, folosind o entitate matematică numită funcţia Bessel, are curajul să potrivească, cu degetele, şiruri de cromozomi, până când ceaţa se risipeşte iar mecanismul face un clic!, care va reverbera peste mări şi oceane şi peste ani, secole şi milenii.

Urmează: identificarea primei anomalii cromozomiene (sindromul Down, în 1959), descoperirea acidului ribonucleic-mesager (ARN-m, un fel de „fabricant” de celule), identificarea primilor 64 tripleţi ai codului genetic pentru proteine (dr. Marshall Niromberg, 1961), izolarea primei gene (un segment de ADN bacterial, 1969), apoi sintetizarea primei gene (la Universitatea din Wisconsin, în 1970), prima „demascare” a unor gene cauzatoare de cancer (într-un virus, 1972), prima acţiune de „inginerie genetică” (inserarea unei gene de broască în ADN-ul unei bacterii, 1973), înfiinţarea primei companii de genetică (Genentech, 1976), clonarea genei pentru insulina umană (1978), primul medicament prelucrat genetic (insulină, produsă de o bacterie, în 1982), lămurirea faptului că „amprenta genetică” este diferită, de la o persoană la alta (1984), descoperirea telomerazei (o enzimă care „măsoară” viaţa celulei, 1984), secvenţa genetică a temutului virus HIV (1985), desluşirea, în trecutul omenirii, a unei „Ere mitocondrice” (1987), primul brevet genetic (Universitatea Harward), pentru metoda de prelucrare a unei gene (pe care o transformă într-un medicament, 1988), demararea proiectului de cercetare a hărţii genomului uman („The Human Genome Project”, în 1990, cu James Watson în frunte), clonarea unui embrion uman (1993), apoi a oiţei Dolly (1997), „construirea” unui soi de orez auriu (mixat cu beta caroten, 1999), anunţul încheierii cartării genomului uman (o companie privată, a lui Craig Venter şi Francis Collins, „concurenţi” ai echipei oficiale, în 2000), o pisică clonată - şi încheiem inventarul cu dubiosul anunţ al primului bebeluş clonat (2002)...

...Şi, de aici, mai departe? Îmi este greu să încerc o prognoză. Ştiu însă, sigur, că atunci când ucenicii vrăjitori care sunt savanţii dau la o parte perdeaua de pe o fereastră deschisă spre un nou orizont, toată specia *Homo sapiens* se năpusteşte spre necunoscut, roasă de curiozitate şi gata să culeagă ce poame va găsi în fără de sfârşit pomul cunoaşterii.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

PAROTIDITA EPIDEMICĂ

Oreionul sau parotidita epidemică este o boală infecţioasă şi contagioasă, care îşi „alege" pacienţii dintre cei cu vârste între 5 şi 10 ani. Procentual sunt afectaţi de două ori mai mulţi băieţi decât fetiţe şi nu puţine cazuri evoluează tăcut, chiar fără a fi observate.

Maladia se declanşează mai ales în lunile reci din iarnă şi primăvară, când vremea întârzie să se încălzească. Este determinată de virusul urlian, care poate cauza leziuni ale ţesutului glandular. În principal, boala produce tumefacţie a glandelor salivare. Transmiterea contagioasă se propagă prin picături Pflüger, contaminând copiii din colectivităţi îndeosebi, dar şi pe ceilalţi fraţi din familie ori prieteni de joacă. La început, după o stare de neexplicat a lipsei poftei de mâncare, de astenie, dureri de cap cu febră de 38,5 -40,5º C, se declanşează automat o tumefiere dureroasă la nivelul glandelor salivare. Virusul se multiplică în glanda parotidă, apoi pătrunde în sânge, având preferinţe în plus pentru: testicule (atenţie, mame tinere, la băieţii dv. care au contractat boala), pancreas şi ţesutul nervos.

Aşadar, brusc, copilul contaminat face febră, are dureri musculare şi o stare de rău fără motiv. Copilul se plânge de dureri la nivelul urechii şi de cele cauzate la masticaţie. Înghite cu greutate, fapt pentru care refuză mâncarea. Tumefacţia parotidei face ca circumferinţa capului copilului bolnav să fie mai mare în partea inferioară (mai ales când sunt afectate ambele glande salivare). Atunci, capul bolnavului are aspectul de pară. Febra durează câteva zile, apoi scade, dar revine la apariţia unei noi invazii a virusului urlian. Drept complicaţii, se pare că infecţia urliană influenţează declanşarea diabetului zaharat.

Pentru tinerii care fac parotidită epidemică există pericolul ca băieţii să rămână sterili în procent de 10% dintre cei ce fac boala, iar fetele să dezvolte o anexită. Aceste urmări sunt valabile când infecţia se produce în anii de pubertate.

O altă complicaţie a oreionului este afectarea sistemului nervos. Se pot dezvolta pe acest teren infecţios meningo-encefalite care în unele cazuri evoluează foarte grav. În plus, bolnavilor le poate fi afectat nervul auditiv, cu tulburări până la surzenie. Din toate aceste motive, tratamentul este obligatoriu. De asemenea, se impune repaus la pat, izolarea de colectivitate până la dispariţia simptomelor bolii şi regim alimentar lichid şi semilichid.

În toate cazurile, diagnosticarea se face pe baza datelor epidemiologice, clinice şi de laborator, precizate numai de medicul specialist.

Dr. VALERIU MANTA

Eleganţă în ALB şi NEGRU

Mereu seducătoarea combinaţie, negru şi alb, vă poate conferi eleganţă şi în această primăvară. Contrastul alb-negru este din nou modern şi considerat de mare rafinament.

Şi cum anotimpul călduros este asociat în natură cu o neegalată explozie de flori, creatorii de modă au translat această frumuseţe pe teritoriul lor, imaginând modele pline de romantism. Este vorba nu numai de imprimeuri pentru rochii, bluze, fuste sau pantaloni, ci şi de „bijuterii-flori", sau de poşete cu inserţii florale, sau de papuci împodobiţi cu mici petale florale.

COPIII AU NEVOIE DE TIMP PENTRU A ÎNŢELEGE

Pentru părinţi

Băieţelul dv. refuză să le împrumute prietenilor de joacă jucăria sa? Fratele şi sora se ceartă pe jucării? E firesc sau nu? Iată, pe scurt, opinia psihologilor. Sunt clasice scenele din parcurile de joacă, în care un băieţel refuză cu îndârjire să-i împrumute prietenului de joacă lopăţica sau maşinuţa sa. Dorinţa de a poseda şi refuzul de a împrumuta jucăriile sunt sursa a numeroase conflicte. Până la 2 ani copilul consideră că tot ceea ce poate atinge este al lui şi că nimeni nu trebuie să îl „deposedeze". Dacă îi place un obiect, el îl ia chiar din mâna altui copil. Dintre două maşinuţe identice, de exemplu, copilul este atras de cea aflată în mers. La această vârstă copilul nu este nici rău, nici agresiv, ci egocentric. La această vârstă copilul nu vede decât propriile dorinţe. Pentru a împărţi, ar trebui să fie capabil să se pună în locul celorlalţi, fapt prematur pentru momentul dezvoltării sale neuropsihice.

Când primeşte o jucărie nouă, lăsaţi-i timp pentru a o explora şi a se bucura de ea, înainte de a-i sugera să o împrumute şi altora. Oricum, el va decide când şi cui să o împrumute. Dumneavoastră va trebui să îl ajutaţi să diferenţieze obiectele strict personale (pijamaua etc.), de bunurile familiei (televizor, telefon etc.) sau de obiectele altora, de care nu se poate servi fără a cere permisiunea. Spre 2 ani copilul începe să devină sensibil la noţiunile de justiţie şi reciprocitate. Explicaţi-i că dacă el împrumută unui coleg de joacă o jucărie, la rândul său poate juca cu o jucărie oferită de acesta. Apoi, fiecare trebuie să restituie ceea ce a împrumutat. Dacă aveţi mai mulţi copii, organizaţi-le timpul petrecut împreună; pregătiţi o prăjitură şi cumpăraţi-le jocuri pentru mai mulţi participanţi. Oricum, lucrurile trebuie să fie clare. Iată un exemplu: „am cumpărat aceste bomboane pentru toţi, aşa că împărţiţi-le!" şi, lăsaţi-i să o facă. Trebuie însă să le daţi timp copiilor pentru a înţelege ceea ce este al lor şi cum să se poarte.

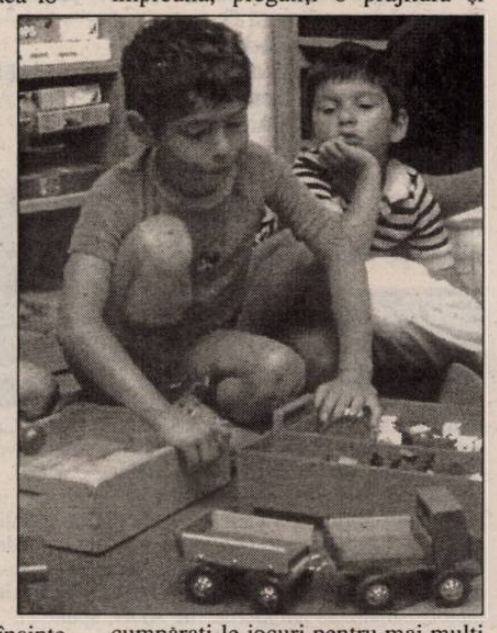

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Gastronomice

Vă oferim alte reţete pentru meniul săptămânii, sugerate de cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus.

GĂLUŞTE CU BRÂNZĂ ŞI VARZĂ

200 g făină, 250 g varză, 200 g brânză de oaie, 4 ouă, sare, 1 lingură cu ulei, 120 g slănină afumată.

Făina se omogenizează cu ouăle şi cu puţină sare. Se fac găluşte care se pun la fiert, în apă clocotită, la foc mic. Găluştele fierte se scurg, se amestecă împreună cu untura topită din slănină şi se menţin calde. Varza se taie fâşii, se prăjeşte puţin în ulei, se condimentează cu piper, sare şi se adaugă la găluşte. Se pune brânza fărâmiţată şi se încălzesc împreună 10 minute în cuptor. Se servesc imediat.

CREMĂ CONDIMENTATĂ

200 g unt, 1 căţel de usturoi, 1 lingură pastă de ardei, 2 ouă, sare, piper.

Ouăle fierte şi răcite se pun în mixer. Se adaugă untul moale, sare, piper, pasta de ardei, usturoiul zdrobit şi se amestecă bine până capătă o consistenţă spumoasă. Se pune într-un vas care se poate închide etanş şi se lasă în frigider cel puţin o oră. Se serveşte cu chifle crocante şi cu ridichi, ardei şi roşii.

POGACI CU VARZĂ

1 kg varză crudă, 2 linguri cu ulei, 1 lingură cu zahăr, 500 g făină albă superioară, 200 g margarină, 2 ouă, piper negru măcinat, sare, 20 g drojdie, lapte, 1 ou pentru uns.

Varza curăţată se răzuie şi se sărează. Se lasă 1/2 oră, apoi se stoarce, se adaugă piper după gust şi zahărul, după care se prăjeşte în ulei, amestecând continuu. După ce s-a răcit, se frământă cu făina, cu drojdia dospită în lapte, cu margarina şi cu 2 ouă, la nevoie adăugându-se şi sare. Se pune la frigider, iar după câteva ore se întinde până la o grosime de un deget, se formează pogaci cu un pahar, se crestează în formă de pătrăţele şi se ung cu ou bătut. Se pune în cuptorul încălzit şi se coace până la o culoare auriu deschis.

CURRY DE PUI, DIN INDIA

1,3 kg măruntaie de pui, 2 cepe, 2 căţei de usturoi, 1 praz, 2 linguri de făină, 2 linguri de curry, 300 ml supă de carne, 120 g stafide, 2 mere acrişoare, ulei pentru prăjit.

Măruntaiele se prăjesc crocante în ulei, apoi se scot pe o hârtie sugativă. În uleiul rămas se călesc ceapa, prazul şi usturoiul, tăiate mărunt, apoi se presară cu făină şi curry. Se omogenizează bine şi se lasă pe foc până se îndeseşte. Se stropeşte între timp cu supă de carne, apoi se adaugă carnea, merele tăiate în cuburi şi stafidele. Se mai fierbe încă 15 minute la foc mic. Se serveşte cu orez fiert.

„BOMBIŢE" CU VIŞINE

25 vişine (din compot), 25 migdale, 140 g ciocolată menaj, 200 g biscuiţi, 80 g zahăr pudră, 60 g nucă de cocos, 40 g unt, 50 ml rom, sare.

Se scot sâmburii vişinelor, apoi acestea se umplu cu migdale. Ciocolata se topeşte şi se amestecă cu untul, cu puţină sare şi cu zahărul pudră. Se lasă vasul la foc mic, amestecând continuu, după care se dă la o parte, se adaugă romul şi se pun atâţia biscuiţi zdrobiţi cât să se obţină un aluat uşor de modelat. Se formează biluţe de mărimea unei nuci, iar în mijlocul fiecăreia se introduce câte o vişină. Biluţele se trec prin nucă de cocos şi se aşază pe un platou. Se păstrează la rece până la servire.

Dosarele frumuseţii

Îngrijirea unghiilor

Nu poţi avea mâini frumoase dacă nu acorzi şi unghiilor o minimă atenţie. Ce ar trebui făcut? În primul rând, unghiile trebuie pilite regulat, cu o pilă fină, mereu în acelaşi sens, dinspre margini spre centru. Dacă au o formă rectangulară, amelioraţi unghiurile, iar dacă sunt pătrate, decupaţi uşor marginile. Evitaţi să le daţi o formă ascuţită, care le fragilizează rezistenţa. Cu mişcări energice, piliţi unghia pe toată suprafaţa. Astfel va căpăta o strălucire durabilă, unghia va fi perfect hrănită, iar oja va fi mai uşor de aplicat. Chiar dacă vi se pare ciudat, şi unghiile trebuie masate. Puneţi o picătură de ulei de măsline la rădăcina fiecărei unghii apoi, cu degetul mare al celeilalte mâini masaţi uşor, cu mişcări circulare, toată suprafaţa unghiei, insistând la rădăcină, pentru a stimula creşterea. Apoi, aplicaţi oja. În această primăvară sunt moderne nuanţele deschise.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 12
Valabil până pe data de: 27 MARTIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Remedii naturale

LEGUME, FRUCTE ŞI PLANTE MEDICINALE (II)

Completăm lista „leacurilor" pe care le avem în orice moment la îndemână în propria gospodărie:

MERELE, consumate crude, scad colesterolul, factor cauzator al aterosclerozei. Consumate rase (aproximativ jumătate de kg. pe zi, repartizat în trei mese) sunt excelente în ulcerul gastric. Merele au deopotrivă rolul de tonic general recomandat în convalescenţă, surmenaj, astenie etc. Au şi acţiune diuretică.

MENTA se consumă sub formă de infuzie (o linguriţă de mentă la o cană cu apă), 2-3 căni pe zi, având acţiune calmantă asupra durerilor abdominale şi a greţurilor. De asemenea, în diaree este cea mai recomandată plantă medicinală.

MORCOVUL, consumat prin ronţăire sau prin mestecare îndelungată, întăreşte gingiile şi curăţă dinţii. Ajută la ameliorarea tulburărilor de vedere şi în cazul tenurilor ofilite.

PĂPĂDIA, consumată sub formă de infuzie (2 linguriţe de plantă la o cană cu apă), 2-3 căni pe zi, este un bun remediu pentru cei care vor să slăbească. Primăvara, frunzele tinere de păpădie pot fi consumate ca salată, având un efect depurativ demn de luat în seamă.

ROŞIILE constituie unul dintre cele mai bune remedii împotriva anemiei, surmenajului şi lipsei poftei de mâncare.

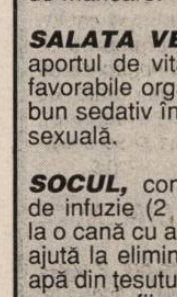

SALATA VERDE, dincolo de aportul de vitamine şi minerale favorabile organismului, este un bun sedativ în hiperexcitabilitate sexuală.

SOCUL, consumat sub formă de infuzie (2 linguriţe de plantă la o cană cu apă), 2-3 căni pe zi, ajută la eliminarea excesului de apă din ţesuturi; are efect laxativ, fiind recomandat în curele de slăbire. Infuzia mai concentrată (40 g de plantă la 1 l de apă), folosită în comprese, are acţiune cicatrizantă a plăgilor.

10 adevăruri despre fumat

1. *Fumătorii sunt expuşi unui risc de a face infarct de miocard de 2,14 ori mai mare decât nefumătorii.*

2. *Riscul e mai mic în cazul fumătorilor de pipă sau de ţigări de foi şi mai mare în cazul fumătorilor de ţigări cu înveliş de hârtie.*

3. *Din experienţa Spitalului de Urgenţă din Capitală, se poate constata că infarctul miocardic la bărbaţii sub 30 de ani apare aproape întotdeauna la marii fumători.*

4. *Fumatul este deosebit de primejdios în cazul asocierii cu hipertensiunea, diabetul sau hipercolesterolemia.*

5. *Riscul de infarct şi de deces prin cauză cardiacă este proporţional cu numărul de ţigări fumate şi cu durata în ani a acestui obicei nesănătos.*

6. *Fumatul nu este dăunător doar pentru arterele coronare – care irigă inima –, ci şi pentru alte artere – cu deosebire cele ale membrelor inferioare.*

7. *Mulţi dintre marii fumători suferă de arterită.*

8. *Copiii fumătorilor au tendinţa de a deveni la rândul lor fumători, deoarece urmează „modelul" din casă şi sunt deprinşi cu gustul fumului.*

9. *Calitatea ţigărilor fumate nu influenţează patologia legată de fumat; şi ţigările scumpe, şi cele ieftine, şi cele normale, şi cele cu un conţinut scăzut de nicotină au acelaşi efect nociv asupra sănătăţii.*

10. *Fumătorul se lasă greu de fumat, pentru că devine dependent de nicotină, care este şi ea un drog. Fumatul nu provoacă însă o dependenţă la fel de gravă, ca în cazul cocainei. În general, voinţa este suficientă pentru a abandona acest obicei.*

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

PANDELE GURIŢĂ din Bucureşti. Meteorismul abdominal (sau balonarea) se poate controla prin regim alimentar şi medicamente. Există câteva reguli de bază pentru a evita senzaţia de disconfort produsă de balonare: 1. Evitaţi să mâncaţi în grabă, fără să mestecaţi bine alimentele. Mâncatul lacom, în viteză, favorizează înghiţirea de mult aer care apoi produce gazul din

METEORISM ABDOMINAL

stomac. 2. Nu beţi băuturi acidulate sau foarte reci. 3. Suprimaţi sau măcar răriţi fumatul. 4. Rezolvaţi problema constipaţiei. 5. Axaţi-vă alimentaţia pe ceea ce este „permis" în situaţia dv.: carne slabă fiartă, pâine intermediară sau de graham, prăjită, peşte alb, băuturi neîndulcite. 6. Evitaţi brânzeturile fermentate, fasolea boabe, mazărea, ouăle fierte tari, varza călită, sifonul sau apa gazoasă, sucurile acidulate. În farmacii există destule produse care ajută în balonarea intestinală (cărbune medicinal, Digestin, Catazim), care se administrează de trei ori pe zi, câte o tabletă înainte de masă. Puteţi încerca şi cu infuzie călduţă de mentă (30g la 1 litru de apă); se bea câte o cană la mesele principale.

GUTA, maladia marilor consumatori de carne

De multă vreme este aproape unanim acceptată ideea potrivit căreia guta este boala marilor mâncători de carne, motiv pentru care este înscrisă pe lista aşa-ziselor „boli nobile", în sensul că se înregistrează îndeosebi în păturile prospere ale populaţiei. Excesul consumului de carne (aliment bogat în acid uric) perturbă în timp funcţia metabolică şi are drept consecinţă acumularea acidului uric în organism.

Dar, ca şi în diabet, o altă cauză privind instalarea acestei maladii este şi predispoziţia genetică.

Guta este în general o boală a bărbatului matur (deşi atinge şi femeile) şi se manifestă prin inflamarea articulaţiilor, însoţită de dureri intense. Crizele se declanşează brusc, de obicei spre sfârşitul nopţii, „la cântatul cocoşului", cum se spunea în vechile tratate de medicină. Cel mai frecvent afectată este articulaţia de la baza degetului mare de la picior.

Diagnosticul se pune pe baza unei analize care evidenţiază concentraţia crescută de acid uric în sânge. De fapt, creşterea acidului uric în sânge precede apariţia simptomelor.

În ceea ce priveşte prevenirea şi combaterea gutei, accentul se pune pe regimul alimentar. Dieta trebuie să fie dominant vegetariană, cu cât mai puţină carne. De evitat sunt mai ales rinichii, ficatul, carnea tânără (de viţel, purcel), de preferat fiind carnea animalelor adulte, dar, oricum, consumată în cantităţi foarte mici şi cât mai rar posibil. În afară de carne, este foarte importantă şi reducerea drastică a consumului de alcool. Băuturile alcoolice nu conţin acid uric, dar favorizează acumularea acestei substanţe în organism, reducând eliminarea sa prin rinichi. Posturile recomandate de religia creştină sau cele autoimpuse în orice perioadă a anului reprezintă adevărate cure de dezintoxicare. Medicamentele antigutoase nu sunt recomandate decât în cazurile rezistente la măsurile dietetice.

VÂRSTA TATĂLUI influenţează procreaţia

Bărbaţii tineri care amână la infinit să devină taţi sau cei a căror vârstă este mult înaintată, dar încă vor să aibă copii, ar trebui să aibă în vedere faptul că şansa lor de a avea urmaşi scade, deoarece, potrivit rezultatelor unui studiu publicat în revista Human Reproduction, calitatea spermei se diminuează o dată cu avansarea în vârstă. Cercetătorii de la Universitatea Berkeley (California) au analizat din acest punct de vedere, evoluţia a 97 de bărbaţi, cu vârste cuprinse între 22 şi 80 de ani, toţi cu o stare bună de sănătate, fertili şi nefumători. 67% dintre aceştia mai aveau copii de pe vremea când erau tineri, dar şi-ar mai fi dorit descendenţi, deşi se aflau la vârsta a treia. Cercetătorii au constatat însă că visul lor nu mai este la fel de uşor de realizat ca în tinereţe, pentru că există o diminuare graduală a mobilităţii spermatozoizilor şi a volumului cantităţii de spermă ejaculată. Între 22 şi 80 de ani, cantitatea de spermă ejaculată se micşorează în fiecare an în medie cu 0,03 ml iar mobilitatea spermatozoizilor scade de 0,7 ori. Totuşi, concentraţia spermei rămâne în general constantă până în jurul vârstei de 59-60 de ani (numai în patru cazuri s-a constatat azospermie – absenţa spermatozoizilor). Posibilitatea de a interveni deficienţe legate de mobilitate există la 80% dintre bărbaţii de peste 50 de ani şi de 100% la cei care sunt aproape de 80 de ani. În ciuda acestei realităţi, în ţările dezvoltate în special, tendinţa bărbaţilor de a procrea la vârste mai avansate este în continuă creştere. În SUA, de exemplu, rata naşterilor de copii ai căror taţi au vârste între 35 şi 54 de ani a crescut cu o pătrime, din 1980 până în prezent.

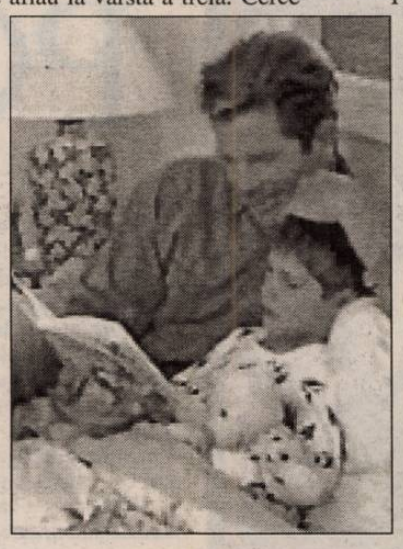

Potrivit standardelor OMS, valorile anormale ale lichidului spermatic corespund unui volum inferior sau egal cu 2 ml, unei concentraţii a spermatozoizilor sub 20 milioane/ml, unui număr total de spermatozoizi inferior sau egal cu 40 milioane/ml, cu mai puţin de 50% spermatozoizi mobili timp de o oră după ejaculare.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

„Erodarea" relaţiei de cuplu

– Dragă domnule P.C., vă mulţumim pentru interesul arătat revistei noastre de atâţia ani. Sperăm să ne fiţi un cititor fidel şi pe viitor. Sperăm, de asemenea, să vă putem ajuta în problema dvs., cu câteva sfaturi.

Ar trebui să înţelegeţi cum au apărut simptomele despre care vorbiţi, la soţia dvs. A fost ceva anume care să le preceadă sau mai degrabă îndepărtarea de care vorbiţi s-a realizat treptat, cu timpul, dintr-o „erodare", să-i spunem aşa, a relaţiei? Poate nu aveţi un răspuns pe loc, dar vă puteţi gândi la asta.

Apoi, mă gândesc că lipsa experienţei sexuale înaintea căsătoriei ar putea fi o cauză a problemelor pe care le aveţi, dar asta se poate stabili, într-adevăr, cu ajutorul unui psiholog sau psihoterapeut, eventual specializat în psihosexologie, care să încerce o terapie de cuplu. Este greu să îmi imaginez că în afara lipsei relaţiilor sexuale totul este perfect în căsnicia dvs. Cu atât mai mult, cu cât aţi ajuns la concluzia că la origine sunt probleme de natură psihică.

Faptul că soţia dvs. nu mai doreşte să întreţină relaţii sexuale este de înţeles în acest moment, având în vedere disconfortul pe care îl are, indiferent de originea acestuia. Este, dacă doriţi, chiar o scuză la îndemână şi pentru dvs., dar şi pentru ea, pentru a nu se confrunta cu problemele mai profunde care o macină. Interesul însă pentru articolele legate de sexualitate din reviste ne arată că cel puţin în parte doreşte să înţeleagă ce se petrece şi nu încearcă să nege cu totul problema. Poate ar fi mai bine să nu o mai presaţi, deşi înţeleg că este foarte dificil pentru dvs. Până nu găsiţi sursa neplăcerilor, e clar că vă va respinge, după cum ne-aţi şi arătat (consideră că nu vă potriviţi, afirmă că nu simte nevoia de relaţii sexuale), deşi se cam contrazice în afirmaţii. Cu atât mai mult ar rezulta că are nevoie de spaţiu şi că este dispusă să vă ofere orice pretext pentru a vă determina să-i acordaţi acest privilegiu. În plus, în loc să se concentreze asupra motivelor pe care ar trebui să vi le invoce, mai bine s-ar concentra asupra terapiei pe care, încă o dată, vă sfătuiesc să o începeţi împreună. Nu cunosc personal în oraşul dvs. nici un specialist, dar cred că v-ar putea îndruma fie urologul, fie ginecologul, pe care i-aţi consultat. Vă stăm la dispoziţie oricând şi aşteptăm să ne mai scrieţi, cu veşti bune!

MIHAELA DOROBANŢU

COMPRIMATE

Starea de sănătate şi, implicit, longevitatea depind, pe lângă multe altele, şi de o serie de factori psihologici. Chiar trăind în condiţii similare sub aspectul alimentaţiei, locuinţei, regimului de muncă etc., un om optimist, care ştie să se bucure şi să-şi găsească surse de fericire nu numai în realizări spectaculoase, ci şi în lucruri mărunte, se îmbolnăveşte mai greu decât un om predispus să facă o tragedie din orice nimic. Boala îşi alege cu premeditare victimele, şi după acest criteriu!

Rezistenţa bărbaţilor la diverse îmbolnăviri este mai mică decât a femeilor. La ora actuală, principalele cauze de deces în rândul bărbaţilor sunt infarctul de miocard şi accidentele vasculare cerebrale.

Medicamentele luate de gravide trec prin placentă şi ajung la făt. Cu cât vârsta sarcinii este mai mică, cu atât acesta este mai vulnerabil. Fiind în plină perioadă de dezvoltare, de formare a diferitelor organe, embrionul poate dezvolta o serie de anomalii. De aceea, pe cât posibil, gravida trebuie să evite medicamentele, precum şi expunerea la raze Roentgen.

PRIMA FEMEIE
care a folosit parfumul

O recentă descoperire arheologică a produs dovada că prima femeie care a utilizat parfumul a fost, se pare, Hatşepsut, faimoasa şi controversata regină a Egiptului care a domnit pe la mijlocul mileniului II î.Ch. (a murit în jurul anului 1484 î.Ch.).

Mai multe inscripţii şi gravuri vorbesc despre folosirea unor lichide cu un parfum foarte puternic (pe bază de mirt) numai de către Hatşepsut. Iniţial, scopul nu era acela de a atrage interesul bărbaţilor, căci se credea că prin intermediul aromelor corporale rugăciunile ajung mai repede şi mai sigur la zei. De asemenea, o altă direcţie de utilizare se referea la parfumarea trupurilor decedate ale rudelor reginei. Dar treptat, Hatşepsut a început să folosească parfumurile pentru a-i încânta pe bărbaţii cu care ducea tratative – se ştie că a excelat în diplomaţie. Aceleiaşi suverane i se atribuie, fără să existe certitudine, şi iniţiativa de a păstra parfumurile în recipiente din onix sau alabastru, pentru că cele din pământ ars erau poroase şi pierdeau conţinutul.

Gravură înfăţişând-o pe regina egipteană Hatşepsut cu un flacon de parfum, acum 3500 de ani

Frescă romană ilustrând apetitul pentru parfumul afrodisiac al Cleopatrei (sec.I î.Ch.)

Această descoperire confirmă şi faptul că în cadrul templului lui Hatşepsut din Teba s-a înfiripat prima „mini-industrie" a parfumurilor din lume, acum aproximativ 3500 de ani. Totuşi, tradiţia care spune că prima utilizatoare de parfum doar pentru a seduce bărbaţii a fost Cleopatra nu a fost încă spulberată. Însă cea care i-a „doborât" pe Cezar şi apoi pe Antonius a trăit în secolul I î.Ch.

TRADIŢII

CEREMONIA SPĂLĂRII CU NOROI

Ceremonia îmbăierii în noroi descântat este pentru unii o purificare, iar pentru alţii un spectacol

Unul dintre cele mai stranii culte sau tipuri de magie neagră este voodoo, ajunsă în unele ţări americane din Africa (începând cu secolul XVI), prin intermediul sclavilor. Haiti este statul unde ritualurilor voodoo (nume provenind de la zeitatea „vodu", specifică miturilor din Togo) li se acordă o importanţă deosebită şi unde există mai multe forme de manifestare – unele contradictorii.

În esenţă, purificarea se face pentru a scăpa de răzbunarea celebrelor pesonaje numite zombi, care nu sunt altceva decât cadavre revenite la viaţă cu ajutorul vrăjilor speciale făcute de vraci (numiţi „uga" sau „mambo"; oficiantele se numesc „boko"). Deşi „revenirea la viaţă" se face cu un scop precis – şi anume găsirea celui vinovat de moartea celui care va deveni un zombi –, toţi adepţii cultului, dar şi cei care trăiesc în preajma acestora, se tem pentru viaţa lor. Un zombi poate aduce boli incurabile sau direct moartea cuiva (în unele cazuri suferă de vendettă toate rudele).

În fiecare anotimp, în Haiti se practică mai multe genuri de ceremonii colective preventive. În zonele nord-estice sunt „sfinţite" anumite izvoare şi apoi urmează îmbăierea, dar în zona nord-vestică se face purificarea cu noroi descântat de vraci. În regiunea localităţii Canive se spune că noroiul este mult mai „sănătos" decât apa, întrucât te apără de toate genurile de zombi: cei vizibili şi cei invizibili (astrali). Aceştia din urmă sunt cei mai periculoşi, pentru că – se spune – nu stau prea mult pe gânduri atunci când îşi selectează victima. Dacă doar treci din întâmplare pe lângă un zombi astral, mai spune tradiţia, acesta te ucide cu răsuflarea sa, chiar dacă eşti un om cumsecade... Spălarea cu noroi este urmată de o veselie generală, determinată şi de consumul de licori halucinogene. De altfel, oficianţii acestor îmbăieri sunt mari producători şi consumatori de droguri speciale, preparate din plante secrete cunoscute numai de ei. Interesant este şi faptul că aceste ritualuri sunt legate şi de anumite sărbători creştine (cum ar fi Sf. Iacob), căci practicanţii voodoo nu resping creştinismul.

Vrăjitor voodoo care descântă noroiul, ţinând în mână sticla cu halucinogene cu ajutorul cărora intră în transă

POUSSIN
şi umilinţele vieţii

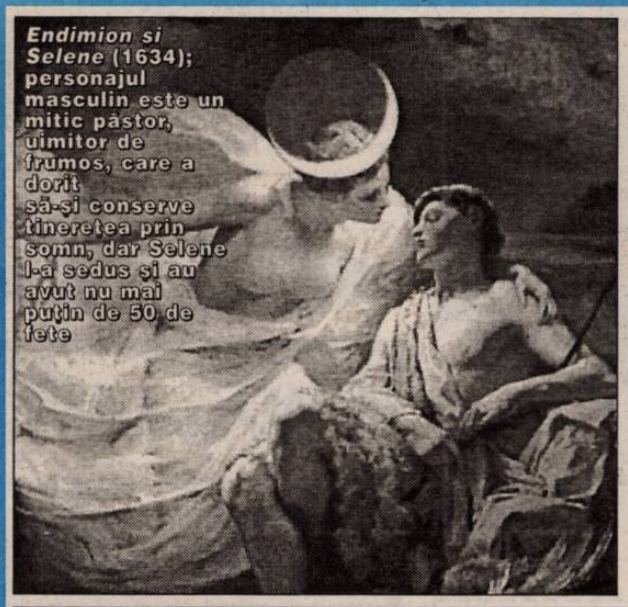
Endimion şi Selene (1634); personajul masculin este un mitic păstor, uimitor de frumos, care a dorit să-şi conserve tinereţea prin somn, dar Selene l-a sedus şi au avut nu mai puţin de 50 de fete

Bacchus şi Midas (1648)

Pictorul francez Nicolas Poussin (1594-1665) a fost unul dintre marii campioni ai umilinţelor suferite de un artist de talia sa. Considerat de critică unul dintre fruntaşii clasicismului, acestui geniu al picturii universale nu i-au fost recunoscute meritele decât mult după moartea sa, iar în timpul vieţii a avut parte de numeroase situaţii înjositoare, fiind nevoit să îndure încă din tinereţe aroganţa celor din „înalta societate" şi uneori şi pe cea a colegilor de breaslă.

Poussin s-a născut într-o familie foarte săracă de ţărani, care locuia într-un cătun din apropiere de Les Andelys (Franţa). În acel mediu extrem de modest nu şi-a putut descoperi marea vocaţie decât întâmplător, la vârsta de 18 ani, când a asistat la decorarea unei biserici. Pentru a-şi face ucenicia, pleacă la Paris. Munceşte din greu şi se alătură diverselor ateliere de pictură, dar sărăcia cruntă îl obligă să se întoarcă zdrobit sufleteşte acasă. Era prima înfrângere. Strânge cu mare dificultate banii necesari şi reuşeşte în cele din urmă să ajungă la Roma, unde avea să descopere opera maestrului său spiritual, Raphael.

Dedicat temelor religioase şi mitologice (în special după „Metamorfozele" lui Ovidiu), Poussin începe să primească unele comenzi mai importante. Din păcate, ceea ce ar fi trebuit să fie momentul de triumf al carierei sale – picturi pentru altarul bisericii Sf. Petru – a fost considerat un eşec. Din nou traumatizat psihic, pictorul se retrage din viaţa publică şi creează opere de dimensiuni reduse, pentru diverşi patroni de ateliere. Abia la 39 de ani vine şi consacrarea. Romantismul şi poezia lucrărilor sale, spun experţii, au atras atenţia până şi marilor feţe bisericeşti din Roma. Proaspăta sa faimă ajunge şi în ţara natală, la Curtea lui Ludovic al XIII-lea. Astfel, însuşi cardinalul Richelieu îl convinge să se întoarcă în Franţa, promiţându-i comenzi din partea înalţilor nobili şi a regelui. Poussin e încântat, dar avea să sufere noi lovituri din partea mediului artistic parizian. Este criticat pe nedrept şi valul de umilinţe se amplifică atunci când este plătit foarte prost. Complet dezamăgit şi de comparioţii săi, maestrul se reîntoarce la Roma, după numai doi ani. Poussin ajunge să se întrebe dacă nu cumva ar fi mai bine să se refugieze la o fermă şi să trăiască departe de lume, aşa cum îşi petrecuse întreaga copilărie. În această perioadă sumbră, pictorul a realizat cea mai controversată copertă pentru Biblie, în care Dumnezeu (în maniera lui Michelangelo) este încadrat de „îngerul istoriei" (care priveşte înapoi) şi de „profetul cu giulgiu"; acesta ţine în mâini un sfinx şi întregul său aspect este enigmatic, demonstrând că vorbele sale nu pot fi desluşite.

Ridicarea la Cer a Fecioarei Maria (1638), în care autorul se dovedeşte unul dintre cei mai buni pictori de îngeri

Autoportret (1640)

Din fericire, Poussin şi-a menţinut încrederea în propriile forţe de creaţie şi după întoarcerea la Roma realizează capodopere de dimensiuni impresionante, dedicându-se totodată şi peisajelor, cu sau fără pesonaje mitologice... Dar artistul e din ce în ce mai singur şi biografii săi nu pomenesc nici despre întemeierea unei familii şi nici despre vreo femeie de care s-ar fi apropiat. În ultimii cinci ani de viaţă, sănătatea i se şubrezeşte progresiv. În 1665 moare şi este înmormântat în Italia, la Lucina, departe de Franţa, ţara natală care nu i-a adus nici o satisfacţie. Dar despre el vor vorbi elogios (printre alţii) Ingres, David şi Cézanne, care au şi fost influenţaţi de unul dintre „cei mai reprezentativi pictori lirici" francezi.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...matematicianul, sociologul și omul politic Spiru Haret a fost profesor universitar la București, membru al Academiei Române? El a reorganizat, pe baze moderne, învățământul de toate gradele în țara noastră.*

◆ *...șofrănașul este o plantă cu flori galben-portocalii, originară din Africa? Din florile sale se obține un colorant folosit în industria alimentară, farmaceutică sau cosmetică.*

◆ *...I Sin a fost un matematician și astronom chinez din secolul al VII-lea? El a propus o formulă de interpolare după diferențe finite în problema calendarului.*

◆ *...cancanul este un dans francez în măsură binară,*

executat în tempo rapid? Este originar din Algeria.

◆ *...primul ocol aproape complet al continentului american a fost efectuat între 1787-1788 de navigatorul John Kendrick? El a plecat din Boston și ocolind Capul Horn, a ajuns la Vancouver.*

◆ *...în comuna Ilieni din județul Covasna se află o cetate din secolul al XV-lea având cinci turnuri? În timpul campaniei turco-tătare din 1658, cetatea a fost distrusă, dar s-a refăcut ulterior.*

◆ *...mineralogul și chimistul suedez Jöns Berzelius (1779-1848) a descoperit multe elemente chimice determinându-le și greutatea lor atomică? El a introdus în chimie termeni importanți, ca alotropia, izomeria și cataliza.*

◆ *... „alior" este denumirea populară dată mai multor plante care conțin un suc lăptos, caustic și otrăvitor? Printre acestea pot fi amintite „laptele-câinelui", „laptele-cucului" ș.a.*

◆ *...ghidranul este o varietate de cai anglo-arabă? Este*

folosit pentru tracțiune, în agricultură și pentru călărie. (I.S.)

Știați că...

Bijuteriile țarilor

Când spunem Moscova, ne gândim la Pușkin și Lermontov, la Ceaikovski și Repin. În minte ne răsună fermecătoarele acorduri din „Lacul Lebedelor" iar prin fața ochilor ne defilează imagini fantastice: Kremlinul, Catedrala Vasili Blajenîi, Balșoi Teatr, parcuri, statui...

Printre aceste simboluri ale artei, bogăției și puterii, trebuie amintite uriașele comori adunate de generații întregi de țari și țarine, Kremlinul însuși a fost un simbol al puterii țariste, fiind înălțat ca o fortăreață în secolul al XII-lea. Aici și în alte palate ale vechii Rusii, sunt răspândite o serie de obiecte-unicat în arta lumii. Se cunosc în acest sens ouăle

Kremlin

încrustate cu pietre prețioase oferite de către țarul Nicolae al II-lea soției și fiicelor sale. Cel mai cunoscut dintre ele a fost realizat în 1908, sub directa îndrumare a vestitului giuvaergiu Carl Faberge. Este o adevărată bijuterie din jad, ornamentată cu diamante și rubine și având în centru portretul țareviciului Alexei.

Coroanele regale vorbesc și ele despre opulența suveranilor. Cele mai multe sunt înconjurate la bază de blăniță de samur, putând fi purtate ca adevărate pălării. Cea a lui Petru cel Mare are în vârf un rubin uriaș, care la rândul său susține o cruce împodobită cu diamante, totul evocând victorie și o perfectă organizare a împărăției sale. De mare preț este și tronul lui Ivan cel Groaznic, vestit pentru mâna de fier cu care a condus țara. Este un tron de fildeș, în care arta miniaturiștilor atinge o măiestrie fără pereche. Coroana lui este de asemenea o capodoperă, lucrată în filigran specific rusesc și împodobită cu perle.

Coroana țarului Petru cel Mare

Armurile sunt și ele dovezi ale măiestriei meșterilor și ale bogăției celor care le comandau. Un coif deosebit de prețios a fost descoperit în 1808. Făurit în secolul al XII-lea este împodobit cu imaginea Sfântului Mihail și se crede că a aparținut prințului Iaroslav, tatăl lui Alexandru Nevski.

Puterea țarilor era nelimitată și dorințele lor îndeplinite cu sfințenie. Totul în jur trebuia să emane frumusețe. Roțile caleștii englezești a țarinei Ecaterina cea Mare sunt și ele opere de artă.

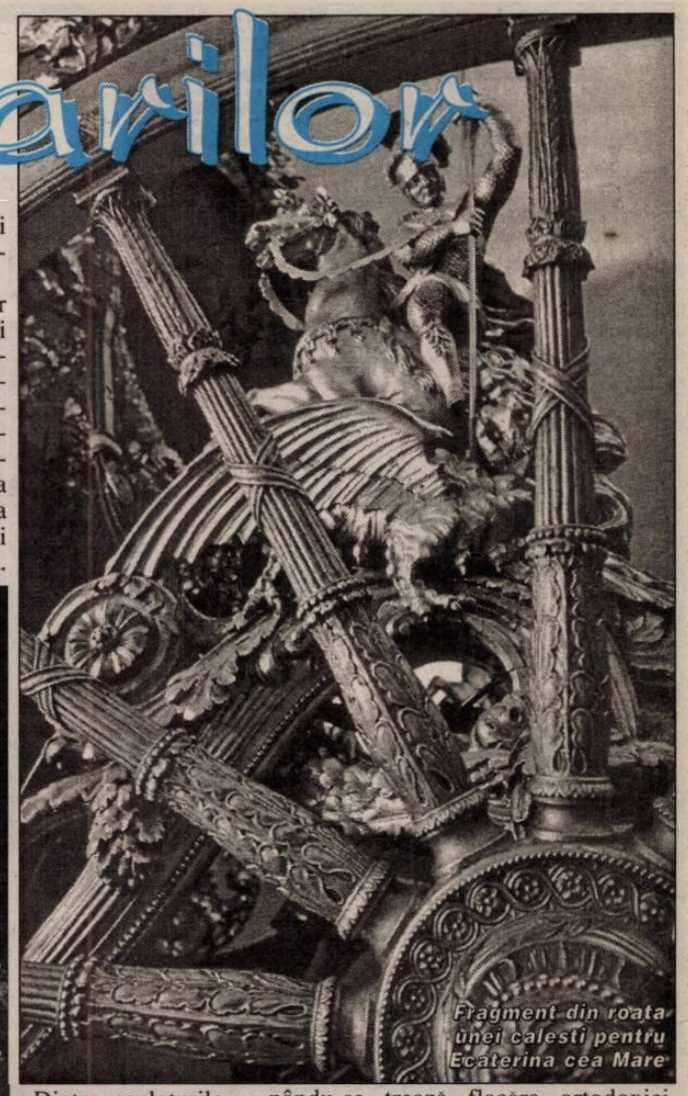

Fragment din roata unei calești pentru Ecaterina cea Mare

Dintre sculpturile aurite, cu care sunt împodobite, se remarcă imaginea Sfântului Gheorghe omorând balaurul.

Catedrala „Adormirea Maicii Domnului" poate sta alături de toate aceste comori. Fresca semnată de un artist italian în 1470 a fost atent întreținută de-a lungul vremurilor, pentru că aici se încoronau și se înmormântau țarii, mențnându-se trează flacăra ortodoxiei. Potirele, icoanele și cărțile de rugăciuni sunt daruri ale țarilor. Aici se ruga Ivan cel Groaznic, sperând că va fi iertat de Dumnezeu pentru crimele comise.

Frumusețea tuturor acestor locuri și obiecte îți umple sufletul de uimire, dar și de venerație pentru dibăcia sutelor de anonimi care le-au făurit.

IRINA STOICA

În cazul exploziei navetei Columbia

ANCHETA BATE PASUL PE LOC

Deși nu s-a ajuns încă la nici o concluzie definitivă, ancheta privitoare la accidentul din 1 februarie a.c. a intrat într-o nouă fază, și anume în cea a audierilor publice la care au fost convocați responsabili NASA. Audierile organizate la Universitatea Houston de către Consiliul de anchetă condus de amiralul Harold Gehman, încearcă să intre mai profund în managementul zborurilor cu echipaj uman, urmând a trece în revistă toate amănuntele și deciziile luate în timpul desfășurării misiunii. Directorul centrului spațial Johnson, a cărui echipă a fost responsabilă de misiunea navetei Columbia, a spus că din cele 10.000 de persoane, care lucrează la centrul spațial, doar 3.000 sunt funcționari ai NASA, ceilalți fiind angajați ai unor firme sub-contractoare private. Un fost responsabil al NASA a apărut în fața Consiliului pentru a da amănunte în legătură cu un raport redactat în urmă cu doi ani care atrăgea atenția că reducerile bugetare pun în pericol securitatea zborurilor. O problemă atinsă a fost și tendința NASA de a încredința unele funcții unor angajați ai firmelor sub-contractoare, aceștia fiind preocupați mai mult de realizarea calendarului de lansări decât de securitatea misiunilor navetei. A fost audiat și un inginer de la firma Boeing, firmă care a făcut o simulare pentru a determina gravitatea stricăciunilor provocate la aripa stângă de o bucată de material izolator și care a ajuns la concluzia că aceste stricăciuni nu puteau pune naveta și pe cei șapte astronauți în pericol în momentul reintrării în atmosferă. Or, anchetatorii estimează că plasma, care se vede și pe ultimele imagini transmise de la bordul Columbiei, având o temperatură de peste 1.000 grade Celsius, a putut pătrunde în interiorul navetei printr-o breșă apărută în scutul termic de pe aripa stângă, provocând topirea structurii de aluminiu. Din Consiliul de anchetă fac parte 13 persoane, printre care Douglas Osheroff, Nobel în fizică, și fosta astronaută și fiziciană Sally Ride, prima femeie în spațiu. O constatare interesantă, a spus unul din membri Consiliului, este că „plăcuțele ceramice de pe partea stângă a

Resturi din naveta Columbia

scutului termic al navetei sunt acoperite cu o peliculă fină care n-a mai fost observată niciodată la zborurile precedente. Pelicula conține o mare concentrație de aluminiu" a declarat specialistul, „deși originea acestei depuneri este deocamdată necunoscută".

Viitorul aparține spațiului

Cu planorul pe MARTE

Administrația națională americană pentru aeronautică și spațiu, NASA, a selectat un planor fără pilot, conceput la Centrul de cercetări Langley, pentru ca în 2007 acesta să fie adus și lansat în atmosfera marțiană, conform programului de explorări SCOUT.

Atmosfera marțiană, mult rarefiată față de cea terestră, prezintă formațiuni asemănătoare ceții, de culoare galbenă, precum și nori albi și albăstrui, situați, în special, deasupra regiunilor polare și în apropierea zonei așa-numite a „terminatorului"; această zonă reprezintă o linie marginală care desparte partea luminată de Soare de cea întunecată, în cazul planetelor interioare și al Lunii. În afară de acești nori, în după-amiezile din zonele aflate în vecinătatea munților vulcanici (de exemplu Nix Olympica), se formează nori recurenți, compuși, probabil, din vapori de apă, dar și din cristale de gheață carbonică și de apă.

În numeroase regiuni (Hellas, Sinus etc.) au fost înregistrate vânturi puternice, care au atins 80 m/s (aproape 290 km/oră) și care produc ridicarea în atmosfera rarefiată marțiană a unor particule de praf având dimensiunile medii de 10-20 micrometri. Observațiile făcute de pe Pământ au arătat că această atmosferă conține în principal bioxid de carbon, urme de oxigen și de apă. Din studiul benzilor spectrale ale CO_2 s-a estimat că presiunea atmosferică la suprafața planetei este de 6-8 milibari, de câteva sute de ori inferioară celei terestre. Ionosfera marțiană prezintă două maxime de temperatură, situate la înălțimile de 100 și 150 km. Stațiile interplanetare Mariner au evidențiat cantități mici de ozon și de argon ca și variații sezoniere ale conținutului de ozon și de apă. De altfel, se presupune că în subsolul marțian ar exista anumite depozite de apă.

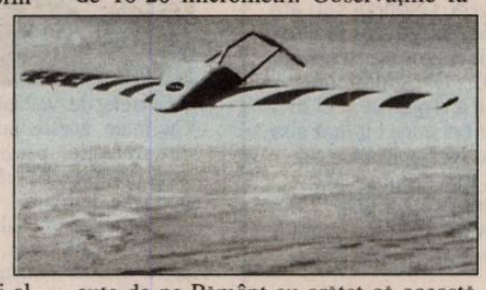

Denumirea planorului – ARES – (vezi imaginea alăturată) provine de la inițialele cuvintelor în limba engleză *Aerial Regional-scale Environmental Survey*, ale căror traduceri aproximative sunt: Supravegherea din aer a mediului la scară regională...

Programul de cercetări marțiene denumit SCOUT include și lansarea spre Marte, cu readucerea pe Pământ a unei sonde automate care, în prealabil, a aterizat pe Marte și a cules mostre de rocă și praf marțian, precum și lansarea unui robot de explorare, care va ateriza tot în 2007, pe scoarța „Planetei Roșii".

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

PE URMELE PRIMILOR EUROPENI

Nu de ieri, de azi, oamenii bat la porţile Europei, ci de câteva milioane de ani. În timp ce România şi alte state încearcă să intre în Uniunea Europeană, paleontologii îşi bat capul să descâlcească preistoria continentului nostru. O poveste care s-a complicat după descoperirea recentă a unor fosile aparţinând unor strămoşi ai noştri.

Pentru oamenii preistorici care s-ar fi îndreptat din Africa spre Eurasia, singurele frontiere erau cele naturale: munţii, dar mai ales gheţarii şi marile întinderi de apă care alternau în ritmul glaciaţiilor şi încălzirii climatice ce au marcat continentul european de-a lungul preistoriei. Cine au fost primii care au ajuns în Europa, cum arătau aceştia şi ce cunoştinţe de mediu aveau? Bilanţul ultimelor descoperiri din Caucaz relevă că primii europeni erau dotaţi cu un creier modest ca mărime, de circa 600 cm³, că aveau cunoştinţe rudimentare şi măsurau cam 1,5 m înălţime. Aveau însă picioare zdravene, semn că erau animaţi de o mare poftă de mişcare, de a se aventura pe meleaguri îndepărtate, părăsindu-şi leagănul originar african. Ceea ce infirmă una dintre tezele paleontologiei clasice, ai cărei promotori susţin că doar oamenii preistorici dotaţi cu un creier mare şi cu „solide" cunoştinţe de mediu şi viaţă ar fi putut să ajungă în Europa. O tează infirmată şi de ultimii zece ani de săpături din Smanissi (Georgia) unde au fost scoase la iveală numeroase oseminte, printre care trei cranii şi două mandibule extrem de preţioase. După datarea cenuşii vulcanice în care se aflau osemintele, prin metoda argon 39-argon 40, s-a stabilit că acestea au 1,81 milioane de ani, fiind cele mai vechi resturi umane descoperite în Eurasia. Cunoştinţele despre preistoria Eurasiei sunt puţine şi comunitatea ştiinţifică este încă departe de a ajunge la un consens privind odiseea cuceririi acestor pământuri. Oseminte umane vechi de 1 milion de ani au mai fost descoperite în Java, China, în Italia şi Spania. Tot în China a mai fost descoperit un dinte vechi de 1,8 milioane de ani, care se presupune că ar fi aparţinut unui om preistoric. Prezenţa umană în Europa şi Asia este atestată şi de descoperirea unor unelte vechi de două milioane de ani, în ţări precum China, Israel, Spania, Franţa sau România. Siturile în care au fost exhumate obiecte (unelte de piatră în speţă) ale unor activităţi umane de o asemenea vechime au fost multă vreme neglijate, fiind considerate dificil de explorat. După ultimele descoperiri însă, chiar şi paleontologii de modă veche au admis că omul preistoric a pătruns în Europa cu cel puţin 500.000 de ani mai devreme decât se credea. Ba mai mult, că acesta era foarte apropiat de Homo Habilis, considerat strămoşul probabil al speciei umane şi care ar fi apărut în Africa de Est în urmă cu 2,5 milioane de ani. Studiul osemintelor descoperite în Smanissi, mai ales al celor două mandibule, a mai relevat faptul că omul preistoric european era dotat cu puternici muşchi masticatori şi că era mare consumator de alimente dure şi fibroase. Acesta ar fi plecat din Africa spre Asia pe drumul Levantului şi şi-ar fi continuat periplul pe coastele orientale ale Mediteranei, trecând apoi prin Alpi sau Pirinei. Odiseea colonizării Asiei şi Europei de către Homo Habilis este departe de a fi însă elucidată. E nevoie de încă multe alte descoperiri de fosile umane pentru a face mai multă lumină în tenebrele preistoriei primilor europeni.

Câteva figuri marcante de oameni preistorici. De la stânga la dreapta: Homo georgicus (primele două cranii, vechi de 1,8 milioane de ani); Homo neandertalensis (următoarele două cranii, vechi de 300.000 ani şi respectiv 40.000 ani); Omul de Cro-magnon (ultimele două, de 35.000 ani şi respectiv 33.000 ani)

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

Arca Legământului

Romanii au cucerit Ierusalimul cândva în jurul anului 63 î.Ch. Generalul armatei romane, Pompei, a solicitat preoţilor Templului privilegiul de a intra în Sfânta Sfintelor. A intrat, a ieşit. Întrebat ce găsise în sanctuarul suprem al Templului, tot ce a putut spune Pompei a fost că găsise o cameră goală!

Chivotul Legii sau, cum i se mai spune, Arca Legământului şi Templul lui Solomon construit drept Casă a Domnului pentru a o adăposti, reprezintă două dintre misterele absolute ale întregii istorii a omenirii. Şi capătă o semnificaţie cu totul deosebită, mai ales acum, când a fost identificată o placă din zidul Templului, dovedind că acesta a fost o construcţie reală! Refuzat regelui David pentru că „era un om al războaielor şi vărsase sânge" şi ridicat doar de fiul acestuia, înţeleptul rege Solomon. Camera cea mai secretă a Templului era Sfânta Sfintelor şi acolo se afla Chivotul – renumit pentru misterioasele sale puteri împotriva tuturor duşmanilor Israelului. Accesul în această cameră îi era permis doar Marelui Preot, o dată pe an, de Yom Kippur. Chivotul însuşi nu era de mari dimensiuni (1,6 X 0,95 X 0,95 m), era făcut din lemn de salcâm şi avea două bare din acelaşi material, placate însă cu aur, pentru a fi purtat. În el se aflau cele două Table ale Legii, bastonul lui Aaron (fratele lui Moise şi primul Mare Preot) care înmugurise, precum şi cana de aur în care se aflase mana „ascunsă". Acestea trei împreună constituiau mărturia – de unde şi acest nume al Chivotului, Arca Mărturiei.

Chivotul era considerat tronul lui Dumnezeu în Tabernacol şi cei mai mulţi îl asociau cu mânia şi judecata Sa. Capacul său era „păzit" de doi heruvimi iar prezenţa lui Dumnezeu nu se manifesta înăuntrul Chivotului, ci deasupra. Apoi a venit cucerirea Israelului de către Babilon. Templul a fost distrus la 587 î.Ch., după mai bine de patru secole de la construirea sa. Chivotul a dispărut şi el în tenebrele istoriei. Se spune că Ieremia a fost cel care l-a luat şi a reuşit să-l ascundă într-o peşteră din Muntele Nebo, înainte de invazia babiloniană. Şi, într-adevăr, Biblia nu mai spune nimic despre el după revenirea din captivitate, în timp ce scrierile apocrife sunt clare în a afirma că Arca Legământului nu a putut fi regăsită în timpul reconstrucţiei Templului pe vremea lui Ezra şi Zaharia.

În al Doilea Templu, mai mic decât primul (aproape jumătate), Sfânta Sfintelor a rămas doar o cameră goală, aşa cum a găsit-o şi Pompei. Acest fapt a dus la multiple speculaţii asupra posibilei localizări actuale a Chivotului sau chiar la întrebarea dacă acesta se mai află sau nu pe Pământ...

MIHAELA DOROBANŢU

Splendorile naturii

Peştera cu Corali

Situată pe Valea Jiului de Vest, chiar în versantul drept al Scoculuí Mare, la o altitudine absolută de 1.080 m, *Peştera cu Corali* îşi are intrarea mascată de arbuştii ce acoperă versantul culmii Cioaca.

Descoperită de cercul speologic „Focul Viu" în 1969, peştera a fost închisă în 1971 cu o poartă metalică, pentru a o feri de actele de vandalism. Cu toate aceste măsuri de protecţie, peştera a fost prădată de câteva podoabe de preţ.

Intrarea este înaltă de circa 3 m. Pe tavan, încă de la intrare, suntem întâmpinaţi de formaţiuni masive de mondmilch, albe ca laptele, de formă ovoidală, numite şi „oul lui Columb". Aceste formaţiuni, în parte solidificate, au legătură cu temperaturile negative din perioadele reci ale anului, şi apar frecvent în peşterile din Retezat. După aproximativ 50 m, înaintarea în peşteră este oprită de o săritoare de 4 m pe care o putem coborî direct. La baza săritorii, peisajul este foarte modificat. Podeaua, pereţii şi tavanul sunt căptuşiţi cu muguri de piatră maron, roşii şi din când în când albi. Acestea sunt coralitele, forme de depunere mai puţin obişnuită a carbonatului de calciu din peşteri.

Porţiunea bogată în coralite nu depăşeşte 30 m lungime. Stalactitele, stalagmitele perlate, crustele şi draperiile cu coralite sunt atât de frumoase, încât efortul depus de-a ajunge aici merită. Acest microunivers mineral poate fi un minunat loc de fotografie. Amatorii unor astfel de fotografii trebuie să fie bine dotaţi cu accesorii prin care să poată imortaliza imagini greu de găsit în alte peşteri.

Mulţi dintre noi poate au văzut filmele documentare realizate în anii 1971 şi 1980 chiar în Peştera cu Corali. Uimiţi de splendoarea formaţiunilor stalagmitice, de coloritul şi formele podoabelor existente aici, nu ne-am putut reprima mirarea, auzind că, mulţi dintre cei ce-au păşit pe aceste locuri, au lăsat „urme" de neuitat, adică au distrus ceva din ceea ce Natura ne-a dăruit cu generozitate. Păcat! Frumuseţea trebuie doar admirată, nu distrusă.

IOANA PROCA FLORIA

Sărbători creştine

BUNAVESTIRE

Tintoretto – «Bunavestire»

Peste mai puţin de o săptămână, pe 25 martie creştinii din lumea întreagă întâmpină una dintre cele mai mari sărbători: „Bunavestire", ziua în care Îngerul Gavril (Gabriel) s-a arătat Fecioarei Maria, vestindu-i naşterea Mântuitorului.

Semnificaţia acestei sărbători este unică şi trebuie privită puţin mai înapoi în timp în Nazaretul Galileei. Aici trăiau doi soţi cinstiţi şi credincioşi: Ioachim şi Ana. Căsătoria lor nu era însă binecuvântată de copii şi ei se rugau neîncetat Domnului în acest scop. Mai mult, promiseseră că, de vor avea un copil, îl vor închina templului. Rugăciunea lor a fost ascultată şi li s-a născut o fiică pe care au numit-o Maria. Conform făgăduielii, părinţii şi-au dus fetiţa la templul din Ierusalim, când aceasta a împlinit trei ani. Lăsată în grija preoţilor îşi petrecea timpul în rugăciune şi fapte bune, urmând ca după un anume timp să se întoarcă acasă. Între timp, murindu-i părinţii a fost încredinţată sub numele de logodnică lui Iosif, un om care trăia în frica lui Dumnezeu. Iosif nu era un logodnic în accepţia de astăzi a cuvântului, ci un fel de tutore, aşa cum erau toţi cei cărora li se încredinţau fecioare închinate templului.

Cu trei luni înainte de naşterea Sfântului Ioan Botezătorul, în casa preotului Zaharia, naştere vestită de Îngerul Gavril, acesta i s-a arătat şi Sfintei Fecioare Maria în timp ce aceasta îşi făcea rugăciunea. El a vestit-o că va naşte un fiu, care se va numi Iisus şi care va mântui poporul de păcate. Auzind aceasta, Fecioara s-a speriat, amintindu-i îngerului că ea nu cunoscuse bărbatul. Îngerul i-a răspuns că Duhul Sfânt se va pogorî asupra ei şi că Sfântul pe care-l va naşte va fi Fiul lui Dumnezeu. Înţelegând măreaţa ei misiune, Fecioara a răspuns aşa cum arată Sfânta Evanghelie „Iată roaba Domnului (sunt), fie mie după cuvântul tău". Îngerul a dispărut, nu înainte de a-i vesti că şi vara ei, Elisabeta, soţia lui Zaharia va da naştere unui fiu. Pentru a se convinge, Sfânta Fecioară a plecat la casa Elisabetei, unde a rămas încă trei luni, până la naşterea Sfântului Ioan Botezătorul.

Bunavestire, numită de biserica noastră ortodoxă şi Blagoveştenie, a slujit ca model de inspiraţie unor artişti de seamă: Michelangelo, Ghirlandaio, Bellini şi mulţi, mulţi alţii.

De asemenea, multe biserici de la noi şi din alte ţări au hramul Bunavestire. Una dintre acestea este Catedrala Mitropoliei Ortodoxe din Nazaret, pictată între 1977-78 de fraţii Morosanu prin grija Patriarhiei române. Această catedrală a fost înălţată, după cum ne spune preotul Nicolae Barbu, pe ruinele bisericii construite de împărăteasa Elena în secolul al III-lea. Bunavestire constituie începutul miracolelor pe care Fiul lui Dumnezeu le va înfăptui, aducând pace şi credinţă în sufletele noastre.

IRINA STOICA

CANINI DE VAMPIRI

montaţi într-un automobil

Doi bijutieri din Fort Lauderdale (Florida) au fost arestaţi pentru că au exercitat în mod ilegal „medicină". Mai precis, pentru că au efectuat monturi de încrustaţii pe dinţii mai multor clienţi sau i-au îmbrăcat în aur. Prestaţiile celor doi nu aveau loc într-un cabinet stomatologic, ci pe bancheta din spate a unui autoturism ceea ce a constituit o circumstanţă agravantă în procesul care li s-a intentat. Una dintre specialităţile casei care atrăgeau mulţi tineri excentrici o constituia montarea caninilor de vampir. Taxele pe care le percepeau nu erau chiar un chilipir, ele variind între 150 şi 1.000 de dolari. Totul a decurs ca la carte până când unul dintre clienţi, care a avut probleme dentare, i-a reclamat la poliţie. În urma anchetei s-a constatat că cei doi şarlatani foloseau printre altele, adezivi de tip superglu şi că „laboratorul" din automobil nu respecta nici cele mai elementare reguli de igienă. După ce cazul a fost mediatizat, reclamaţiile au început să curgă. Clienţii care au avut probleme dentare, cauzate sau nu de prestaţiile celor doi bijutieri, i-au încolţit în justiţie, în speranţa că vor fi despăgubiţi. Departamentul de sănătate din Florida estimează că sute de persoane din acest stat exersează ilegal medicina dentară, poliţia reuşind să pună sub acuzaţie doar 10% din aceştia. (D.M.)

„O aştept pe Christine!"

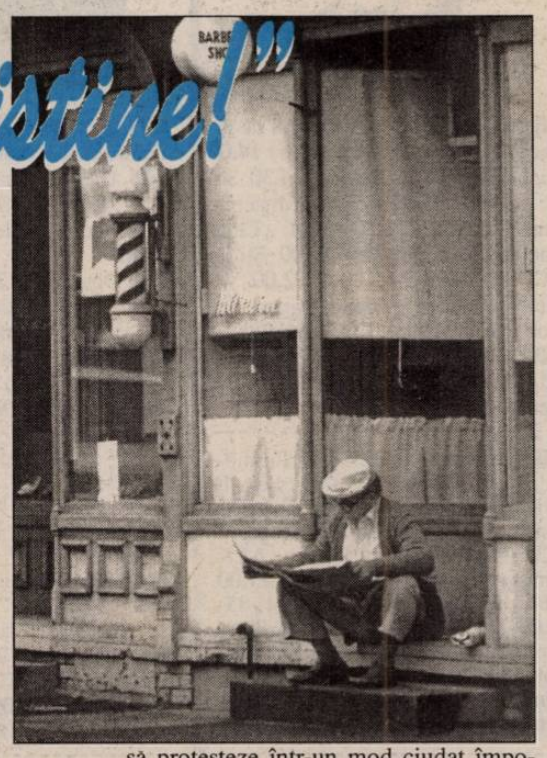

Cât de mare ar trebui să fie preţul unei greşeli făcute de justiţie? Există vreo compensaţie pentru anii petrecuţi pe nedrept în închisoare? Om modest din fire, americanul Ed McNeil şi-a „evaluat" într-un mod original cei 23 de ani în care a fost „pensionar" al penitenciarului Blackstone (statul Arizona).

Beleaua a căzut pe capul lui pe când avea patruzeci de ani. Într-o seară a întârziat mai mult plimbându-se printr-un parc, în aşteptarea Christinei, femeia cu care voia să se căsătorească şi care nu venise la întâlnire. În drum spre casă, s-a oprit doar pentru o jumătate de minut în dreptul unui automat cu ziare. Zona nu era prea bine lumnată şi Ed n-a observat că în acele clipe fatidice un individ s-a apropiat de maşina sa şi i-a aruncat discret un pachet pe bancheta din spate. Necunoscutul se prefăcea că aşteaptă pe cineva şi Ed nu i-a dat nici o importanţă. Dar nenorocirea se produsese. Pachetul conţinea aproape un sfert de kilogram de heroină şi un revolver învelit într-o pungă de plastic... Aşa a ajuns un om nevinovat, aflat la locul nepotrivit şi în momentul celui mai parşiv ghinion, să fie luat pe sus de acasă de către poliţie, anchetat şi găsit autor şi complice la peste zece capete de acuzare, printre care crimă şi trafic de droguri. Adevăraţii făptaşi, prinşi şi ei cu mare greutate, au mânţit pe rupte, şi astfel pedepsele lor au fost mai mici. Toţi îl acuzau de crimă pe Ed McNeil, care nu avea nici un fel de alibi pentru acea seară. Dacă ingrata Christine ar fi venit la întâlnire?...

Inocentul Ed a încasat în total 56 de ani de privare de libertate, cu posibilitatea de eliberare condiţionată după 30 de ani. Din fericire, dacă se poate vorbi despre aşa ceva, unul dintre infractorii care l-au incriminat degeaba a mărturisit, pe patul de moarte, că McNeil nu are absolut nici o vină, ci fusese ţapul lor ispăşitor. În această situaţie, şi ceilalţi borfaşi au recunoscut cacealmaua şi nevinovatul a fost eliberat. Trecuseră însă 23 de ani din viaţa unui om aproape distrus. Judecătorii săi nu mai trăiau, iar bărbatul îmbătrânit în închisoare a cerut o despăgubire echivalentă cu afacerea pe care o avusese înainte de groznica păţanie şi o pensie acceptabilă. Aşa a ajuns Ed McNeil să-şi redeschidă frizeria. Numai că el şi-a propus să protesteze într-un mod ciudat împotriva indiferenţei celor care l-au cunoscut şi n-au spus o vorbă bună pentru el la tribunal. Fostul deţinut stă ore întregi în faţa localului şi nu acceptă nici un client. Lumea trece pe lângă el, dar Ed nu pare să observe nimic. Atunci când o persoană mai tânără, care nu-i cunoaşte trecutul, îl întreabă ce face acolo, el răspunde doar atât: „O aştept pe Christine!" *(P.I.)*

Miracol petrecut în mijlocul flăcărilor

Se aflau cu toţii cufundaţi într-un somn adânc, când un miros greu de fum i-a trezit pe cei doi soţi. Cu mintea confuză, femeia şi-a dat seama că în casa lor arde ceva, fiind posibil ca flăcările să cuprindă întreaga clădire. Amândoi au realizat proporţiile dezastrului, când au văzut valurile de fum şerpuind ameninţătoare pe culoar. Primul lor gând a fost la copii. S-au grăbit spre camerele acestora şi, mai mult ghicindu-se în atmosfera confuză, au reuşit să iasă în faţa casei. Abia atunci şi-au dat seama exact de ceea ce se întâmplase. Casa lor ardea ca o torţă şi deja nici unul dintre vecinii adunaţi nu îndrăznea să se apropie pentru a încerca să salveze ceva din interior. Aşa că singura soluţie era să aştepte sosirea pompierilor.

Deodată, femeia a simţit că i se taie picioarele: Michelle, mezina familiei, nu era cu ei. În câteva clipe, sub imperiul panicii cumplite, l-a împins pe soţul său către uşa dincolo de care se dezlănţuise infernul. Dar nu mai exista nici o posibilitate de a pătrunde în casă. Disperaţi, toţi cei aflaţi afară au privit către ferestrele închise şi, ca prin ceaţă, au zărit-o pe copilă mişcându-se undeva, la etaj. Plângea şi îşi privea părinţii, pe jumătate speriată, pe jumătate neînţelegând ce se petrecea cu ea. „Sparge geamul! Michelle, sparge geamul!" – au început să strige cei adunaţi în faţa casei în flăcări. Câteva clipe cât o veşnicie, chipul mirat a dispărut de la fereastră, spre disperarea părinţilor. Apoi, un elefant de porţelan a zburat prin geam, lăsând în urmă o spărtură considerabilă. „Acum sări, aruncă-te pe fereastră!" – a fost fetiţa încurajată, din nou. Dar din nou aceasta a dispărut, ca într-un joc de-a v-aţi ascunselea, cu moartea. Totuşi, peste câteva clipe, trupul micuţ ţâşnea pe fereastră, ca într-o plutire uşoară, îngerească.

Bucuria şi uşurarea tuturor celor de faţă, şi mai ales a părinţilor, nu poate fi descrisă în cuvinte. Între timp, sosiseră şi pompierii, iar incendiul a fost localizat şi stins. A urmat însă anchetarea cazului şi abia atunci a apărut elementul stupefiant al întâmplării, care nu dăduse de gândit nimănui. Cercetând interiorul casei şi circumstanţele salvării fetiţei, pompierii au constatat că, de fapt, aceasta nu avea cum să ajungă la geamul salvator şi să se arunce afară. Atunci, ce miracol o ajutase să rămână în viaţă? Stând de vorbă cu ea, comandantul echipei de pompieri a rămas fără replică. Michelle susţinea foarte firesc că fusese ajutată în noaptea aceea de bunicul a cărui preferată fusese. Fusese, pentru că bunicul era mort! Totuşi, fetiţa povestea, fără a da impresia că fabulează, cum peste noapte intrase în baie, văzuse fumul de pe culoar şi apoi apăruse bunicul, care-i spusese că o ajută să iasă din casă, dacă va face ce spune el. O îndemnase apoi să arunce prin geam elefantul de porţelan, după care, la ezitările fetiţei, care văzuse că nu are cum să sară pe fereastră, pur şi simplu o împinsese el însuşi afară. Către familia ei, către viaţă.

Acestea au fost cele povestite de Michelle. Iniţial, s-a considerat că şocul o marcase atât de puternic, încât o făcuse să vadă ceea ce nu exista. Totuşi, singurul om care a înregistrat întâmplarea bizară cu toată seriozitatea a fost comandantul echipajului de pompieri, care a declarat – la fel de enigmatic – că văzuse prea multe ciudăţenii în timpul misiunilor sale, ca să nu ia în seamă relatările fetiţei. Pentru că dincolo de lumea văzută se desfăşoară alte universuri, mult mai complexe, mult mai profunde, dar încă necunoscute pentru noi. *(A.N.P.)*

O lume nebună

40 de scriitori germani şi-au propus ca pe 23 aprilie, cu ocazia Zilei mondiale a cărţii, să conceapă, să redacteze şi să tipărească o operă literară în maximum 12 ore, ceea ce ar însemna un record mondial. Startul ar urma să fie dat la ora 7,45 de către o fundaţie care promovează lectura – Stiftung Lesen – care şi-a propus ca în seara aceleiaşi zile să pună cartea în vânzare în librării din zece oraşe. Cartea va avea 96 de pagini, fiecare autor urmând să contribuie cu câte două pagini, la care se va adăuga o prefaţă. „În general, oamenii asociază scrisul unei cărţi cu ani de frământări de idei în cap şi de reflecţii. Noi vrem să demonstrăm că, în era internetului, cartea încă are locul ei", a declarat purtătorul de cuvânt al fundaţiei, Christoph Schaefer. Anul trecut, aceeaşi fundaţie a marcat Ziua mondială a cărţii publicând un voluminos roman poliţist, scris de copii – aproape 17.000 de tinere speranţe în ale scrisului, fiecare participant contribuind cu un scenariu propriu privind descifrarea intrigii iniţiale.

Paul Kelleher, un producător de teatru britanic, în vârstă de 37 de ani, a fost condamnat la trei luni închisoare după ce, în iulie anul trecut (vezi „Magazin" nr. 30 din 25 iulie), i-a venit năstrușnica idee de a decapita o statuie a fostului prim ministru al Angliei, Margaret Thacher. De orientare anticapitalistă, bărbatul a folosit drept „armă" a execuţiei o bară de fier. Când a fost chemat în faţa justiţiei, Kelleher a calificat gestul lui drept „un act de umor artistic". În ceea ce o priveşte pe „Doamna de Fier", şi-a manifestat părerea de rău pentru distrugerea lucrării sculptorului Neil Simmons.

Un subofiţer de jandarmerie din Saverne (Franţa) a fost condamnat de tribunal la un de închisoare şi apoi la doi ani supraveghere condiţionată, deoarece în august anul trecut a tras patru focuri cu arma de serviciu în uşa domiciliului fostei lui soţii, care ceruse divorţul fără ca el să accepte. În plus, el a fost obligat să-i plătească fostei soţii o despăgubire 2.025 de euro, drept daune materiale şi morale. (A.P.)

DOI LEI DE MARE

spioni subacvatici

Într-o epocă de atât de profunde, sofisticate şi spectaculoase progrese tehnologice şi obişnuiţi cu „reţetele" pe care ni le oferă superproducţiile cinematografice, prima imagine pe care ne-am face-o despre cele mai noi măsuri de protecţie ale armatei americane în Golf ar fi probabil un fel de combinaţie între Sylverster Stallone şi Mel Gibson pe post de „armă secretă". Dar nu! Ultima descoperire a flotei a cincea aflate în largul coastelor Bahreinului sunt... doi lei de mare!

Alex şi Zachary, acestea sunt numele lor, sunt „paznicii" principali a căror datorie este să protejeze navele aflate în apele Golfului. Sarcina lor este clară: să localizeze şi apoi să... „marcheze" orice scufundător sau înotător care ar putea prezenta un pericol potenţial la adresa navelor! Cei doi au fost antrenaţi să poarte în gurile lor un tip special de ventuze pe care le pot ataşa, când este cazul, de orice persoană suspectă. Aceasta este de altfel şi informaţia furnizată presei de către Ofiţerul pentru Operaţii Speciale al Forţelor Navale, John Wood. Odată ataşată, ventuza desfăşoară o bandă plutitoare care permite observarea „intrusului" şi blocarea acestuia de către personalul de pază. Deşi Wood nu a explicat cum funcţionează aceste ventuze şi nici cum se poate ca un înotător să nu aibă nici o posibilitate de a „scăpa de ele", informaţiile au fost mai generoase privindu-i pe Alex şi pe Zachary. Care, după expresia expertului, au o mare capacitate de acţiune şi de salvare de vieţi omeneşti. Mai mult, ei pot „opera" oriunde „sunt trimişi", nu doar în apele Golfului!

„Parametrii" lor sunt de altfel impresionanţi: se pot scufunda fără probleme la peste 300 m, sunt antrenaţi să urmărească şi să marcheze oamenii, nu să-i ucidă sau să le facă vreun rău şi pot înota la viteze de peste 40 km/h! Ca să nu mai spunem că văd şi aud sub apă mai bine decât orice om şi chiar decât orice dispozitiv imaginat şi instalat până acum de armată! *(M.D.)*

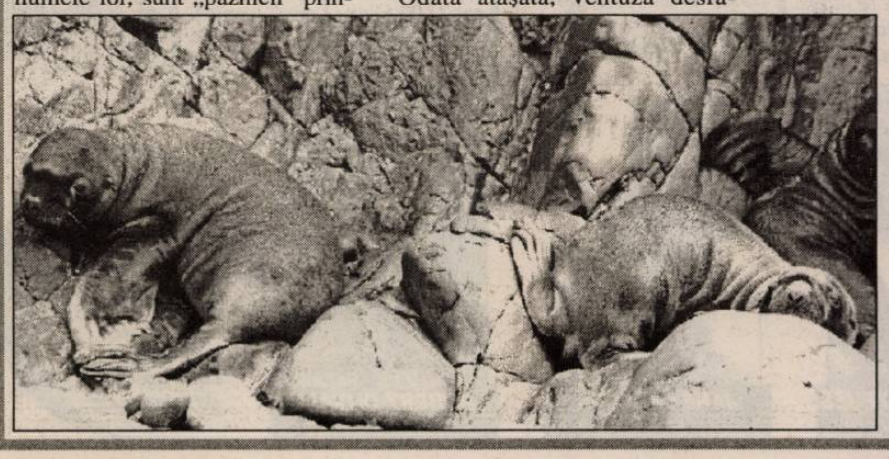

O scrisoare de dragoste, veche de 50 de ani

Michael Smith, un tânăr inginer din Londra, era teribil de ataşat de bunicul său din partea tatălui, Simon Smith. Se poate spune că erau chiar prieteni, deşi bunicul trecuse de 80 de ani, iar tânărul nu avea decât 28. Aşa a aflat venerabilul domn că nepotul său este teribil de îndrăgostit de o tânără franţuzoaică de pe coasta normandă. Se cunoscuseră la un curs de specialitate şi păreau hărăziţi unul pentru altul. Tânărul se temea de reacţiile părinţilor, de aceea se confesa numai bunicului, care s-a arătat foarte înţelegător, cu atât mai mult cu cât şi el fusese îndrăgostit de o franţuzoaică. O cunoscuse în timpul debarcării din cel de-al doilea război mondial. Era văduva unui pilot şi avea doi copii adorabili, pe care tânărul de atunci se hotărâse să-i crească. Evenimentele s-au precipitat, îndrăgostiţii de atunci au fost nevoiţi să se despartă pentru o vreme, iar englezul nu a mai primit răspuns la ultima scrisoare de dragoste. A aflat că tânăra a fost ucisă în timpul luptelor care păreau să nu mai înceteze şi a pierdut orice legătură cu familia ei.

Încărcat de amintiri, bărbatul a plecat cu nepotul s-o cunoască pe iubita acestuia care venise într-o scurtă vizită la o prietenă din oraş. Fata, Annie, sosise şi ea încărcată cu tot felul de amintiri şi fotografii, fiindcă toată familia ştia că bunica ei fusese îndrăgostită de un tânăr englez care...

În albumul de familie, bătrânul a găsit nu doar poza fostei sale mari iubiri, ci chiar scrisoarea de dragoste la care nu primise răspuns. Fericit, bărânul a devenit cel mai înfocat susţinător al căsătoriei celor doi, cu toţii văzând până la urmă aici „mâna destinului". *(I.S.)*

VINERI - 21 martie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Teleenciclopedia (r) 12.20 Serial (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Serial: „Justiţie militară" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Ţinta" (SUA, 1985). Cu: Matt Dillon 22.15 Serial: „Criminaliştii" 23.40 Taverna 3.30 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 11.55 Parte de carte (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Pop Stars 22.00 Vacanţa Mare 22.45 Film: „Prinţul iluziilor" (SUA, 1995). Cu: Scott Bakula 1.00 Film: „Vremuri de restriste" (SUA, 1981) 3.45 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Divertisment (r) 14.00 Film: „Vibraţii" (SUA, 1988) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Luptă la înălţime" (SUA, 1993). Cu: Sylvester Stallone 22.00 Film: „Fist of North Star" (SUA, 1995) 0.30 Film: „Habitat" (SUA, 1996).

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 14.30 Uite cine mă întreabă (r) 16.00 Finala Cupei McDonalds de fotbal 18.00 Focus 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Noroc chior" (SUA, 1989). Cu: Richard Dreyfuss 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngeraşii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Superlative la Hollywood: Cele mai sexi momente din filme 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.30 Cu taxiul prin oraşele lumii 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Serial: „Central Park West" 21.30 Telejurnal 23.00 Film: „Sânge şi răzbunare" (SUA, 1990).

Tele 7 ABC

8.05 Serial pentru copii 9.30 Vertical (r) 11.00 Documentar 13.10 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 20.50 Chestiunea zilei 21.00 Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ - 22 martie

România 1

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Formula 1: M.P. al Malaeziei 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 11.15 Debut 50 Plus 12.45 Spectacolul lumii 13.15 Istorie polemică 15.00 Mulţumesc! 17.00 Fotbal: Universitatea Craiova - FC Argeş 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Cinema «Flamingo»" (SUA, 2001) 21.55 Serial: „Pasadena" 23.10 Film: „Mimic" (SUA, 1997) 1.05 Marele Jazz.

PRO TV

7.50 Desene animate 11.15 Promotor 12.00 Provest 13.00 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 13.30 Serial: „Veronica" 14.00 Magazin UCL 15.00 Fotbal: Poli AEK Timişoara - Rapid Bucureşti 17.00 Film: „Ringul" (România, 1985) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Impact nimicitor" (SUA, 1998). Cu: Robert Duvall, Tea Leoni 22.30 Film: „Specii" (SUA, 1995) 0.30 Film: „Îngeri căzuţi" (SUA, 1998).

Antena 1

9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.30 Serial: „Pe cont propriu" 13.30 Film: „Drumul oaselor" (România, 1980) 16.00 România mea 17.00 Serial: „MacGyver" 17.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 19.00 Observator 20.00 Film: „Air America" (SUA, 1990). Cu: Mel Gibson 22.00 Film: „Pericol în cartier" (SUA, 1996).

Prima TV

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „In Laws" (ep.1) 20.30 Film: „Atracţie fatală" (SUA, 1987). Cu: Michael Douglas 22.30 Serial: „Mutant X" 23.30 Film: „Conştiinţă încărcată" (SUA, 1985). Cu: Anthony Hopkins.

Acasă

9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.45 Club 700 15.30 Serial: „Arabela se întoarce" 16.00 Serial: „Iubire fără de păcat" 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Profu'" 2.45 Serial: „Mariu".

2

8.00 Tradiţii 9.30 Călător prin lume 10.30 Program pentru copii 12.30 Răscruci 13.40 Serial: „Stevens contra Stevens" 14.10 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 15.00 Serial: „Familia mea" 15.50 Rugby: Ţara Galilor - Irlanda 17.45 Piersic Show 19.00 Rugby: Anglia - Scoţia 20.30 Serial: „Farmece" (ep.1) 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Dorinţe deşarte" (SUA, 1997). Cu: Drew Barrimore 0.35 Film: „Escală fatală" (SUA, 2000).

Tele 7 ABC

8.00 Serial pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viaţa 16.00 Ocolul pământului cu farfuria plină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Agent 22 - Nebunul" 21.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 22.00 Film: „Joc periculos" (SUA, 1994).

DUMINICĂ - 23 martie

România 1

7.00 Universul credinţei 9.00 Formula 1: M.P. al Malaeziei 11.00 Viaţa satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediţie 15.55 Siesta... şi fiesta 16.45 Zona publicitară 17.15 Bravo, bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: Dinamo Bucureşti - Steaua Bucureşti 22.20 Minutul 91 4.00 Ceremonia acordării premiilor Oscar 2003.

PRO TV

7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Portret de artist 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Prietenii tăi" 15.00 Serial: „Crimă în familie" 16.00 Film: „Cine-i fata?" (SUA, 1987). Cu: Madonna 18.00 ProTv Magazin 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanţa Mare 21.00 Film: „Nea Mărin miliardar" (România, 1979) 23.00 Procesul etapei.

Antena 1

7.30 Film (r) 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 14.30 Serial: „MacGyver" 15.30 Serial: „Sheena" 16.30 Film: „Born Free: A New Adventure" (SUA, 1996) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Divertis Parc 22.00 Serial: „Stargate: SG 1" 23.00 Film: „Dreptate" (SUA, 1998).

Prima TV

7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.30 Filmul & Televiziunea 12.00 Evenimentul săptămânii 14.00 Academia mămicilor 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Impact 20.00 Special 21.00 Big Brother - Fratele cel mare 23.00 Film: „Dincolo de uşi" Cu: Gwyneth Paltrow 1.00 Serial: „Mutant X".

Acasă

9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" 16.30 Autograf pentru mama 17.00 Dana 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Maddie şi David" 3.00 Serial: „Mariu".

2

8.30 Ferma 10.30 Program pentru copii 12.30 Cronici votive 13.10 Handbal: Dinamo Bucureşti - Fibrexnylon Săvineşti 15.00 Serial: „Familia mea" 15.30 Film: „Unchiul din America" 17.30 Vip-uri, celebrităţi, popor... 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Iubiri celebre ale secolului XX 20.30 Grupul „Voua" în spectacol 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „O zi dintr-o viaţă" (Canada, 2000) 23.40 Serial: „Nightman".

Tele 7 ABC

8.10 Serial pentru copii 10.30 Vertical 13.30 Auto Motor Sport 15.00 Muzică populară 18.00 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Risipitorul" 22.15 Film: „Proiect: Geneza" (SUA, 1986).

LUNI - 24 martie

România 1

7.30 Bună dimineaţa, România! 11.30 Bravo, bravissimo! (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toţi! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniştii 0.30 Film: „Secretul oraşelului Fortune" (SUA, 2000) 3.35 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 11.45 ProTv Magazin (r) 14.00 Film: „Cine-i fata?" (r) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Asasinii perfecţi" (SUA, 1998) 22.45 Tot înainte! 23.25 Film: „Misterul viziunilor" (SUA, 1996) 1.45 Serial: „Pasiuni tulburătoare" (ultimul ep.) 2.30 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.00 Film: „Omul cu chipul lui Bogart" (SUA, 1980).

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Divertis Parc (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fiţe" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Extreme Honor" (SUA, 2001) 22.30 Marius Tucă Show 0.00 România mea (r) 1.00 Serial: „Bob".

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 14.00 Serial (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Corbul: oraşul îngerilor" (SUA, 1996) 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00 – 13.15 Reluări 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngeraşii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatica" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Mariu" 4.15 Muzica de acasă, muzica nopţii.

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Doc.: „Ferestre spre cer" 12.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.30 Documentar 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.30 Serial: „În faţa instanţei" 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.30 Film: „Mesagerul stelar" (SUA, 1997).

Tele 7 ABC

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 21.00 Alo, Florin!

MARŢI - 25 martie

România 1

7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Iartă-mă! (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Justiţie militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „De ce a dispărut Shergar?" (M. Britanie, 1999) 21.50 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.30 Film: „Femeile mafiei" (Italia, 2001, partea I) 3.35 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „În ringul vieţii" (SUA, 1994) 22.45 Premiile Oscar – a 75-a ediţie 0.45 Serial: „Oraşul Păcatelor" (ep.1) 2.00 Film: „Două fete şi un băiat" (SUA, 1997). Cu: Robert Downey Jr.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Doc.: „Canalul de ştiri" (r) 14.00 Film: „Voce de împrumut" (SUA, 2000) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bob".

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 13.00 Star 30 air play (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Vrei să fii miliardar? 22.00 Reporter incognito 22.30 Poliţia în acţiune 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngeraşii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.30 Istoria jurnalelor cinematografice 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „O vară de neuitat" (coprod., 1995) 23.30 Teatru: „Milionar la minut" de Tudor Popescu.

Tele 7 ABC

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 21.00 Alo, Florin!

MIERCURI - 26 martie

România 1

7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Profesioniştii (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Justiţie militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Max" (Canada, 1994) 22.30 Patinaj artistic: CM de la Washington 0.10 Film: „Femeile mafiei" (ultima parte) 3.30 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 10.30 Serial (r) 11.30 Magazin UCL (r) 13.00 Promotor (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Piranha" (SUA, 1995) 22.45 Film: „Pe două fronturi" (SUA, 1998) 1.00 Serial: „Oraşul Păcatelor" 1.45 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Doc.: „Canalul de ştiri" (r) 14.00 Din dragoste (r) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Rolling Thunder" (SUA, 1996) 22.30 Marius Tucă Show 0.00 Serial: „Bob".

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 13.00 Academia mămicilor (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngeraşii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 8.30 eForum (r) 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Doc.: „Destinul unei naţiuni" 12.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Eco-magazin 16.30 Volei. Cupa României - finale 20.00 Ruleta rusească 20.30 Monitor 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Noaptea huliganilor" (SUA, 1990) 23.30 Eurofotbal.

Tele 7 ABC

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 21.00 Alo, Florin! 23.45 Loto - Pariu Trio.

JOI - 27 martie

România 1

7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Partinaj artistic (r) 13.20 Serial: „Pasiuni" 15.00 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Justiţie militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Starea naţiunii 21.00 Seară bună! 22.30 Patinaj artistic: CM de la Washington 0.10 Film: „Pană de curent" (SUA, 2000). Cu: Jane Seymour 3.35 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 10.30 Serial (r) 11.30 Profeţii despre trecut (r) 13.00 Bucătăria lui Radu (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" (ultimul ep.) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Centura neagră" (SUA, 1992) 22.45 La Bloc 23.30 Marcă înregistrată 1.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Râsmeriţa (r) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Cei trei ninja" (SUA, 1994) 22.00 Râsmeriţa 22.30 Marius Tucă Show 0.45 Serial: „Bob".

Prima TV

8.00 Video Star 12.00 Desene animate 13.00 Cronica cârcotaşilor (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simţ 22.00 Te iubesc 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngeraşii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 11.00 Doc.: „Insulele Cotentines" 12.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.30 Doc.: „Cronici de vacanţă" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.30 Europa - pur şi simplu 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Lolita" (coprod., 1997) 0.20 Magazin IT 1.20 Serial: „Tărâmul dezmoştenitilor".

Tele 7 ABC

8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 12.30 Caleidoscopul artelor 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 21.00 Alo, Florin! 23.45 Loto - Pariu Trio.

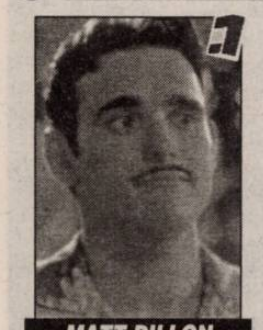

MATT DILLON
– vineri, 20.00 –

MADONNA
– duminică, 16.00 –

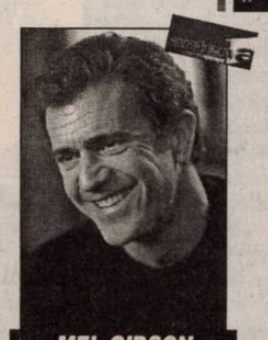

MEL GIBSON
– sâmbătă, 20.00 –

DREW BARRIMORE
– sâmbătă, 22.00 –

RICHARD DREYFUSS
– vineri, 21.00 –

JANE SEYMOUR
– joi, 0.10 –

ROBERT DUVALL
– sâmbătă, 20.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Bătălia pe tărâmul Oscarurilor

Stăpânul Inelelor

Stăpânul Inelelor. Cele două turnuri** se află pe lista nominalizaţilor la Oscar pentru cel mai bun film. Va reuşi el oare să vrăjească juriul şi să-i facă pe membrii săi să uite de marele favorit de anul acesta – **Chicago** – sau de mult aşteptatul de către public **Gangs of New York?

Ca şi saga literară semnată de romancierul J.R.R. Tolkien, producţia cinematografică *Stăpânul Inelelor* a fost concepută în trei episoade, regia fiindu-i încredinţată pentru întreaga trilogie lui Peter Jackson. Demarând în decembrie 2001 cu prima serie *(Frăţia Inelului)*, Jackson a lansat în aceeaşi lună a anului următor ce-a doua parte (*Cele două turnuri*), urmând ca în preajma sărbătorilor de iarnă din acest an să ofere publicului cel de-al treia film (*Întoarcerea regelui).*

Înaintea realizării acestei trilogii, a mai existat o adaptare cinematografică a romanului, intitulată simplu *Stăpânul Inelelor*, în regia lui Ralph Bakshi; era în 1978 şi era vorba despre un film de animaţie, iniţial prevăzut în două părţi, proiect frânt din cauza eşecului comercial de proporţii înregistrat de prima parte.

Saga lui Tolkien a mai fost ecranizată şi în două filme animate pentru televiziune – *Hobbit* (în 1978) şi *Întoarcerea regelui* (în 1980).

Povestea în limbajul cifrelor

● Cartea scrisă de Tolkien a fost şi este citită de 100 milioane de cititori din întreaga lume. ● Actualei adaptări cinematografice a romanului i-a fost alocat un buget de 300 milioane de dolari. ● Scenariul pentru filmări s-a întins pe 400 de pagini. ● Majoritatea filmărilor s-au realizat pe o suprafaţă de 6.000 de metri pătraţi, din studiourile Weta Workshop. ● 350 de decoruri au fost construite pentru film şi amplasate în peste 100 de locuri. ● Echipa de decoratori a fost formată din 45 de specialişti. ● De-a lungul turnărilor, echipa a poposit în 30 de locuri „virgine", de început de lume. ● Au fost folosiţi 915 metri de peliculă. ● 12 milioane de inele au fost utilizate pentru a fi puse pe mâini şi pentru a fi folosite ca verigi pentru costumaţia din zale. ● Au fost confecţionate 15.000 de elemente de costume şi 200 de măşti pentru Orci. ● Garderoba frumoasei Arwen (Liv Tyler) a costat 20.000 de dolari. ● Pentru fiecare civilizaţie s-au confecţionat câte 150 de costume. ● Departamentul care s-a ocupat de costume a fost format din 40 de croitori, precum şi din numeroşi designeri, specialişti în confecţii din piele şi broderie, bijutieri. ● S-au fabricat special pentru acest film 48.000 de piese pentru arme şi armuri, 2.000 de arme, 1.600 perechi de picioare pentru hobbiţi. ● Pentru Gandalf (Ian McKellen) s-au folosit 159 de proteze de nas. ● Modelul Inelului Unic a fost şi el transpus în patru variante: de talie mică pentru dublurile hobbiţilor, de talie normală, de talie gigantică şi inele de 10 cm pentru filmările de gros-plan. ● La filmări au participat 20.602 figuranţi. ● Unele scene s-au turnat cu participarea simultană a peste 700 de actori şi figuranţi, sub coordonarea unei echipe tehnice care trecea de 150 de specialişti în diferite domenii. ● S-au folosit chiar şi 200 de cai pentru o singură secvenţă. ● Pentru prizele principale au fost necesare 274 de zile. ● Au fost realizate 90.000 de imagini şi 800 de cadre cu efecte vizuale. ● Toate cele trei părţi ale trilogiei au fost turnate concomitent. ● *Stăpânul Inelelor. Cele două turnuri* a fost realizat în 14 săptămâni, în care echipa a lucrat zi şi noapte, chiar şi pe ploaie.

Arwen (Liv Tyler)

De unde vine adevărata magie?

Transpunerea cinematografică a trilogiei *Stăpânul Inelelor* în varianta actuală nu ar fi fost posibilă fără un program special de animaţie pe computer; numai cu acest ajutor s-au putut transpune pe ecran scenele bătăliilor de o amploare ce frizează giganticul, imaginate de Tolkien. Specialiştii de la studiourile Weta Workshop sunt cei care au pus la punct programul intitulat Massive, oferindu-i regizorului Peter Jackson să creeze, dincolo de imaginile filmate în mod real, o avalanşă de personaje angajate pe câmpul de luptă. Fiecare individ este dotat cu personalitate şi acţionează independent, în funcţie de anturaj şi de mediul înconjurător (ca şi cum ar fi real), ceea ce dă senzaţia unor bătălii „adevărate", impresia de artificial ieşind total din discuţie. „Am conceput acest program imaginându-l ca pe o viaţă artificială şi nu ca pe un sistem de animaţie a mulţimii personajelor", explica Stephen Regelous, părintele lui Massive. „Massive creează personaje care au propriile lor caracteristici aleatorii şi care, totodată, au capacitatea de a lua decizii proprii în situaţii specifice

Gandalf (Ian McKellen)

mulţimii de oameni şi de obiecte înconjurătoare. Pentru ca ele să reacţioneze natural la mediu, trebuie să dispună de aceleaşi simţuri ca şi noi, oamenii adevăraţi. Sunt aşadar dotate cu văz, auz şi simţ tactil, ceea ce-i face să intre în coliziune, în confruntări cu celelalte... personaje sau elemente înconjurătoare. În plus, fiecare personaj este dotat cu propriile sale dominante ale trăsăturilor de caracter: agresivitate, curaj, laşitate etc. Li se mai adaugă unii parametri care definesc talia şi gradul de oboseală sau de vigoare. Ba chiar şi gradul de murdărire a hainelor pe parcursul acţiunilor în care se angajează. În funcţie de toate acestea, fiecare acţionează diferit, fiecare fiind unic în felul lui. De fapt, fiecare e dotat cu un creier şi o inteligenţă artificială. O parte din creierul acestor personaje create pe computer decide ce va face într-un anumit context iar altă parte îi furnizează informaţii legate de tipul de teren pe care se mişcă, de inamicii din preajmă sau de aliaţi. Într-o oarecare măsură, ele nu sunt cu mult diferite de figuranţii adevăraţi." Din punctul de vedere al lui Richard Taylor, responsabil al studiourilor Weta, „fiecare dintre aceste personaje deţine propriul evantai de manevre militare, propriul repertoriu de acţiuni. Fiecare personaj trebuie să dea impresia că e stăpân pe voinţa sa şi în măsură să completeze jocul real al actorilor. Aşa încât spectatorul şi nimeni altcineva să nu-şi dea seama de diferenţă. Scena luptei titanice de la Guffre de Helm, în care zeci de mii de soldaţi se confruntă pe viaţă şi pe moarte, într-o atmosferă de încrâncenare şi de furie ce seamănă moarte pretutindeni, este exclusiv creaţia computerului. Bătălia este una dintre cele mai impresionante din istoria filmului şi se întinde pe aproximativ 40 de minute.

Gollum, amestec de real şi artificial

Crearea personajului Gollum, fost hobbit devenit în timp o creatură diformă, ameninţătoare şi patetică, a fost unul dintre marile pariuri ale trilogiei. Născut cu ajutorul programelor de animaţie, personajul trebuia să fie cât se poate de credibil, mai ales că interacţiona foarte des cu actorii reali, Frodo (Elijah Wood) şi Sam (Sean Astin). Pariul a fost câştigat, deşi s-a mai apelat şi la o persoană umană, Andy Serkis. Îmbrăcat într-un costum bleu-verde-alb, acesta a turnat împreună cu actorii, după care a fost şters de pe film, în locul lui fiind plasată creatura artificială. Andy Serkis l-a mai înlocuit pe Gollum şi la microfon, rostind replicile acestuia în acord cu expresiile lui faciale. Toate aceste trucuri au însemnat sute de ore de lucru, Serkis fiind astfel actorul care a prestat cea mai grea şi cea mai lungă muncă la *Stăpânul Inelelor.* Contribuţia sa a fost esenţială, în special în ceea ce priveşte vocea lui Gollum. Ce gândeşte Andy Serkis despre implicarea sa în această trilogie fabuloasă? „Mă simt foarte legat emoţional de partitura lui Gollum. Pentru mine, vocea lui lasă să transpară o durere interioară bine ascunsă. Amintirile lui, sentimentele sunt prizoniere undeva, sugrumate în gât. Nefăcând nimic altceva decât rostindu-i replicile, am intrat imediat în dimensiunea psihologică a lui Gollum şi am interpretat rolul ca şi cum l-aş fi jucat eu şi vizual." O performanţă remarcată şi de Peter Jackson, care consideră că „Gollum este probabil personajul virtual cel mai uman, dintre toate care au apărut până acum în vreun film. Meritul îi revine şi actorului care îi dublează vocea". Reprezentanţii de frunte ai studiourilor New Line speraŭ chiar să obţină o nominalizare la Oscarul pentru cel mai bun rol secundar cu Gollum. Ar fi fost o premieră mondială: un Oscar acordat unui personaj virtual.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Relaxarea – un dar divin

Mihaela OPRAN, terapeut cu o activitate veche, bine cunoscută în acest domeniu al tratamentelor complementare, a ales să se adreseze cititorilor revistei „Magazin" prin referiri la probleme cotidiene, care într-un fel sau altul ne afectează pe toţi. Totuşi, dacă la nivel senzorial nu putem să nu receptăm dereglările energetice, sunt destul de puţini cei ce ştiu şi cum anume se pot apăra ori pot remedia efectele agresiunii. În ideea de mai sus, tehnicile de relaxare constituie o armă redutabilă, în sprijinul sănătăţii. Mai ales că – afirmă Mihaela Opran – relaxarea poate fi practicată de oricine, la fel ca un sport care se învaţă: tenis, înot etc. În acelaşi timp, trebuie conştientizate toate momentele de tensiune ce apar pe parcursul fiecărei zile – piedică majoră în accesul către marile resurse ale fiinţei noastre, ce ne obligă să nu o neglijăm sub nici un motiv. Cum putem realiza aceasta? Dacă întindem braţele drept în faţă şi strângem puternic pumnii, tensiunea musculară ajunge până la umeri. Acelaşi lucru se întâmplă însă şi când ne enervăm, certându-ne cu cineva şi la fel strângem pumnii (eventual, încleştăm şi dinţii), numai că în asemnea cazuri nu conştientizăm tensiunea creată, fiind stăpâniţi de nervi.

TENSIUNEA este, în primul rând, psihică, apoi musculară (încordare musculară). Invers, relaxarea reprezintă lipsa oricărei încordări psihice şi deci a tensiunilor musculare. Cercetările medicale au dovedit că, dacă reuşim să împiedicăm contracţia muşchilor, reuşim să rămânem relaxaţi, orice s-ar întâmpla în jurul nostru. În acelaşi timp, păstrându-ne relaxarea şi neparticipând la agitaţia frecvent agresivă din jur, celelalte persoane vor simţi instinctiv acest calm ce ne face stăpâni pe situaţie. Însă, atenţie: starea de relaxare trebuie să fie reală! Nu e de nici un folos să ne prefacem doar că suntem calmi, pe când în interior „spumegăm". Un astfel de comportament duplicitar are un preţ greu, plătit prin boli precum infarctul, accidentele cerebrale, ulcerul ş.a. Căci prefăcătoria îi poate înşela pe cei din jurul nostru, dar nu va înşela propriul nostru organism...

RELAXAREA PROGRESIVĂ este o altă tehnică prezentată de Mihaela Opran. Practicată cel puţin o dată pe zi, ea ne arată cum ne putem deconecta, scăpând total de tensiunea musculară, dar mai ales de cea psihică. Mintea se va concentra asupra derulării tehnicii şi „va uita" astfel să se enerveze, va evita automat alte asemenea subiecte, factori de tensiuni, existente în interiorul ei. Iată şi etapele exerciţiului.

a) Aşezaţi-vă pe un scaun, cu coloana vertebrală dreaptă, mâinile pe genunchi (palmele în sus) şi ochii închişi. Concentraţi-vă atenţia mai întâi asupra mâinii drepte, permiţându-le muşchilor să se relaxeze, apoi procedaţi la fel cu mâna stângă. Remarcaţi folosirea verbului „a permite", ceea ce înseamnă să nu forţaţi relaxarea, sub nici o formă. În această situaţie, este bine să practicaţi relaxarea pasivă, nu pe cea activă. Relaxarea pasivă înseamnă să lăsaţi muşchii să se relaxeze pentru a echilibra energia care circulă în interiorul nostru, acea energie negativă ce operează împotriva noastră, ori de câte ori ne arătăm iritaţi, nervoşi sau plini de teamă.

b) Concentraţi-vă atenţia asupra capului şi coborâţi de-a lungul gâtului, al umerilor, spatelui, taliei, muşchilor abdominali, coapselor, picioarelor, până în vârfurile degetelor. Trebuie să i se permită fiecărui muşchi să se relaxeze, la timpul său. Apoi, deveniţi conştienţi de greutatea corpului vostru şi lăsaţi această greutate pur şi simplu să atârne.

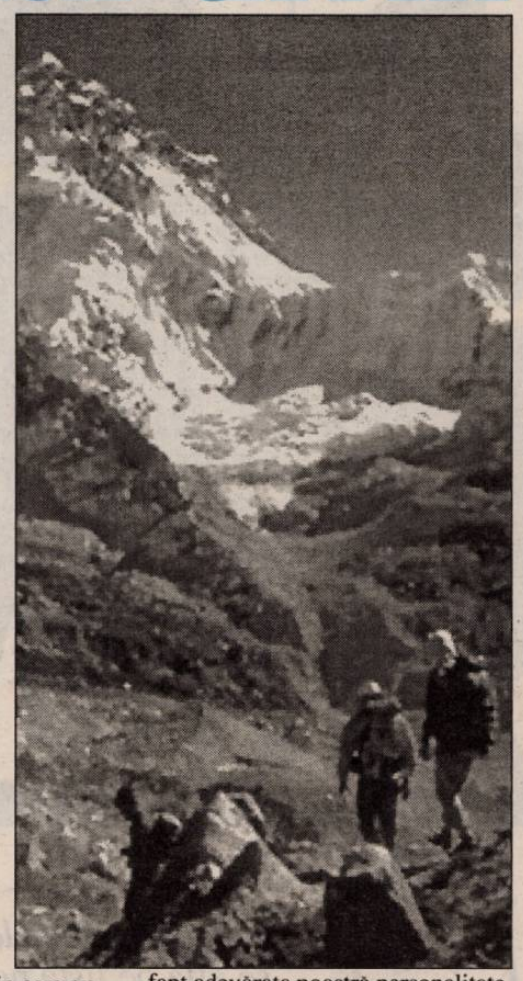

CONSECINŢE. Actul de a permite fiecărui muşchi să se relaxeze vă va dezvălui secretul prin care puteţi să vă „izolaţi" total faţă de lumea dinafară, devenind totodată conştienţi de propria voastră persoană intimă – un sentiment cu totul nou, pentru mulţi. Creativitatea din interiorul nostru are o valoare inestimabilă, trebuie doar să o conştientizăm şi să o lăsăm să se manifeste cât mai liber. Căci aceasta este de fapt adevărata noastră personalitate, pe care o avem la naştere: lipsită de gândire negativă, de teamă, angoase, frământări, o personalitate care nu înregistrează eşecurile, – afirmă Mihaela Opran. Eşecurile ni le „fabricăm" noi înşine. În numărul următor al „Magazinului", acelaşi terapeut va prezenta problematica *diminuării forţelor vitale şi a potenţei.*

MIŞCAREA
un dialog între trup şi spirit

ANTIGIMNASTICA este o metodă terapeutică foarte valoroasă, ea făcând apel deopotrivă la mişcare şi la ideea stabilirii unui contact intim între subiect (care poate fi sau nu bolnav) şi senzaţiile propriului corp, cu trăirile acestuia. Un veritabil dialog între spirit şi trup, în scopul stabilirii regulilor unei „convieţuiri" cât mai echilibrate.

DESTINDEREA MUŞCHILOR CEFEI se practică pentru eliberarea tensiunilor cauzate de stres sau de poziţia de lucru (la birou, la calculator ş.a.m.d.).

Mişcarea de bază se execută răsucind uşor capul spre dreapta şi observând cât de mult poate să cuprindă privirea, din ceea ce se află în spate. Se ia un punct de referinţă pe această imagine. Se repetă aceleaşi etape pe partea stângă şi se observă cu atenţie în ce măsură se poate efectua mişcarea respectivă cu un anumit grad de uşurinţă.

Mişcarea principală debutează prin înclinarea capului spre înainte şi ţinerea lui în această poziţie pe parcursul întregii mişcări. Se relaxează în mod conştient maxilarele şi muşchii cefei, iar inspiraţia se face pe nas şi expiraţia pe gură. Se rulează uşor capul spre dreapta, apoi se revine la fel de încet în poziţie centrală. Se repetă de mai multe ori pe aceeaşi parte, după care mişcarea se reia pe partea stângă. Respiraţia trebuie să fie calmă, iar atenţia concentrată pe relaxarea musculară la nivel cervical.

Urmează o mişcare întreruptă, când capul se rulează succesiv către dreapta şi către stânga, în mai multe reprize. Se inspiră şi se prind muşchii cefei în palme, înclinând în acelaşi timp capul spre înapoi. Se expiră, se strânge ceafa cu mâinile, apoi capul se lasă spre înainte. Mişcarea se repetă, avându-se permanent grijă ca palmele să se deplaseze în susul şi în josul cefei, pentru a cuprinde toţi muşchii acesteia. Trebuie urmărită şi schimbarea mâinilor, pentru a comprima muşchii într-o manieră uşor diferită. Se observă cu atenţie efectele exerciţiului, reluându-se în final mişcarea de bază. Asemenea practici terapeutice capabile să activeze simultan energiile motrice (partea fizică a corpului nostru) şi pe cele extracorporale, non-fizice, ajută foarte mult la a deveni conştienţi de propriul nostru corp, la a oferi libertate de acces fiinţei noastre, pretutindeni.

LAPTELE DE CAPRĂ,
împotriva cancerului

Recent, l-am prezentat în această pagină a „Magazinului" pe Gheorghe Scarlat, care – fără a fi un terapeut în adevăratul sens al cuvântului – a obţinut rezultate remarcabile, tratând, cu preparate naturale realizate de el însuşi, afecţiuni greu de combătut, cum ar fi hemoroizii, varicele, alcoolismul, probleme legate de sarcină, reumatism etc. Revine în acest număr cu alte sugestii practice pentru cei diagnosticaţi chiar cu boli foarte grave, căci – spune domnia sa – „orice boală se poate vindeca prin procedee naturale, inclusiv cancerul, leucemia, prostata..."

Un remediu nu tocmai recent intrat în categoria alimentelor cu extraordinare capacităţi profilactice şi terapeutice este ***laptele de capră.*** El nu este totuşi foarte bine cunoscut şi apreciat, din cauză că foarte mulţi consumatori de asemenea produse îl consideră dezagreabil. Gheorghe Scarlat nu a avut posibilitatea să realizeze o aplicaţie de amploare cu ajutorul laptelui de capră, însă ne-a făcut cunoscute două cazuri ce pot constitui repere importante pentru unii cititori.

Prima situaţie se referă la o femeie diagnosticată cu cancer (i s-a propus să fie operată), dar şi cu alte afecţiuni secundare grave: cardiopatie ischemică şi angină pectorală. Bolnava nu a fost foarte hotărâtă să se opereze, perioadă în care a avut şansa să ajungă la o rudă vârstnică, de lângă Vălenii de Munte. Aflând de necazul femeii, aceasta i-a spus că o va vindeca relativ repede, folosind lapte de capră roşie şi cireşe amare. După circa patru săptămâni petrecute la ţară cu urmarea regimului impus de ruda sa, bolnava s-a întors în Bucureşti, unde analizele clinice au indicat vindecarea organelor afectate anterior, în mod inexplicabil (?). Într-o manieră mai degrabă empirică, Gheorghe Scarlat a aplicat un tratament prin dietă asupra unei femei bolnave tot de cardiopatie ischemică şi angină pectorală, efectele obţinute fiind pozitive.

Cu privire la problemele legate de dorinţa de a avea copii, mai întâi am înregistrat o sugestie destinată femeilor care nu rămân însărcinate. Tratamentul e simplu: se fac băi la picioare, repetate, într-o infuzie obţinută din 12 lăstari de mur, de circa 15-20 cm lungime. Pentru gravide, indicaţiile se diversifică, în scopul obţinerii unei stări de confort general, apoi pentru ca naşterea să decurgă uşor iar copilul să fie robust, sănătos şi inteligent. O primă asemenea cură presupune amestecarea a câte două linguriţe cu miere şi respectiv cu ***oţet de mere şi miere,*** într-un pahar cu apă. Se bea acest suc reconfortant în fiecare dimineaţă, încet, fiecare înghiţitură plimbându-se în prealabil prin gură (procedura se face înainte de masă). În plan secundar, apar şi alte efecte importante: întărirea generală a organismului, reglarea tensiunii arteriale, uşurarea sarcinii inimii ş.a. Pentru o eficienţă sporită în caz de reumatism sau obezitate (cure de slăbire), preparatul trebuie băut de trei ori pe zi, înaintea meselor principale. Despre alte asemenea remedii complementare naturale – într-un număr viitor.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

Lumina vindecătoare

Vi s-a întâmplat vreodată să vedeţi licăriri care de fapt... nu există în realitate? Sau poate să vă puneţi problema dacă noţiunea de *lumină* – cea reperabilă cu ajutorul organului văzului, ochiul – are o singură explicaţie? Ori, de exemplu, ce legătură ar putea exista între lumină şi sănătatea omului? Ei, bine, pe această temă s-ar putea discuta enorm de mult, subiectul oferind căi de „atac" din numeroase perspective. Am ales de data aceasta varianta aşa-zicând ezoterică a parapsihologiei, însă nu ca domeniu ocult, ci ca mijloc de accedere la starea de sănătate spirituală, sufletească şi, în cele din urmă, trupească. Ghid în această scurtă incursiune deloc uşoară ne este din nou colaboratoarea revistei „Magazin" *Emilia VLĂDESCU* – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium.

Am început discuţia prin a evoca deja cunoscutele experienţe în pragul morţii, când persoane aflate într-o aşa-zisă moarte clinică „văd", la un moment dat, o lumină nespus de puternică, din care se revarsă o senzaţie indescriptibilă, o iubire imensă, fericire, extaz, bine suprem. Despre ce este vorba? O explicaţie clară sută la sută nu există (sau *nu încă*) pentru omul obişnuit. Emilia Vlădescu spune că aceeaşi energie rece şi foarte luminoasă sunt capabili să o perceapă şi cei ce călătoresc dincolo de câmpul astral al Pământului, ea fiind de asemenea însoţită de ceea ce noi am numi iubire. Are o anume consistenţă şi foarte multă informaţie, motiv pentru care i se mai spune şi „lumină-energie". Pentru organismele vii, lumina constituie o hrană permanentă, lucru pus în evidenţă – nu însă şi explicat pentru cei ce cred doar în argumentele strict ştiinţifice, valorificate prin intermediul celor cinci simţuri – de către acei iniţiaţi ce se pot priva de mâncare şi băutură pe durate incredibil de lungi, fără a da semne de pierdere a energiei vitale. Aici se intră însă pe un alt teritoriu, foarte complex şi sensibil, ce face multiple trimiteri, inclusiv la credinţe şi practici religioase ancestrale. Vom puncta totuşi încă un detaliu, asupra căruia vom reveni într-un articol viitor. În momentul întâlnirii „fiinţei de lumină", cei întorşi din moarte spun că aveau dorinţa extraordinară de a rămâne acolo, de a se rupe de viaţa pământească. Emilia Vlădescu explică aceasta într-un mod foarte plastic: persoanele respective (ca şi cei ce mor, de altfel) aveau de fapt sentimentul de împlinire al *întoarcerii acasă,* după o lungă rătăcire în lumi străine...

În parapsihologie, lumina este cu totul altceva decât ceea ce înţelegem noi, în mod curent, prin această noţiune. Explicaţia e relativ simplă, doar că „ascunde" conexiuni foarte complexe, ce nu se adresează prioritar celor cinci simţuri, decât luându-le ca sisteme de referinţă pentru lumea materială. O ieşire în astral exclude cunoaşterea prin intermediul ochilor – organe ale văzului. Aşadar, amintita lumină astrală nu înseamnă... emisie de fotoni, cum ar zice fizicienii. Că este vorba despre o formă de energie pozitivă (de sorginte divină, spunem noi) o dovedesc şi cazurile de vindecări spontane, în urma rugăciunii – o altă modalitate de deschidere a unor canale de comunicare şi primire a energiei vitale. Oarecum similar se desfăşoară şi procesul de vindecare mijlocit de majoritatea bioterapeuţilor şi nu e o întâmplare că aceştia vorbesc despre ajutorul dat de autocunoaşterea reală a pacientului, de împăcarea cu sine şi cu Divinitatea – adică restabilirea acestei armonii energetice care înseamnă, implicit, şi stare de sănătate. Dar despre lumină şi despre puterea ei, spuneam, se poate vorbi foarte mult şi, cu participarea Emiliei Vlădescu, vom reveni periodic la acest subiect.

Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

MOMENTE PLĂCUTE

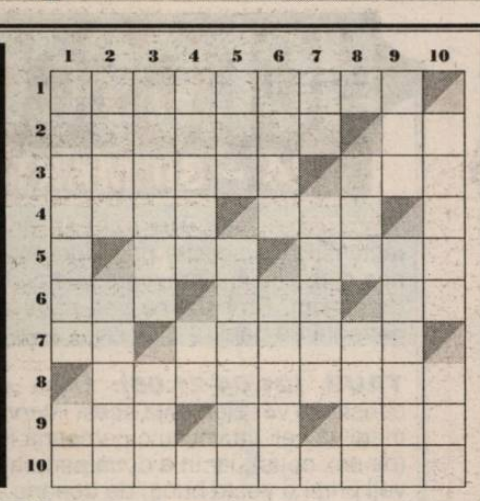

ORIZONTAL: 1) Ilustru umorist român, autorul savurosului volum „Momente, schiţe şi amintiri". 2) Ne distrează cu glume şi bancuri – Nae Popa. 3) Potrivit unei snoave populare, Păcală foloseşte asemenea prilejuri pentru a-şi bate joc de un popă hapsân – Ifos (fig.) 4) Ţară asiatică, după cucerirea căreia Alexandru Macedon a organizat fastuoase petreceri urmate de căsătoria oştenilor săi cu localnice (332 î.Ch.) – Anunţă cu salve momentele măreţe ale ţării. 5) Canaf! – Băutură alcoolică preparată din fermentarea mierii de albine cu apă. 6) Poezie erotică – A transmite urarea „Distracţie frumoasă!" – Scaunul din poveste. 7) Cununi! – Prietena din afara căsniciei care îţi oferă momente plăcute (pl.). 8) În volumul său „Hanul Ancuţei" ne descrie petreceri pline de veselie. (Mihail) 9) Greutatea cu bucluc – Armă descărcată! – Întreţine momente de bună dispoziţie. 10) Îndrăgitul poet care ne-a lăsat „Balada popii din Rudeni" în care eroul îşi găseşte momentele de fericire la crâşmă (George).

VERTICAL: 1) Pajul eminescian „cel rău şi alintat", veşnic pus pe joacă şi distracţii – Hoţ (fam.) 2) Oferă momente de plăcere erotică – Gen de muzică dansantă pentru tineret. 3) Societatea antică, cea care oferea cetăţenilor săi, în momentele festive, „pâine şi circ" – Corabia vikingilor. 4) Amfiteatrul unde au loc reprezentaţii comice sau sportive – Adam! 5) Băutură alcoolică tare – Salon pentru fumat şi... pentru şuete. 6) Ieşit! – Servit toamna cu pastramă şi mititei. 7) Armăsar – Comedia lui Balzac (pl.) 8) Sosesc şi pleacă cu petreceri şi dans – Aduce plăcintă cu răvaşe hazlii. 9) Elevul „distrat" din romanul „Vacanţa" de C. Anton – Liric rus, autorul poeziei erotice „Sărută-mă mereu, chiar dacă..." (Serghei) 10) Autorul romanului „Delirul", operă în care ziariştii Paul Ştefan şi Băjenaru petrec o seară de neuitat în crama „La tunelul norvegian" (Marin) – Primul număr.

DICŢIONAR: NAF, AAP.

GHEORGHE CÂMPEANU –*Focşani*

SOLUŢIA CAREULUI („Momente plăcute"): CARAGIALE - UMORIST - NP - POMENI - AER - IRAN - TUN - E - D - NAF - MIED - ODA - URA - SA - NI - AMANTE - SADOVEANU - OCA - AA - VIN - TOPARCEANU.

Verificaţi-vă cunoştinţele

DEŞERTURI

1. Ce este un deşert din punct de vedere geografic?
2. Cum se numesc deşerturile de piatră?
3. Cum se numesc deşerturile argiloase?
4. Care este cel mai mare deşert de pe glob?
5. Cine a scris romanul „Deşertul tătarilor"?
6. Cine a interpretat rolul principal feminin în filmul lui Michelangelo Antonioni „Deşertul roşu", realizat în 1964?
7. Ce animal a fost supranumit „Corabia deşertului"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cervantes a publicat prima parte a capodoperei sale „Don Quijote" în 1605, iar partea a doua în 1615. 2) Don Quijote a fost supranumit „Cavalerul tristei figuri". 3) Muzeul închinat imaginarului Don Quijote se află în localitatea Toboso din Spania, locul de origine al închipuitei iubite a cavalerului, Dulcineea. 4) Autorul poemului simfonic românesc „Don Quijote" este compozitorul Ionel Perlea (1900-1970). 5) Tabloul „Don Quijote" aparţine lui Honoré Daumier (1808-1879). 6) Volumul de versuri „Tinereţea lui Don Quijote" a fost scris de Marin Sorescu (1936-1997). 7) Interpretul rolului principal masculin în filmul „Omul din La Mancha" a fost Peter O'Toole.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Zăpada în artă (arta zăpezii)", întrebări trimise în mare parte de *Ion Ciocşan din Pucioasa*, apărute în numărul 9 al revistei, la data de 27 februarie a.c., am primit scrisori de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei* şi *Mihai Waspusch – Bucureşti.*

– 6 răspunsuri corecte: *Elena Ispas – Piatra Neamţ* şi *Cristina Neagu – Ploieşti.*

– 5 răspunsuri corecte: *Mioara Cristea – Bucureşti.*

Mihai Waspusch – Bucureşti. Aveţi dreptate în toate afirmaţiile făute, pentru care vă mulţumim, în speranţa că veţi rămâne acelaşi cititor fidel al revistei şi rubricii.

Profesor Vasile Flaviu Părău. Vă mulţumim pentru aprecieri şi pentru atenţia cu care ne citiţi. Informaţia dumneavoastră s-ar putea să aibă însă un caracter strict local. Dicţionarul Enciclopedic (vol. III 1965 şi vol. IV 2001) menţionează moşmonul ca portaltoi al gutuiului şi nu invers, cum susţineţi dumneavoastră. *(I. Stoica)*

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: Albul mută şi câştigă

Dlugy - Popovic, 1987

DEZLEGARE: 1. Ta8!! Ta8 2. b7 Td8 3. Tc8 şi pionul se transformă imparabil.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

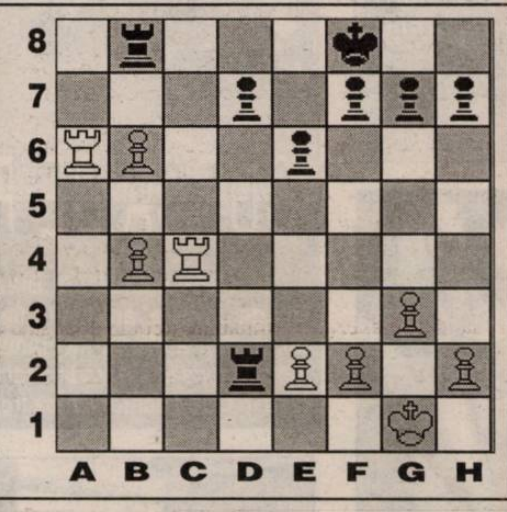

A B C D E F G H

SPORT FLASH

Dinamo s-a fript cu Bacăul. Nici n-a dispărut bine zâmbetul de satisfacţie de pe faţa lui Dinamo, după victoria din Cupă de la Constanţa, că jucătorii din Ştefan cel Mare au făcut-o iarăşi lată, pe calapodul etapei trecute. Adică, mai la subiect, au luat-o iarăşi pe cocoaşă, de data asta s-au fript la Bacău. În parte pare normal, dacă n-au putut trece de o codaşă, cum să treacă de Bacău? Degeaba le explică Dinu elevilor săi cum e cu Burebista, dacă băieţii ăştia se uită la filme sexi şi sunt deja prea obosiţi ca să mai joace şi fotbal. Cred că e momentul unei schimbări la Dinamo, cel puţin de optică, dacă nu de hardware. Că au ajuns câinii roşii ca nişte şoricei fugăriţi de pisică.

Rapid cade în gropi. Deşi e mai greu să vezi un Rapid căzând în gropi, lucrul acesta s-a întâmplat sâmbătă, când feroviarii lui Copos, care sunt lideri de necontestat, n-au reuşit să treacă de o echipă destul de modestă, cea a Braşovului, nici măcar pe propriul teren. Sau poate o fi fost un meci strategic, mai ştii? Cum însă campionatul nostru, dacă ar fi să-l credem pe Dragomir, este curăţit de blaturi, atunci doar neputinţa a muşcat din balon.

Scoruri-fluviu. Deşi romanele-fluviu sunt detestabile, partidele în care se marchează multe goluri sunt pe gustul suporterilor. La acest capitol trebuie amintită partida lui Naţional, care, după ce a marcat 5 goluri etapa trecută, a mai marcat 5 şi sâmbătă, de data asta lui Sportul, ajuns la doar 2 puncte de codaşa din Arad. 5 goluri în poarta lui AEK Poli Timişoara a marcat şi FC Argeş, care a reuşit cu această victorie să se salte nitel din zona fierbinte a subsolului. Aşadar, câteva inundaţii de goluri, dar şi partide subţiri ca nişte pârâiaşe de

munte. Steaua s-a chinuit pe un teren chelit să învingă Universitatea Craiova, dar nu a reuşit, cu toate visele de mărire ale lui Becali, din etapa trecută, care părea că l-a prins pe Dumnezeu de un picior. Steaua n-a fost în stare să înscrie pe teren propriu nici măcar un gol, cât despre câştigarea campionatului, ăsta e un film care se va proiecta la alt cinematograf. În privinţa Astrei, ei bine, Astra care a bătut-o mai ieri pe Dinamo, a încasat-o de la Ceahlăul, aşa încât nu mai ştim ce să credem...

Pană de motor. Duminică, la Birmingham, s-a încheiat cea de-a 9-a ediţie a campionatelor mondiale de atletism în sală, o ediţie cu câteva surprize, dar şi cu un palmares penibil pentru sportivii noştri, aflaţi într-o inexplicabilă pană de motor. Elena Iagăr-Buhăianu s-a calificat doar a cincea în finala de la 1.500 m, iar alţii aproape că nici n-au mai contat.

Dintre surprize, decepţia produsă de Colin Jackson, atletul britanic care a anunţat că este ultima lui cursă şi care n-a reuşit nici măcar un loc pe podium în cursa de 60 m garduri la care era favorit, cursă câştigată de rivalul său american Allen Johnson. O a doua mare surpriză a produs-o americanul Krummenaker *(foto)*, un autsaider, care a câştigat proba de 800 m în detrimentul „danezului" Kipketer, marele favorit.

GEORGE CUŞNARENCU

GRĂDINA
micul nostru Paradis

E timpul transplantărilor

Transplantarea este o lucrare de îngrijire necesară multora dintre plantele de apartament iar primăvara este momentul ideal. În primul rând, între dimensiunea plantei – care de la un an la altul se dezvoltă – şi cea a ghiveciului, trebuie să existe o concordanţă. Plantele mici nu se pun în ghivece mari (nici măcar cu justificarea „ca să n-o mai tot transplantez!"), atât datorită aspectului inestetic (planta este dominată de mărimea vasului), cât, mai ales, pentru că există repercusiuni nefavorabile în creşterea şi dezvoltarea lor. Ce se întâmplă? Fiind prea mici, plantele nu pot să absoarbă decât o mică parte din apa pe care o primesc prin udare iar excesul de umezeală dăunează rădăcinilor. Acestea putrezesc, ajungându-se în final la moartea plantelor. De aceea, pe măsura creşterii lor, se recomandă mutarea periodică a plantelor dintr-un ghiveci mai mic în altul mai mare. Transplantarea se face la intervale mai mici (adică la 1, 2, 3 ani) sau mai mari (la 5-7 ani), în funcţie de ritmul de creştere al speciei. Perioada optimă este primăvara, deoarece atunci plantele încep să crească cu maximum de intensitate.

Cum se procedează? Se scoate planta din ghiveci printr-o uşoară lovire a lui cu un obiect tare, după care se îndepărtează o parte din pământul de la suprafaţă devenit mai compact în urma udărilor repetate. Ghiveciul în care se va muta planta trebuie să fie mai mare în dimensiuni cu 4-6 cm decât cel vechi. Pregătirea lui constă în aşezarea unui ciob peste orificiul de scurgere şi a unui strat de 1-3 cm de nisip, pietriş sau zgură. În continuare se adaugă puţin pământ proaspăt, după care se fixează planta în centrul ghiveciului în aşa fel încât de jur împrejur şi deasupra să mai poată fi pus un strat de pământ, gros de 2-4 cm. Ghiveciul nu se umple ras cu pământ, ci se lasă un spaţiu de 1-2 cm, în care se va turna apa atunci când se udă periodic planta. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„TABLETE"

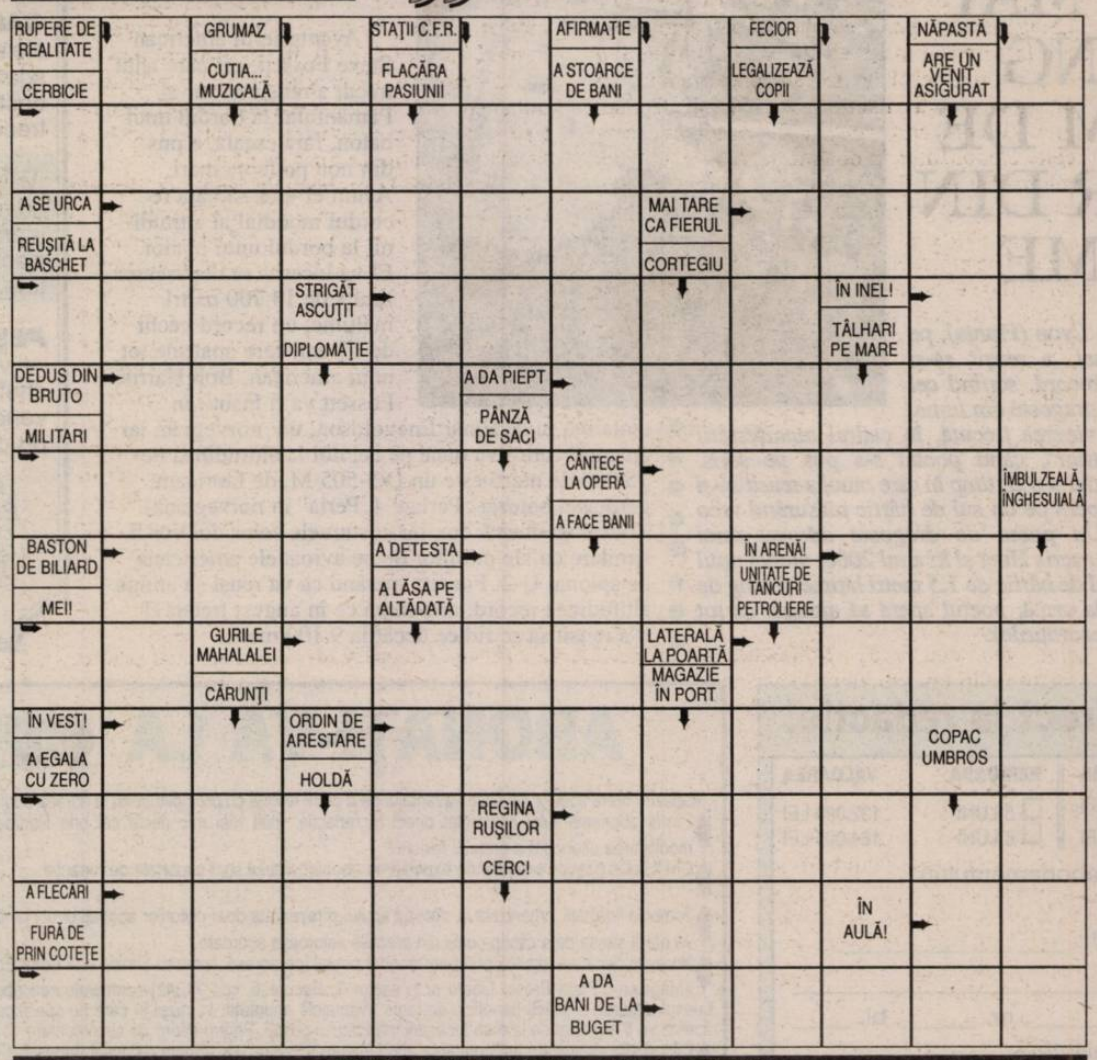

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „SIMPLE POVEŞTI"

Orizontal: C - T - T - B - R - B - POPULARITATE - NABABI - AMIC - EST - CATUN - GU - TAROC - RACAR - DI - OM - BARONI - IUBITA - ARC - INCA - AUR - BAC - CE - ITANI - H - TINTA - ATE - SE - OIERI - ARDEI - ASCUNZATOARE.

PORTRETUL-ROBOT AL PRIMEI FEMEI

Urmele de paşi descoperite într-un parc regional din Roccamonfina (Italia), la vreo 50 de kilometri nord de Napoli, sunt considerate de specialiştii italieni drept cele mai vechi urme ale unui hominid biped cunoscute până acum. Ipoteza a fost lansată de trei cercetători italieni într-un comunicat publicat în ultimul număr al revistei „Nature". După ei, urmele descoperite ar fi vechi de 385.000 de ani.

În imagine, portretul reconstituit al hominidului Lucy, femeia preistorică despre care se spune că ar fi trăit pe Pământ acum 3,5 milioane de ani.

Transpiraţia masculină, anti-stres pentru femei!

După studiile unei echipe de biologie de la Universitatea Pennsylvania, se pare că transpiraţia masculină are un efect benefic asupra femeilor, reducând stresul, generând un sentiment de relaxare şi influenţând în bine chiar ciclul menstrual. Cercetătorii pun această reacţie pe seama unui schimb invizibil de mesaje chimice între bărbat şi femeie, iar după autorii studiului, asta ar putea duce la utilizarea unor tratamente contra sterilităţii sau a sindromurilor pre-menstruale. Până mai ieri, mirosul transpiraţiei masculine (semn al nespălării) provoca un sentiment stânjenitor femeilor şi chiar o blocare a efuziunilor sentimentale. Dar lumea este în veşnică mişcare...

CURSA DE PATURI DE LA RIO

În fosta capitală a Braziliei, Rio de Janeiro, are loc în fiecare an, pentru a marca începutul sezonului turistic, un tradiţional concurs în care fiecare echipă trebuie să împingă un pat pe rotile pe care se odihneşte o femeie. Concursul este contracronometru, lumea se distrează, iar plaja de la Copacabana este la doi paşi.

HOROSCOP
24 – 30 MARTIE

BERBEC (21.03-20.04): Principala caracteristică a acestei perioade este ascensiunea curbei financiare, care miercuri sau joi are un maxim. Probabil că veţi primi o sumă importantă de bani.

TAUR (21.04-21.05): Două evenimente deosebite vor pigmenta acest interval. Luni sau marţi vă veţi întâlni cu o persoană foarte dragă (de sex opus), iar în a doua parte a săptămânii veţi primi o veste bună, de departe.

GEMENI (22.05-21.06): Luna şi Soarele nu au relaţii foarte cordiale acum şi asta poate însemna excese temperamentale şi disensiuni în mediul familial sau profesional. Cenzuraţi-vă mai strict orgoliile!

RAC (22.06-22.07): Toate drumurile duc la... casierie. Aceasta ar putea fi emblema săptămânii, întrucât curba responsabilă cu bugetul are două maxime. Atenţie la un Vărsător din anturaj!

LEU (23.07-22.08): Miercuri sau joi, cineva din familie vă va face o surpriză foarte plăcută. Pe de altă parte, curba financiară este în uşoară scădere, până în intervalul următor, când se produce redresarea.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Configuraţia astrală din constelaţia dv. indică faptul că parcurgeţi o perioadă de pesimism şi de randament slab la serviciu. Aveţi nevoie urgentă de multe clipe de relaxare.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Curba psihicului are o alură excelentă şi cu acest moral robust puteţi realiza aproape orice. Succesele nu vor întârzia, şi nici consecinţele financiare pozitive.

SCORPION (23.10-21.11): Toate curbele astrale se situează la cote accesptabile, cu excepţia celei dedicate afectivităţii. S-ar părea că în relaţiile din cuplu a intervenit o trecătoare răceală.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Sub presiunea anumitor evenimente va trebui să luaţi câteva decizii importante. Influenţa benefică a lui Saturn vă va ajuta să acţionaţi cu înţelepciune şi tact.

CAPRICORN (21.12-19.01): În primele zile ale săptămânii veţi descoperi secretul unei persoane foarte apropiate, şi asta vă va afecta destul de mult. În rest, nimic deosebit nu se petrece în constelaţia dv.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Sunteţi dinamic şi inventiv, iar toate iniţiativele dv. au mari şanse de reuşită. Din păcate, curba financiară nu reflectă strădaniile şi succesele repurtate. Deocamdată.

PEŞTI (19.02-20.03): Vremea schimbătoare vă influenţează negativ şi parcă nu aveţi chef de nimic. Situaţia financiară nu se înzdrăveneşte deloc, aşa că ar trebui să fiţi foarte prudent cu cheltuielile.

Personalităţile săptămânii: *Cezar Bolliac, Al.Kiriţescu, Dimitrie Cuclin, Miron Costin, Elena Farago;* Vincent van Gogh, Francisco J. de Goya, Nicolai V. Gogol, Heinrich Mann, Tennesee Williams, Nicolai I. Lobacevski.

Cartofii Libertăţii

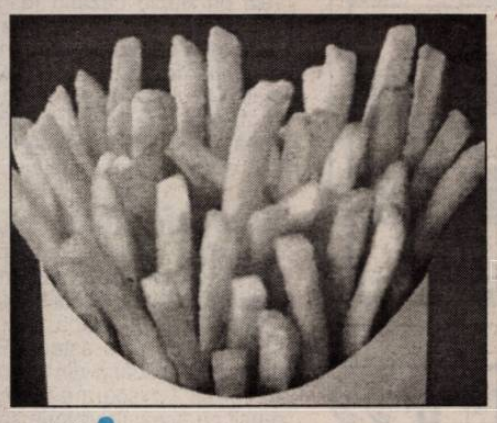

Americanii îi pedepsesc pe francezi pentru că nu se alătură apropiatului război din Irak, schimbând numele cartofilor prăjiţi care se vând în restaurante şi fast-food-uri. De decenii, aceştia se numeau, în limba engleză, „French fries", cartofi prăjiţi franţuzeşti. De supărare, în Camera Reprezentanţilor din Congresul american s-a luat hotărârea ca de acum încolo, cartofii cu pricina să se numească mai patriotic, şi anume „Freedom fries", „cartofii prăjiţi ai Libertăţii" (sic), în ideea că americanii sunt cei care aduc libertatea în Irak. Aşteptăm să vedem cum va fi rebotezată expresia „french kiss" (Sărutul franţuzesc)...

CEL MAI LUNG POEM DE AMOR DIN LUME

Un scriitor din Lyon (Franţa), pe nume Patrick Huet, a reuşit să-şi doboare propriul record, scriind cel mai lung poem de dragoste din lume. Totul a început vinerea trecută, în cadrul manifestării „Primăvara poeţilor", când poetul s-a pus pe scris. Efortul creator a durat o zi, timp în care omul a reuşit să-şi aştearnă capodopera pe un sul de hârtie măsurând vreo 50 de metri. Un poem de dragoste adresat unei necunoscute a mai scris Huet şi în anul 2000, atunci opul fiind scris pe un sul de hârtie de 1,5 metri lăţime şi lung de 13,5 metri. Până la urmă, poetul speră să ajungă, ca tot omul, în Cartea Recordurilor.

Steve Fossett nu se astâmpără

Aventurierul american Steve Fossett, cel care anul trecut a reuşit un tur al Pământului la bordul unui balon, fără escală, e pus din nou pe fapte mari. Acum el vrea să bată recordul mondial al altitudinii la bordul unui planor. El va încerca să depăşească limita de 14.700 metri înălţime, un record vechi de 17 ani, care aparţine tot unui american, Bob Harris. Fossett va fi însoţit în tentativa sa de Einar Enevoldson, un norvegian, iar aparatul care-i va duce pe cei doi la altitudinea de 15.000 de metri este un DG-505 M, de fabricaţie germană, botezat „Perlan" („Perlă" în norvegiană). Zborul va dura 5 ore, iar costumele celor doi vor fi similare cu ale piloţilor de pe avioanele americane de spionaj U-2, Fossett sperând că va reuşi să atingă altitudinea record, asta după ce în august trecut el n-a reuşit să se ridice decât la 9.100 metri.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

■ Rachete propulsate de Soare ■ Nu toată lumea iubeşte clonarea ■ Descoperire incredibilă: Omul primitiv ştia să „citească" pe bolta cerească!? ■ Mierea, mai bună decât antibioticele!

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 618 • ANUL XLVI • 27 MARTIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 13 (2368)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Adevărul devine o simplă poveste dacă e relatat de oameni.
(Frank Lloyd Wright)

Căsătoria este o perioadă de odihnă între două pasiuni.
(Elisabeth Taylor)

Dacă judeci oamenii, nu mai ai timp să-i iubeşti.
(Maica Tereza)

Cel mai vechi „detector de minciuni"

Femina club

Parisul – capitala mondială a modei

•

Virtuţile hranei multicolore

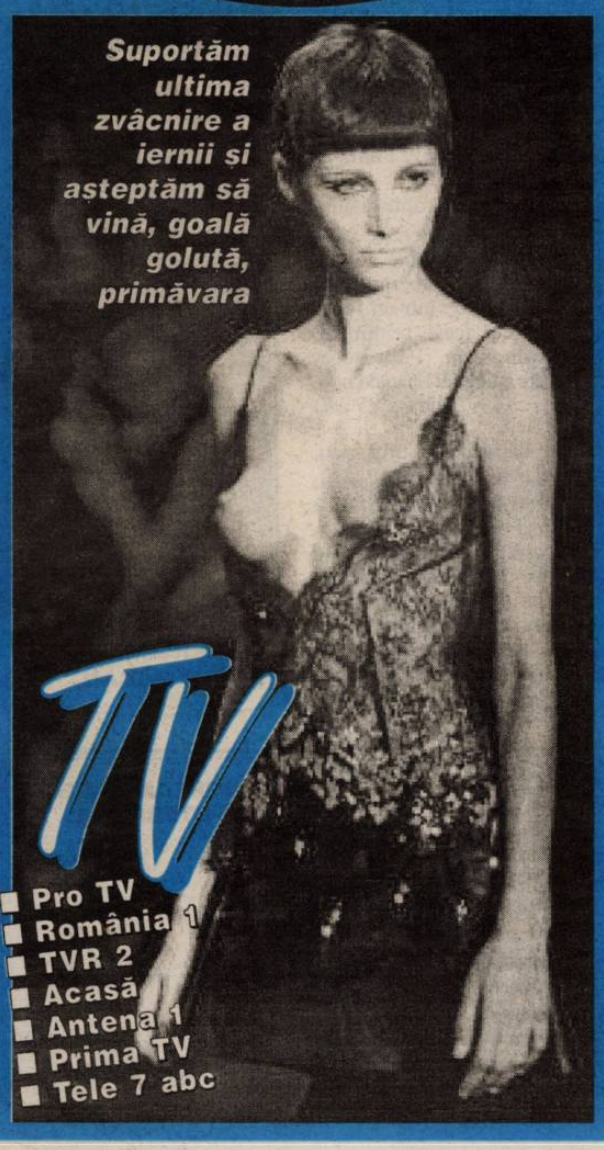

Suportăm ultima zvâcnire a iernii şi aşteptăm să vină, goală golută, primăvara

TV

- Pro TV
- România 1
- TVR 2
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Ciocnire de forţe inegale în războiul din Irak

PUŢURI PETROLIERE CONTRA MONŞTRI *HI-TECH*

Bagdadul, tinta unor bombardamente feroce în care, se pare, s-au folosit si bombele de ultimă generatie, MOAB („mama tuturor bombelor")

În faţa atacurilor devastatoare ale forţelor armate americane, Irakul se dovedeşte în imposibilitatea de a reacţiona. Folosirea rachetelor Scud şi Al-Samoud 2, dotate cu încărcătură chimică sau biologică, de către armata irakiană, se pare că este mai mult o preocupare a Pentagonului şi mai puţin o realitate pe câmpul de luptă. Chiar dacă s-a vorbit insistent, înainte de declanşarea războiului din Irak, despre existenţa acestor „arme de distrugere în masă", până acum, în al doilea război din Golf, armata irakiană nu le-a folosit. Fie pentru că nu deţine tehnologia, fie pentru că manifestă reţinere. Cert este că un pericol există şi acesta nu presupune o înaltă tehnologie, ci mai degrabă o măsură primitivă de apărare: incendierea puţurilor petroliere. Această măsură a fost pusă în practică în timpul primului război din Golf, când armata irakiană a incendiat sute de puţuri petroliere din Kuweit. Acum se vorbeşte din nou despre această posibilitate. Ameninţarea este posibilă şi este cert că incendierea acestora ar provoca o imensă dramă ecologică şi sanitară. Zvonul că zeci de puţuri petroliere au fost incendiate în apropierea oraşelor Basra sau Umm Qasr a îngrozit deja telespectatorii care privesc războiul în direct la televiziune. Irakul deţine locul doi mondial în privinţa rezervelor petroliere, în această ţară existând peste 2.000 de puţuri cu un debit mult superior celor 700 de puţuri kuweitiene incendiate în 1991. Totuşi, împrăştierea lor pe o suprafaţă foarte vastă (440.000 km pătraţi) face puţin probabilă posibilitatea incendierii lor generalizate. Dacă acest lucru s-ar întâmpla, petrolul care arde ar emite în aer „fum negru şi toxic cu consecinţe sanitare grave pentru populaţie" spune Philippe Rekacewicz, geograf şi colaborator al Programului Naţiunilor Unite pentru Mediu. Petrolul care arde liber aruncă în atmosferă cantităţi considerabile de bioxid de carbon, principalul gaz responsabil de modificări climatice. În 1991, „torţele" din Kuweit au eliberat în atmosferă 130 milioane de tone de carbon. De asemenea, inundarea terenului cu petrol ar putea afecta calitatea apei din sol. Zece ani după primul război din Golf, 30 la sută din rezervele de apă din Kuweit sunt inutilizabile. În Irak, 40 la sută din resursele de apă sunt contaminate de poluarea cronică a râurilor Tibru şi Eufrat. În Bagdad, 70 la sută din populaţie are acces la apa epurată. În cazul că instalaţiile de epurare sunt distruse de bombardamente, gradul de contaminare a apei va creşte considerabil, victimele urmând a fi mult mai numeroase decât cele făcute de război. Între 1991 şi 2000, după datele elaborate de organizaţia *Care*, numărul cazurilor de dizenterie a crescut de la aproape 20.000 la peste 600.000. Deocamdată, în cadrul războiului din Irak, armata irakiană nu a incendiat pe scară largă puţurile petroliere, deşi a recunoscut că a incendiat petrolul din tranşee, pentru a îngreuia avansarea armatelor americano-britanice. Se speră ca perdeaua groasă de fum negru să ducă la imposibilitatea de orientare a rachetelor inteligente de tipul „Tomahawk" sau a celor ghidate prin laser sau prin satelit. Cu toate acestea, oricât de inteligente, armele mai dau şi rateuri. O rachetă Patriot care trebuia să intercepteze o rachetă irakiană Scud, a doborât un avion britanic, două elicoptere s-au ciocnit în aer şi alte rachete teleghidate au lovit, din eroare, ţinte civile. Războiul din Irak este unul inegal, după unii diplomaţi, chiar ilegal. Armele super-inteligente şi super-puternice se înfruntă cu mitraliere uşoare. Şi totuşi, ceea ce seamănă cu „incendierea recoltelor şi otrăvirea fântânilor" de altădată are acum efecte mai mult decât locale. Drama ecologică provocată de o posibilă incendiere a puţurilor petroliere ar putea depăşi graniţele Irakului şi ar putea afecta, într-un fel sau altul, întreaga planetă.

Grupaj de GEORGE CUŞNARENCU

Puţuri incendiate de armata irakiană în războiul din 1991.

Baterie americană de rachete Patriot menite să intercepteze rachetele Scud care, din greşeală, au doborât şi un avion britanic

BIBLIOTECA NAŢIONALĂ MUREŞ

divanul galben

A 12-A NOAPTE LA COMEDIE

La Teatrul de Comedie, regizorul Gelu Colceag face pasul spre opera lui William Shakespeare, atacând o partitură complicată, „A douăsprezecea noapte". A 12-a noapte după Crăciun este noaptea de Bobotează şi conform tradiţiei populare este noaptea carnavalului. Farsele se înşiră, iar excesele devin lege. Nu e departe de mesajul original, originală este suprapunerea farselor shakespeariene cu farsele sârbătorilor noastre populare. Rezultatul? O dramatizare a deriziunii la care participă şi actorii Tudor Chirilă, Ştefan Banică Jr., Emilia Popescu, Dorina Chiriac şi Virgil Ianţu. Astfel putem vedea cum se face pasul de la Shakespeare la „Vrei să fii miliardar", deşi parcă tot mai buni erau Cârcotaşii. Gelu Colceag aduce costume clasice alături de muzica lui Dan Andrei Aldea, amestecă Requiemul lui Mozart cu Ştefan Bănică jr şi amestecă textul shakespearian cu propriile texte, în intenţia vădită de a „reinterpreta" pe gustul publicului, de dragul accesibilităţii. Pentru asta nu era nevoie de Shakespeare, erau suficiente şi câteva cuplete de la Savoy. Mizând pe efectul comic al unor motive tradiţionale precum travestiul şi falsa identitate, regizorul schimbă, atunci când vrea, raportul de forţe între liniile de desfăşurare a acţiunii. Rolul lui Sebastian (interpretat de Bogdan Florea) şi relaţia cu sora, de care a fost despărţit forţat, sunt simplificate. Creşte, în schimb, în importanţă, farsa prin care mizantropul Malvolio este îngenunchеat de petrecăreţii Sir Toby (Valentin Teodosiu), Andrew Aquecheek (Gheorghe Dănilă). Tudor Chirilă smulge simpatie la fiecare apariţie pe scenă, în postură de Naş mafiot cu volane, ciorapi galbeni, jartiere încrucişate şi o naivitate de băiat de la ţară. Pe de altă parte, răutatea şi infatuarea personajului ne trimit cu gândul la puterea totalitară. Pentru Ştefan Bănică jr, chiar şi rolul bufonului shakespearian este o pălărie prea mare. Nu de alta, dar bufonul, nu cel de la circ, ci acela consacrat de marii dramaturgi, presupune luciditate, profunzime şi înţelepciune. Rămân, pentru bufonul de la Comedie, necuviinţa şi deriziunea. Parcă prea puţin.

SALVATOAREA IMPURITATE A TEATRULUI

Azi, toate reprezentaţiile teatrale din lume sunt puse sub semnul Zilei Mondiale a Teatrului. În acest an, mesajul deschiderii acestei manifestări i-a fost încredinţat dramaturgului german Tankred Dorst, care locuieşte şi lucrează la München. În acest mesaj el încearcă să răspundă la o întrebare tot mai insistentă în zilele noastre în care cultura este înlocuită de divertisment îndoielnic: cine mai are nevoie de teatru? Cum apologeţii facilului, ai generaţiei de tip „hamburger & coca cola", răspund că nimeni nu are nevoie de teatru atâta vreme cât există „Big Brother", germanul Tankred Dorst vrea să demonstreze că lucrurile sunt mult mai complicate decât par în realitate. Nu mai este în stare teatrul de a povesti întâmplări de azi? E inutil? Este drept, spune dramaturgul, că trăim într-o nouă realitate, deosebită de cea de acum o sută de ani, măcar prin apariţia clonelor, a zborurilor spaţiale şi a Internetului. Ba, există chiar şi teatru „fără dialoguri, ci, mai degrabă, cu declaraţii". Acţiunea dramatică a dispărut, locul ei fiind luat de foileton şi telenovelă. „Un nou tip de fiinţă umană începe să se ivească la orizont: fiinţe care pot fi manipulate genetic după bunul plac. În măsura în care existenţa sa e posibilă, acest Om nou, perfect, n-ar mai avea nevoie de Teatru, aşa cum îl concepem noi", spune Dorst. Dramaturgul identifică însă şi sursa vitalităţii teatrului: impuritatea sa. Teatrul, spune el, „foloseşte fără scrupule tot ce-i iese în cale... Teatrul este una dintre marile invenţii ale omenirii, la fel de mare ca inventarea roţii sau stăpânirea focului", conchide Tankred Dorst. Ziua Mondială a Teatrului a fost creată în 1961, la Viena, în cursul celui de-al nouălea Congres Mondial al Institutului Internaţional de Teatru (IIT). Din 1962, în fiecare an, la 27 martie, o personalitate din lumea teatrului este invitată să-şi comunice reflecţiile despre teatru. Mesajul Internaţional este tradus în peste 20 de limbi şi este citit în faţa zecilor de mii de spectatori înaintea reprezentaţiei de seară, în teatrele din întreaga lume. Autorul primului Mesaj Internaţional, în 1962, a fost Jean Cocteau.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

CRISTINA NICOLAE, Ploieşti: „...Nu ştiu dacă este adevărat, dar se spune că zodiacul japonez este cel mai precis, dacă se poate spune aşa. Eu sunt născută în zodia Berbecului şi am citit la această rubrică despre zodiile japoneze din această perioadă. Aş dori să le prezentaţi şi pentru Berbeci şi să le comentaţi. Contează anul în care te-ai născut, ca la chinezi? Care sunt personalităţile artistice din Berbec, despre care se spune că este o «zodie a pictorilor» şi a oamenilor senzuali?"

Zone erogene la Berbeci

– Stimată doamnă, vă propun să le luăm pe rând. Din perpectiva zodiacului japonez al arborilor, zodia Berbecului debutează cu o zodie de o zi, şi anume 21 martie, zodia Stejarului; urmează: 22-31 martie – zodia Alunului (farmec, exuberanţă, inteligenţă în relaţiile interumane), 1-10 aprilie – zodia Scoruşului (modestie, sensibilitate exagerată, profesiuni independente) şi 11-20 aprilie – zodia Arţarului (foarte puţin sentimentali, cerebrali, oscilanţi în dragoste). La japonezi nu contează anul în care te-ai născut. În ceea ce priveşte talentele speciale ale Berbecilor, mărturisesc că nu am auzit o astfel de teorie. Acum câteva decenii a circulat o teorie falsă cu privire la Tauri, despre care se spunea că devin cu predilecţie muzicieni şi... campioni olimpici! Dar, pentru a nu vă dezamăgi, vă precizez că au fost Berbeci Leonardo da Vinci, Raphael Sanzio şi Francisco de Goya. Despre senzualitate vă informez, mai în glumă, mai în serios, că există unele informaţii cu privire la... zonele erogene ale Berbecilor, care ar fi sprâncenele, fruntea, vârful urechilor şi părul din regiunea cefei! Acestea sunt valabile şi pentru femei, fapt pe care dumneavoastră îl puteţi verifica foarte bine. Însă ceea ce mai toţi autorii de tratate spun despre Berbeci este că sunt zgârciţi şi vor să strângă sume enorme de bani, fără să ştie exact în ce scop. Aşa se simt ei bine...

Bărbaţii violenţi

– Dragă Marisa, ar fi chiar culmea ca astrologia să dea indicaţii cu privire la modul cum se poartă bărbatul cu femeia în ceea ce priveşte „violenţa domestică".

MARISA T., Suceava: „...Se vorbeşte tot mai mult la televizor despre violenţa pe care o suferă femeile căsătorite. Eu nu sunt încă hotărâtă în acest sens, sunt foarte tânără, dar m-ar interesa să ştiu care zodie are bărbaţii cei mai violenţi sau care se poartă urât cu nevestele lor, folosind vorbe urâte şi având atitudini de bădărani. Nu am reţinut din reportajele acelea dacă era vorba de tineri căsătoriţi sau de oameni mai în vârstă, dar poate că şi asta poate fi lămurit prin aspectele astrologice ale naşterii (...) Eu sunt din zodia Fecioarei şi sunt timidă, retrasă şi nu am nici un prieten adevărat până acum. Credeţi că mi s-ar potrivi cineva din Vărsător?

Dar există aprecieri cu privire la temperamentul pe zodii al soţilor sau „logodnicilor". Cei mai agresivi, fizic şi verbal, sunt – teoretic – cei din Săgetător, Vărsător şi Berbec. Nici un astrolog nu spune cum a ajuns la concluzia aceasta, probabil că s-au folosit de anumite date statistice. Femeilor din Fecioară li se potrivesc cel mai bine Gemenii şi Peştii, adică bărbaţii cerebrali şi sensibili care sunt atraşi de femei impulsive, dar au o căsnicie durabilă cu cele timide. Îţi mai precizez că bărbatului Vărsător (întotdeauna dominant) i se potriveşte o femeie obedientă şi deosebit de frumoasă, în caz contrar, aleasa lui va fi transformată într-un obiect viu.

Şcoala şi astrele

– Dragă Ioana, mie mi se pare că nu glumeşti, de aceea n-am să glumesc nici eu. Iartă-mă, dar ar fi foarte bine să-ţi scoţi din minte aceste „concepte cu care colegele sunt de acord".

IOANA D., Galaţi: „...Aţi respins mereu ideea că între elevi şi profesori nu există relaţii astrologice de afinitate, de compatibilitate (...) Cum se face că o colegă de-a mea, slabă rău la matematică, are note suspect de mari, iar eu am note mici şi medii? Toată lumea spune despre mine că sunt foarte deşteaptă, dar sunt persecutată pentru că profesorul respectiv nu mă înghite. În schimb, la fizică sunt mai slabă, dar simt că profesorul de fizică mă simpatizează şi de aceea îmi dă note mai mari decât merit. Nu se poate explica acest lucru prin zodii? Eu sunt Leu, proful de mate este Berbec, iar cel fizică este Balanţă. Ce se poate spune despere ce v-am scris?"

Relaţiile şcolăreşti nu au nimic de-a face cu pregătirea elevilor sau modul de apreciere al profesorilor. Bănuiesc că te-ai gândit şi la faptul că profesorii de sex opus ar putea avea afinităţi de această natură, dacă nu v-ar privi pe voi, fetele, doar ca pe nişte simple eleve. Şi aici te înşeli, un adevărat profesor nu ţine seama de sexul învăţăceilor, ci de cunoştinţele lor. Dar nu în ultimul rând, disciplina în timpul orelor şi modul cum te prezinţi în faţa lor – aspecte despre care nu mi-ai pomenit nimic... Cu această ocazie, cred că am răspuns tuturor celor care îmi scriu pe această temă. Succes la carte!

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Eşti un optimist?

Îl auzim deseori pe câte unul din semenii noştri declarând, uneori cu un aer plin de sine: Sunt un optimist! Fără să înţelegem exact ce vrea să comunice persoana respectivă. Am stat de vorbă cu câţiva elevi şi studenţi pe această temă şi am aflat lucruri surprinzătoare. Optimismul e mai mult decât un sentiment, o stare, un mod de a fi: el poate defini chiar o concepţie de viaţă. Uneori, cu implicaţii majore.

◆Optimismul este un sentiment pozitiv care te ajută să învingi în viaţă. E ca o săgeată într-un arc bine întins de o mână puternică, în timp ce pesimismul e ca un scut care tremură într-o mână lipsită de vlagă. Dacă sunt un optimist? Bineînţeles. Unul pur sânge. *(Dorel Iacob, 18 ani)*

◆Sunt o fire foarte optimistă pentru că Dumnezeu mă ajută în tot ceea ce fac şi îmi oferă tot ceea ce îmi doresc. *(Liana, 17 ani)*

◆Mi se pare o mare prostie să spui: Sunt un optimist. Mulţi declară chestia asta şi îşi fac un titlu de glorie din ea. Optimismul e în funcţie, nu de entuziasmul tău, de voinţa ta ci de condiţiile în care trăieşti sau care se profilează. Un condamnat pe viaţă care se consideră un optimist mai poate spune că e optimist? Dacă-ţi merge bine cu sănătatea, cu dragostea, cu afacerile sau cu mai ştiu eu ce, asta îţi permite să fii optimist. Cred că cel mai corect e să spui: În legătură cu această situaţie sunt, sau nu, optimist, înţelegând prin asta că a evaluat bine situaţia şi că e îndreptăţit să fie optimist. Dar să declari că eşti optimist doar ca să te afli în treabă, să fim serioşi! Poţi spune că eşti o fire entuziastă, exaltată etc. şi atunci parcă eşti mai credibil. *(Laurenţia Cornelia Predescu, 23 ani)*

◆Mie îmi place să văd jumătatea plină a paharului. Asta mă ajută să trec mai uşor de obstacole. *(Gheorg Viziru, 18 ani)*

◆Otimist, optimist... Nu ştiu. Deocamdată mă preocupă studiile. Dacă după terminarea facultăţii voi găsi un jobb de pe urma căruia să-mi pot plăti întreţinerea, telefonul şi trei mese pe zi, aş avea toate şansele să devin un optimist. Deocamdată optimismul meu, dacă există, e foarte prudent. *(Adrian Atanasiu, 22 ani)*

◆Optimismul e, dacă vreţi, o filozofie sau doar un sentiment pozitiv care te ajută să treci mai uşor prin viaţă. Un vector energetic care îţi dă încredere în tine şi în viaţă, care te echilibrează, îţi dă un sentiment de plenitudine; e un antidot psihologic care te ajută să nu te laşi contaminat de factorii de stres, care te ajută să treci mai uşor de rezistenţa barierelor mediului. Şi chiar un bun exerciţiu profilactic. Medicii, asta ar trebui să prescrie bolnavilor. E miraculos şi nu costă nimic. *(Mihai Forescu, 21 ani)*

◆Cred că optimismul ţine de tinereţe, când nu-ţi pasă de nimic, totul e roz, lucrurile merg de la sine. Cred că într-un fel te naşti cu acest sentiment, această stare. Pe parcurs când începe reumatismul îl iei de unde nu-i. *(Narcisa, 17 ani)*

◆Dacă privesc lucrurile în jurul meu, la doi paşi sau la mii de kilometri, sau în viitor, sunt 80% pesimistă. Ştiu că viaţa nu e chiar aşa cum e prezentată la actualităţile de la orele 17 dar atâta vreme cât există boli, ură, delicvenţă, războaie, nesiguranţa zilei de mâine, atâta vreme cât ar trebui să umbli cu masca de gaze prin Bucureşti, se mai poate vorbi de optimism? Hai să fim serioşi. *(anonimă, 20 ani)*

Din victimă, „agresor"

Cotidianul britanic The Lancet, a publicat un studiu din care reiese faptul că 12% din victimele masculine agresate sexual în copilărie devin la maturitate, la rândul lor, pedofile. Riscul e cu atât mai mare cu cât victimele sunt neglijate pe plan afectiv, moral şi material în mediul familial, mai ales în cele în care se produc şi violenţe.

Caruselul geloziilor

Specialiştii de la o societate particulară din Boston, axată pe probleme de cuplu, susţin că femeile devin mai geloase şi suferă mai mult dacă află că soţii lor s-au îndrăgostit de alte femei, fiind mai puţin afectate dacă află că aceştia s-au culcat cu ele. În timp ce bărbaţii tună şi fulgeră dacă află că soţiile lor s-ar fi rătăcit în alcovul amanţilor, arătându-se mai indulgenţi şi mai puţin geloşi în cazul în care acestea ar fi îndrăgostite de alţi bărbaţi fără să dea însă curs pasiunii lor.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Știința în slujba războiului

BOMBE MAI INTELIGENTE DECÂT NOI

Ca în toate conflictele militare, războiul de amploare mondială declanșat în Irak are, în spatele trupelor și al tehnicii, o întreagă armată de cercetători și savanți. Câteva din terifiantele lor realizări le vom prezenta mai jos: caracteristici, „performanțe" și costuri aproximative (pe care, chiar dacă inutil, le putem compara eventual cu fondurile alocate hrănirii, instruirii, sănătății oamenilor, protecției mediului etc.).

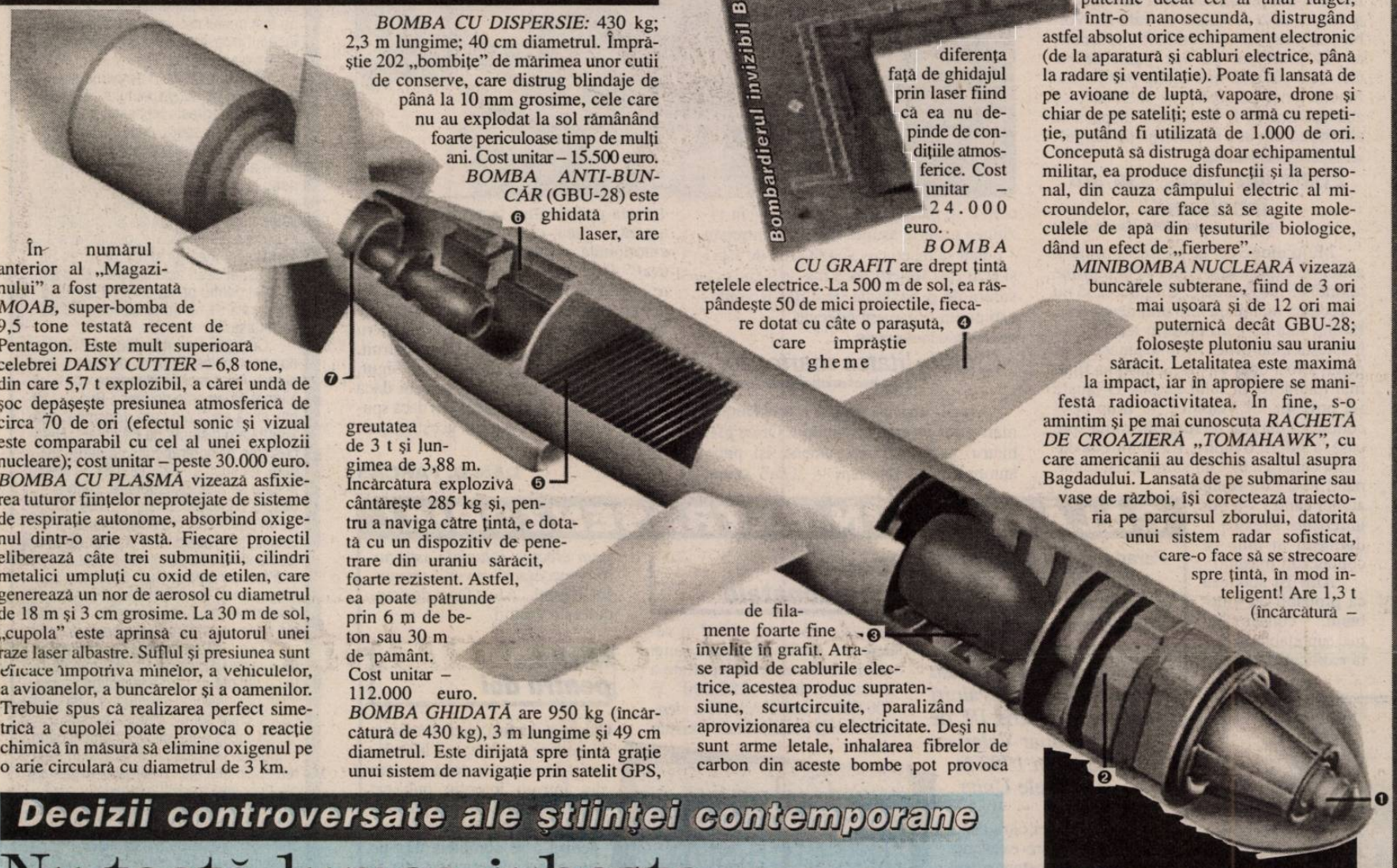

În numărul anterior al „Magazinului" a fost prezentată *MOAB*, super-bomba de 9,5 tone testată recent de Pentagon. Este mult superioară celebrei *DAISY CUTTER* – 6,8 tone, din care 5,7 t explozibil, a cărei undă de șoc depășește presiunea atmosferică de circa 70 de ori (efectul sonic și vizual este comparabil cu cel al unei explozii nucleare); cost unitar – peste 30.000 euro. *BOMBA CU PLASMĂ* vizează asfixierea tuturor ființelor neprotejate de sisteme de respirație autonome, absorbind oxigenul dintr-o arie vastă. Fiecare proiectil eliberează câte trei submuniții, cilindri metalici umpluți cu oxid de etilen, care generează un nor de aerosol cu diametrul de 18 m și 3 cm grosime. La 30 m de sol, „cupola" este aprinsă cu ajutorul unei raze laser albastre. Suflul și presiunea sunt eficace împotriva minelor, a vehiculelor, a avioanelor, a buncărelor și a oamenilor. Trebuie spus că realizarea perfect simetrică a cupolei poate provoca o reacție chimică în măsură să elimine oxigenul pe o arie circulară cu diametrul de 3 km.

BOMBA CU DISPERSIE: 430 kg; 2,3 m lungime; 40 cm diametrul. Împrăștie 202 „bombițe" de mărimea unor cutii de conserve, care distrug blindaje de până la 10 mm grosime, cele care nu au explodat la sol rămânând foarte periculoase timp de mulți ani. Cost unitar – 15.500 euro. *BOMBA ANTI-BUNCĂR* (GBU-28) este ghidată prin laser, are greutatea de 3 t și lungimea de 3,88 m. Încărcătura explozivă cântărește 285 kg și, pentru a naviga către țintă, e dotată cu un dispozitiv de penetrare din uraniu sărăcit, foarte rezistent. Astfel, ea poate pătrunde prin 6 m de beton sau 30 m de pământ. Cost unitar – 112.000 euro. *BOMBA GHIDATĂ* are 950 kg (încărcătură de 430 kg), 3 m lungime și 49 cm diametrul. Este dirijată spre țintă grație unui sistem de navigație prin satelit GPS, diferența față de ghidajul prin laser fiind că ea nu depinde de condițiile atmosferice. Cost unitar – 24.000 euro. *BOMBA CU GRAFIT* are drept țintă rețelele electrice. La 500 m de sol, ea răspândește 50 de mici proiectile, fiecare dotat cu câte o parașută, care împrăștie gheme de filamente foarte fine învelite în grafit. Atrase rapid de cablurile electrice, acestea produc supratensiune, scurtcircuite, paralizând aprovizionarea cu electricitate. Deși nu sunt arme letale, inhalarea fibrelor de carbon din aceste bombe pot provoca boli respiratorii grave. Oarecum asemănătoare este *BOMBA ELECTROMAGNETICĂ* sau *BOMBA CU MICROUNDE*, capabilă să genereze un câmp electromagnetic de 500 de ori mai puternic decât cel al unui fulger, într-o nanosecundă, distrugând astfel absolut orice echipament electronic (de la aparatură și cabluri electrice, până la radare și ventilație). Poate fi lansată de pe avioane de luptă, vapoare, drone și chiar de pe sateliți; este o armă cu repetiție, putând fi utilizată de 1.000 de ori. Concepută să distrugă doar echipamentul militar, ea produce disfuncții și la personal, din cauza câmpului electric al microundelor, care face să se agite moleculele de apă din țesuturile biologice, dând un efect de „fierbere".

MINIBOMBA NUCLEARĂ vizează buncărele subterane, fiind de 3 ori mai ușoară și de 12 ori mai puternică decât GBU-28; folosește plutoniu sau uraniu sărăcit. Letalitatea este maximă la impact, iar în apropiere se manifestă radioactivitatea. În fine, s-o amintim și pe mai cunoscuta *RACHETĂ DE CROAZIERĂ „TOMAHAWK"*, cu care americanii au deschis asaltul asupra Bagdadului. Lansată de pe submarine sau vase de război, își corectează traiectoria pe parcursul zborului, datorită unui sistem radar sofisticat, care-o face să se strecoare spre țintă, în mod inteligent! Are 1,3 t (încărcătură – 450 kg sau 166 mici bombe incendiare cu fragmentație); 5,56 m lungime și 52 cm diametrul. Ghidaj complex: inerțial, GPS, radar și optic. Zboară cu 880 km/h, până la 1.100 km, iar obiectivul vizat poate fi reprogramat. Cost unitar – 675.000 euro; la declanșarea atacului împotriva lui Saddam, au fost lansate 42 rachete *Tomahawk*...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Rachete propulsate de Soare

Tehnologiile actuale nu permit utilizarea energiei solare în acest scop dar specialiștii estimează că în câteva decenii acest lucru va deveni posibil. Propulsia solară termică care a făcut recent obiectul unui seminar la Centrul Național de studii spațiale din Paris, pleacă de la un principiu simplu, arhicunoscut. În momentul în care focalizezi razele soarelui prin lentila unei lupe, hârtia aflată sub aceasta ia foc. Ce trebuie făcut pentru ca această tehnică de heliometrie să poată deveni operațională în propulsia spațială? În primul rând e nevoie să se doteze un vehicul spațial cu una sau două mari oglizi care să focalizeze razele soarelui într-un singur punct în care energia astrului să se transforme într-o sursă de căldură (de ordinul a 2.000 grade C). Această căldură va încălzi un fluid, hidrogenul lichid, proces în urma căruia vor rezulta gaze ce vor fi ejectate printr-un sistem de evacuare, creând astfel efectul propulsiv. Forța de propulsie obținută este însă insuficientă pentru a face să decoleze o rachetă de la sol. În această fază, propulsia chimică convențială va fi indispensabilă. În schimb, pentru aparatele de zbor aflate pe orbită (etajele superioare ale rachetelor, sateliții, sondele interplanetare...) această tehnică prezintă un potențial energetic extrem de important. Printre principalele aplicații pe care le au în vedere specialiștii figurează și transferul sateliților geostaționari (aflați la 36.000 km deasupra Ecuatorului). Oamenii de știință din acest domeniu, americani, ruși și francezi se gândesc de mai mulți ani la această procedură dar până acum nu au reușit să rezolve problemele tehnice de bază. Au fost semnalate câteva proiecte pe cale de a deveni operative cum ar fi SSE (Shooting Star Experiment) sau SOTV (Solar Orbit Transfert Vehicle) în cadrul cărora experimentul ar fi trebuit să aibă loc în 2000 și respectiv 2001 dar a fost amânat. Participanții la seminarul de la CNES s-au pronunțat asupra faptului că deocamdată cel mai viabil proiect pare a fi SPPS (Solar Power-Propulsion System) de la Centrul de cercetare rusă Keldych. Marea problemă constă în realizarea dispozitivelor anexe, mai ales a oglinzilor care, în funcție de nevoile de alimentare cu energie, ar putea măsura câteva zeci sau chiar câte sute de metri pătrați. Un proiect irealizabil însă pe termen scurt. Urmează ca eforturile țărilor care își asumă această uriașă provocare științifică să elaboreze până în 2010 proiectele tehnologice necesare pentru realizarea sistemelor operaționale. Despre care nu se va putea probabil vorbi decât prin anii 2050. Unul din punctele slabe ale dezbaterilor din cadrul seminarului l-a constituit imposibilitatea de a prelimina costul acestui proiect.

DORIN MĂRAN

Decizii controversate ale științei contemporane

Nu toată lumea iubește CLONAREA

Camera Reprezentanților a SUA a votat – din nou, după doi ani! – și după îndelungi dezbateri, interzicerea clonării, în ciuda unei moțiuni „rivale" care îi cerea acceptarea în scopuri de cercetare medicală. Votată și acum doi ani, hotărârea nu a putut fi aplicată din cauza respingerii de către Senat. De data aceasta prevederile sunt și mai stricte: un milion de dolari amendă și 10 ani închisoare pentru *„orice formă de clonare umană, inclusiv în vederea creării unei sarcini, precum și în cazul importului oricărui embrion clonat sau al vreunui produs derivat din acesta"*. Michael Warner însă, Vicepreședinte pentru Bioetică al Organizației pentru Industria Biotehnologică, afirmă că tocmai datorită acestei ultime prevederi se ajunge la „o legislație draconică", ale cărei efecte pot fi dezastruoase: persoanele care s-ar hotărî să meargă în străinătate pentru astfel de tratamente ar deveni ...niște criminali! Clonarea, spun ei, poate crea un embrion, dar acest embrion, în sine, singur, NU ARE NICI O ȘANSĂ SĂ DEVINĂ UN COPIL. În schimb generează celulele de bază, din care se formează țesuturile și organele corpului omenesc.

În schimb, adversarii clonării, inclusiv ai celei terapeutice, sunt de acord cu fertilizarea *in vitro!* Chiar dacă și prin această tehnologie („copiii în eprubetă") se creează mii de embrioni care nu sunt viabili! Se repune deci cea mai dificilă problemă, care poate fi formulată, împreună cu Dr. John Gearhart, Johns Hopkins University, unul din descoperitorii celulelor primordiale embrionare, astfel: *„Problema principală nu este dacă este sau nu vorba de un embrion, ci dacă este vorba de o ființă umană, de o persoană"*. Și în timp ce unii se alarmează la gândul că vom avea în curând adevărate... „ferme de embrioni", alții compară tot ce se întâmplă la ora actuală cu... arderea cărților de către oficialitățile propagandei naziste! Pentru suporterii clonării medicale, embrionii creați nu sunt destinați să devină copii, studiul lor ducând într-o zi tocmai la tehnici mai eficiente care SĂ ÎNLOCUIASCĂ CLONAREA. *„Ceea ce vrem mai mult decât orice – spun ei – este să știm cum face oul totul. Să aflăm acest lucru într-un vas de laborator și apoi să-l putem transfera în organismul uman"*

Dar... a venit surpriza, care a dat o nouă dimensiune întregii discuții: un prim copil în eprubetă, apoi un al doilea s-au îmbolnăvit de leucemie, ambii în jurul vârstei de trei ani. Cancerul, cel puțin acest tip de cancer, se impune astfel ca un pericol inerent în situații de fertilizare *in vitro!* Așa că, la 50 de ani de când Watson și Crick au descoperit structura ADN-ului, *„lămurind secretul vieții"*, cum se spune de obicei, însăși așa-numita „terapie genică" trebuie re-considerată. În ciuda succeselor notabile care s-au obținut. Englezii sunt primii care au luat o hotărâre fermă și rezonabilă: fiecare situație de terapie genetică va fi apreciată și acceptată de la caz la caz...

MIHAELA DOROBANȚU

Drona-spion „Global Hawk RQ-4A"

Răpiți de OZN-uri

CE SE PETRECE ACOLO?

Profesorul John Mack, examinând, în cabinetele sale din Cambridge și Boston, circa două sute de persoane aparent răpite de OZN-uri, a constatat că victimele păreau sincere și erau sănătoase, mintal și emoțional. Fenomenul se petrecea ca și cum aceste experiențe ar fi avut loc în mod real, deci nu ca în cazul bolilor psihice, al viselor, al fantazării sau al unor traume.

Simptomele nu se potrivesc nicăieri

Negăsind nici o explicație obișnuită pentru cele întâmplate, Mack a considerat mai logic, și mai onest din punct de vedere intelectual, să-și modifice el viziunea despre lume decât să încerce să-și forțeze clienții în tipare care nu li se potriveau.

Mack scrie că ceea ce l-a făcut să ia lucrurile în serios a fost faptul că aceste cazuri nu pot fi clasificate clinic. Nu se potrivesc nicăieri. Ele nu sunt nici abuzuri din copilărie, nici psihoze, nici nevroze, nici boli organice ale creierului, nici minciuni patologice ș.a.m.d. Mack subliniază că a căutat explicații alternative dar n-a găsit nici una. De altfel – spune el – nimeni n-a găsit o explicație naturală nici măcar pentru un singur caz de răpire. Fenomenul se manifestă *de parcă ar fi real*. „Dar dacă e real, atunci – Cerule! – ce se petrece de fapt?" se întreba retoric profesorul.

E imprudent să recunoști public

Dintre persoanele care au apărut cu Prof. Mack la televizor, în cursul unui turneu de conferințe în primăvara anului 1994, „o parte au fost amenințați că-și vor pierde slujbele, alții chiar și le-au pierdut... un bărbat, consultant în management, a pierdut un contract important. O femeie care lucra pentru guvernul federal și care spunea că fusese răpită, a fost amenințată cu pierderea serviciului". Mack adaugă: „Am vorbit cu piloți pe curse aeriene care au văzut OZN-uri de aproape. Nu vor face nici un raport, deoarece ar fi schimbați din posturile lor. Dacă ar avea o experiență tip răpire cu atât mai mult n-ar vorbi despre ea. Și 25-30% din piloți, conform unei anchete făcute de o persoană cu care am vorbit personal, au avut întâlniri apropiate cu OZN-uri dar nu vor vorbi despre ele... Cu cât este mai înaltă poziția sau funcția unei persoane în societate, cu atât aceasta va fi mai puțin dispusă să admită că a avut o experiență tip răpire".

Poate am visat? sau am înnebunit?

Mulți dintre cei ce au trecut printr-o astfel de experiență, caută să-și reprime amintirile tulburătoare. Unii decid să nu vorbească niciodată nimănui despre ele, făcând față pe cont propriu terorii care însoțește întâlnirile. Alții se amăgesc că poate a fost doar un vis, amintirea fiind mai tolerabilă în felul acesta. O tânără i-a povestit lui Mack că, în timp ce-și conducea mașina pe ruta obișnuită spre casă, a suferit o răpire. Ea se întreba dacă nu cumva a fost un simplu vis, rămânând însă fără replică atunci când i s-a pus întrebarea firească – dormeați în timp ce conduceați mașina?

Alții își spuneau că probabil au înnebunit, considerând mai suportabilă această explicație, singura

care li se părea că „funcționează" în viziunea proprie asupra lumii. Ei întrebau – puteți să faceți ceva ca să scap de asta? și ar fi fost fericiți dacă li s-ar fi spus că suferă de o boală de care pot fi vindecați cu un tratament adecvat.

Credibilitatea martorilor

Mack insista asupra credibilității martorilor pe care i-a întâlnit. Orice psihiatru, ascultând un pacient, își pune automat niște întrebări – „Oare spune aceasta pentru a-mi face plăcere? Sună autentic ceea ce spune? Intensitatea emoțională corespunde cu cele relatate?" etc. La o conferință publică, în care cineva din asistență l-a contestat vehement, Mack și-a pierdut cumpătul și a replicat „Uite – eu sunt un psihiatru newyorkez, evreu, deștept, bine instruit. Dacă există un lucru de care sunt sigur, este capacitatea mea de a deosebi dacă un client al meu halucinează sau dacă spune adevărul. Iar oamenii aceștia spun adevărul!"

DAN D. FARCAŞ

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

M/13

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ____, bl. ____,
sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,
cod _____, județul _____.

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
***Încă o precizare:** numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Paranormalul nu este fără îndoială nimic altceva decât o altă formă de manifestare a normalului – sau așa ar trebui să-l considerăm. Dovadă stau și fascinantele dezvăluiri din cartea Matrix III, de Valdamar Valerian, apărută în 1992 în Statele Unite.

Culoar deschis spre necunoscut

Nu este prima oară când se vorbește despre existența unor baze de cercetare și militare umane în afara Pământului. Și nici nu ar fi de neînțeles ca existența acestora să fie, pe de o parte, cunoscută la nivel de guverne și, pe de altă parte, ținută față de public în cel mai strict secret. Nu despre aceasta este deci interesant de vorbit, ci mai curând despre modalitatea la care s-a recurs pentru o verificare... la fața locului. De ce? Pentru că în jurul anului 1969 (coincidență interesantă cu ajungerea „oficială" a omului pe Lună), se spune că au fost observate intrări „sigilate" în presupuse construcții marțiene de altă origine decât una terestră.

Dați-ne coordonatele

Tentația era mare, având în vedere că exista bănuiala unei origini extrem de îndepărtate a acestora, între 250.000 și 300.000 de ani! NASA le-a identificat sub zonele unde existau ruine ale unor foarte vechi civilizații. Dar accesul subteran era strict imposibil. Modul de „sigilare" a posibilelor culoare sau porți era de nepătruns. Ideea care s-a născut a fost să se ia legătura cu cei implicați în proiectele Montauk și Phoenix, care puseseră deja la punct tehnici de deplasare spațio-temporală. *„Puteți face ceva pentru noi?"* a fost întrebarea. *„Credem că da. Dați-ne niște coordonate pe suprafața lui Marte și vom efectua calculele astronomice necesare"*, a venit răspunsul. Restul... a fost făcut de computerele vremii.

Misiune pentru doi

Când totul a fost gata, din punct de vedere teoretic, s-a luat decizia de a trimite două persoane. Într-un interviu publicat recent cu una dintre acestea, s-a pus întrebarea de ce două: pentru a se completa una pe cealaltă și, în caz că s-ar fi petrecut un accident, cel puțin una să poată reveni pe Pământ. Nu se știa nimic, nimeni nu avea nici o idee, ce s-ar fi putut găsi „acolo", sub suprafața marțiană. Metoda folosită a fost „tunelul" pus la punct cu ocazia Experimentului Philadelphia și folosit cu succes în acea ocazie (în ciuda consecințelor dramatice ale experimentului pentru participanții umani). Iar cei doi călători spațio-temporali s-au transportat în culoarele subsolului marțian, unde îi așteptau surprize de proporții...

EUGEN CELAN

Pași peste bariera timpului

RUTH A DESCOPERIT CĂ E BRIDEY

Faptul că există persoane care sunt aproape dependente de psihoterapie, nu este o surpriză pentru nimeni. Iar la ora actuală probabil că aproape nimic din ceea ce se poate descoperi în timpul unei asemenea ședințe nu mai este în măsură să surprindă. Acum mai bine de o jumătate de secol însă, în 1952, este de bănuit că atât psihiatrul cât și „subiectul", pe numele său Ruth Simmons, din statul american Colorado, au fost destul de uimiți când Ruth a început dintr-o dată să vorbească cu un puternic accent irlandez.

Totul s-a petrecut pe parcursul unei încercări a psihoterapeutului său de a recurge la regresia hipnotică pentru a lămuri – și, se spera, pentru a vindeca – cel puțin o parte din spaimele îngrozitoare ale femeii. Dar cum nu se întâlneau elemente prea interesante și oricum ceea ce se descoperea în trecutul său nu era în măsură să producă vreo explicație clarificatoare, psihiatrul s-a gândit să... meargă și mai departe. Se pare astfel că în această ședință s-a întâmplat pentru prima oară ca regresia temporală să fie „împinsă" dincolo de data nașterii!

Ceea ce s-a întâmplat a fost extrem de spectaculos: Ruth nu doar că a început să vorbească în irlandeză, dar a și afirmat că ea este de fapt... Bridey Murphy și că anul „din care transmite" este 1890! La o distanță de 62 de ani. Neîncrezător, psihoterapeutul i-a cerut, evident, tot sub hipnoză, să descrie mediul în care se află. Și, stupoare: Ruth a descris case, personaje, toalete, peisaje, un bal la care participase, scene de familie, totul exact cum era cunoscut a fi fost la sfârșit de secol 19! Oricât de greu ar fi fost de crezut, Ruth Simmons se afla... acolo! S-a afirmat imediat că reîncarnarea fusese dovedită. Un număr din ce în ce mai mare de hipnotizatori au început să recurgă la aceeași metodă a regresiei temporale, cât mai departe cu putință, pentru a investiga problemele pacienților și eventual a găsi explicații și chiar soluții. Metoda capătă o indiscutabilă aură științifică atunci când ajunge să fie folosită ca terapie în tratarea spaimelor și în găsirea în experiențe ale unor vieți trecute a motivelor care generează diverse tendințe în manifestarea personalității. „Trimiși" înapoi în timp, dincolo de data nașterii lor, pacienții relatează, de obicei cu voci și personalități total schimbate față de cele de dinaintea începerii ședinței, întâmplări impresionante din alte vieți, dând amănunte incredibile din epoci îndepărtate ale omenirii. Totul în dialog cu hipnotizatorul-terapeut. Este vorba de cele mai multe ori de oameni simpli care nu ar fi avut cum să aibă acces la asemenea informații: de aceea se consideră că efectiv aceștia își amintesc o serie întreagă de vieți trecute. Aceasta deși se consideră că există și alte explicații posibile, care să nu facă necesară recurgerea la ipoteza unor vieți anterioare pentru contemporani ai noștri care să constituie de fapt reîncarnarea unor ființe care au trăit uneori la distanțe uluitoare înapoi, în alte timpuri...

MIHAELA DOROBANȚU

Halucinații sau legende?

Giganți care fac valuri

Paranormalul secolului XX a primit o generoasă moștenire din partea veacului precedent în ceea ce privește criptozoologia. Și unde s-ar putea ascunde mai lesne animalele „cât casa" decât în mări și oceane. Iar când se întâlnesc cu oamenii, atunci discretele bestii nu sunt deloc prietenoase. Biologul belgian Bernard Heuvelmans a fost cel care a descris astfel de rendezvous-uri cu lux de amănunte primite de la mateloții înnebuniți de spaimă. Corabia franceză „Avalanche" (în 1897), cea britanică „Nestor", cea olandeză „Courrier" (1888) etc. sunt exemplele cele mai „clare" ale contactelor cu șerpii de mare gigantici.

Dar nici secolul XX nu s-a lăsat pe tânjală. Submarine germane, pacheboturi engleze și franceze, șalupe de pescuit japoneze și navigatori solitari au avut de-a face cu creaturi monstruoase, neaparținând nici unei specii cunoscute. Dimensiunile uriașe nu erau specifice doar șerpilor de mare, ci și „focilor cu labe de urs" și „delfinilor ucigași". Colac peste pupăză, un marinar australian susține că a deținut un „ou de dinozaur marin" găsit pe plajă, dar care i-a fost furat (în 1977) pentru valoarea sa inestimabilă. O altă dovadă „palpabilă" o reprezintă mărturia unui echipaj japonez care, pescuind un pui de șarpe de mare gigantic (2,3 metri lungime), l-a aruncat înapoi în ocean pentru că „avea un miros otrăvit"... Imaginea reprezintă șarpele de mare observat de pe corabia franceză „Avalanche", în 1897.

PAUL IOAN

Alertă globală

UN VIRUS NECUNOSCUT atacă planeta

S A R S – patru iniţiale pentru moarte... Este vorba de o maladie care a fost botezată Sindromul Respiratoriu Acut Sever. Este o infecţie letală care a alarmat la un asemenea nivel OMS (Organizaţia Mondială a Sănătăţii), încât aceasta a declarat alertă globală.

Totul a început cu moartea la începutul lunii martie a unui om de afaceri american la Hong Kong, după ce acesta vizitase câteva spitale din China şi Vietnam. În faţa valului actual de infecţii, prima întrebare a fost: acest om trebuie identificat cu sursa? Se pare că nu, şi că adevărata sursă se află în China, în provincia Guandong, unde în februarie au fost afectate peste 300 de persoane, din care 5 au murit. Au urmat alte câteva decese în ţări din Orientul Îndepărtat şi un caz în Germania, al unui pasager venind cu avionul din SUA. Pentru lumea din ce în ce mai alarmată, prima adevărată întrebare este însă alta:

Cum începe?

Începe... ca o gripă obişnuită. Febră (peste 38º), dureri de cap şi în gât, tuse. Urmează, în unele cazuri, declanşarea pneumoniei, dificultăţi majore de respiraţie, nevoia de a fi internat în spital, ventilaţie... Moartea poate surveni apoi în orice clipă. Cercetătorii au declanşat o adevărată bătălie pentru identificarea virusului patogen care nu pare a fi un virus de tipul gripei, deşi nici această ipoteză nu este total eliminată. Oricum, „lista" este încă destul de lungă şi pe ea se află câţiva viruşi şi chiar câteva bacterii. Ceea ce se ştie cu siguranţă în momentul de faţă este că perioada de incubaţie este de 7 zile...

Ce se poate face?

Până la jumătatea lui martie se înregistraseră 150 de cazuri în afara Chinei şi patru decese. Deşi nu există o confirmare totală, se pare că boala se transmite prin picături de fluide ale corpului omenesc: produse prin strănut sau tuse. Este destul

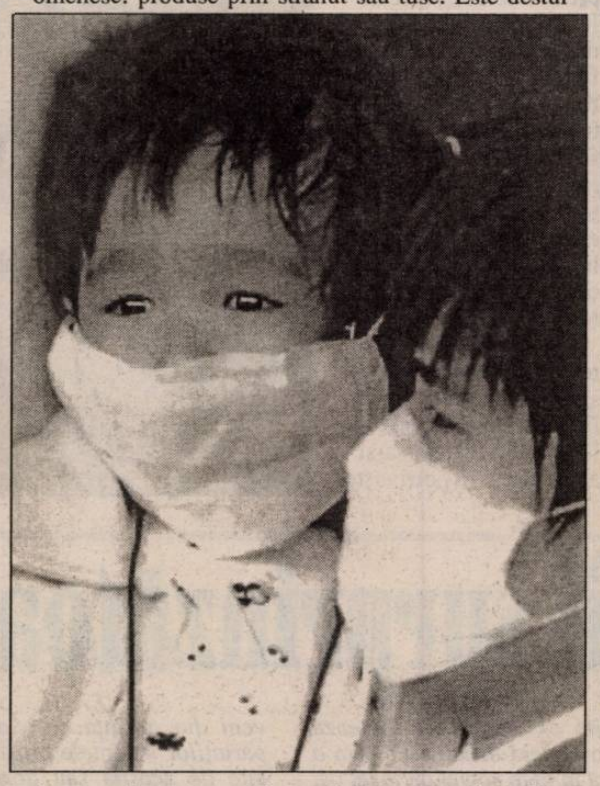

de contagioasă – zeci de medici şi personal auxiliar din spitale s-au îmbolnăvit. Apariţia sa în America şi Europa a fost explicată prin numărul mare de călători care se află la bordul avioanelor.

Protecţia? Un virusolog de la Queen Mary's College, Londra, Profesorul John Oxford, este destul

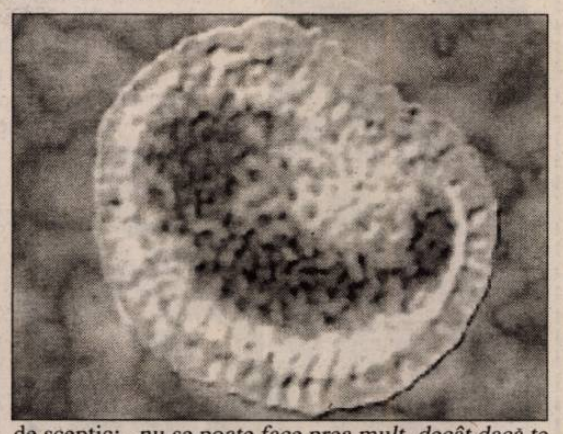

de sceptic: *„nu se poate face prea mult, decât dacă te hotărăşti să trăieşti ca un pustnic!"* Dar tot el, comentând recomandările autorităţilor sanitare, spune că dacă ar avea un bilet de avion pentru Orientul Îndepărtat nu s-ar grăbi să-l anuleze! În Hong Kong, oamenii au început să poarte măşti, deşi nu se ştie cât de multă protecţie pot oferi acestea împotriva particulelor virale. Boala a fost comparată cu pandemia de gripă din 1918, dar OMS consideră că este vorba de o exagerare, pentru că atunci a fost vorba de nu mai puţin de 40 de milioane de victime, în timp ce SARS, deşi cu un grad înalt de mortalitate (faţă de o gripă obişnuită!), nu se poate compara cu aceasta. Cel puţin încă!

Măsurile luate la nivel internaţional au fost de a dezinfecta aeroporturile, de a verifica cu mare atenţie pe cei care vin din ţări cu un număr mare de cazuri şi de a semnala orice element neobişnuit. În spitale s-a instituit aşa-numitul „nursing de barieră", menit să blocheze răspândirea infecţiei. Se speră într-un vaccin, dar producerea acestuia nu este lucru uşor şi poate dura chiar câteva luni de zile...

La închiderea ediţiei

Cercetătorii din Hong Kong şi SUA au anunţat că au izolat virusul şi au în atenţie punerea la punct a unui test de diagnosticare.

MIHAELA DOROBANŢU

IDEI în dezbatere

Ce înseamnă să reuşeşti în viaţă?

Ni se întâmplă să ne punem uneori (cu atât mai des cu cât înaintăm în vârstă) întrebarea: când au trecut anii? Apoi, cu o uşoară strângere de inimă, adăugăm: am fost fericiţi, am realizat ceva? Cei mai mulţi dintre noi evităm termenul de *fericire* (ale cărui sensuri sau definiţie nu sunt deloc clare şi nici aceleaşi pentru toată lumea) şi îl înlocuim cu termenul de *realizare* sau *reuşită*... Acestea au fost primele concluzii ale unui larg sondaj de opinie desfăşurat în Franţa, la finele anului trecut. Extrem de interesant este faptul că rezultatele obţinute sunt foarte asemănătoare cu sondajele similare efectuate în SUA şi Canada, deşi stilul de viaţă şi concepţiile asupra existenţei omului modern ar fi trebuit să fie – spun experţii – oarecum diferite în societăţile de peste ocean.

Cei mai mulţi oameni se simt realizaţi

Cele mai multe persoane chestionate îşi privesc trecutul (mai apropiat sau mai depărtat, la test participând cetăţeni între 18 şi 70 de ani) zâmbind, căci intră în categoria celor care au răspuns DA şi care reprezintă în total 90 la sută. Numai că în interiorul acestui procent există două alte procente, mai nuanţate, şi anume: 1. *Da, categoric am reuşit*, care are 36 la sută şi 2. *Da, mai degrabă cred c-am reuşit*, care are 54 la sută. Nouă ni se pare mult mai realistă situaţia în care cei care ezită, care stau puţin pe gânduri şi apoi dau un răspuns la limită, care ar putea suna foarte bine şi astfel: puţin mai multe reuşite decât eşecuri. În acest context, credem că şi timpul de gândire contează (testul s-a desfăşurat telefonic), dar şi dispoziţia de moment.

Răspunsurile *N-am reuşit* şi *Cred că n-am reuşit* au adunat 9 procente, cei fără opinie reprezentând 1 la sută. Oare cei care-şi conştientizează eşecurile şi şi le asumă sunt mai sinceri cu ei înşişi decât cei care au spus că au reuşit, ne întrebăm noi? Oare aceştia din urmă au răspuns pozitiv din mândrie sau din teama de a nu-şi flagela trecutul? Pentru a înţelege aceste aspecte, să vedem care au fost...

Criteriile „fericirii"...

...Conform cărora s-au obţinut datele de mai sus. Trebuie să remarcăm în primul rând cele două extreme ale clasamentului: pe primul loc se află răspunsul „A avea o familie fericită", iar pe ultimul loc „A deveni celebru", la egalitate cu „A avea puterea". Cu alte cuvinte, oamenii chestionaţi nu doresc să fie nici faimoşi (VIP-uri, cum se spune pe la noi cu „modestie"), adică pictori, actori, regizori, cântăreţi renumiţi, şi nici în posturi politice (miniştri, parlamentari) înalte. Majoritatea covârşitoare (74 la sută) aspiră în primul rând la tihna de acasă. Asta spune multe despre zbuciumul intrafamilial din societatea de astăzi, când neînţelegerile între membrii „micii societăţi" sunt tot mai accentuate şi mai răspândite. Situaţia contrastează enorm şi faţă de aspiraţiile tinerilor de pe la noi; conform unor emisiuni tv de mare audienţă se pare că persoane mediocre vor cu orice preţ să fie vedete sau să se căpătuiască prin politică, orice numai să iasă în faţă şi să se vadă pe

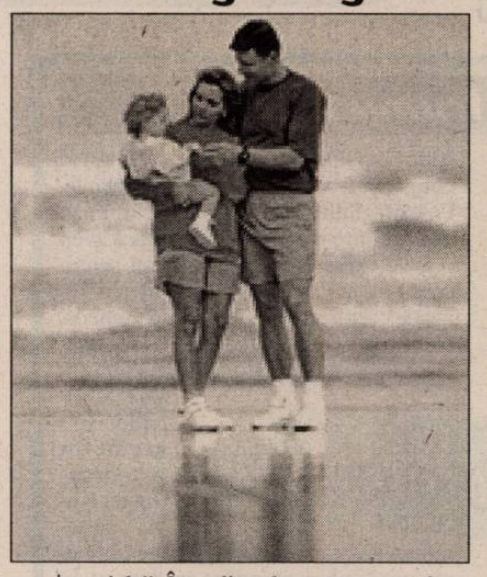

„sticlă". În ordine descrescătoare, după cei care vor o familie fericită se află criteriile: a se simţi bine în propria piele (51%), *a trăi înconjurat de amici* (26%), *a-i ajuta pe alţii* (21%); (oare la noi acest răspuns nu stârneşte zâmbete?), *a avea o carieră profesională* (21%), *a nu depinde de bani* (18%), *a avea o pasiune* (13%), *a avea o viaţă sexuală înfloritoare* (11%) etc. (suma procentelor depăşeşte 100% pentru că s-au dat câte 3 răspunsuri).

Una dintre concluziile pe care îndrăznim să le tragem este că „fericirea" (realizarea) se descoperă („se respiră") acasă şi în anturajul prietenilor şi nu la serviciu. Este firesc acest lucru, având în vedere că timpul petrecut departe de instituţie este mult mai mare. Dar este o dureroasă realitate şi nuanţa conform căreia trebuie să te refugiezi în tihna de acasă după ce părăseşti „jungla" în care îţi câştigi banii.

PAUL IOAN

Sondaj de opinie magazin

1. *Care credeţi că sunt primele cinci criterii graţie cărora puteţi spune că aţi reuşit în viaţă?*
2. *Aţi reuşit în viaţă, conform criteriilor enunţate de dumneavoastră?*
3. *Sunteţi un luptător ?*
4. *Vă resemnaţi uşor şi nu vreţi s-o mai luaţi de la capăt?*
5. *Care sunt principalele obstacole care v-au împiedicat (vă împiedică în continuare) să vă realizaţi?*
6. *Credeţi că astăzi sunt şanse egale pentru toţi de a se realiza?*
7. *Doriţi să ieşiţi mai devreme la pensie?*
8. *Doriţi să prelungiţi cât mai mult perioada activă?*
9. *Familia este cel mai bun refugiu?*
10. *Anturajul prietenilor este cel mai bun refugiu?*

Vă aşteptăm scrisorile – cu răspunsuri scurte şi numerotate conform întrebărilor – pe adresa: *Revista „Magazin", Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, cod 71341,* cu menţiunea PENTRU SONDAJ. Cele mai interesante opinii vor fi publicate în această pagină, sub forma unei dezbateri. Vă mulţumim anticipat!

Anatomia secundei

„PIAŢA LECTURII" ŞI „TABĂRA GEOMETRILOR"

Ca jurnalist de ştiinţă care mă învârt permanent în mediu social, am dobândit un instinct special în a dibui idei şi oameni cu idei şi cu dorinţa de a le pune în practică. Şi mărturisesc că asta mi se întâmplă permanent şi aproape fără efort – dar, desigur, miile de articole scrise şi miile de emisiuni de radio şi televiziune realizate m-au transformat în atractor firesc, plus năravul de a pune în practică, de a construi, de a-i ademeni şi pe alţii la acţiunile de construcţie socială.

Vă voi vorbi astăzi despre două proiecte splendide, perfect realizabile, chiar repede şi uşor de înfăptuit. Unul se află la mine pe birou, se numeşte, deocamdată, *Schiţă de proiect pentru „Piaţa lecturii"* şi mi-a fost adus de câţiva membri ai Asociaţiei Editurilor cu Profil Pedagogic şi ai Asociaţiei Difuzorilor Particulari de Carte-Presă. Descris mie de Ion Mihail, prieten din zilele Revoluţiei Române, proiectul înseamnă nici mai mult nici mai puţin decât blocarea unei străzi bucureştene (str.Edgar Quinet, acum spaţiu de parcare) şi edificarea, deasupra străzii, a unei clădiri din fier şi sticlă, practic transparentă, cu un singur etaj şi mai multe încăperi separate prin glasvanduri şi adăpostind standuri permanente de cărţi, CD-uri, DVD-uri, casete audio, reviste (în toate formatele tehnice posibile), unu-două anticariate, expoziţii de fotografie şi artă plastică, o mică scenă pentru mici spectacole (recitaluri de poezie, muzică, teatru „foarte mic"), o cafenea literară, două spaţii în aer liber pentru lectură, vara. Cu trotuarele lăsate libere şi cu punerea în valoare, pe cât posibil, a faţadelor Universităţii şi Facultăţii de Arhitectură. Evident, cu instalaţii de climatizare, sonorizare şi ecrane mari şi mici, presărate mai peste tot, pentru prezentarea culturii video şi audio.

Deschisă 24 de ore pe zi, în toate zilele anului, „Piaţa" de sticlă şi fier din miezul Bucureştilor ar fi unicat european, evidenţiind România în cultura lumii.

A doua propunere vine de la o izbândă a târg-mureşenilor care a fost ridicarea unui monument în memoria lui Janos Bolyai. Dar nu este un bust, nici o siluetă, nici un cavaler călare, ci rodul minţii extraordinarului Bolyai, pseudosfera născută în urma unui act de un imens curaj; încercând să demonstreze, prin reducere la absurd, Postulatul V al lui Euclid, vechi de milenii, matematicianul de pe malul Mureşului a inventat o matematică nouă: geometria neeuclidiană, pe care a desăvârşit-o apoi Lobacevski, Gauss şi Euler. Invitat fiind la splendida serbare organizată la Târgu-Mureş cu ocazia bicentenarului Bolyai şi a dezvelirii statuii, am discutat cu localnicii despre cum putem fructifica straniul monument matematic. Şi am ajuns la concluzia că soluţia ar fi organizarea, în fiecare vară, a unei *tabere de geometrie neeuclidiană*, la care să participe, pentru două săptămâni, vreo 15-20 studenţi şi 5-6 profesori de geometrie, din România şi din ţările învecinate.

Deci, două proiecte, pentru primul – Piaţa lecturii – mă adresez Primăriei Bucureştiului şi Ministerului Culturii şi Cultelor, pentru cel de-al doilea – tabăra de geometrie neeuclidiană – Primăriei Municipiului Târgu-Mureş şi Ministerului Educaţiei şi Cercetării.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

O maladie infecţioasă bântuie în ultimele decenii, mai ales în rândul adulţilor tineri. Cauzată de virusul Epstein-Barr, îmbolnăvirea produce febră ridicată, adenopatie şi splenomegalie. În rândul elevilor şi al studenţielor, angina monocitară cauzează adevărate „epidemii". Vârsta predilectă este între 14-25 de ani. Bolnavii sau convalescenţii elimină virusul prin secreţia orofaringiană şi se constituie în acest mod în adevărate focare de infecţie.

Aşadar, transmiterea virusului se face prin contact direct, intim ori pe cale aeriană, când sunt inhalate picături din

«BOALA SĂRUTULUI»

secreţia nasofaringiană a bolnavului. Mai frecvent însă, angina monocitară este propagată prin sărut, motiv pentru care şi-a luat şi numele de „boala sărutului". Receptivitatea este generală iar incidenţa îmbolnăvirii se situează, ca anotimp, toamna şi primăvara.

Incubaţia este de 10-14 zile şi boala începe brusc declanşând: febră, frison, anorexie, dureri la înghiţire ca şi inflamarea ganglionilor limfatici.

Între simptomele clinice se declară: febră de 39-40ºC şi febră care persistă între 6-15 zile. În plus, apare adenopatie generalizată, când ganglionii se inflamează până la mărimea unei alune obişnuite. Aceştia au consistenţă dură, sunt dureroşi la palpare.

În multe cazuri şi ficatul este afectat, timp în care transaminaza serică este crescută.

De regulă, febra scade în 2-3 săptămâni, dar adenopatia continuă să existe. Mai mult, la analizele de laborator s-a constatat că numărul de globule albe rămâne ridicat. Adesea, după faza acută a bolii, urmează o lungă stare de astenie, care lipseşte de puteri organismul bolnavului convalescent.

Bolnavilor li se recomandă evitarea eforturilor fizice, mai ales dacă persistă splenomegalia. La fel, gargară cu infuzie călduţă din flori de muşeţel şi faringoseptice.

Internarea bolnavului în spital nu este obligatorie, dar se recomandă izolarea şi consultul medical al foştilor contacţi, parteneri în actul sărutului infecţios!

Dr. VALERIU MANTA

Parisul – capitala mondială a modei

Lagerfeld

Nina Ricci

John Galliano

În aceste vremuri pline de incertitudini un lucru e clar: Parisul rămâne, fără drept de tăgadă, capitala mondială a modei, indiferent că este vorba despre „haute couture" sau „prêt-à-porter". Prezentările pentru toamnă-iarnă au reunit peste o sută de creatori, celebri sau debutanţi, veniţi din întreaga lume. Femeia, cel mai adesea pe tocuri cât mai înalte pentru ca picioarele dezgolite de fustele mini să pară şi mai lungi, îşi va regăsi feminitatea. S-au interferat rafinamentul extrem al lui Karl Lagerfeld cu semi-nudurile lui Ungaro, cu optimismul lui Paco Rabanne, excentricitatea creaţiilor lui Galliano sau nota orientală prezentă la McQueen.

Ca o notă generală, tendinţele modei nu sunt dictatoriale, iar stilul, plin de fantezie, dă libertate fiecăreia să-şi aleagă ce i se potriveşte.

Reflecţii psihologice

Mutaţii surprinzătoare

Sociologii şi psihologii ne atrag atenţia asupra unui fenomen interesant: un număr tot mai mare de femei consideră cariera profesională o valoare prioritară.

În aceste condiţii viaţa afectivă se regăseşte în plan secundar. Ele renunţă la plăcerile conferite de intimitatea cuplului, la erotism şi la maternitate în ideea reuşitei profesionale. Pentru prima dată în istoria umanităţii, notează psihologul Boris Cyrulnik, femeile, puse în faţa situaţiei de a alege strategiile existenţei lor, optează pentru o carieră dificilă. Preferă o aventură în plan social cu toate că, în plan personal preţul plătit este exorbitant. Şi aceasta cu atât mai mult cu cât nu întotdeauna se şi obţine maximum profesional dorit. Dar cum se explică această ambiţie a femeilor moderne. De cele mai multe ori dorinţa de a reuşi cu orice chip se regăseşte în amprentele lăsate în copilărie de un anume conflict. Motivaţia luptei pentru o carieră strălucitoare poate veni din dorinţa de a demonstra părinţilor valenţele prost interpretate de aceştia sau dorinţa de a anula eventuale umilinţe generate de sărăcie etc. Tot timpul femeile trebuie să aleagă între promovarea profesională şi echilibrul profesional.

Multe femei reuşesc în acest demers dar şi numărul celor care, peste ani, regretă că şi-au sacrificat viaţa personală în contul profesiei este mult mai mare decât ne-am imagina.

Dosarele frumuseţii

Un gând obsedant

Mai ales acum, primăvara, gândul obsedant al fiecărei femei este acela de a arăta cât mai bine şi de avea un corp frumos. De această dată vă vom reaminti ce ar fi bine să faceţi pentru... picioarele dv. Puţină gimnastică, un regim uşor, bazat pe legume şi fructe proaspete, creme bune şi câteva raze de soare vă pot ajuta să dobândiţi, în mai puţin de două săptămâni, picioare de vis.

Înainte de duş, fricţionaţi picioarele cu un burete de lufă, generând astfel un aflux sangvin benefic. Obişnuiţi-vă, apoi, să încheiaţi duşul cu un jet de apă rece, ultra-tonic, care să se prelingă, uşor, de-a lungul picioarelor. Puteţi folosi creme şi geluri drenante, care îmbunătăţesc circulaţia, atenuează senzaţia de greutate a picioarelor şi tonifică venele. Aplicaţi-le pornind de la călcâie până pe pulpe. Şi picioarele, ca întregul corp, au nevoie de creme hidratante. Folosiţi zilnic un lapte delicat parfumat, care să intre repede în piele. Dacă aveţi o piele excesiv de uscată, optaţi pentru creme cu un mare procent de uleiuri vegetale. Aplicate pe epiderma umedă, ele vă vor face o piele catifelată, mătăsoasă. Pasul următor îl reprezintă folosirea gelurilor şi a cremelor autobronzante. Noua generaţie a acestor produse permite obţinerea unei culori omogene în doar o oră de la aplicare. Un alt aliat al dumneavoastră îl reprezintă gimnastica. Fie că începeţi cu exerciţii simple pentru stimularea circulaţiei sangvine, continuaţi cu altele care să activeze musculatura din zona şoldurilor, fie că aveţi în vedere subţierea gleznelor, practicată zilnic, gimnastica vă poate ajuta să deveniţi... posesoarea unor picioare de vis.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 13
Valabil până pe data de: 3 APRILIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 0722.824.212.

REDUCERE 10%

VIRTUŢILE HRANEI MULTICOLORE

Adepţii medicinei naturiste studiază valenţele vindecătoare ale hranei, respectiv ale substanţelor active din hrană. În fructe şi legume se află minerale, acizi graşi şi aminoacizi care determină producerea, de către propriul organism, a unor substanţe cu proprietăţi terapeutice. Se consideră astfel că un morcov consumat zilnic poate stabiliza colesterolul în limite normale, iar ceapa şi usturoiul, prin compuşii bogaţi în sulf pe care îi conţin, sunt ideale în tratamentul astmului. Şi chiar dacă nutriţioniştii au demonstrat de mult corelaţia dintre alimentaţie şi tonusul fizic şi intelectual al fiecăruia, mereu apar, în acest domeniu, ipoteze noi. Astfel, se consideră că, pentru a avea certitudinea unei alimentaţii sănătoase, ar trebui să respectaţi formula hranei multicolore. Astfel, pe parcursul unei zile, ideal este să se consume legume şi fructe de cel puţin 5 culori: galben (banane, pepene, ardei), roşu (roşii, căpşuni, zmeură), verde (salată, spanac), maro (nuci, alune, cartofi), portocaliu (morcovi, mere), Acestora li se adaugă acizi graşi nesaturaţi (prezenţi în peşte şi ulei vegetal) sau proteine de origine animală sau carbohidraţi (Macaroanele conţin o mare cantitate de carbohidraţi, care, la rândul lor, determină în organism producerea serotoninei, ce are ca efect crearea unei stări de bună dispoziţie). Proprietăţi similare au cartofii, orezul, pâinea, fructele uscate. Dar, atenţie, nu trebuie să consumaţi simultan carbohidraţi şi proteine, deoarece acestea blochează producerea serotoninei.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Gastronomice

Pentru meniurile săptămânii, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus, ne propune:

SUPĂ-CREMĂ DE MORCOVI

4 morcovi, 2 cartofi mari, 1 ceapă, 1,2 l supă de zarzavat, 100 ml lapte, 1 lingură cimbrişor, 1 lingură cu ulei, sare, 1 legătură pătrunjel.

Ceapa mărunţită se căleşte în ulei, se daugă morcovii tăiaţi felii, cartofii tăiaţi cuburi, se presară cu cimbrişor şi se adaugă zeama de zarzavat, apoi se fierb la foc potrivit timp de 25 minute. Compoziţia se zdrobeşte în mixer şi se amestecă împreună cu laptele. Se serveşte presărată cu pătrunjel.

SUPĂ PICANTĂ DE DOVLEAC

1 dovleac de 1,5 kg, 1 l supă de zarzavat, 1 ceapă, 1 căţel de usturoi, 4 linguri de seminţe de dovleac (curăţate), 1 lingură cu ulei, un vârf de cuţit de piper cayanne, sare.

Dovleacul se curăţă, se scot seminţele şi se taie în cuburi. Se fierbe în apă cât să-l acopere. Când s-a răcit puţin se zdrobeşte şi se omogenizează cu mixerul. Ceapa şi usturoiul (mărunţite) se călesc puţin în ulei, apoi se amestecă împreună cu zeama de zarzavat şi pasta de dovleac. Se adaugă sare, piper de cayenne şi se lasă la fiert. După puţin timp se poate împărţi în cesti şi se presară cu seminţe de dovleac prăjite. Este o supă deosebit de gustoasă şi sănătoasă.

TĂIŢEI CU CONDIMENTE VERZI

400 g tăiţei laţi, 2 căţei de usturoi, 2 fire de cimbrişor, 2 fire de busuioc, 1 lingură cu unt, 1 lingură cu ulei, sare, 120 g caş, frunze de busuioc pentru ornament.

Tăiţeii se fierb, se scurg şi se menţin calzi. Untul topit se omogenizează cu uleiul în care usturoiul mărunţit se călesţe puţin. Cimbrişorul şi busuiocul se mărunţesc, se adaugă la usturoi şi se mai prăjesc puţin amestecând continuu. Condimentele călite se amestecă cu tăiţeii fierţi. Se împart în patru farfurii încălzite. Se presară cu caş proaspăt răzuit şi se ornează cu frunze de busuioc.

PLATOU CU CARNE, MEXICAN

400 g bucăţi de carne de porc, 200 g mazăre verde (din conservă), 200 g porumb (din conservă), 200 g fasole boambe cu chili, 100 g pastă de bulion, 1 ardei iute, 2 cepe, oregano, sare, piper, 2 linguri cu ulei.

Ceapa mărunţită se călesţe în ulei, se adaugă bucăţile de carne, se condimentează cu sare, piper, oregano, apoi se prăjesc încă 5 minute, după care se adaugă legumele şi se amestecă bine. Se adaugă bulionul omogenizat cu apă, iar la sfârşit, această compoziţie se mai fierbe cu câteva rondele de ardei iute. Se pune în farfurii adânci şi se ornează cu rondele de ardei iute.

SALATĂ CU TĂIŢEI

250 g tăiţei, 4 ouă, 1 praz, 300 g broccoli congelat, 2 căţei de usturoi, 1 lingură cu busuioc, sare, piper, 5 linguri cu ulei, 100 g caş.

Tăiţeii fierţi se scurg şi se răcesc. Ouăle fierte şi curăţate se taie rondele. Broccoli se călesţe şi se despică pe rozete. Usturoiul zdrobit şi prazul tăiat felii se călesc un pic în ulei, apoi toate se amestecă într-un vas mare. Se condimentează cu sare, piper, busuioc şi se adaugă uleiul. Se presară cu caş proaspăt răzuit şi se lasă 15 minute înainte se servire.

Cele mai noi reguli de alimentaţie

În luna ianuarie a anului curent, cercetătorii de la şcoala de sănătate publică Harvard (Boston, Massachusetts), recunoscuţi a fi cei mai renumiţi din lume în domeniul nutriţiei au dat publicităţii rezultatele a două studii devenite celebre în timp pentru că echipa de cercetători a fost formată din 120.000 de membri - atât medici, cât şi asistente şi infirmiere – şi a urmărit mai mult de două decenii starea de sănătate corelată cu alimentaţia. Condusă de Walter Willett şi colaboratorii săi, cercetarea a condus la concluzii clare, pe baza cărora s-au redactat mai multe recomandări privind modul sănătos de alimentaţie, în consonanţă cu contextul în care trăieşte omul modern. Specialiştii de la Harvard susţin cu toată puterea lor de convingere că respectarea recomandărilor va reduce la jumătate numărul de infarcturi de miocard şi de cancer.

Se poate spune că autorii cercetării dinamitează multe din recomandările aşa-zis „oficiale" cu care oamenii din ţările dezvoltate sau în curs de dezvoltare sunt obişnuiţi. Care sunt recomandările şi, totodată, corecţiile aduse principiilor de alimentaţie promovate până acum?

1. Consumaţi cât mai multe cereale (în special cereale complete, bogate în hidraţi de carbon, cum ar fi grâu, secară, orz, ovăz). Porţiunea ocupată de cereale în meniul zilnic este cea mai importantă. Nu alegeţi însă produse din cereale rafinate. Limitaţi drastic pâinea şi orezul alb, pastele şi cartofii, în locul lor consumând cereale complete.

Ce au constatat cercetătorii Marii consumatori de pâine albă, produse de panificaţie rafinate şi orez alb (sărace în fibre) au prezentat de 2,5 ori mai multe riscuri de a face diabet. De asemenea sunt mai expuşi pericolului bolilor cardiovasculare. Cea mai mare parte din energia de care avem nevoie trebuie să provină din cereale, aşa că cel puţin o masă pe zi, ideal cea de dimineaţă, ar trebui să conţină cereale sub formă de musli (care se pot combina cu lapte, iaurt sau suc de fructe) sau sub formă de fulgi de cereale fierţi în lapte.

◆ **Grâul complet conţine în structura sa 60% hidraţi complecşi de carbon (amidon), circa 13% proteine şi 2% grăsimi; în plus fibră vegetală, vitamine şi minerale.**

◆ **Hidraţii de carbon sunt (de fapt, trebuie să fie!) principala sursă de energie pentru toate funcţiile corpului uman.**

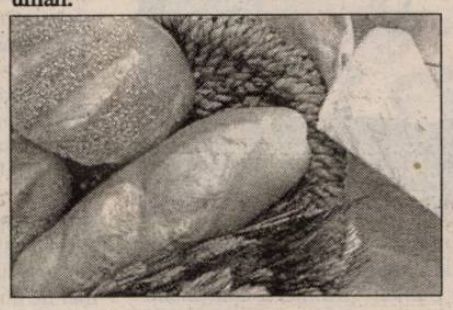

◆ **Produsele alimentare pe bază de făină rafinată (pâinea, de exemplu), având drept caracteristică culoarea albă, sunt lipsite de fibre vegetale şi vitaminele B şi E care, altfel, se află din belşug în cereale.**

2. Nu excludeţi total din alimentaţie grăsimile, dar consideraţi ca produse demne de folosit cu preponderenţă uleiul de măsline, de soia, de porumb, de germeni de grâu, de floarea soarelui etc.

Ce au constatat cercetătorii Accentul trebuie să se pună nu numai pe cantitatea grăsimilor din alimentaţie şi pe tendinţa (greşită) de a le exclude din orice dietă, ci pe tipul de grăsimi folosite. Excesul de grăsimi încetineşte şi îngreuiază procesul de digestie, fiind factorii nutritivi cei mai greu de digerat, dar pe de altă parte privarea totală a organismului de grăsimi este o greşeală deoarece acestea au un rol important în subtila alchimie a procesului metabolic.

◆ **Un gram de grăsime produce prin metabolizare 9 calorii, ceea ce înseamnă mai mult decât dublu faţă de aceeaşi cantitate de hidraţi de carbon sau de proteine.**

◆ **Nefaste sunt grăsimile bogate în acizi graşi saturaţi şi acestea provin în special din alimentele de origine animală.**

◆ **Uleiul de măsline este considerat regele uleiurilor datorită proprietăţilor sale nutritive şi medicinale. Reglează nivelul colesterolului din sânge, previne sau rezolvă constipaţia şi favorizează activitatea vezicii biliare.**

3. Nu ştergeţi de pe lista meniului nici unei zile carnea, peştele sau ouăle.

Ideal este ca de două ori pe săptămână să se mănânce peşte iar în restul zilelor carne albă (pui). Limitaţi consumul de carne roşie şi preparatele industriale din carne.

Ce au constatat cercetătorii Între proteinele de origine animală există o diferenţă clară, unele fiind favorabile organismului uman, altele mai puţin. Proteinele din carnea roşie şi mai ales cele din preparatele industriale de carne sporesc riscul de cancer digestiv.

◆ **Carnea roşie conţine o proporţie ridicată de grăsimi, chiar dacă este „slabă". Carnea slabă de porc, de exemplu, conţine 18% grăsime.**

◆ **Carnea roşie este mai bogată în nitraţi, substanţe care, în combinaţie cu aminele şi ureea din tubul digestiv, se transformă în nitroamine şi nitrouree, cărora li se atribuie o capacitate cancerigenă deosebită.**

◆ **Mezelurile şi afumăturile sunt bogate în sare, conservanţi, aditivi alimentari, dar sărace în vitaminele care au rol protector faţă de cancer: Vitamina A (inhibă mecanismul de formare a tumorilor maligne); Vitamina E (are acţiune antioxidantă, protejând celulele de schimburile degenerative).**

4. Reduceţi consumul zilnic de lactate la un singur produs repartizat la o singură masă.

Ce au constatat cercetătorii Vechile recomandări privind consumul a cel puţin un produs lactat la fiecare masă pentru a furniza organismului necesarul de calciu s-au dovedit nefondate. Statisticile au dovedit, de exemplu, că femeile care au insistat ani la rând pe consumul de lactate nu au fost ocolite de temuta osteoporoză, ba chiar din rândul lor s-au numărat de două ori mai multe cazuri de fracturi decât din rândul femeilor care nu au consumat lactate în exces. În ceea ce-i priveşte pe bărbaţii mari amatori de produse lactate, aceştia riscă mai uşor să contracteze un cancer de prostată.

◆ **Produsele lactate, deşi fac parte din categoria alimentelor complete (conţin toate principiile nutritive de care are nevoie organismul), prezintă inconvenientul (pentru adulţi şi vârstnici) că sunt bogate în grăsimi şi colesterol. De aceea e bine să fie consumate degresate şi în cantităţi moderate.**

◆ **Dintre toate alimentele de origine animală, laptele şi derivatele sale conţin cele mai mari cantităţi de calciu (în funcţie de produs, până la 300 mg la fiecare 100 de grame).**

◆ **Calciul se găseşte din abundenţă şi în alimentele vegetale, în special nuci, soia, migdale, alune, spanac, fulgi de ovăz, făină de grâu integral, ca de altfel şi în ouă şi în peşte.**

5. Dacă nu aveţi interdicţii medicale, consumul zilnic moderat de alcool este binevenit.

Ce au constatat cercetătorii Alcoolul, în cantităţi mici, consumat ca aliment, nu ca drog, favorizează sănătatea.

◆ **Băuturile tari (consumate în doze mici – 60 ml pe zi) stimulează apetiul culinar, accelerează digestia şi contribuie la arderea grăsimilor.**

◆ **Consumul a 1-2 pahare de vin natural pe zi este o sursă de vitamine, minerale şi antioxidanţi, care încetinesc îmbătrânirea.**

◆ **Circulaţia periferică este facilitată datorită procesului vasodilatator pe care alcoolul îl declanşează.**

6. Limitaţi consumul de zahăr şi dulciuri.

Ce au constatat cercetătorii Zahărul, produsele zaharoase, dulciurile, sucurile îndulcite cu zahăr etc. sunt o sursă importantă de dereglare a proceselor metabolice şi implicit de apariţie a numeroase boli.

◆ **Zahărul este o sursă de calorii pe care nu o oferă nici un alt aliment, problema fiind doar că acesta eliberează caloriile brusc, fără să asigure organismului resurse energetice pe durata câtorva ore.**

◆ **Zahărul rafinat trece rapid în sânge, ridicând brusc nivelul glucozei, ceea ce produce un răspuns intens şi operativ al pancreasului care trebuie să secrete mai multă insulină pentru a putea metaboliza toată această glucoză.**

◆ **Consumul excesiv de dulciuri obligă pancreasul şi organismul în ansamblul său la un efort mare metabolic, predispunând la îmbolnăviri ca diabetul sau ateroscleroza.**

7. Aveţi în vedere faptul că alimentele nu sunt întotdeauna în măsură să acopere nevoile de vitamine şi minerale ale organismului.

Ce au constatat cercetătorii Un supliment zilnic de polivitamine (de sinteză) reduce riscul apariţiei maladiilor cronice.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

LUCREŢIA MOROŞAN din Câmpia Turzii. Sindromul de malabsorbţie, de care suferă copilul dv., constă într-un deficit de absorbţie a grăsimilor, glucidelor, proteinelor şi vitaminelor. Această situaţie produce la rândul său dereglări ale funcţiei tubului digestiv, concretizată de cele mai multe ori într-o

Sindromul de malabsorbţie

intoleranţă a intestinului faţă de alimente, în special faţă de lapte şi derivatele sale. Organismul nu furnizează o enzimă, e vorba de lactoză. Probabil că aşa au stat lucrurile cu copilul dv., deşi malabsorbţia se mai poate declanşa şi din cauza unei fibroze chistice, care atrage după sine anumite dereglări ale glandelor exocrine (glandele salivare şi sudoripare). Sunt şi situaţii când boala se declanşează ca urmare a abuzului de antibiotice. E de presupus că la data când fiului dv. i s-a pus diagnosticul de malabsorbţie, vi s-a comunicat şi cauza care a dus la acest dezechilibru metabolic. De altfel, pentru recomandarea unui tratament corect trebuie în mod obligatoriu depistată cauza malabsorbţiei. În cazul unor deficienţe enzimatice, tratamentul constă în administrarea enzimelor respective şi a vitaminelor. Întrucât boala se manifestă mai ales prin diaree, tratamentul urmăreşte reglarea tranzitului intestinal. Sunt însă şi cazuri când malabsorbţia duce la constipaţie; tratamentul în această situaţie trebuie condus cu multă grijă deoarece înlăturarea constipaţiei poate duce la diaree. Malabsorbţia este o boală care, în general, se poate vindeca, dar asta presupune în primul rând un diagnostic corect, un tratament adecvat, bine supravegheat în familie în cooperare cu medicul.

Putem vorbi despre o vindecare completă?

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– În răspunsul la scrisoarea domnului Constantin Crăciun, din Roşiori, în vârstă de 35 de ani, care ne solicita sfatul într-o problemă de cuplu, în care amândoi partenerii suferă de pe urma unor negi apăruţi în zona genitală, vom parcurge în rubrica de astăzi metodele de tratament, solicitate, de altfel şi de alţi cititori. Cu specificarea specialistului că...

– ...nici una din aceste metode nu are o eficacitate totală ! Tratamentul, din această cauză, va fi ales în funcţie de mărimea şi de numărul leziunilor, de localizare etc. Vorbind pentru început despre *tratamentele medicamentoase* trebuie spus că acestea cuprind: ◆ **citostatice topice:** podofilina, podofilotoxma, 5' fluorouracilul ş.a. Acestea au efecte iritative locale şi sunt contraindicate la gravide; ◆ **citostatice intralezional:** ◆ bleomicina sulfat: este rezervată condiloamelor gigante. 5 – fluorouracilul; ◆ **caustice topice:** cantaridina, acidul monocloracetic, acidul tricloracetic. ş.a.; ◆ **interferonii alfa, beta** (cu efecte antivirale, antiproliferative, imunomodulatoare) topic, intralezional, pe cale generală; Apoi, există şi *procedeele fizice şi chirurgicale:* ◆ **crioterapia** cu azot lichid sau zăpadă carbonică; ◆ **electrodesicarea şi electrocoagularea,** care necesită anestezie locală (eventual cu cremă *EMLA)* şi pot produce cicatrici; ◆ **vaporizarea cu *laserul cu dioxid de carbon,*** care necesită **anestezie** locală; nu este contraindicată la gravide; ◆ **coagularea prin infraroşii**; rezultatele sunt similare laserului; nu este contraindicată la gravide. În fine, **chiuretarea şi chirurgia convenţională**, care necesită anestezie locală şi pentru care recidivele sunt frecvente.

MIHAELA DOROBANŢU

TRADIȚII

Cel mai vechi „DETECTOR DE MINCIUNI"

În zidul unei construcții aferente bisericii Santa Maria in Cosmedin de la Roma se află un basorelief special, reprezentându-l pe zeul roman al iubirii, Amor. Asocierea dintre un lăcaș de cult creștin și acest omagiu adus unei zeități datează din secolul VI d.Ch. și constituie perpetuarea unei interesante tradiții. „Bocca della Verita" – Gura Adevărului – este de fapt o fântână. Prin gura zeului curge, cu intermitențe, apa unui izvor natural. Tradiția spune că îndrăgostiții care îndrăznesc să-și bage mâna acolo verifică dacă dragostea lor este adevărată; în caz că-și înșală iubita (iubitul), mâna este ruptă de mânia lui Amor. Romanii consideră că acest basorelief-fântână este primul detector de minciuni din istoria umanității, dedicat îndrăgostiților. Superstiția a plecat de la o întâmplare petrecută în timpul construirii acestei Bocca della Verita (în anii 580-581).

Se spune că unuia dintre zidari i-a căzut o piatră ascuțită pe mână și i-a tăiat-o complet. Muncitorul era neatent pentru că se gândea la iubita care îl părăsise în ajun, căci aflase că s-a încurcat cu altă femeie... Adevărat sau nu, tradiția mai spune că mulți conducători militari romani își obligau soțiile să-și bage mâna în acest „detector de minciuni" după ce se întorceau din campanii, pentru a le verifica fidelitatea. Cele care refuzau, speriate că s-ar putea s-o pățească, erau biciuite în public.

Descoperire incredibilă

Omul primitiv știa să „citească" pe bolta cerească!?

Un fragment de fildeș de mamut încrustat, descoperit într-o peșteră din Germania, ar putea da peste cap cunoștințele și aprecierile de până acum cu privire la oamenii primitivi care au trăit acum 30-35 de mii de ani. Imaginile care se pot desluși pe acea bucată de fildeș sunt derutante și pentru cei mai sceptici paleoantropologi. De ce?

„Prima hartă cerească din istoria omenirii" – cum au denumit-o specialiștii – are figurată pe față silueta unui om cu brațul stâng ridicat și cu piciorul drept având genunchiul îndoit. La prima vedere, nu uimesc aceste detalii, ci forma corectă a trupului uman. Pe spatele „hărții" se află încrustate, în șiruri regulate, 86 de puncte. Ce ar putea reprezenta acestea și ce legătură au cu omul respectiv?

Cercetătorii sunt unanimi în a aprecia că este vorba de opera unui „artist" care a trăit acum 32,5-38 de mii de ani. Zona în care a fost găsită harta – valea Dunării din Germania – a fost asociată cu populația enigmatică care a viețuit în aceeași perioadă în regiunea Aurignac din Franța și cu „artiștii" care au executat picturi rupestre ciudat de avansate în grota Chauvet (Franța). Este vorba de o populație aflată la același nivel de evoluție ca și Omul de Cro-Magnon și care l-a înlocuit treptat pe Omul de Neanderthal. Până aici, lucrurile sunt clare. Însă dificultățile de interpretare a mesajului acelui fragment de fildeș au început atunci când cercetătorii germani au emis o uluitoare ipoteză: silueta omului de pe hartă reprezintă forma constelației Orion, iar – atenție! – cele 86 de puncte de pe verso numărul de zile în care steaua Betelguese a constelației Orion este vizibilă de pe Terra! Mai mult, dacă din numărul de zile ale unui an scădem 86, rezultă numărul normal de zile de sarcină a femeii!

Extraordinara interpretare trebuia susținută cu argumente științifice solide. Cu ajutorul calculatorului, astronomii au refăcut configurația astronomică a bolții cerești de acum 32,5 – 38 de mii de ani. Surpriza a fost pe măsura ipotezei: la momentul realizării acelei „hărți", poziția constelației Orion și, implicit, a stelei Betelguese permitea observarea ei din acea zonă a Europei. Brațul ridicat, piciorul flexat și întreaga siluetă a omului gravat coincid cu forma geometrică aproximativă a constelației... Cum au putut acei oameni primitivi, aparținând epocii paleolitice Aurignac, să reușească o astfel de performanță grafică? În ce scop? Existența unor telescoape fiind exclusă, nu ne rămâne să afirmăm decât că ne aflăm în fața unei descoperiri incredibil de adevărate.

Un enigmatic desen din peștera Chauvet, prin care au trecut și oamenii primitivi care au realizat „prima hartă cerească" și în care, în mod surprinzător, este figurat și un rinocer

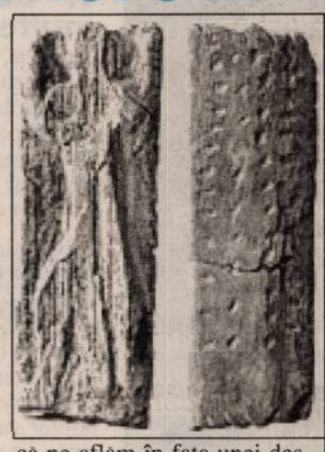

Omul încrustat pe bucata de fildeș și cele 86 de puncte de pe spatele fragmentului de mamut, reprezentând, poate, forma constelației Orion și numărul de zile în care steaua Betelguese se vedea acum peste 30 de mii de ani de pe teritoriul european

Numai că acea populație este, probabil, răspunzătoare și de desenele ciudate ale grotei Chauvet, unde, printre altele, este figurat și un rinocer! De unde știau acei oameni – „civilizația Aurignac" – de existența unor animale specifice Africii? Unii oameni de știință presupun că ar putea fi vorba de o civilizație discretă, puțin numeroasă, care ar fi putut evolua brusc sub influența unor „personaje" din afara civilizațiilor umane de la vremea respectivă, adică extratereștri provenind din constelația Orion. Dar în acest caz, de ce sunt atât de puține urme de civilizație incredibil de avansată? Ipoteza datării inexacte este cea mai plauzibilă, pentru alți cercetători, însă, fildeșul a fost datat în mai multe laboratoare și rezultatul a fost același. Cel mai realist răspuns, după unii, este acela conform căruia interpretarea respectivă este doar o speculație. Pe fragmentul respectiv este, într-adevăr, o siluetă umană și pe verso un număr de 86 de puncte, dar toate acestea nu au nici o legătură cu vreun aspect astronomic de acum 32,5-38 de mii de ani... Controversa în legătură cu „prima hartă cerească a omenirii continuă".

PIERRE PUGET

un Homer al sculpturii

Perseu predând-o pe Andromeda (1678-1684)

Dacă Pierre Puget n–ar fi ajuns la vârsta de 36 de ani – vârstă la care numeroase genii și-au încheiat opera –, în urma sa n-ar fi rămas nici o sculptură importantă și ar fi fost cunoscut doar ca un inginer, pictor și decorator excelent. Dar soarta a fost aceea care parcă l-a împins de la spate spre creațiile de geniu din domeniul transformării unui bloc de marmură în capodoperă. Căci abia la 36 de ani, suferind din cauza vospelelor cu care picta, Puget s-a orientat spre sculptura monumentală.

Considerat cel mai important sculptor al secolului XVII, Pierre Puget (1620-1694) s-a născut în portul Marsilia, într-o familie modestă. Spre deosebire de mulți alți maeștri, el nu și-a descoperit în adolescență decât vocația de a face... ornamente pentru corăbii. Apoi a vrut să se facă pictor și, lipsit de mijloace materiale, a călătorit pe jos până la Florența. Aici a fost repede remarcat și i s-au încredințat comenzi pentru picturi decorative (Palatele Pitti și Barberini). Dar Puget devine treptat faimos și pentru ideile sale arhitecturale și inginerești privind bisericile, amenajările portuare și corăbiile. Pe la 35 de ani, acest francez de origine modestă este considerat un erudit, un polivalent, un artist bun la toate, mai puțin la sculptură... Dar doctorii îi spun că substanțele vopselelor sunt prea nocive pentru plămânii și ochii săi, și așa începe să se dedice sculpturii de mare anvergură.

Autoportret (1660)

Atunci când, la jumătatea vieții, Puget „a atacat" marmura, marea pasiune din copilărie a ieșit la suprafață. El se va dedica trup și suflet mitologiei, pe lângă comenzile inevitabile privind alte teme (de exemplu statuia ecvestră a lui Ludovic XIV sau cea a Sf. Sebastian). Marea majoritate a capodoperelor sale – care amintesc întrucâtva de splendoarea trupurilor realizate de Michelangelo – au peste doi metri înălțime. Fie că este vorba de Andromeda, de Perseu sau Milon din Crotona, sculpturile sale te încântă și te copleșesc totodată prin frumusețea tăieturii în marmură și prin excepționala redare a mișcării. Personajele sale sunt vii, căci sunt magistral surprinse în plină acțiune, iar chipurile lor exprimă cu convingere stările sufletești din acele momente. Experții susțin că numeroase fizionomii au fost inspirate de cunoștințele sale din Marsilia. Este evident, se spune, că Pierre Puget a rămas astfel atașat spiritual de locurile natale, indiferent dacă lucra pentru marii nobili italieni sau francezi.

Biografii marelui maestru spun că realizările sale ar fi fost mai numeroase dacă omul simplu care era „Puget din sudul Franței" n-ar fi fost prea temperamental și cu o verticalitate „insuportabilă" în epocă. Oriunde ar fi lucrat (i s-a comandat și o biserică la Carignano, Italia), marele sculptor nu suporta aroganța celor din „înalta societate" și prefera să le întoarcă spatele. Numai că această atitudine demnă l-a costat sănătatea psihică. Spre finele vieții a devenit un pesimist, un om dezamăgit de cele lumești și s-a retras în arta desenelor decorative. În 1694, la 74 de ani, se stingea într-o profundă deprimare un geniu care a dominat cu sculpturile sale un întreg secol.

Milon din Crotona; plasată în Parcul Versailles, această capodoperă (1679-1683, una dintre cele mai însemnate) îl înfățișează pe legendarul erou grec (de 13 ori câștigător la Olimpiade) pe când vrea să rupă un stejar, dar este devorat de un leu

Sacrificiul lui Noe (1652), una dintre cele mai cunoscute picturi ale sale

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

◆ ...faetonul era o trăsură cu patru roți, putând transporta

6-8 persoane? A fost folosit până la începutul secolului al XX-lea.

◆ ...adevăratul nume al poetului liric persan Hafiz (1300-1389) a fost Şamseddin Mahommed? A fost autorul a circa 500 de gazeluri, a multor rubaiate (catrene) și a unor poezii ocazionale numite macama.

◆ ...diplopia este o imagine tulbure a vederii, constând în perceperea dedublată a imaginii obiectelor? Este urmarea paraliziei unor mușchi oculari.

◆ ...intarsia este o tehnică folosită în ornamentarea mobilierului și a unor piese din lemn? Constă în incrustarea în lemn a unor plăcuțe și fâșii din os, fildeș, sidef sau lemn de altă culoare.

◆ ...samniții erau membrii unor triburi italice din grupul sabelic, populând partea centrală a Apeninilor? Au purtat numeroase războaie cu grecii și romanii dar au fost învinși de aceștia în trei războaie din secolele IV-III î-Ch.

◆ ...cincila este un rozător asemănător, veveriței, foar-

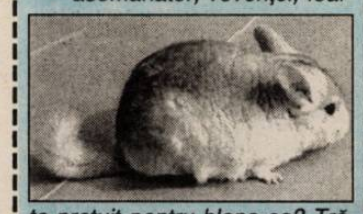

te prețuit pentru blana sa? Trăiește pe platourile înalte din Chile și Bolivia.

◆ ...văduvița este o specie de pește din familia ciprinidelor, de circa 35 cm lungime, acoperit cu solzi mici? Trăiește în Dunăre, în bălțile și în cursul inferior al afluenților și se pescuiește în cantități importante.

◆ ...Teofan Grecul a fost un vestit pictor și miniaturist bizantin din secolul al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea? Emigrant în Rusia a contribuit la dezvoltarea artei în Novgorod, lucrările sale influențându-l ulterior pe Andrei Rubliov.

◆ ...cel mai mare fluviu din Africa de Vest este Nigerul?

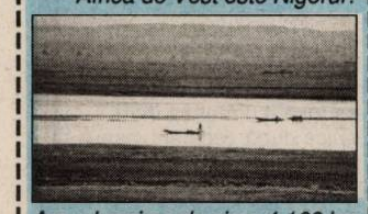

Are o lungime de circa 4.160 km dintre care peste 750 sunt navigabili.

◆ ...primul navigator care a ajuns în zona banchizei australe a fost francezul Lozier? Evenimentul s-a întâmplat în 1716. (I.S.)

Știați că...

Gran Canaria

scurt popas pentru Cristofor Columb

Călătorim adesea cu gândul printre stele sau mai aproape de noi, pe planetă. De multe ori însoțim cu sufletul marii călători ai timpurilor vechi, retrăind nu doar aventura, ci și emoțiile, temerile, speranțele, succesele și insuccesele lor. De aceea astăzi vom poposi pentru puțin timp într-un loc, în care, cu mai bine de 500 de ani în urmă, s-a odihnit înaintea marelui drum pe ape, curajosul navigator care a fost Cristofor Columb.

Puține nume de locuri degajă ele însele atâta lumină și exotism ca Insulele Canare spaniole, aflate cam la 100 kilometri de țărmul african, în Oceanul Atlantic. Printre acestea, Gran Canaria își dispută cu Tenerife înaltul titlu de capitală, respectiv de inimă a însoritului arhipelag.

Cunoscută, în mare măsură, și datorită unor opere literare englezești și americane, apărute în perioada interbelică, insula Gran Canaria, care are o formă aproape circulară, este presărată cu vârfuri vulcanice și fâșii lungi de plajă scăldate în lumină, totul fiind îmbrăcat într-o vegetație luxuriantă. Este o lume care nu cunoaște altceva decât soare, lumină și căldură, deasupra ei instalându-se o vară eternă. De dimensiuni impresionante, această insulă este o reală desfătare pentru privire și suflet.

Playa del Ingles te invită nu doar cu întinderea ei aurie și falezele elegante ci și cu parcul tematic aflat în apropiere. Aici, în Mundo Aborigen sunt prezentate scene din viața locuitorilor, așa cum era ea cu 4.000 de ani în urmă. Există în zonă și un parc acvatic „Waterpark" în care pe lângă piscine, tobogane și iahturi, te poți bucura și de mirifica lume de corali din adâncuri.

Parcul Palmitos este un adevărat paradis al păsărilor. Aici există peste 1500 de păsări tropicale, zburând printre mici lacuri, cascade, acvarii cu pești minunat colorați, cactuși și orhidee pe care poposesc fluturi uriași, multicolori.

Decorul sălbatic al unor golfuri este întregit de frumusețea munților. Pozo de las Nives, cel mai înalt dintre toți, are 1949 metri. În jurul lui se întind stânci și canioane, iar din vârf poți vedea pădurile străbătute de drumuri și satele albe din depărtare. Dintre acestea, Teror este cel mai frumos și mai încărcat de simboluri. Balcoanele de lemn, frumos ornamentate, le amintesc pe cele venețiene, iar basilica, cea mai cunoscută de pe insulă, adăpostește statuia Fecioarei din Pine. În piața satului se vând la fiecare sfârșit de săptămână lucruri specifice locurilor: dantele, obiecte sculptate din lemn de pin, miere parfumată, delicioasa brânză de capră.

Toate așezările concurează în eleganță cu cele de pe Coasta de Azur. Casele drepte, cu balcoane împodobite cu flori, se înșiră de-a lungul labirinturilor de străduțe.

Capitala insulei, Las Palmas, își ascunde vilele elegante printre palmieri și lauri indieni. Din mulțimea muzeelor poate fi remarcată casa în care a fost găzduit Cristofor Columb în drumul său spre noul continent pe care avea să-l descopere. În locuri publice, ca Pueblo Canario, au loc dansuri tradiționale, iar Parcul Santa Catilina adună la umbra sa mulțimea locuitorilor dornici de clipe de odihnă. În apropiere se află un port aducând mireasma unor zări îndepărtate și împrospătând astfel locul de popas al vestitului genovez, călător pe ape.

IRINA STOICA

Tot femeile duc greul

Cel mai bătrân bărbat din lume

La Tokio, cel mai bătrân bărbat din lume, un japonez, a sărbătorit duminică cea de-a 114-a aniversare a nașterii sale. Yukichi Chuganji, care locuiește în orașul Fukuoka de pe insula Kyushu, a devenit cel mai în vârstă bărbat din lume în ianuarie 2002, după moartea italianului Antonio Todde, care era cu trei luni mai în vârstă decât el. „Urăsc legumele și îmi place să mănânc carne și să beau lapte" este rețeta longevității japonezului. Cu toate acestea, tot femeile sunt mai rezistente. Dintre centenarii japonezi, 17.934 în anul 2002, 80 la sută sunt femei. Și tot o femeie este cea mai longevivă persoană din lume; este vorba despre Kamato Hongoe, tot o japoneză, vecină de insulă cu Yukichi, care a împlinit, nu cu multă vreme în urmă, 115 ani.

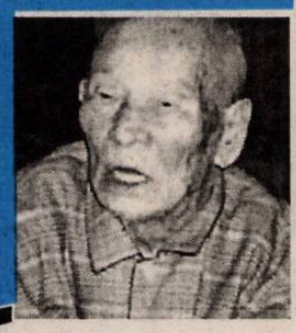

În atenția pofticioșilor

CEL MAI LUNG SANDWICH din America Latină

Un sandwich care nu poate intra într-o servietă, pentru că are 150 de metri, a fost realizat în capitala Hondurasului, Tegucigalpa. După ce a fost măsurat, sandwich-ul a fost împărțit celor 1.800 de săraci care au stat la coadă pentru a prinde o bucățică. Rețeta a cuprins 400 kg de șuncă, 1.300 de roșii, 300 de salate, 270 kg de brânză, 180 litri de maioneză și 180 kg de muștar, ca să nu mai vorbim despre cele 75 de pâini, lungi de doi metri fiecare, peste care s-au plasat ingredientele. Deși în acțiune au fost implicate mai multe asociații de caritate, sandwich-ul a fost realizat mai mult pentru Cartea Recordurilor decât pentru astâmpărarea foamei. Recordul a fost înregistrat pentru America Latină, pentru că recordul celui mai mare sandwich din lume măsurând 322,5 metri, a fost „construit" la New York în anul 1979.

Viitorul aparține spațiului

SORCE spionul Soarelui

Unul din programele spațiale, care supraviețuiesc crizei prin care trece Administrația națională americană pentru aeronautică și spațiu (NASA), îl reprezintă construirea (și lansarea cu o rachetă PEGASUS) a satelitului cu destinație științifică denumit SORCE; denumirea provine de la inițialele cuvintelor în limba engleză **SO**lar **R**adiation and **C**limate **E**xperiment, a căror traducere liberă este: Radiația solară și investigarea climei terestre. (În imaginea alăturată, satelitul SORCE examinat de specialiștii firmei constructoare, Orbital Sciences Corp.)

SORCE este unul din sateliții dotați special pentru a investiga așa-numitele „relații Soare-Pământ", ansamblu de fenomene și influențe pe care activitățile solare le au asupra Terrei, spațiului periterestru, incluzând variațiile radiațiilor electromagnetice și corpusculare în timpul erupțiilor solare. Numeroase efecte, cum sunt intensificarea „vântului solar", radiațiile cosmice solare, erupțiile astrului central etc., provoacă furtuni geomagnetice, modificarea limitelor centurilor de radiații Van Allen din jurul Pământului, variații ale densității atmosferei terestre înalte etc.

Unul din puținele fenomene pentru care a putut fi stabilită o anumită periodicitate, îl reprezintă numărul de aurore polare, la definirea căruia Soarele își aduce contribuția în intervalul de 11 ani proprii ciclului solar. Există numeroase astfel de fenomene solare, care au o certă influență asupra climei terestre, influență pentru care nu a fost elaborată încă o teorie care să fie unanim recunoscută. Experimentele științifice de la bordul satelitului SORCE și destinate să capteze radiațiile solare (luminoase, gamma, X, UV etc.) au implicat echipamente deosebit de performante, printre ele aflându-se spectrometru de masă, radiometru, interferometru de precizie.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

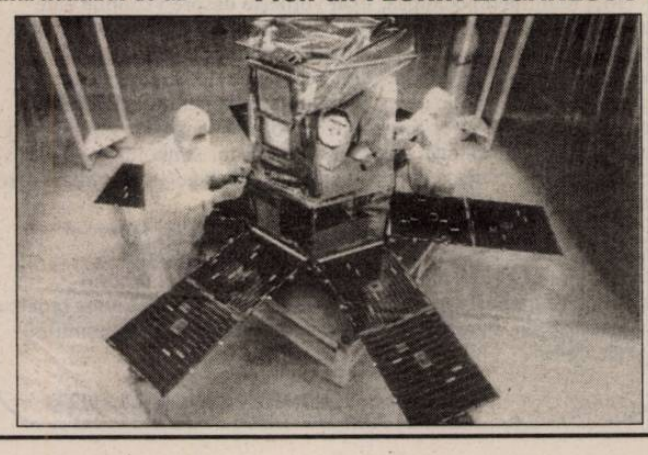

COLOŞII DE PIATRĂ

Un alt uriaş din Yungang, aflat în cea mai bună stare de conservare.

■ Budismul pătrunde în China, pe Drumul Mătăsii, în secolul I d.Ch. ■ Un drum presărat cu sute de mii de statui ale marelui zeu indian, unele dintre ele, tăiate chiar în roca munţilor, fiind gigantice.

Sculptat în versantul muntelui Lingyun din provincia Leshau, acest Budha de 71 m este cel mai înalt din lume.

Cinci dintre cele din provincia Yungang de pildă, sculptate în gresia cenuşie a unui masiv stâncos, sunt uriaşe, atingând 20 metri în înălţime (recordul îl deţine însă un Buddha înalt de 71 metri, din provincia Leshau). Aceşti coloşi spectaculoşi au fost multă vreme necunoscuţi de către occidentali. Coloşii au fost sculptaţi începând cu anul 460 de către câteva mii de cioplitori aflaţi sub conducerea unui călugăr pe nume Yunyao. Versantul sud al muntelui Wuzhou din provincia Yungang a fost „împodobit" cu 51.000 de sculpturi şi bazoreliefuri, dintre care 5 uriaşi Buddha de aproape 20 metri înălţime, oferind credincioşilor cele mai importante reprezentări de artă rupestră budistă ale primelor secole d. Ch. Aceste sculpturi de mari dimensiuni fac parte dintr-un ansamblu de reprezentări ale marelui Buddha ce pot fi întâlnite cu zecile de mii pe drumul Mătăsii, al oazelor din nord, pe care l-au urmat credincioşii indieni. În această civilizaţie chineză milenară în care au înflorit taoismul şi confucianismul, religia budistă reuşeşte să se impună prin intermediul unei elite de călugări savanţi care au cucerit pe cale filozofală şi liturgică intelectualii chinezi, autorităţile şi în cele din urmă marea masă a ţăranilor. O religie străină care atinge apogeul înfloririi sale artistice din China între secolele al IV-lea şi al VIII-lea, aşa cum s-a întâmplat şi în Bamiyan (Afghanistan) şi în Duşanbe (Tadjikistan). Oare ce i-au animat pe mentorii – arhitecţi ai budismului să proiecteze asemenea coloşi? Majestuoazitatea lor ar putea fi o replică la lucrurile mărunte care ne umplu viaţa şi la efemeritatea acesteia. Pe de altă parte filozofia budistă îl defineşte pe acest zeu prin noţiuni ca: transcendent, cosmic, universal, supraomenesc, noţiuni care îşi găsesc expresia în monumentalitatea sculpturilor. Alte sculpturi gigantice se mai găsesc în celebrele grote din Mogao, realizate în secolul al VI-lea, sau în Longmen, unde, din ordinul împărătesei Wu Zetian, a fost executat un ansamblu monumental, lung de 30 de metri, care îl reprezintă pe Buddha aşezat pe un tron, înconjurat de doi discipoli şi de doi călugări. Specialiştii au observat că, în general feţele statuilor păstrează trăsăturile caracteristice ale marelui zeu dar în acelaşi timp seamănă cu suveranii care au domnit în perioada în care au fost realizate sculpturile. O formă de manifestare abuzivă a cultului personalităţii lor şi a credinţei că sunt mesageri ai marelui Buddha. Cât priveşte statuile din grote, acestea ar fi fost comandate de persoane particulare din rândul puterii, aristocraţilor sau şefilor militari. Inscripţiile ce figurează în partea de jos a sculpturilor sunt închinate memoriei defuncţilor şi renaşterii lor. Statui gigantice au continuat să fie executate de-a lungul secolelor, exceptând perioada dintre secolele al IX-lea şi al XI-lea când budismul a fost proscris în China. Nici unul dintre suverani nu a încercat însă să distrugă aceste opere de artă. Acestea n-au avut de suferit nici mai târziu, în timpul Revoluţiei culturale. Dimpotrivă, lucru remarcabil! statul chinez a fost în permanenţă preocupat să le întreţină şi să le restaureze.

DORIN MĂRAN

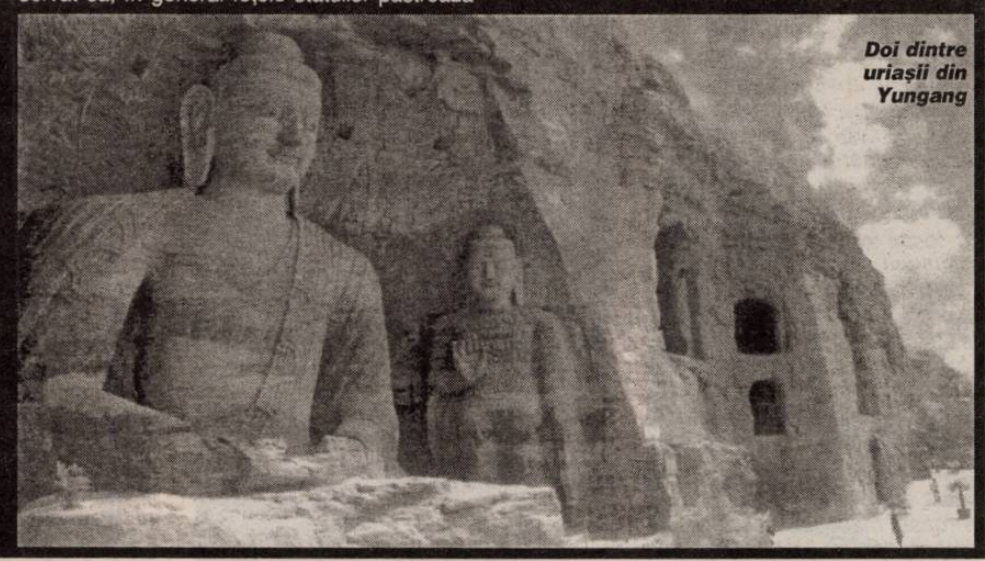

Doi dintre uriaşii din Yungang

Pagini secrete ale omenirii

MAREA TAINĂ

Sigur că se poate pune întrebarea de ce – în afară de „povestea" propriu-zisă şi de dorinţa de a ne cunoaşte istoria – ne-am lupta atât de mult pentru clarificarea unor fapte şi acţiuni despre care sursele existente ne spun foarte puţin şi, mai mult, ne ascund totul în spatele unei ceţe dese şi adânci!

Explicaţia este legată de convingerea din ce în ce mai puternică a existenţei unei vechi cunoaşteri, salvate de la distrugere şi „ascunsă", disimulată, în monumente simbolice ale omenirii şi, la distrugerea lor, salvată încă o dată de oameni care au preferat să rămână anonimi pentru a putea asigura dăinuirea acestei cunoaşteri până în momentul apariţiei unei generaţii sau măcar a unor urmaşi care să fi ajuns la un nivel personal suficient pentru a „citi" această cunoaştere. Fără îndoială că una din aceste construcţii este Templul lui Solomon şi simbolurile protejării cărora acesta a fost destinat. Se spune că marele secret a fost de fapt construirea sa sub forma unui corp omenesc „triplu", Marele Preot (al Leviţilor)-Patriarhul Iacob şi un Mesia metalic, toţi trei reuniţi într-o singură compoziţie în care sunt suprapuşi unul peste altul. După două distrugeri, reconstrucţia Templului este unul din marile visuri pentru viitor. Mai ales în ideea regăsirii tuturor comorilor sale şi repunerea lor în locul care le fusese destinat. Importanţa ataşată Templului este evidentă, întrucât Iisus însuşi l-a declarat „Casa Tatălui Său", deşi în cel de-al doilea Templu, Arca Legământului nu se mai afla!

Avraam, în faţa altarului pe care era gata să-l sacrifice pe fiul său...

Mai mult: în Apocalipsă, Ioan vorbeşte despre viziunile care i-au arătat toate aceste comori ca existând în Cer! Să fie oare vorba doar de o exprimare simbolică, metaforică, având printre altele menirea de a deturna atenţia celor nechemaţi de la marea căutare? Căci este ştiut că nimic nu este mai important pentru credincioşi decât protejarea marilor Simboluri împotriva păngăririi lor. Poate fi cumva, totuşi, o realitate, transportarea acestor simboluri pe alte corpuri cereşti? Şi dacă da, când ar fi fost ea făcută şi, întrebare care nu poate fi ocolită, de către cine?

Sau poate este vorba de reconstruirea Templului în sensul simbolic care se regăseşte în multe învăţături şi filosofii contemporane, cel al unei construcţii spirituale, în interiorul fiecăruia dintre noi? Oricum ar fi rezultatul final va însemna redarea Cunoaşterii Salvate unei omeniri care are din ce în ce mai multă nevoie de ea...

MIHAELA DOROBANŢU

Obiceiuri străvechi

Craiul Nou sau Tânjaua

În cadrul sărbătorilor de primăvară un obicei cunoscut în satele din Moldova de Nord este *Craiul Nou*, sau cum se spune în Făgăraş alegerea *Plugarului*, sau în Maramureş – *Tânjaua*. Cu ocazia acestui obicei, se elogia flăcăul care a ieşit primul în sat cu plugul la arat. Alesul era legat de picioare, la mijloc şi peste piept în cruciş cu legături de paie. Legăturile sugerau fertilitatea.

Craiul Nou sau *Plugarul* era urcat pe o grapă şi scufundat în apă de patru ori. În funcţie de localitatea şi zona geografică, plugarul putea fi răscumpărat cu o vadră de ţuică sau de vin roşu. În alte sate, plugarul purta un colac mare şi un ou roşu în mână.

Obiceiul *Plugarului* sau *Craiul Nou* avea, pe lângă caracterul de fertilitate şi un important rol social juridic în viaţa satului. Prin el se distingea cel mai harnic flăcău şi, în acelaşi timp, erau judecaţi cei care nu au început muncile de primăvară. Cel care avea drept de judecată, era, bineînţeles, *Plugarul* sau *Craiul Nou* ales de obşte. Cum erau pedepsiţi cei ce-şi neglijau muncile de primăvară? Cu *bătaie la tălpi*. În Transilvania, bătaia la tălpi se cheamă *bricelat, briceluit* sau *prişcală*.

În Transilvania, obiceiul, după cum afirmam mai sus, este cunoscut sub denumirea *Tânjaua de pe Mara*. Aici, sfatul obştii, reprezentat de cei mai în vârstă localnici, urmărea cu atenţie mersul muncilor de primăvară, pentru ca apoi să desemneze pe cel mai harnic fecior. Sfatul bătrânilor îl anunţau din timp pe cel ce avea să fie ales ca flăcăul cel mai harnic. El era sărbătorit de întregul sat. *Tânjaua de pe Mara* este şi astăzi păstrată în satele Maramureşului ca fiind unul din obiceiurile cele mai frumoase. Aici, la casa sărbătoritului sunt aduse 12 juguri, extrem de împodobite cu flori şi frunze. La fiecare jug sunt „înhămaţi" doi feciori. Pe tot drumul se cântă şi se strigă: „Jugurile le-am gătat/ Doi câte doi ne-am adunat/ Să cinstim cu adevărat/ Cel mai harnic om din sat". Fiind un obicei precreştin, pentru a fi îngăduit de biserică, acesta trebuia „dezlegat".

După ce se întorceau de la râu, feciorii desfăceau jugurile şi tânjaua, după care continuau petrecerea. Există credinţa că feciorul ales, cel mai harnic, dădea semn bun anului. Rodnicia anului era după sufletul celui ales în fruntea alaiului. „Mândru Soare călător/ Apleacă-te pe ogor/ Şi-ncălzeşte seminţele/ Să rodească holdele!" – cuvinte ce sună a *descântec*, spuse de oamenii satului".

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creştin

Sfântul Ioan Scărarul

Sfântul Ioan Scărarul, „Cuviosul Părintele nostru" cum ni-l prezintă preotul Nicolae Barbu, s-a născut în anul 525 în Palestina. Unii cercetători menţionează însă ca dată de naştere anul 579. Părinţii săi, Xenofont şi Ioana i-au oferit o educaţie deosebită, atât din punctul de vedere religios cât şi din cel laic.

La 16 ani alege calea monahală, călugărindu-se la muntele Sinai, alăturându-se unui avă, şi anume ava Macarie. La 20 de ani, după moartea duhovnicului său, tânărul călugăr se retrage în pustiu, la 8 km de mănăstire, fiind sub ascultarea lui Gheorghe Arsalaitul. Duminica şi în zilele de sărbătoare participă la Sfânta Liturghie şi devine vestit pentru predicile sale. Vreme de 40 de ani trăieşte în pustiu, înconjurat de pustnici. În acest interval de timp este însă acuzat că vorbeşte prea mult cu oamenii. De aceea el tace vreme de un an după care acuzatorii lui îşi cer iertare. Printre cei atraşi de viaţa lui deosebită are şi un ucenic, Moise, pe care îl salvează de la moarte, vestindu-i că va fi zdrobit de stânca sub care se adăpostise, informaţie pe care o primise „cu duhul". Întrerupându-şi izolarea în pustiu, merge să viziteze câteva mănăstiri cu viaţă de obşte şi lavre de călugări din jurul Alexandriei. Această călătorie îi va furniza un important material pentru opera sa capitală „Scara", carte fundamentală a spiritualităţii creştine. În jurul anului 600, sau în orice caz la o vârstă înaintată, ajunge stareţ şi redactează cartea amintită. De la numele acestei scrieri, răspândite mai ales în Răsăritul creştin dar şi în Apus, i se trage şi numele sub care va deveni cunoscut: „Ioan Scărarul". Fundamentală pentru viaţa monahală, cartea arată treptele pe care omul trebuie să le urce pentru a ajunge la perfecţiune.

Înainte de a se stinge din viaţă îl lasă în fruntea obştii de pe muntele Sinai pe fratele său, Gheorghe, care însă îl urmează întru cele veşnice după zece ani, aşa cum îi prezisese Sfântul Ioan Scărarul. Acesta moare în anul 603 sau 649 dacă vom lua în considerare alte surse de informare. Este prăznuit de biserica noastră în ziua de 30 martie, ziua morţii sale, împreună cu Sfântul Proroc Ioad şi Sfânta Evula. Prăznuirea lui se mai face şi în a patra Duminică din postul Paştelui iar Mănăstirea Neamţ păstrează moaşte ale sale, venerate aşa cum se cuvine de drept credincioşi.

IRINA STOICA

Catarama de argint

Jeanine Dubois din Lyon cunoscuse până la 45 de ani tot felul de nenorociri. Părinții și soțul îi muriseră măcinați de boli nemiloase, iar ea își crescuse cu greu unicul fiu, din modesta ei leafă de dactilografă. Îi dăduse însă o educație deosebită și băiatul nu simțise lipsurile materiale. Pentru lecțiile particulare, cărți și alte activități ale fiului, femeia vânduse aproape tot, chiar și verigheta de pe deget. E adevărat că băiatul o răsplătise sufletește. Era un copil bun, excelent la învățătură, câpătase nenumărate burse și absolvise cu succes o școală superioară de arhitectură. Acum, deși proaspăt absolvent, era trimis pentru niște comunicări de specialitate în America. Pentru viitoarea lui carieră acest lucru însemna mult, dar, din nefericire, interveneau o serie de cheltuieli mari: drum, cazare și altele. Banii urmau să fie înapoiați la întoarcerea în țară dar până atunci...

Tânărul încercase – fără succes însă – un împrumut. Mama alergase și ea la tot felul de cămătari dar se izbise de un refuz categoric. Nu mai avea ce vinde! Singurul lucru cu o anumită valoare care mai exista în casă era o tunică de catifea vișinie despre care părinții ei îi spuseseră că aparținuse unui nobil italian din vremuri uitate.

Jeanine mai încercase odată să o vândă la un magazin de antichități dar fusese luată în râs. Disperată se gândi că totuși poate obține ceva pe nasturii și catarama de argint și alergă direct la muzeul de artă din oraș. Aici fu tratată cu prietenie, dar experții descoperiră curând că haina era o contrafacere de dată destul de recentă. Catarama însă avea chiar o semnătură ușor de descifrat de cunoscători: Benvenutto Cellini!

Prețul destul de mare încât să acopere multe din cheltuielile viitoare ale familiei a fost însoțit de o scrisoare de mulțumire din partea autorităților, mândre că un asemenea obiect prețios nu a părăsit orașul lor. (I.S.)

IUBIRE ȘIFONATĂ

pe ultima sută de metri

Mai erau două luni până la nunta fiicei sale și Leona, o italiancă de 58 de ani, își admira minute în șir bijuteriile din caseta pe care urma s-o facă dar de nuntă miresei. Cecilia, fiica de 23, trebuia să intre în posesia acelei comori și-și împărtășea bucuria și nerăbdarea cu logodnicul ei, Gianluigi, băiat fin și zâmbitor, dar despre care nu știa multe lucruri... Nenorocirea a picat din senin, ca orice nenorocire care se respectă.

Leona era singură acasă. Se lăsase seara și privea îngândurată la televizor. Aproape că i se închideau ochii de somn, când aude zgomote înfundate din dormitor. Se ridică speriată și, cu multă precauție, se îndreaptă spre camera cu pricina. În semiîntuneric apucă să mai observe silueta unui bărbat care tocmai ieșea pe fereastră cu mare iuțeală. Femeia aprinde lumina și nu-i trebuie mult să constate că tocmai caseta cu bijuurii fusese sparlită de hoțoman. În treacăt, acesta ciugulise și un sfeșnic de argint de pe noptieră... După două zile, timp care Leona și Cecilia au plâns una în brațele celeilalte, vine și telefonul „salvator". Un bărbat cu vocea voalată cerea echivalentul a zece mii de dolari pentru valorile furate. Tonul era de imperativ, încât cele două se decid să-i facă pe plac. Dar nu uită să se sfătuiască discret cu poliția, pentru a-l prinde pe nemernicul care atentase la prețioasa moștenire de familie.

Cecilia a lăsat geanta cu bani într-un seif din gara orașului Gemini – unde s-a petrecut întâmplarea. Banditul nu s-a prezentat în primele 24 de ore, bănuind, probabil, că poliția stă la pândă. În cele din urmă, un băiat de vreo 12 ani vine la locul cu pricina, deschide seiful și pleacă. Apoi lasă prada în spatele tejghelei unui bar din marginea orașului. Când hoțul a vrut, după câteva minute, să înhațe recompensa, polițaii s-au năpustit asupra lui cu conștiinciozitatea profesională împinsă la apogeu.

Făptașul a fost arestat, iar „marfa" restituită. Judecarea și pronunțarea sentinței erau o joacă de copii, întrucât exista proba incriminatorie și acuzatul recunoscuse. Între timp, Cecilia și mama sa aflaseră că Gianluigi se îmbolnăvise brusc și că fusese transportat de urgență la Milano pentru o complicată operație. Înnebunită de durere, logodnica se duce pe urmele lui și află de la acel spital că iubitul nu a dat pe acolo. Ce să fie asta? Trebuia amânată nunta? Unde e Gianluigi?

Dat în urmărire, potențialul mire a fost depistat într-un sat din apropiere de Gemini. Când Cecilia l-a întâlnit, a izbucnit în plâns și i-a sărit în brațe. Bărbatul arăta, într-adevăr, bolnav. Și, după mai multe ezitări, îndrăgostita a aflat adevărul. Sărmana fată nu se gândise nici o clipă la faptul că numele de familie al făptașului e același cu cel al lui Gianluigi. Și-a dat seama, ușor tulburată, că hoțul e fratele iubițelului. Oare de la cine aflase locul exact unde erau păstrate bijuurile? *(P.I.)*

Un kitsch devenit „celebru"

Din muzee se mai fură din când în când câte un exponat. Niciodată, probabil, nu s-a întâmplat ca pe pereții vreunui muzeu să fie agățat un tablou „clandestin", așa cum s-au petrecut lucrurile în Muzeul Guggenheim din Bilbao. Acest lucru a fost pus la cale de un grup de necunoscuți care au pătruns în muzeu în 21 ianuarie a.c. cu un mic tablou și l-au agățat pe un perete, asistați de camerele de luat vedri din sala respectivă. Intrușii au vrut să protesteze prin acest gest împotriva exponatelor de artă modernă, lipsite, în opinia lor, de valoare artistică. Tabloul reprezintă o spirală înfășurată în jurul unei inimi roșii și se intitula „Vârtejul iubirii". Acțiunea contestatarilor a fost înregistrată și de camera de luat vederi a unui complice, imaginile fiind difuzate pe postul local de televiziune din Bilbao. Unele imagini sunt chiar șocante. Unul dintre indivizi purtând o cagulă, a revendicat acțiunea în numele unui grup necunoscut denumit Mike Nedo, considerându-se un Anticrist al artei și afirmând că oricine poate deveni un „mare" artist, că orice obiect de „artă" poate fi considerat de către specialiști valoros și că poate fi vândut la prețuri exagerate dacă i se face reclamă. *(D.M.)*

INTERNET-CAFÉ, sus, pe Everest!

Everestul va mai înregistra un record: Internet café la cea mai înaltă cotă din lume

Tsering Gyaltsen, din Katmandu, capitala Nepalului, este nepotul lui Gyaltsen Sherpa. Nimic interesant până aici, doar că acesta a făcut parte din grupul de șerpași care în anul 1953, acum o jumătate de veac, a ajutat echipa formată din Sir Edmund Hillary (pe atunci fără particula nobiliară!) și Tenzing Norgay (sau Norche, cum era ortografiat atunci) să cucerească cei 8.850 metri care marcau... acoperișul lumii. Dar lucrurile nu se opresc aici! În febra pregătirilor pentru aniversarea semicentenară, Tsering a venit cu ideea de a deschide pe pantele amețitoare ale Everestului... o cafenea internet. Care să fie gata pentru primele valuri de vizitatori „aniversari" care sunt așteptați o dată cu primăvara în Nepal.

Proiectată a se afla la așa-numita tabără de bază, noua cafenea va deveni cu siguranță, la cei 5 300 m ai bazei... cea mai înaltă din lume! Oricum, pe lângă elementele de spectacol și ambiția, probabil, de a se vedea înscris în Cartea Recordurilor, cyber-cafeneaua de pe Everest va avea și o remarcabilă importanță pentru toate expedițiile care până acum trebuiau să vină cu propriile lor echipamente (cel mai apropiat post telefonic se află altminteri la patru zile de mers!) pentru a asigura legătura cu familiile sau cu mass-media și alte instituții care le finanțează deplasările în zona celor mai înalte vârfuri ale lumii. Tsering Gyaltsen, care a obținut aprobarea guvernamentală pentru proiectul său, va folosi legături de comunicație radio și satelit și generatoare solare dar și clasice.

Banii de care este nevoie provin dintr-un amplu proiect de „curățire" a Everestului de sutele de tone de deșeuri lăsate în fiecare an în urmă de echipele care se avântă, cu mai mult sau mai puțin succes la cucerirea celui mai înalt vârf al lumii.

Iar Nepalul întreg așteaptă cu emoție evenimentul. Și, poate, cu un pic de speranță de mai bine, pentru că această țară, de teritoriul căreia se află opt din cele 14 cele mai înalte vârfuri ale lumii, este în același timp una dintre cele mai sărace... *(M.D.)*

Cum să dai cu piciorul la miliarde!

Într-o lume nebună după bani – unii și-i doresc pentru a putea supraviețui, alții vor cât mai mulți ca să-și satisfacă cele mai extravagante dorințe – mai există și oameni care resping chiar averile ce li se cuvin. Iar aici nu e vorba despre un bogătaș oarecare, ci despre nepoata multimiliardarului grec Aristotel Onassis.

Destine paralele

Familia celebrului armator ilustrează foarte bine ideea că, acolo unde sunt mulți bani, apar și multe interese „colaterale" și multă nefericire. Cei doi copii ai lui Onassis au murit tineri: Alexandros, la 25 de ani, într-un accident de avion, iar Christina (mama Athinei), la 37 de ani, când fetița avea 3 ani. Femeia divorțase de tatăl singurei lor copile și decepțiile, ca și viața dezechilibrată pe care o ducea, de persoană super-bogată, se pare că au împins-o la sinucidere. Oricum, Athina – care a împlinit recent vârsta majoratului – a adoptat o existență, într-un fel, paralelă cu cea a mamei sale. Christina copilărise la bordul iahtului botezat cu numele ei, cel mai luxos din lume. Fiica sa a crescut în schimb alături de tatăl ei și de Gaby, mama vitregă, într-o vilă de lângă Lausanne. Christina – timorată de mama ei vitregă, Jaquelin Kennedy (văduva lui JFK, devenită a doua soție a lui Onassis) – era sclava propriei bogății, adorând luxul. Athina și-a dorit însă o viață simplă, fără lipsuri, totuși de om normal.

Reversul medaliei

Celebritatea se plătește de obicei scump, ca orice păcat lumesc. Iar cea mai bogată fată din lume a trebuit să îndure multe neplăceri, doar fiindcă e cine e. Câtă vreme trăia mama ei, era asaltată de aceasta cu daruri scumpe; între ele figura până și o „... grădină zoologică personală. Mai târziu, la școală, a trebuit să meargă doar cu o limuzină blindată și însoțită de bodyguarzi, foști membri ai SAS. Aceasta, deoarece părinții s-au temut întotdeauna de o răpire a fetei. În asemenea condiții, singura moștenitoare a imensei averi (cu aproximație, ar depăși 4 miliarde de dolari aflați în 217 bănci de pe mapamond!) s-a îndepărtat într-un fel de oameni, găsindu-și refugiul în practicarea hipismului și cei mai buni prieteni, în aceste animale nobile care sunt caii.

Întoarcerea acasă?

Pe jumătate grecoaică, pe jumătate frunțuzoaică (după tată), Athina – pe numele de familie Roussel – nu vorbește nici una dintre limbile materne ale părinților ei, ci suedeza, învățată de la mama vitregă. Pe de altă parte, chiar numele de Onassis, pentru dobândirea căruia o mulțime de persoane ar da orice, îi dă frisoane și respinge ideea de a-l purta vreodată. Mai mult decât atât, chiar față de uriașa avere ce îi revine, după majorat, manifestă o reacție șocantă: pur și simplu, ea se gândește să o refuze, de teama repetării destinului nefericit al mamei sale. Poate de aceea se și ferește de obicei să se apropie de „înalta societate", mediu care, fără doar și poate, ar devora-o cu voluptate pe multimiliardara de 18 ani. Totuși, viața este imprevizibilă și Athina abia a făcut primul pas de adult în meandrele ei... *(A.N.P.)*

O lume nebună

Când a împlinit vârsta de șapte ani, Michael Wong-Sasso, care visează să devină... gunoier, i-a rugat pe părinții lui să-i aniverseze ziua de naștere acolo unde se depun și se reciclează gunoaiele, adică la periferia orașului Los Angeles, unde de altfel familia lui Michael locuiește. Băiatul, pasionat de pubele, mașini care ridică și transportă gunoiul, utilaje de compostat și reciclat deșeuri, a fost în culmea fericirii să-și invite vreo 40 de prieteni la locul ales pentru petrecere. Ajunși la locul cu pricina, puștii nu au fost deloc intrigați de... decor, ba dimpotrivă au fost fericiți să se dea ca pe tobogan pe maldărele de gunoi și să se ascundă printre pubele, containere și buldozere... Societatea de exploatare a gunoiului a fost de acord cu această aniversare și chiar a degajat și a curățat un spațiu, pe care l-au destinat copiilor, dar aceștia au fost mult mai atrași de munții de gunoaie din preajmă. Părinții lui Michael sunt uimiți de felul cum îl fascinează pe băiatul lor această activitate de colectare și reciclare a gunoiului. Își amintesc că primele cuvinte pe care copilul le-a rostit foarte corect la vârsta de doi ani au fost „pubelă" și „camion". Tot astea au fost și jucăriile lui preferate.

La sfârșitul anului trecut, Robert Ward, un bărbat în vârstă de 32 de ani din Virginia (SUA) a căzut cu mașina într-o râpă dintr-o zonă puțin circulată și a rămas captiv în autoturism timp de o săptămână. S-a trezit din șocul accidentului cu o mână fracturată și închis între fiare ca într-o cușcă. În speranța că va trece cineva prin locul cu pricina și-l va descoperi, a încercat să supraviețuiască cât mai mult timp posibil. S-a încălzit arzând rând pe rând niște hârtii pe care le avea la el, a băut apă provenită din zăpada topită care se prelingea prin spărturile mașinii și s-a hrănit cu sosurile pe care le cumpărase pentru restaurantul său cu meniuri rapide. Culmea este că bărbatul a fost găsit după o săptămână de Terry Likens, căpitan în cazarma de pompieri la care și Robert Ward activa ca voluntar în serviciul de urgențe medicale. „Cred că nu ar mai fi rezistat încă o noapte, a declarat Likens după intervenția de salvare. Când l-am găsit ne-a spus că se pregătea să adoarmă pentru totdeauna. Era deja pe punctul de a abandona lupta." (A.P.)

VINERI - 28 martie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Patinaj artistic (r) 12.30 Serial (r) 13.20 Serial: „Pasiuni" 14.30 Conferința de presă 15.25 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 17.00 Interes general 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Bine ai venit la nunta ta! 22.30 Patinaj artistic 0.10 Taverna 3.30 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.55 Parte de carte (r) 13.00 Călătorie de afaceri 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Viața la Casa Albă" (ep.1) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Solo" (SUA, 1996) 22.00 Vacanța Mare 22.45 Popstars 0.00 Film: „Prinţul iluziilor" (SUA, 1995) 2.15 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Râsmerița (r) 14.00 Film: „Micuții ninja" (r) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Soldatul universal" (SUA, 1992). Cu: Jean-Claude Van Damme 22.00 Film: „Ostatici în junglă" (Australia, 1997) 0.00 Film: „Un război personal" (SUA, 1996).

Prima

8.00 Video Star 14.00 Uite cine mă întreabă (r) 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Truman Show" (SUA, 1998). Cu: Jim Carrey 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother 0.37 Am cu ce.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 13.20 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Superlative la Hollywood: Cele mai sexi 25 de femei de la Hollywood... 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" 16.50 Fotbal: România – Danemarca (tineret) 19.00 Serial: „Miracole" 20.35 Serial: „Central Park West" 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lu' Mitică (r) 23.00 Film: „Posedați de întuneric" (SUA, 1993).

Tele 7

8.05 Serial pentru copii 9.30 Vertical (r) 11.00 Documentar 12.00 Jurnal european 12.30 Viitorul azi 13.10 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Documentar DW 20.50 Chestiunea zilei 21.00 Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ - 29 martie

România 1

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 11.15 Debut 50 Plus 12.45 Spectacolul lumii 13.15 Istorie polemică 14.15 Patinaj artistic 16.00 Ora olimpică 17.00 Fotbal: România - Danemarca 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 0.30 Serial: „Pasadena" (ultimul ep.) 1.20 Marele Jazz.

PRO TV

7.20 Desene animate 10.45 Promotor 12.00 Provest 13.00 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 13.30 Serial: „Veronica" 14.00 Magazin UCL 15.00 Film: „Cinci zile dintr-o vară" (SUA, 1982). Cu: Sean Connery 17.00 Film: „Osânda" (România, 1976) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Indiana Jones şi templul blestemat" (SUA, 1984). Cu: Harrison Ford 22.20 Film: „Johnny Mnemonic" (SUA, 1995). Cu: Keanu Reeves 0.15 Film: „Piesa neterminată" (SUA, 1998).

Antena 1

9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.30 Serial: „Tineri şi rebeli" 13.30 Serial: „Ellen" 14.00 Film: „Trandafirul galben" (România, 1982) 17.00 Serial: „Mac Gyver" 17.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 19.00 Observator 20.00 Film: „Pedeapsă capitală" (SUA, 1987). Cu: Nick Nolte 22.00 Film: „Luptătorul nopții" (SUA, 1991). Cu: Lorenzo Lamas.

Prima

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Impact 20.30 Film: „Dincolo de gratii" (SUA, 2000) 22.30 Serial: „Mutant X" 23.30 Film: „Marele Gatsby" (SUA, 1974). Cu: Robert Redford.

Acasă

9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.45 Club 700 15.30 Serial: „Arabela se întoarce" 16.00 Serial: „Iubire fără de păcat" 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" (ultimul ep.) 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Profu'" 2.45 Serial: „Mariu".

2

8.00 Tradiții 9.30 Călător prin lume 10.30 Program pentru copii 12.30 Răscruci 13.35 Serial: „Vecinul meu, stăpânul meu" (ep.1) 14.05 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 14.50 Rugby: Franța – Țara Galilor 17.30 Arena trupelor de elită 19.00 Serial: „Miracole" 20.30 Serial: „Farmece" 21.15 Fotbal: Bosnia Herzegovina – Luxemburg 0.30 Film: „Când mergi până la capăt" (SUA, 1997). Cu: Ben Affleck.

Tele 7

8.00 Serial pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viața 16.00 Ocolul pământului cu farfuria plină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Agent 22 - Nebunul" 21.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 22.00 Film: „Temeri ascunse" (SUA, 1993).

DUMINICĂ - 30 martie

România 1

7.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop! 10.30 Descurcă-te singur! 11.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediție 14.15 Siesta... şi fiesta 16.15 Documentar 17.15 Bravo, bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Cocoşatul de la Notre-Dame" (SUA, 1997) 22.00 Patinaj artistic 1.00 Crime în Cetarea Filmului.

PRO TV

7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" (ultimul ep.) 11.00 Parte de carte 12.00 Profeții despre trecut 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" (ultimul ep.) 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Crimă în familie" (ultimul ep.) 15.30 Serial: „Prietenii tăi" 16.00 Film: „Iubire magică" (coprod., 1999) 18.00 ProTv Magazin 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanța Mare 21.00 Film: „Robin Hood: Bărbați în izmene" (SUA, 1993) 23.00 Procesul etapei.

Antena 1

8.00 Film (r) 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.00 Doc.: „Secolul războaielor" 13.00 Serial: „Ellen" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 14.30 Serial: „MacGyver" 15.30 Serial: „Sheena" 16.30 Film: „Dincolo de Mombasa" (coprod., 1956) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Divertis Parc 22.00 Serial: „Stargate: SG 1" 23.00 Film: „Atac fulgerător" (SUA, 2000).

Prima

7.00 Tradițiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.30 Filmul & Televiziunea 12.00 Evenimentul săptămânii 14.00 Academia mămicilor 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.00 Impact 20.00 Special 21.00 Big Brother - Fratele cel mare 23.30 Film: „Marele Alb" (SUA, 1996) Cu: Samuel L. Jackson 1.00 Serial: „Mutant X".

Acasă

7.30 Club 700 (r) 8.30 Cu dădaca în bucătărie (r) 9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" 16.30 Autograf pentru mama 17.00 Dana 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Maddie şi David" 3.00 Serial: „Mariu".

2

8.30 Ferma 9.30 Doc.: „Comorile lumii" 10.30 Program pentru copii 12.30 Cronici votive 13.40 Serial: „Vecinul meu, stăpânul meu" 14.05 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 14.50 Rugby: Irlanda – Anglia 17.30 Piersic Show 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Iubiri celebre ale secolului XX 20.30 Serial: „Farmece" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Un strigăt de iubire" (Franța, 1998) 23.30 Serial: „Dosare clasate".

Tele 7

8.10 Serial pentru copii 10.30 Vertical 13.30 Auto Motor Sport 15.00 Muzică populară 18.00 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Martin Luther" (SUA, 1953) 22.15 Film: „Când se rupe craca" (SUA, 1993).

LUNI - 31 martie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 10.00 Surprize, surprize (r) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toți! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniştii 3.00 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 11.45 ProTv Magazin (r) 13.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 14.00 Film: „Iubire magică" (r) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Avionul sub teroare" (SUA, 2001) 22.45 Tot înainte! 23.30 Film: „Crima secolului" (SUA, 1996). Cu: Isabella Rossellini 1.45 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.15 Film: „Un plan diabolic" (SUA, 1993).

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Serial: „Vedete cu fițe" 13.15 Film (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" (ep.1) 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Viață la schimb" (SUA, 2002). Cu: Rosanna Arquette 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Bob".

Prima

8.00 Video Star 13.30 Serial (r) 15.45 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „La limita extremă" (SUA, 1991). Cu: Patrick Swayze, Keanu Reeves 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu" 4.15 Muzica de acasă, muzica nopții.

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.00 Tenis de masă 14.30 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Doc.: „Noutăți de pe Pământ" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Doc.: „Nichita sau Fețele diamantului" 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 0.00 Film: „Profeția" (SUA, 1997). Cu: Christopher Walken.

Tele 7

8.00 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Viitorul azi 21.00 Alo, Florin!

MARȚI - 1 aprilie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Iartă-mă! (r) 13.10 Interes general (r) 15.00 Vector III 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Justiție militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Cu tine pentru totdeauna" (SUA, 2000) 21.55 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.00 Film: „Drumul spre Wellville" (coprod., 1994).

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 11.30 Provest (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Viața la Casa Albă" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Lovitură imparabilă" (SUA, 1996) 22.45 Film: „Ape ostile" (coprod., 1997). Cu: Martin Sheen 1.00 Serial: „Orașul Păcatelor" 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.00 Film: „Situații limită" (SUA, 1995).

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Canalul de ştiri (r) 13.15 Film (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Bob".

Prima

8.00 Video Star 15.45 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Vrei să fii miliardar? 22.00 Reporter incognito 22.30 Poliția în acțiune 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 13.20 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.40 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Tenis de masă 20.00 Ruleta rusească 20.35 eForum 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Prea târziu" (România, 1996) 23.50 Teatru: „Mătrăguna" de Niccolo Machiavelli.

Tele 7

8.00 Videoclipuri 10.00 Serial pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.00 Şapte ştiri 20.00 Film 22.30 Doc.: „Dosarele Terrei".

MIERCURI - 2 aprilie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Profesioniştii (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Justiție militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: Danemarca - Bosnia-Herțegovina şi Luxemburg - Norvegia 23.30 Nocturna artelor 0.30 Film: „A doua invazie" (SUA, 1998) 3.20 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.45 Magazin UCL (r) 13.00 Promotor (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Viața la Casa Albă" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Arta supraviețuirii" (SUA, 1993) 22.45 Film: „Julian Po" (SUA, 1997) 0.45 Serial: „Orașul Păcatelor" 1.45 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Canalul de ştiri (r) 13.15 Din dragoste (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Efecte speciale" 22.10 Râsmerița 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Bob".

Prima

8.00 Video Star 12.15 Academia mămicilor (r) 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotașilor 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 13.20 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.15 Doc.: „Destinul unei națiuni" 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Eco-magazin 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Radioul ucigaş" (Franța, 1988). Cu: Catherine Deneuve 23.40 Eurofotbal 0.40 Serial: „Speranțe şi împliniri".

Tele 7

8.00 Videoclipuri 10.00 Serial pentru copii 11.00 Documentar 12.30 Viitorul azi 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.00 Şapte ştiri 20.00 Film 22.30 Doc.: „Lumea ştiinței".

JOI - 3 aprilie

România 1

7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Nocturna artelor (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Justiție militară" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Ultimul val" (SUA, 1997) 21.50 Seară bună! 0.00 Film: „Între artă şi adevăr" (SUA, 1999). Cu: John Cusack 3.05 Serial: „Magnum".

PRO TV

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.30 Profeții despre trecut (r) 13.00 Bucătăria lui Radu (r) 14.00 Serial: „Fete de bani gata" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Viața la Casa Albă" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Jocul virtual" (SUA, 1995). Cu: Lorenzo Lamas 22.45 La Bloc 23.30 Marcă înregistrată 1.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

Antena 1

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Picnic" (SUA, 1956) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Cei trei ninja" (SUA, 1994) 22.10 Râsmerița 22.35 Marius Tucă Show 0.45 Serial: „Bob".

Prima

8.00 Video Star 15.45 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Big Brother - Fratele cel mare 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simț 22.00 Serial: „Socrii" 22.30 Uite cine mă întreabă 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 13.20 Serial: „Intrusa" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 17.00 Serial: „Îngerașii" 17.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.05 Serial: „Dragoste şi putere" 1.15 Serial: „Seducție" 2.00 Serial: „Mariu".

2

8.00 Desene animate 9.30 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.30 Doc.: „Legenda marelui Af" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Ruleta rusească 20.35 Europa - pur şi simplu 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Valmont" (Franța, 1989) 0.25 Generația @ 1.25 Serial: „Tărâmul dezmoşteniților".

Tele 7

8.00 Videoclipuri 10.00 Serial pentru copii 11.00 Documentar 12.30 Germania astăzi 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.00 Şapte ştiri 20.00 Film 22.45 Doc.: „Dosarele Terrei".

BEN AFFLECK
– sâmbătă, 0.35 –

ROSANNA ARQUETTE
– luni, 20.00 –

LORENZO LAMAS
– joi, 20.00 –

ARACELY ARAMBULA
– luni-vineri, 17.30 –

SAMUEL L. JACKSON
– duminică, 23.30 –

CATHERINE DENEUVE
– miercuri, 22.00 –

HARRISON FORD
– sâmbătă, 20.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Jack Nicholson = Domnul Schmidt

Cu cea de-a 12-a nominalizare la premiile Oscar de anul acesta, Jack Nicholson este deţinătorul a trei Oscaruri. La vârsta pe care o are în prezent, de 65 de ani, n-a mai fost nevoie de nici un artificiu pentru a intra în pielea Domnului Schmidt (66 de ani), personajul interpretat în filmul cu acelaşi nume, semnat de regizorul Alexander Payne.

Între rutină şi singurătate

Cu obişnuitu-i stil patetic, pe muchie de cuţit între cinism şi vulnerabilitate, „monstrul" Nicholson intră firesc în atmosfera comediei dulci-amare a lui Payne, în care emoţia şi umorul se împletesc. În centru este Warren Schmidt, funcţionar mărunt la o societate de asigurări, ajuns la vârsta pensionării, ba chiar la momentul când trebuie să se retragă şi să cedeze locul de muncă unui succesor. Este un om al rutinei cotidiene, reprezentant al clasei de mijloc americane, a cărui viaţă se scurge în clişee: în fiecare dimineaţă se trezeşte exact la aceeaşi oră, în fiecare zi se uită la televizor, dezleagă cuvinte încrucişate, îngrijeşte maşina... şi tot aşa ca un robot. Îşi trăieşte rutina şi singurătatea din suflet alături de femeia care îi devenise soţie în urmă cu peste 40 de ani şi care îl plictisea la rândul ei cu maniile şi stereotipiile de zi cu zi. Copleşit de solitudine, de mediocritatea şi vidul din existenţa lui, Domnul Schmidt îşi doreşte sfârşitul, dar nu înainte de a-şi reîntâlni fiica, aflată în prag de măritiş cu un bărbat complet insignifiant. Îşi face bagajele şi traversează Nebraska, pentru câteva clipe alături de ea. De-a lungul călătoriei, pe drumuri uitate de ţară, Warren întâlneşte tot felul de oameni şi retrăieşte tot felul de momente din trecut (îşi vizitează „casa natală" – adică locurile unde s-a născut şi a crescut – facultatea etc.), dar nostalgiile declanşate de aceste rememorări îl fac şi mai mult să resimtă inutilitatea existenţei sale. Cum era poate de aşteptat, fiica sa nu ardea de dorinţa de a-şi reîntâlni tatăl, nu e deloc emoţionată de gestul lui şi îi dă repede de înţeles că nu are nevoie de el. Nici măcar ea! Cade în el însuşi şi mai împovărat de... cenuşiul din familia lui. Şi nu mai speră la nimic.

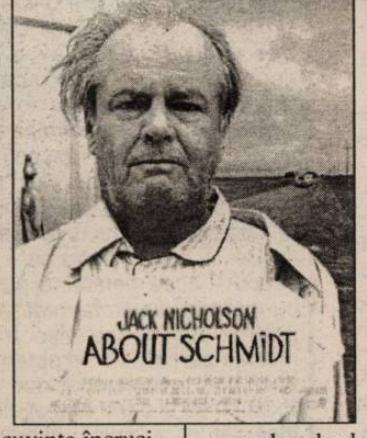

Salvarea vine de departe

Dar, pe neaşteptate, viaţa sa capătă un sens atunci când primeşte o scrisoare de la o asociaţie caritabilă. Pentru 73 de cenţi pe zi, i se propune să facă un gest nobil: să păstorească un copil orfan, tanzanianul Ndugu, în vârstă de şase ani. Schmidt, care nu are cui să se confeseze, începe să-i scrie băieţelului scrisori lungi, corespondenţa devenind pentru el un fel de terapie care îl face să-şi retrăiască trecutul, anii petrecuţi în zadar, şi să se simtă util. Cu sufletul pe masă, compune scrisori emoţionante, pline de luciditate, care uneori vorbesc despre lucruri de o banalitate inegalabilă, dar care exprimă dezastrul din viaţa unui om deprimat, obosit, îmbătrânit înainte de vreme. Într-o oarecare măsură, rolurile se inversează: micul Ndugu îl ajută pe Schmidt mai mult decât îl ajută acest adult pe copil. Cu o economie de mijloace de expresie caracteristice stilului său interpretativ, Jack Nicholson joacă mai întâi un domn Schmidt rigid şi impasibil, din ce în ce mai obosit şi plictisit, lipsit de calităţi, un fel de mort viu, cu ochii stinşi şi umerii căzuţi, care nu-şi găseşte rost în lume. Dar, lucrurile se schimbă întrucâtva atunci când mica fiinţă intră în existenţa lui. „Este rolul cel mai puţin vanitos din întreaga mea carieră – declara actorul. Nu m-a interesat nici măcar să-mi maschez bărbia dublă..."

Repere

■ Jack Nicholson a obţinut primul Oscar pentru cel mai bun actor cu rolul din *Zbor deasupra unui cuib de cuci* (1975, regizor Milos Forman), cel de-al doilea cu *Vorbe de alint* (1983, regizor James L. Brooks) iar cel de-al treilea cu *Mai bine nu se poate* (1997, regizor James L. Brooks).

■ Rolul lui M. Schmidt este, ca de obicei, un regal actoricesc pentru Nicholson – de la prima secvenţă memorabilă, când priveşte pendula, imobil, cu ochii ficşi, până la cea din urmă, când reuşeşte să smulgă o lacrimă spectatorului.

■ Regizorul încă puţin cunoscut Alexander Payne, născut în 1961 în Omaha, plasează acţiunea filmelor sale în Nebraska, locul său de origine. *Domnul Schmidt* este cea de-a treia creaţie a sa. În multe roluri din acest film a folosit oameni obişnuiţi, femei casnice, vânzătoare, agenţi de asigurări, studenţi. După primul său film *Citizen Ruth* (1996), regizorul s-a remarcat în 1999 cu *Election*, avându-i în distribuţie pe Reese Witherspoon şi Matthew Broderick, film care i-a adus o nominalizare la Oscar pentru cel mai bun scenariu.

■ Alexander Payne îşi abordează personajele cu severitate, uneori chiar cu dispreţ şi cinism, dar de fiecare dată le salvează, le ridică prin ceva, arătând că le iubeşte deşi le-a ridiculizat. De aici, melanjul original între tonul caustic, ironia şi accentele de tandreţe şi omenie profundă.

■ Filmul este o adaptare lejeră a romanului cu acelaşi nume, semnat de Louis Begley. Iniţial, Alexander Payne şi scenaristul Jim Taylor au avut intenţia să adapteze întocmai romanul, dar pe parcursul turnării, cei doi au inclus în poveste elemente provenite dintr-un script mai vechi al lui Payne, intitulat *The Coward*, care trata aceeaşi temă. Producătorul filmului, Michael Besman, îşi aminteşte ziua în care rezultatul acestei sinteze a ajuns la el: „Când Alexander ne-a arătat schimbările, am rămas muţi. Îşi însuşise povestea, o făcuse să fie creaţia lui".

ACTORII sub semnul SOBRIETĂŢII

După cum era de aşteptat, *Chicago* a fost marele învingător în competiţia pentru Oscarurile de anul acesta. Filmul lui Rob Marshall este prima comedie muzicală după 34 de ani căreia i s-a acordat trofeul pentru ***cel mai bun film*** şi alte cinci statuete de aur: pentru ***cel mai bun rol secundar feminin*** (Catherine Zeta-Jones), pentru ***montaj, sunet, costume*** şi ***decor.*** Imediat după *Chicago*, pe lista premianţilor s-a situat *Pianistul*, filmul lui Roman Polanski, încununat cu trei Oscaruri de mare valoare: pentru ***cel mai bun regizor,*** pentru ***cel mai bun actor într-un rol principal*** (Adrien Brody) şi pentru ***cea mai bună adaptare*** cinematografică a unei opere literare. Tânărul Adrien Brody a fost una dintre surprizele serii, deoarece marii favoriţi erau Jack Nicholson (*Domnul Schmidt*) şi Daniel Day-Lewis *(Bandele din New York)*. Din nefericire pentru el, regizorul Roman Polanski nu s-a putut bucura în direct" de succesul repurtat cu creaţia sa, deoarece nu a fost prezent la ceremonia de înmânare a premiilor, interdicţia de a păşi pe tărâm american, pentru o acuzaţie de acum 30 de ani (viol), urmărindu-l şi în prezent. La capitolul ***cel mai bun rol principal feminin,*** totul s-a întâmplat după cum era de aşteptat: figura urâţită de nasul fals purtat în rolul Virginiei Woolf *(Orele)* i-a purtat noroc actriţei Nicole Kidman care s-a ales cu statueta mult râvnită la această categorie. Încântat de succesul repurtat cu *Vorbeşte cu ea*, regizorul spaniol Pedro Almodovar a avut onoarea să strângă la piept Oscarul pentru ***cel mai bun scenariu original.*** Trofeul pentru ***cel mai bun actor în rol secundar*** i-a revenit lui Chris Cooper din *Adaptarea.*

Nicole Kidman şi Adrien Brody

Stăpânul Inelelor: Cele două turnuri, nominalizat la categoria cel mai bun film, nu a plecat cu mâna goală, pentru că i s-au acordat două premii tehnice ***(montaj şi efecte speciale).*** Spre surprinderea tuturor, *8 Mile*, filmul de debut al lui Eminem, nu a trecut nici el neobservat, a câştigat trofeul pentru ***compoziţii muzicale.***

Marele perdant al celei de-a 75-a ceremonii a premiilor Oscar poate fi considerat regizorul Martin Scorsese *(Bandele din New York)*, intrat în competiţie cu 10 nominalizări, dar nu şi premiat.

Unul dintre momentele care cu siguranţă vor rămâne în memoria istoriei premiilor Oscar a fost marcat de apariţia pe scenă a lui Michael Moore, onorat cu Oscarul pentru ***cel mai bun documentar*** (*Bowling for Columbine*), prilej de a-şi exprima dezacordul faţă de intervenţia militară a Statelor Unite în Irak. Cineastul american a atacat cu violenţă decizia preşedintelui american de a porni un război şi a invitat pe scenă nominalizaţii la aceeaşi secţiune – film documentar –, „în semn de solidaritate cu mine – după cum a spus –, pentru că noi iubim non-ficţiunea, deşi trăim într-un timp al ficţiunii. Trăim într-o epocă în care avem un om care ne trimite la război pentru motive fictive... Suntem împotriva acestui război, Domnule Bush. Să vă fie ruşine, Domnule Bush, să vă fie ruşine!" a adăugat regizorul sub un ropot de aplauze şi fluierături, care au umplut Kodak Theatre din Los Angeles.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

CARTEA JUNGLEI 2

Avanpremiera mondială a filmului de animaţie *Cartea junglei 2* nu a avut loc, cum poate toată lumea se aştepta, în Statele Unite, ci în parcul de distracţii Disneyland Ressort Paris (Val-de-Marne), pentru a marca deschiderea sezonului intitulat „Carnaval" al acestui tărâm de poveste din Franţa. Produs de studiourile Walt Disney Pictures, actualul film este o „a doua parte" a *Cărţii junglei* realizate în 1967 şi oferă spectatorilor noi aventuri ale îndrăgitelor personaje: băieţelul Mowgli, ursul Baloo, pantera Bagheera, şarpele Kaa...

În SUA, filmul a fost lansat abia după zece zile de la difuzarea în Franţa.

În actualul film, Mowgli trăieşte într-un sat, printre oameni, unde, după numai vreo cinci zile, simte că viaţa fără prietenul lui, ursul Baloo, e foarte tristă. Când vrea să se joace cu alţi copii jocurile pe care el le ştia din junglă, aceştia se sperie şi fug la noul tată al lui Mowgli să-l pârască. Acesta se supără şi îi interzice să părăsească satul. Dar Mowgli, ajutat de Baloo, reuşeşte să fugă. Problema e că prietena pe care şi-o făcuse printre oameni, Shanti, se îngrijorează de dispariţia lui, aşa că pleacă să-l caute. Aşa ajunge şi ea în junglă, unde are de înfruntat pericole nebănuite. Lucrurile se complică mult atunci când şarpele hipnotizator, Kaa, îi pune gând rău, considerând că ar putea face din fragila făptură un prânz delicios. Pe de altă parte, Shere Khan, tigrul mâncător de oameni, stă şi el la pândă, aşteptând o bună ocazie să se răzbune pentru întâmplări mai vechi...

● *Cartea junglei 2* este primul lung metraj al regizorului Steve Trenbirth. Înainte de a-şi asuma realizarea acestui film, a lucrat ca director de animaţie la filmele: *Întoarcerea lui Jafar, Alladin şi regele hoţilor, Dingo şi Max 2, Regele Leu 2...*

● Primul film de animaţie *Cartea Junglei*, realizat în 1967 de Wolfgang Reitherman, s-a bucurat de un succes enorm în epocă, înregistrând peste 14 milioane de spectatori. Din acest punct de vedere deţine recordul din toate timpurile între filmele de animaţie.

● Christopher Chase, producătorul actualului film, a expus motivele care l-au determinat să facă o continuare: „Personajele sunt atât de cunoscute şi de îndrăgite încât dorinţa publicului de a le revedea este irezistibilă. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât îmi dau seama că era normal ca Mowgli să se simtă bine printre semenii săi, dar că, pe de altă parte, influenţele modului în care şi-a trăit copilăria în junglă îi lipsesc atunci când se află printre oameni. De la această situaţie am pornit filmul nostru."

● Muzica filmului, în mare parte de jazz, este semnată de Joel McNeely, compozitor şi saxofonist, dedicat acestui stil de muzică de foarte mulţi ani.

● Echipa care a lucrat la *Cartea junglei 2* a ţinut ca unele dintre melodiile prezente în filmul de animaţie din 1967 să fie cântate şi în această continuare, în semn de omagiu faţă de prima ecranizare animată a „Cărţii junglei". Printre melodii se numără şi acea „Trebuie puţin pentru a fi fericiţi", nominalizată la Oscar la vremea respectivă, la categoria cel mai bun cântec.

Cum să ne recăpătăm

FORŢA VITALĂ

Vă puteţi aminti de câte ori aţi avut senzaţia că sunteţi secătuiţi de putere, cum se spune? Probabil nu, deoarece aşa ceva practic e imposibil de contabilizat. Motivul – frecvenţa îngrijorător de mare a acestor stări, sub impactul individului uman cu factori exteriori, dar şi interni, uşor reperabili sau dimpotrivă, nici măcar bănuiţi. Mihaela OPRAN, care face tratamente prin metode complementare, oferă cititorilor revistei „Magazin" câteva indicii şi sugestii legate de neajunsurile slăbirii energiei.

Diminuarea forţelor vitale cauzată de stresul permanent, de încordarea nervoasă, de problemele afective, apare uneori la vârste mici, ceea ce influenţează ulterior negativ potenţa. Mai grav este faptul că, remarcând alterarea activităţii lor sexuale, bărbaţii recurg adesea la folosirea preparatelor hormonale. Pentru scurt timp, acestea pot da rezultate pozitive, dar ulterior vor provoca numeroase efecte nedorite. Medicina orientală atribuie starea respectivă lezării meridianului rinichilor şi vezicii urinare, fapt ce are ca efect micşorarea secreţiei de hormoni sexuali şi tulburări ale circulaţiei sangvine.

Oamenii cu forţa vitală diminuată pot fi recunoscuţi după mersul împleticit, nesigur, din cauză că meridianele mai sus menţionate răspund şi de fluxul normal de energie în ambele picioare. Cu ajutorul exerciţiilor degetelor, poate fi sporită însă forţa vitală iar omul îşi va recăpăta încrederea în sine. Nu uitaţi însă de rolul nefast al încordării nervoase şi evitaţi-o în fiecare zi şi în fiecare moment!

Exerciţiul nr.1

Înlănţuiţi degetele arătătoare la ceafă şi ridicaţi-vă în picioare, cu tălpile depărtate la nivelul lăţimii umerilor şi vârfurile orientate spre exterior. Inspirând, lăsaţi-vă pe vine încet, până se îndoaie bine genunchii. Rămâneţi nemişcaţi în această poziţie timp de 5 secunde, apoi ridicaţi-vă încet şi expiraţi.

Executaţi exerciţiul dimineaţa şi seara, de câte zece ori.

Este important să trageţi de degetele arătătoare înlănţuite, în timp ce vă ghemuiţi. Poziţia picioarelor poate fi schimbată, adică la început distanţa dintre ele să fie mai mică (până la lăţimea umerilor), apoi se poate mări.

Exerciţiul nr.2

Aşezaţi-vă pe podea şi strângeţi picioarele în aşa fel încât genunchii să ajungă aproape de piept, iar tălpile să stea pe podea. Cuprindeţi genunchii cu mâinile şi staţi nemişcaţi în această poziţie, timp de 5 secunde. Apăsând pieptul şi abdomenul cu genunchii, stimulaţi punctul *kikai*, situat sub ombilic, fortificându-vă în acelaşi timp intestinul subţire şi ficatul.

Toate acestea îi permit energiei vitale să pătrundă în organismul dumneavoastră.

Exerciţiul nr.3

Culcaţi-vă pe podea cu mâinile sub cap, având aşezată în regiunea lombară (sub şale) o minge de cauciuc de mărimea celei de ping-pong. Ridicaţi puţin capul şi umerii. Se va masa astfel punctul numit *sanseoiu*, situat în regiunea lombară. Exerciţiul este foarte eficient, umplând corpul de energie în numai câteva minute. El trebuie executat cu 10 minute înainte de culcare şi e foarte important să se repete zilnic, întrucât fortifică toate sistemele vitale ale organismului şi măreşte forţa fizică.

MIEREA mai bună decât antibioticele!

Virtuţile extraordinare ale produselor apicole utilizate în terapii diverse, de mult timp nu mai au nevoie de menţionări speciale. De altfel, la modul empiric sau nu, cunoaşterea de către crescătorii de albine a calităţilor mierii, propolisului, cerii ş.a.m.d. acoperă milenii întregi şi important este că în ultimul secol medicina clasică s-a apropiat şi ea foarte mult de asemenea remedii naturale.

Vă mai amintiţi poezia cu şoarecele prins în stup de albine şi înţepat, apoi „îmbrăcat" cu ceară? De fapt, este vorba despre – să spunem – o practică obişnuită a harnicelor zburătoare care-şi apără regatul lor dulce. Atunci când dăunătorii prinşi sunt ucişi în stup, albinele nu pot transporta afară cadavrul respectiv şi, pentru a se proteja împotriva unei epidemii, îl acoperă cu ceară, eliminând astfel virtuala lui putrefacţie.

Inspiraţi de inteligenţa uimitoare a albinelor, cercetători englezi şi neozeelandezi reuniţi într-o echipă afirmă că au găsit o soluţie eficace la problema rezistenţei bacteriene. Ei au testat *in vitro* acţiunea mierii asupra coloniilor microbiene de tipul stafilococului auriu – veritabilă teroare a spitalelor – ori al enterococului. Constatarea a fost surprinzătoare: acolo unde antibiotice puternice eşuează în tentativa de a inhiba dezvoltarea acestor colonii extrem de rezistente, mierea a lucrat perfect. Este un prim rezultat, mai mult decât încurajator, care i-a determinat pe cercetători să caute posibilitatea de a identifica factorul antibacterian activ din miere. Deocamdată, e bine de ştiut că acest valoros produs apicol poate să formeze o avangardă invincibilă în lupta pentru sănătate.

RELAXARE respiratorie

Am amintit şi cu alte ocazii faptul – extrem de important pentru sănătatea generală a organismului nostru – că marea majoritate a oamenilor nu respiră la capacitatea reală a plămânilor şi deci oxigenarea sângelui se realizează sub parametrii necesari. De aici, decurg numeroase probleme. Există anumite tehnici de educare a respiraţiei, minuţios elaborate, dar poate tocmai de aceea le neglijăm, cel puţin până ajungem la situaţii critice. Aşa-numita antigimnastică, metodă terapeutică complementară, indică şi ea exerciţii menite să ajute la anularea efectelor neplăcute ale respiraţiei deficitare. Vă prezentăm mai jos un asemenea exerciţiu, simplu de realizat, care favorizează o mai bună amplitudine respiratorie şi elimină tensiunile musculare din zona cuştii toracice.

Poziţia de lucru: aşezat pe marginea unui scaun, cu fesele sprijinindu-se pe ischion (os al bazinului, care se poate simţi prin aşezarea palmelor sub fese) şi cu genunchii şi tălpile depărtate la nivelul lărgimii bazinului. Închideţi ochii, apăsaţi puternic cu tălpile solul şi ridicaţi braţele. Inspiraţi adânc, întinzând braţul drept spre tavan şi uşor spre stânga, pentru a „deschide" bine regiunea coastelor. Rămâneţi într-o poziţie cât mai agreabilă şi nu încercaţi să vă forţaţi inutil.

Expiraţi, readucând braţul în poziţia iniţială. Repetaţi de mai multe ori pe dreapta, apoi realizaţi mişcarea în mod similar, cu braţul stâng. În finalul exerciţiului analizaţi cu atenţie mişcarea cutiei toracice (amplitudinea respiratorie). Executat cu consecvenţă, zilnic, exerciţiul descris mai sus va ameliora simţitor respiraţia şi implicit starea de sănătate generală a organismului.

Poşta rubricii

Florica MANOLE – Olăneşti-Băi, jud. Vâlcea. **La fel ca alţi cititori ai revistei „Magazin" interesaţi de terapiile complementare, ne roagă să-i răspundem *sincer* (s.n.) dacă s-ar putea adresa şi altor terapeuţi „care scriu şi îşi oferă serviciile în această pagină", pentru vindecarea bolilor cu care aceşti cititori au fost diagnosticaţi. Pe scurt, afirmăm că toate articolele sunt scrise de noi cu bună credinţă şi cu scopul *sincer* de a-i ajuta pe cei aflaţi în suferinţă. Foarte rar se întâmplă ca înşişi terapeuţii să scrie şi „să îşi ofere serviciile", cel mai frecvent autorul paginii documentându-se nu numai la cabinetele respective, ci şi la pacienţi cu care s-a lucrat.**

Pe de altă parte, aceşti terapeuţi (unii, cu formaţie medicală) afirmă că ei nu sunt Dumnezeu şi deci nu pot garanta sută la sută vindecarea, după cum nici medicii nu o pot face. Aici, problema e mult mai amplă, trebuie mers la cauzele bolii şi nu doar la efecte, trebuie răbdare, tenacitate, voinţă, pentru că o afecţiune înrădăcinată în trupul fizic în 2-3-5... 10 ani nu poate dispărea peste noapte. Aşa-zisele miracole se petrec, însă nimeni nu le poate defini exact.

Pentru noi, fiecare caz patologic reprezintă o responsabilitate pe care ne-o asumăm, în limita capacităţilor noastre de a ajuta. În ce o priveşte pe d-na Florica Manole, i-am prezentat Emiliei Vlădescu scrisoarea domniei sale şi în curând va primi răspuns.

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Consultaţii parapsihologice

Îngerul păzitor şi bolile trupului

Noţiunea de *înger păzitor* o cunoaştem, cei mai mulţi dintre noi, din perioada copilăriei, când învăţam rugăciuni şi ştiam că „îngeraşul meu" este un copilaş blond, frumos, cu aripioare albe, având sarcina să ne apere de rele. Imaginea este doar o transpunere simbolică în forme acceptabile de mentalitatea omului muritor. În realitate, ar trebui să vorbim despre *fiinţe de lumină*, fiecare individ având în preajma sa cel puţin o asemenea entitate, în orice împrejurare – după cum afirmă *Emilia VLĂDESCU*, psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium, colaboratoare a revistei „Magazin".

Îngerul păzitor apare în împrejurări de diferite tipuri şi sub diferite înfăţişări. Primii ani ai copilăriei sunt deseori „plini" de prezenţa acestuia, atunci când omul are încă o mare curăţenie sufletească şi încărcătura karmică nu îi afectează trăirile. Pare un lucru obişnuit să privim copii jucându-se *singuri* (zicem noi), dar vorbind şi colaborând cumva cu un partener invizibil. Aprecierea unanimă a adultului este că acel copil are o imaginaţie bogată, că e plin de fantezie, însă dacă îl întrebăm cu cine se joacă putem avea surpriza să ne fie descrisă chiar o fiinţă cu care comunică şi de la care învaţă lucruri frumoase. Pentru noi, devine o adevărată anomalie patologică să susţină cineva că fiinţa respectivă există şi copilul o vede, ca pe orice om din preajma lui.

În vis, îngerul păzitor ni se poate înfăţişa, de pildă, sub chipul unor rude apropiate moarte. De ce aşa? Pentru că – spune Emilia Vlădescu – acea persoană nu este pregătită să cunoască *adevărata înfăţişare* a îngerului său păzitor. Asemenea vise transmit de regulă mesaje pe care noi le putem descifra: apariţia unor boli, evenimente mai puţin plăcute etc. Există însă şi persoane evoluate spiritual, cu o încărcătură karmică uşoară, curată, pentru care *comunicarea* cu îngerul păzitor se desfăşoară foarte firesc, fie în vise, fie în aşa-numitele ieşiri în satral. Am vorbit despre comunicare, deoarece aici apare ideea unei îmbogăţiri spirituale implicite, şi nu despre avertismentul ocrotitorului nostru, transmis aşadar pe un sens unic, pentru a ne pregăti să ne înfruntăm soarta, cum s-ar zice.

Prezenţa fiinţelor de lumină devine mult mai intensă, mai activă, în împrejurări legate de moarte. Fie individul uman, bolnav fiind, este scos din starea sa prin intervenţia acestor entităţi (sunt citate cazuri notorii, când pacienţi fără şanse aparente de vindecare au fost operaţi sau trataţi de medici şi terapeuţi ghidaţi din astral de fiinţe „imateriale"), fie omul aflat în pragul morţii este efectiv pregătit pentru trecerea dincolo. Acest din urmă caz are o semnificaţie aparte pentru persoanele aflate în preajma muribundului, care-şi transpun în mod automat propria făptură într-o situaţie similară. Important este să ştim că îngerul păzitor nu ne părăseşte niciodată, nu se îndepărtează de noi. Dacă ajunge să nu ne poată ajuta la marile cumpene ale vieţii, înseamnă că noi ne-am îndepărtat de el, dar dorinţa sinceră de a fi călăuziţi, credinţa, iubirea şi setea de cunoaştere ce le atrage după sine pe toate celelalte ne îndrumă iarăşi către lumina lui. Astfel, dacă uneori se spune că vindecarea trupului nu-i este accesibilă unui muritor oarecare, înseamnă că acesta nu şi-a vindecat în prealabil sufletul. În următorul număr al „Magazinului", prin intermediul Emiliei Vlădescu, vom încerca să cunoaştem şi celelalte entităţi din jurul nostru, cele malefice.

Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

NUME DE ȚĂRI ȘI... TRADUCEREA LOR

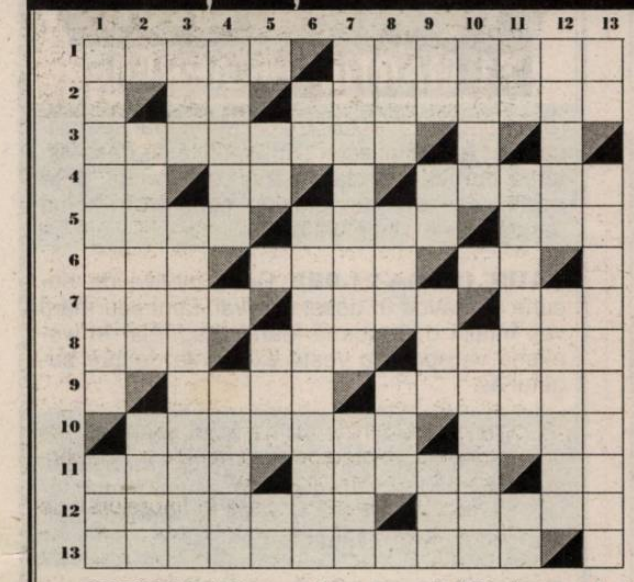

ORIZONTAL: 1) Farmec – Nume de stat din Africa însemnând „râul hipopotamilor". 2) Ofertă la piață – Numele acestui stat se traduce prin „sfânta treime". 3) Țară din Europa a cărei nume se traduce prin „drum de nord". 4) Insul din castel! – Cură la Amara – Ea nu stă pe canapea! 5) Localitate în Letonia – Stat al cărui nume se traduce „dincolo de laguna" – Puțin aiurit! 6) A face legătura – Romancier francez – Ultimul tom! 7) Numele eroinei din filmul „Clona" – Localitate în Japonia – Câteva frunze de cimbru! 8) Fluviu în Finlanda – Localitate în India – Parte a frânei care micșorează viteza unei mașini. 9) Mare lac din Asia cu o suprafață de 66.500 km² – Local public în stațiunile balneare. 10) Spetează (pl.) – Internationale Automobil Ausstellung Rostock. 11) Stat din Asia de Sud-Est al cărui nume se traduce prin „pace" – Numele acestui stat din Asia de Sud se traduce prin „muntele alb" – Cei din Măcin! 12) Prénos – Stat din Africa de Nord-Vest al cărui nume se traduce prin „frumos". 13) Numele acestui stat se traduce prin „munții leilor" (2 cuv.).

VERTICAL: 1) Țară din America de Sud, al cărei nume se traduce prin „Mica Veneție" – Orașul Îngerilor. 2) Țară din Europa al cărei nume se traduce prin „Țara de Jos" – Safirul s-a... ciobit, împrăștiindu-se ultimele bucăți. 3) Aer de american – „Orașul leilor", așa se traduce denumirea acestui stat. 4) Potaie – Apar la orizont. 5) Fata din deal! – Așezare rurală! – Număr redus! 6) Tangentă (abr.) – Stat din Asia de Sud-Est al cărui nume se traduce „Țara oamenilor liberi". 7) „Țara libertății" (2 cuv.) – Adevărat. 8) Fluviu de coastă în Rusia – Zeița – Canea. 9) Doine! – Scop în sine! – Tamisa la vărsare – Marcă de săpun fin. 10) Munte în Italia – Azi în lan! 11) Margini de gard! – Țară din Africa de Sud al cărei nume înseamnă „miraj" – Care! 12) Asociația artiștilor fotografi din Alba Iulia (siglă) – Stat din Europa numit „Unicul". 13) Cald! – Stat al cărei nume se traduce prin „Port bogat" (2 cuv.).

DICȚIONAR: EHNI, AKAI, LAG, SIA, AIR, GIA.

ELISABETA PESCARIU – *Timișoara*

SOLUȚIA CAREULUI („Nume de țări și... traducerea lor"): VRAJA - SENEGAL - E - IA - TRINIDAD - NORVEGIA - T - F - EL - RA - L - CANAP - ZASA - TAGO - AIU - UNI - EHNI - OM - E - EONA - AKAI - IMR - LAG - SIA - SABOT - A - ARAL - CAZINO - SPATARE - IAAR - LAOS - NEPAL - CI - OFRANDA - MAROC - SIERRAL - EONE - O.

Verificați-vă cunoștințele

CIRCUL

1. Ce se înțelege, în general, printr-un spectacol de circ?

2. Când a fost înființat primul circ stabil, după spectacolele medievale organizate cu acrobați și gimnești în piețele publice?

3. Când a fost inaugurată clădirea Circului din București?

4. Cine a scris cartea „Mihail, câine de circ"?

5. Cine a compus muzica operetei „Prințesa circului"?

6. Ce pictor luxemburghez a realizat, în 1937, tabloul „Clovn muzical" expus la Stedelijk Museum, Amsterdam?

7. Cine a realizat, în 1956, filmul „Trapez"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Din punct de vedere geografic deșerturile sunt regiuni în care, datorită climei aride, vegetația și animalele sunt rare, precipitațiile atmosferice foarte puține, rețeaua hidrografică lipsește sau este slab dezvoltată iar populația este extrem de redusă, deșerturile fiind aproape nelocuite. 2) Deșerturile de piatră se numesc hamade. 3) Deșerturile argiloase poartă numele de takâre. 4) Cel mai mare deșert de pe glob este Sahara din Africa, depășind ca dimensiuni continentul australian. 5) Romanul „Deșertul tătarilor" aparține prozatorului italian Dino Buzatti (1906-1972). 6) Rolul principal feminin în filmul lui Michelangelo Antonioni „Deșertul roșu" a fost interpretat de actrița italiană Monica Vitti. 7) Cămila a fost supranumită „corabia deșertului".

Poșta cititorilor

La tema apărută în 6 martie a.c., intitulată „Mama" am luat în considerație mai multe variante de răspuns pentru întrebarea numărul 2 deși era menționat clar că tabloul respectiv era expus la Muzeul din Berlin. Așadar:

– 7 răspunsuri corecte: *Gorea Florentina - Toplița; Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei; Dan Victor Muntenu – Galați.*

– 6 răspunsuri corecte: *Maria Iova – Constanța; Cristina Neagu – Ploiești.*

– 5 răspunsuri corecte: *Maria Chiriac – Hunedoara, Lucica Voicu – Timișoara, Ion Grigore – Urziceni.*

Mulțumind tuturor pentru cuvintele frumoase adresate revistei și rubricii vă dorim mult succes în continuare. *(I. Stoica)*

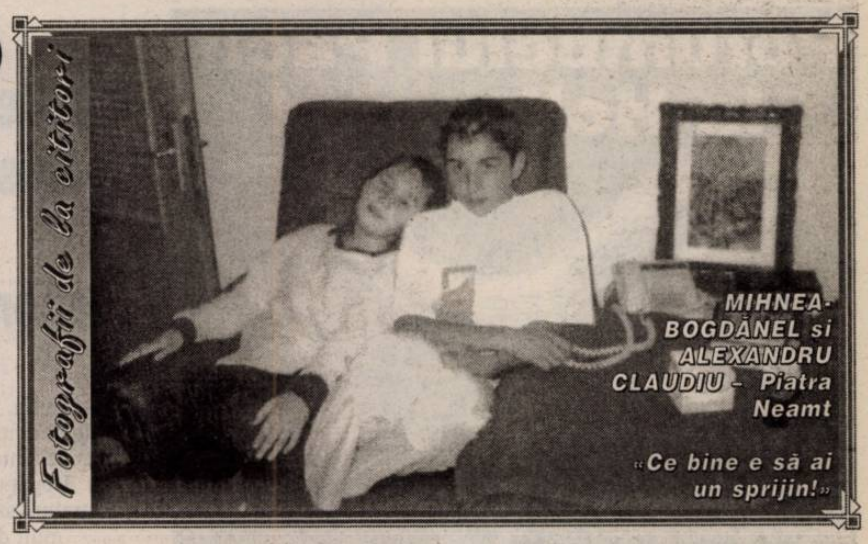

ȘAH

Alehin - Nestor, 1939

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Tc8! Tc8 (1... Dd7 2. Df8) 2. De7!! De7 (2... Dc6 3. dd8) 3. dc8D Df8 4. Df8 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

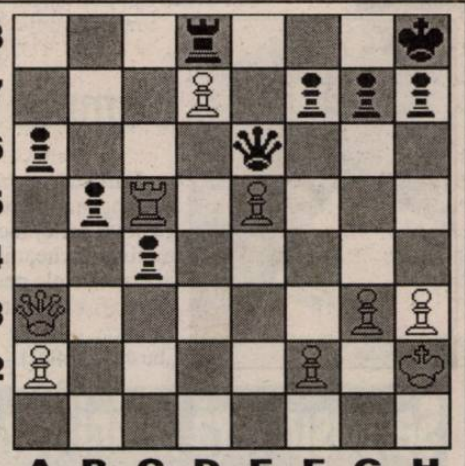

GRĂDINA

micul nostru Paradis

Chiar dacă nu avem o grădină adevărată, ci doar plante de apartament, sosirea primăverii ne îndreptățește să pornim la lucrări de îngrijire specifice acestui sezon.

◆ **Scurtarea lăstarilor** este necesară multor plante, cum ar fi leandrul, azaleea, cercelușul, mușcata etc. Lucrarea constă în reducerea cu una sau două treimi a lungimii lăstarilor, în scopul obținerii de tufe sau coroane compacte, echilibrate ca aspect. Lăstarii din mijlocul tufei se elimină în întregime, ceea ce va ajuta la o aerisire mai bună a interiorului tufei. După această operație, până în momentul apariției noilor lăstari, plantele se udă mai puțin.

Lucrări de primăvară

◆ **Afânarea stratului superficial** de pământ îmbunătățește aerisirea rădăcinilor și, totodată, asigură menținerea mai bună a umidității. Adeseori, datorită udărilor prea dese și a umezelii stagnante, la suprafața pământului apare o pojghiță de mușchi de culoare verzuie. Formarea acesteia poate fi împiedicată prin presărarea la suprafața pământului a unui strat de nisip de circa 1 cm. Acesta ajută și la păstrarea pe timp mai îndelungat a pământului reavăn.

◆ **Curățarea ghivecelor** se face ori de câte ori este nevoie, dar dacă de-a lungul iernii această operațiune a fost neglijată, acum e timpul unei imagini noi. Ghivecele murdare nu numai că nu sunt estetice, dar dăunează și plantelor deoarece împiedică buna aerisire a rădăcinilor (porii vasului sunt astupați). Se curăță prin spălarea cu o cârpă cu apă și săpun.

◆ **Combaterea dăunătorilor** este foarte importantă dacă se observă că pe tulpinile și pe frunzele plantelor sunt purici, păianjeni mici roșii, musculițe albe, păduchi țestoși etc. Aceste insecte pot fi distruse folosind soluții de substanțe toxice cum ar fi Sinoratox sau Detox, în concentrație de 0,1-0,2%. În comerț se găsesc și alte produse pe ale căror ambalaje sunt trecute recomandări cu privire la scopul lor și la modul de utilizare. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„MEDALION"

PASIONATĂ / IMPOSIBIL DE UNS		INEDIȚI / SOLDAȚI BĂTRÂNI		A DA ORTUL POPII / PAUZĂ TEATRALĂ		CULT! / CLAVIR MODERN		PĂNURA... DIN CABANĂ! / APARIȚIE		FATĂ DE ȘCOALĂ / AVENTURĂ
RĂNIRI CU SABIA / SCHIMB ÎN MINĂ						RECIPIENTE / MUSAI				
		FUNIILE LUI TARZAN / SENTIMENTAL						PAUL VOICU / CAP DE GIRAFĂ		
INEL DE LANȚ / A DEFINITIVA				MAREA... NOASTRĂ / BĂUTURĂ MINERALĂ						
						A SE UNI LA RĂZBOI / DELOC FRECVENT				GREȘEALĂ TEHNICĂ
ATMOSFERA / ÎL BUCURĂ PE AZOR				SUVERANUL PONTIF / KILOGRAME DE LICHID						CUVE! / GAȘCA... LUI PIȚIGOI
		HAZLIE / MIC PROIECTIL SFERIC						VEHICUL CU BOI / CÂNTĂREȚ BISERICESC		
FLORI ROȘII ÎN LAN / ȚĂRM						A PUNE PE FOC / AFARĂ DIN TEREN				OCHI VICLEAN
				PLOAIE UȘOARĂ / GEO HAIDUC						
FELINA TĂRCATĂ / TOANE, HACHIȚE						OMUL HANULUI				
								FEMEI RELE DE GURĂ		

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „TABLETE"

Orizontal: I - G - G - D - F - B - INCAPATANARE - CATARA - OTEL - COS - TIPAT - NE - NETO - ALAPTA - OSTASI - ARII - TAC - URI - REN - MI - TATE - BARA - ES - MANDAT - V - ANULA - TARINA - TRANCANI - UL - GAINAR ALOCA.

SPORT FLASH

Ce se întâmplă la Dinamo? După degringolada de la Steaua nici nu putea să nu apară alta la Dinamo. E un semn că nu fotbalul mai este pe primul loc, ci afacerile care au ca suport fotbalul. La Steaua s-a văzut prima oară ce se alege de fotbal dacă își bagă coada afaceriștii cu mentalitate de tunari și nu de oameni de fotbal. Steaua a ajuns un fel de cascadorii râsului, singurii care suferă cu adevărat fiind suporterii. După ce o vreme ni s-a părut că la Dinamo situația e stabilă, buboiul s-a spart. Cornel Dinu a fost dat afară, dar acțiunea asta nu e decât vârful aisbergului. Lupta pentru mălai e mare și interesul pentru fotbal e mai mic decât boaba de neghină. Și cel mai bine ne-am dat seama de treaba asta atunci când am văzut cine i-a luat locul lui Dinu. Nimeni altul decât celebrul antrenor Andone, cel care a dus pe cele mai înalte culmi ale perfecțiunii fotbalistice cea mai proastă echipă din Divizia A, Sportul, zis cândva Studențesc. Niște suporteri se întrebau, în stația de metrou, care dă în fața stadionului din Ștefan cel Mare, de ce n-au adus-o la cârma echipei pe Violeta Beclea! Ne-am lămurit și cu Dinamo!

Marele derby al răvășiților. Steaua și Dinamo, echipele-fanion răvășite de „investitori", au ajuns și în situația de a disputa derby-ul etapei a 19-a. Cine se aștepta la fotbal a avut perje cu magiun, deși cei care au stat la televizor au putut să vadă de mai multe ori în reluare cele șase goluri înscrise. Oricum, suntem liniștiți, Steaua a suit pe podium. Fapt ce-i provoacă lui Becali alte vise erotice de mărire, cum că Steaua va câștiga campionatul.

Tren Rapid prin Timișoara. Nimeni nu se aștepta să facă AEK figura și să învingă lidera clasamentului, dar poate că timișorenii au visat măcar la un meci egal. Atât de mult încât, la sfârșitul partidei, pierdută de Poli cu 1-3, antrenorul Gherman și-a dat, de supărare, demisia. Nimeni nu înțelege de ce, pentru că în fond, dacă nu câștigi nici un punct în ultimele 7 etape, înseamnă că nu poți să faci nici din cacao, bici. Ca și alte cazuri, nu e de înțeles cum îl aduci antrenor pe Gherman, după ce îl dai afară pe Basarab Panduru, cel care obținuse în 9 etape 5 victorii și 4 înfrângeri. Dar dacă se poate, înseamnă că e bine...

Plictiseală totală. În rest, partide cu un coeficient maxim de plictiseală. Sîmbătă, în ziua meciului dintre FC Brașov și Gloria Bistrița, președintele bistrițean, Jean Pădureanu, a împlinit 67 de ani. Fotbaliștii săi nu i-au stricat ziua, ba mai mult, au obținut victoria cu 1-0 în fața grupării lui Marius Lăcătuș. Craiovenii, maeștrii neîncoronați ai dușurilor scoțiene, s-au chinuit să câștige și ei o partidă pe teren propriu, cea cu FC Argeș, dar n-au reușit, scorul a fost mai alb decât zăpada care a căzut vineri, de parcă se întorcea iarna. De râsul curcilor au fost și „fotbaliștii" de la Sportul care, complet debusolați după defectarea marelui lor antrenor, nu și-au revenit nici azi, sâmbătă reușind un valoros 0-0, pe teren propriu, în fața a 100 de spectatori și a ultimei clasate, UTA, bătrâna doamnă! Naționalul, cea mai bună echipă din retur, a reușit performanța să piardă la Oțelul, iar Astra, care știa să încaseze câte 5 goluri, a marcat două în fața nervoșilor de la Bacău. Ce să mai înțelegi? Un înțelept tibetan îmi spunea, deunăzi, că asta e esența gândirii budiste: plictiseala e binele prostiei.

GEORGE CUȘNARENCU

Porumbelul Păcii la Hollywood

Festivitatea decernării premiilor Oscar nu a putut ocoli subiectul fierbinte al zilei: războiul din Irak. Este ştiut faptul că artiştii americani sunt împotriva acestei acţiuni unilaterale a SUA, sloganul sub care se aşază ei fiind „Not in our name" (Nu în numele nostru). Protestele de pe stradă au urcat pe scena Oscarului, modalitatea aleasă de unii artişti americani fiind arborarea unei broşe inspirată după „Porumbelul Păcii" al lui Pablo Picasso. Cu această bijuterie au apărut Adrian Brody, Susan Sarandon, precum şi regizorul Pedro Almodovar. Bijuteria, reprodusă alături, este din aur, încrustată cu diamante, în formă de porumbel, simbolul Păcii şi a fost realizată de artistul Henry Dunay la cererea Asociaţiei Global Vision for Peace.

Pierdut: Cheile Raiului Găsitorului: Bună recompensă!

După cum spune Evanghelia, Iisus Christos i-a încredinţat, la un moment dat, Sfântului Petru, cheile Regatului Cerurilor. Au trebuit să treacă ceva mai mult de 2000 de ani ca acestea să dispară. Şi nu de oriunde, ci chiar din Cetatea Vaticanului. După cum se vede în fotografia alăturată, Cheile Raiului se aflau în mâna stângă a unei statui care îl reprezintă pe Sfântul Petru. Numai că această mână, care era tăiată într-o bucată separată de marmură şi era lipită de braţ cu ajutorul unei bare metalice, a fost furată de persoane necunoscute. Vaticanul n-a făcut comentarii, doar a semnalat furtul, constatând că Porţile Raiului rămân impenetrabile.

Roboţelul din vârful degetului

O variantă a lui Tom Degeţel a fost realizată de firma Seiko Epson şi a primit numele de „Domnul II-P". Practic este vorba despre un mini-robot miniatural care a fost prezentat săptămâna trecută la Tokio şi care nu cântăreşte mai mult de 12,5 grame. Firma japoneză prezintă această bijuterie drept cel mai mic motor cu ultrasunete din lume, pilotarea lui realizându-se prin intermediul unui modul de comunicaţie fără fir, Bluetooth.

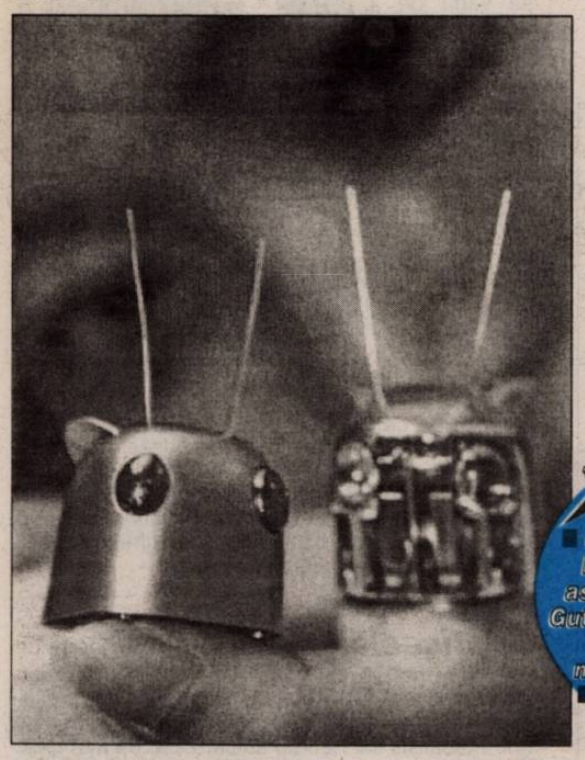

Domnul Bush îşi schimbă numele

Fiind un opozant al recent-declanşatului război din Irak, un septuagenar de naţionalitate britanică instalat în sudul Franţei a găsit un prilej tocmai bun de a-şi schimba numele. E drept, are şi motive: îl cheamă Bush. Eric Langley Bush, de 72 de ani, a înaintat actele necesare pentru schimbarea numelui care apare pe toate afişele contra războiului din Irak. Noul nume ales de el este Buisson, ceea ce ar fi traducerea în limba franceză a englezescului „bush" („tufiş").

Şerpaşul fără mâini care vrea Everestul

Deşi şi-a pierdut în urmă cu 5 ani, ambele mâini, un şerpaş nepalez vrea să ajungă pe propriile-i picioare până pe Everest. Ungdi Tshering, 32 de ani, este şerpaş de la vârsta de 12 ani şi a participat deja, în urmă cu un an, la cucerirea vârfului Nayakang, aflat la peste 6.000 metri. Această performanţă a putut fi realizată datorită celor două proteze de oţel pe care ghidul a putut să şi le cumpere în urma ajutorului financiar al unor prieteni montaniarzi. Ambiţia lui Ungdi Tshering de a ajunge pe Everest este legată de faptul că el vrea să celebreze în acest fel cea de-a 50-a aniversare a primei cuceriri a Everestului, realizată pe 29 mai 1953, de către britanicul Edmund Hillary şi şerpaşul nepalez Tenzing Norgey. În 2001 un nevăzător, americanul Erik Weihenmayer, a cucerit şi el Everestul. Pentru această performanţă, dincolo de curaj, şerpaşul fără mâini mai are nevoie şi de 32.000 dolari, bani pe care speră să-i strângă până în aprilie, când va porni în expediţie.

O nouă modă la New York

Dineu pe întuneric!

Inventată pentru cuplurile oficiale sau pentru cele pe punctul de a deveni, o societate new-yorkeză propune acestora o noutate: „dineul pe întuneric". Mai exact spus, un meniu rafinat, stropit cu şampanie şi vinuri fine, totul servit într-o ambianţă discretă şi într-un întuneric total. Chelnerii reuşesc să-şi servească clienţii „orbiţi" de iubire doar cu ajutorul unor ochelari speciali pentru vedere nocturnă, ceva similar celor folosiţi în războiul din Golf. Beneficiarii acestei intimităţi întunericite trebuie să fie atenţi să nu-şi bage furculiţa în ochi şi să nu-şi toarne vinul în buzunare, pentru că dacă vor să meargă la toaletă ei pot cere să fie însoţiţi! În aceste condiţii, spun iniţiatorii, bărbaţii pot lansa mai uşor o cerere în căsătorie. (în fotografie, un cuplu făcând declaraţii de iubire...)

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- *China vrea să cucerească Luna!*
- *Primăvara atacă astmul*
- *Poate fi contestat Gutenberg?*
- *La ce sunt bune coşmarurile?*
- *Urmele neînţelese de la Baalbeck*
- *Un remediu insolit: apa sfinţită*

HOROSCOP

31 MARTIE - 6 APRILIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai semnificativ aspect al acestei săptămâni este descreşterea curbei financiare până sub normal. Este posibil să aveţi un ghinion straşnic în urma căruia să pierdeţi mulţi bani.

TAUR (21.04-21.05): Două motive de bucurie veţi avea în acest interval. Luni sau marţi veţi întâlni o persoană foarte dragă, iar în weekend veţi primi o veste excelentă despre bugetul dv.

GEMENI (22.05-21.06): Miercuri sau joi veţi scăpa de o obsesie în legătură cu situaţia dv. financiară. Lucrurile se vor lămuri în mod favorabil. În a doua parte a săptămânii pot apărea mici probleme de sănătate.

RAC (22.06-22.07): Sub influenţa benefică a lui Jupiter, în această perioadă veţi lua câteva decizii înţelepte privind cariera. Atenţie, unele dintre sfaturile pe care le primiţi sunt „otrăvite"!

LEU (23.07-22.08): Deşi nimic nu tulbură serenitatea constelaţiei dv., se pare că joi sau vineri veţi avea o surpriză neplăcută în mediul profesional. Nu trebuie să răspundeţi provocărilor.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Două evenimente fericite se vor aduna acum. Luni sau marţi veţi primi bani (o sumă frumuşică), iar în weekend veţi întâlni o persoană de sex opus fermecătoare şi disponibilă.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Curba emoţională arată faptul că s-ar putea să cădeţi victimă unei capcane sentimentale urzite de un coleg de serviciu. Rămâneţi cu picioarele pe pământ, în orice situaţie!

SCORPION (23.10-21.11): Curba financiară presintă oscilaţii periculoase, în prima parte a săptămânii. Dar apoi, alura curbei se redresează şi chiar s-ar putea să primiţi o sumă importantă de bani.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Se pare că v-a ajuns din urmă oboseala acumulată la serviciu şi aveţi neapărată nevoie de relaxare. Sunteţi nervos, nu vă găsiţi locul, nimeni nu vă intră în voie.

CAPRICORN (21.12-19.01): Deşi, în conformitate cu poziţia astrelor, nici un nor n-ar trebui să vă deranjeze, joi sau vineri veţi avea o surpriză neplăcută, fie la serviciu, fie în mediul familial.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Sub influenţa benefică a lui Marte, sunteţi dinamic şi aveţi idei profitabile. Ar fi indicat să faceţi investiţii sau să dedicaţi creaţiei mult mai mult timp liber.

PEŞTI (19.02-20.03): Curba financiară este oscilantă, iar poziţia lui Mercur faţă de Soare este nefavorabilă. În consecinţă, ar trebui să amânaţi orice investiţie sau cheltuială care nu este urgentă.

Personalităţile săptămânii: *Iosif Vulcan, Nichita Stănescu, Octavian Goga, Alex. Al. Philippide, B. Şt. Delavrancea, Fănuş Neagu, Romulus Vulpescu;* Serghei Rahmaninov, H. Ch. Andersen, Emile Zola, Herbert von Karajan, Andrei Tarkovski, Marlon Brando.

Notă: ***La 1 aprilie 1883 a apărut poemul „Luceafărul" de Mihai Eminescu, în Almanahul societăţii studenţeşti „România Jună" din Viena***

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 619 • ANUL XLVI • 3 APRILIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 14 (2369)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Unui om care suferă de foame, dă-i o undiţă, nu sfaturi.*
(Confucius)

■ *Adevărul e o pătură prea scurtă: oricât ai încerca să te acoperi cu el, tot îţi rămân picioarele pe afară.*
(Peter Weir)

■ *Femeia frumoasă şi vinul sunt două otrăvuri dulci.*
(Proverb oriental)

Femina club

Bluze preţioase şi fuste mini

•

Cui îi este frică de... iubire?

Dr. Carlo Urbani a murit în Thailanda

VIRUSUL UCIGAŞ ŞI-A UCIS DESCOPERITORUL!

Sâmbăta trecută, Organizaţia Mondială a Sănătăţii a anunţat că dr. Carlo Urbani, medic, în vârstă de 46 de ani, aparţinând organizaţiei, a murit în urma infectării cu virusul pe care l-a descoperit recent şi care a făcut deja 54 de victime în întreaga lume. Maladia ale cărei simptome sunt asemănătoare cu gripa sau cu o formă atipică de pneumonie a primit numele de Sindrom Respirator Acut Sever (SRAS), a fost descoperită de dr. Carlo Urbani cu patru săptămâni în urmă la un om de afaceri american, iar virusul care provoacă boala a fost identificat şi izolat de cercetători din Hong Kong în urmă cu două săptămâni. De la descoperirea dr. Urbani, care se afla în post la Hanoi (era căsătorit şi avea trei copii), peste 1.500 de persoane au fost contaminate cu virusul care, după toate probabilităţile, a plecat din Asia. „Viaţa dr. Urbani ne aminteşte, o dată în plus, despre adevărata noastră misiune în slujba sănătăţii publice", a spus directorul general al OMS, norvegianca Gro Harlem Brundtland.

RĂSPÂNDIREA EPIDEMIEI ÎN LUME

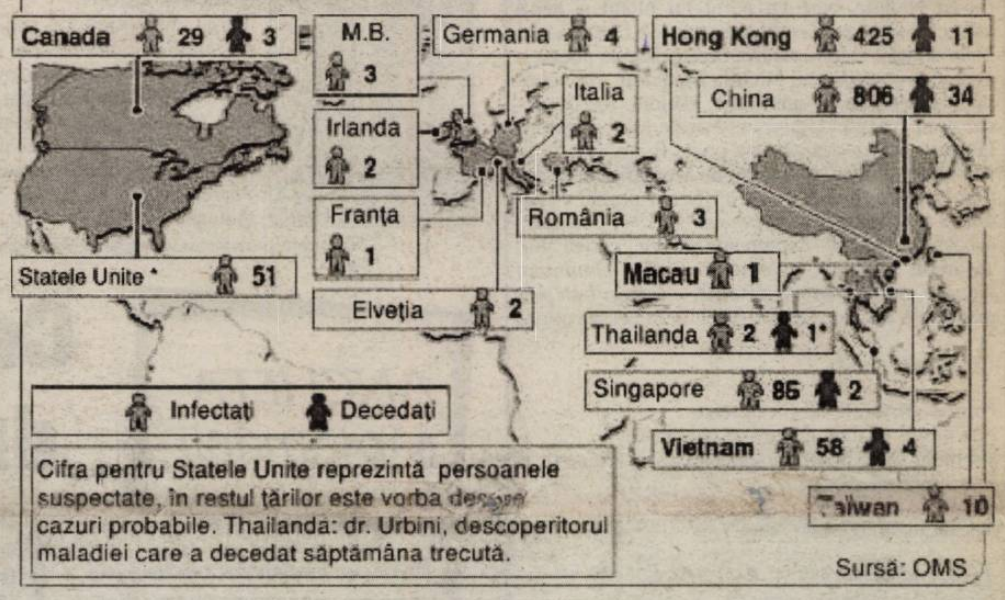

DELFINII DIN ARMATA AMERICANĂ

O forţă de elită compusă din 60 de delfini sunt antrenaţi la San Diego pentru a ajuta trupele combatante în acţiuni de deminare şi descoperire a scafandrilor inamici.

Animale inteligente se implică în războiul din Irak

DELFINII, SOLDAŢI DOCILI

Portul din sudul Irakului, Umm Qasr, a fost prima ţintă a forţelor coaliţiei care a atacat Irakul, în primul rând pentru că era cea mai apropiată localitate de graniţa kuweitiano-irakiană, la doar câţiva kilometri, apoi pentru că portul are o importanţă strategică. Aici vor ajunge vasele încărcate cu ajutoare umanitare care vor fi distribuite în sudul Irakului. Acesta este motivul pentru care docurile şi apele portului au fost cercetate amănunţit pentru a se descoperi eventualele mine plantate de armata irakiană. O primă surpriză a fost descoperirea că portul nu era minat. Dar aceste lucruri nu au stopat vigilenţa forţelor americane care au ajuns la concluzia că cei mai buni specialişti în acţiuni de deminare a portului sunt nu soldaţii, ci delfinii, recunoscuţi pentru inteligenţa şi pentru sonarul lor natural. Aşa se face că la Umm Qasr au sosit, tocmai din San Diego (California), un număr de patru delfini, aceştia urmând a descoperi minele şi alte instalaţii explozive aflate, se bănuia, pe fundul mării. Temerea că aceste mine sunt plasate undeva anume s-a născut după ce săptămâna trecută forţele americane au descoperit, pe nişte vase ancorate în dreptul Peninsulei Faw, mai multe mine abandonate. Acţiunea delfinilor, special antrenaţi, este de a se deplasa până în preajma minelor subacvatice şi de a depune la o anumită depărtare (pentru a nu le pune în primejdie viaţa) o baliză electronică, urmând ca, într-o a doua fază, scafandrii să le localizeze şi să le neutralizeze. Ideea de a folosi delfini pentru acest gen de operaţiuni este criticată de activiştii organizaţiilor pentru apărarea dreptului animalelor, dar se pare că, cel puţin în acţiunea din portul Umm Qasr, viaţa delfinilor, aceşti soldaţi docili ai armatei americane, nu este în primejdie.

Războiul mediatic se mută din teren în cyberspaţiu

PIRAŢII ATACĂ AL-JAZEERA PRIN INTERNET

Curajul şi dorinţa reporterilor de la postul de televiziune Al-Jazeera – un fel de CNN pentru lumea arabă, lansat în 1996 – de a transmite ştiri de la faţa locului, atunci când alte canale de televiziune occidentale s-au arătat neputincioase, au făcut ca acest post de televiziune să devină indezirabil pentru americani, care s-au văzut în postura de învinşi în războiul mediatic. Săptămâna trecută, televiziunea din Qatar a anunţat că lansarea site-ului ei în limba engleză a fost amânată pentru mijlocul lunii aprilie şi asta datorită faptului că site-ul oficial de pe Internet a fost blocat, mai multe zile la rând, de o serie de atacuri ale piraţilor, atacuri legate de activitatea postului în prezentarea războiului din Irak. Un tehnician al postului de televiziune a declarat agenţiei AFP, sub acoperirea anonimatului, că serverul postului, care acum se află în Franţa, „a fost atacat din SUA". Adevărul este că doar cu o zi înainte, Secretarul de stat Colin Powell criticase dur Al-Jazeera susţinând că prezintă ofensiva americană într-o manieră negativă, în vreme ce exagerează succesele militare irakiene. Critica se referea, de fapt, la transmiterea de către Al-Jazeera a unor imagini în care au apărut prizonieri americani şi soldaţi ucişi ai coaliţiei. Cu toate că oficialii americani au pus gând rău postului din Qatar, tocmai pentru că dezvăluie ceea ce telespectatorii americani n-ar trebui să vadă, postul a fost premiat, tot săptămâna trecută, în Marea Britanie, pentru tenacitatea sa de a se opune cenzurii.

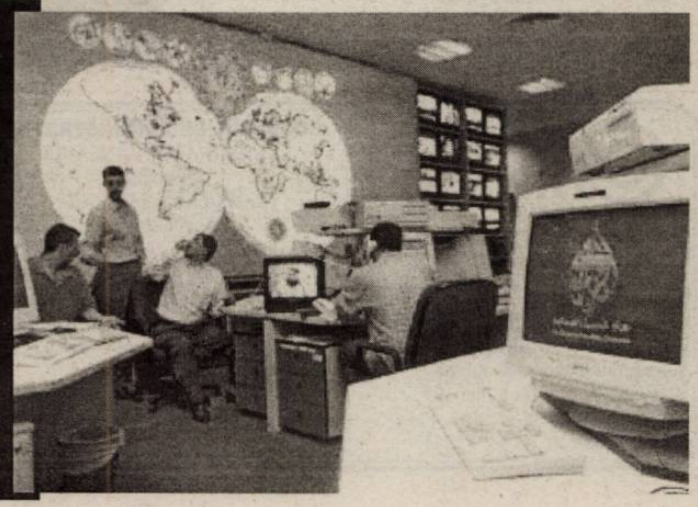

Biblioteca Judeţeană

divanul galben

Nichita, romanul unui sentiment

Pe 31 martie ar fi împlinit 70 de ani, o vârstă la care, cu siguranţă, ar mai fi avut ceva de spus. Destinul a făcut ca Nichita Stănescu, născut în 1933 la Ploieşti, să moară în ultima zi a anului 1983. Iubit de poeţii din ţară şi de peste hotare,

tradus şi recenzat de toată floarea criticii literare de dinainte de 1989, Nichita Stănescu este considerat un poet din spiţa lui Eminescu, un poet naţional, alături de Arghezi. O mulţime de poeţi tineri, consacraţi sau în prag de debut, i-au călcat pragul casei în timp ce trăia, în acel mic apartament din Piaţa Amzei, nu departe de locul unde locuise temporar, cu mult timp înainte, şi Eminescu. Poetul Traian T. Coşovei este unul dintre aceştia. El îşi aminteşte că l-a cunoscut pe Nichita pe când acesta venea în casa lor, iar el, Traian T. avea doar 4 ani şi visa să fie ca Nichita, care cu părul lui blond şi aerul atletic, inspira o mare atracţie tuturor. Dar cea mai mare atracţie asupra tuturor creatorilor de poezie a exercitat-o poezia lui Nichita Stănescu. Un sentiment amestecat cu admiraţie, invidie, totală predare sau completă ignorare. Poezia lui nu poate fi ignorată astăzi, aşa cum nu poate fi ignorată forţa versului nichitian, indiferent de vremuri. Nu m-am numărat printre cei care i-au trecut pragul casei, deşi l-am întâlnit de câteva ori. În 1974 îmi scria această dedicaţie nepretenţioasă pe cartea lui, „Măreţia frigului" apărută în 1972: *Domnului George, de la Domnul Nichita, cu drag.* Iată şi o mostră de poezie semnată Nichita în acest volum:

Creşte altă iarbă

Creşte iarba şi în timp ce creşte
mie nu mi se pare grozav că ea creşte
şi numai la un lucru mă gîndesc
în timp ce creşte
– „Hai să ne strîngem în braţe,
hai, să ne strîngem în braţe".

Zboară pasărea
tocmai pe deasupra mea
Dar nu prea tare, dar nu prea ciudat.
şi nici prea cine-ştie-ce, nu mi s-a părut
că zboară.
– Hai să ne strîngem în braţe mă gîndeam,
sau dacă nu cumva chiar spuneam :
„hai, să ne strîngem în braţe."

Uwe, între timp a murit. Eu,
am făcut parte din echipa
din îndurerata echipă, din acea echipă
de oameni care
i-au căutat trupul.
Murdarul de mine, în timp ce-l căutam,
părîndu-mi-se, aparîndu-mi-se...
strigam, dacă nu cumva chiar gîndeam
„– Hai să ne strîngem în braţe,
hai, să ne strîngem în braţe !"

S-a dus şi ora de azi.
La radio s-a dat ora exactă :
„Cling, cling" sau „Peng, peng"
Toţi îşi potrivesc ceasurile
numai murdarul de mine
ca şi cum nimica nu ar fi,
mă gîndeam, sau poate chiar strigam
„– Hai să ne strîngem în braţe.
hai, să ne strîngem în braţe !"

Fără inimă

Sunt atât de fericit astăzi
De parcă mi-aş lua la revedere de la viaţă,
De parcă mi-aş băga în inimă un măr
Ca să nu mai bată ci să stea dracului, –
Ca să pot să mă apropii de tine şi să-ţi spun:
– Mă, ţi-o fi sete
ia şi tu şi muşcă un măr!

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

GABRIELA T., Galaţi: „...Ştiam faptul că lamele (cărţile) de tarot cu implicaţii astrologice sunt specializate pe diverse domenii. Aş dori să prezentaţi aceste cărţi la rubrica dumneavoastră dacă se poate. Aş mai dori să vă întreb care este perechea ideală, dacă există aşa ceva, pentru o femeie din Berbec. Vă mulţumesc."

Tarotul profesional al Berbecilor

– Stimată doamnă, vă îndeplinim dorinţa prezentându-vă cartea de tarot a Berbecilor pentru carieră, valabilă pentru tot anul 2003. Lama a fost selectată de dr.Haines Jacks, astrolog englez contemporan, pe baza datelor astrale ale Berbecilor în 2003. Pentru cariera profesională, această carte este Hierofantul sau „Marele preot care dezvăluie". Originea acestui înalt personaj este mitul grecesc al zeiţei Demeter, ocrotitoarea fertilităţii pământului. Semnificaţia principală a Hierofantului este ascensiunea profesională, el fiind echivalentul Soarelui care luminează destinul Berbecilor. S-ar putea ca mulţi Berbeci (bărbaţi şi femei) să promoveze ierarhic sau să-şi descopere o vocaţie sau un nou drum în meseria lor. În ceea ce priveşte afinitatea sentimentală a femeilor-Berbec, teoria spune că se ataşează cu mari şanse de a-şi clădi fericirea de Raci şi Capricorni, adică de bărbaţi sensibili, inteligenţi şi ordonaţi.

Clasamentul infidelilor

– Stimată doamnă, avem şi noi cunoştinţă de clasamente astrologice privitoare la cei mai infideli nativi, însă le-am privit întotdeauna cu prudenţă şi umor. Mai mult pentru amuzamentul dv. vă spun că, într-adevăr, Vărsătorii sunt cei mai labili sentimental şi cei mai infideli. Urmează bărbaţii din Gemeni şi Balanţă, adică toată „floarea masculină" din zodiile de Aer. De ce tocmai ei? Pentru că Aerul este purtătorul miresmelor de damă, ale chemărilor lor de Sirenă. Să se lege de catarge, adică de iubitele lor? Vă precizez că femeia-Săgetător face casă foarte bună cu Gemenii şi se fereşte de Tauri şi de Raci. Dar viaţa-i mult mai întortocheată.

DOMNICA T., Braşov: „...Femeile care au trecut de 25 de ani ştiu să se ferească de surprizele neplăcute provocate de bărbaţii pe care-i iubesc şi ştiu să ia decizii în consecinţă. Aşa cel puţin ştiu din discuţiile pe care le am şi chiar dintr-o anumită tradiţie a legăturilor dintre femei şi bărbaţi trecuţi de prima tinereţe, aşa, ca mine (...) Eu sunt născută în zodia Săgetătorului, o zodie de Foc, deci puternică, şi cu toate acestea am rămas o ezitantă. Am mai aflat că există şi un fel de clasament al bărbaţilor neserioşi sau care sunt autori de surprize neplăcute. Mai pe şleau spus, al celor pentru care infidelitatea este floare la ureche şi nu prea le pasă de suferinţele pe care le provocă femeilor de care sunt legaţi sentimental şi amoros. Se spune că Vărsătorii ar fi cei mai neastâmpăraţi, ca să nu fiu rea (...) Prietenul meu de suflet este chiar Vărsător. Ce mă sfătuiţi, având în vedere că ne cunoaştem de peste doi ani şi că iubirea noastră pare foarte trainică?"

DONA M., Bucureşti: „...Ce se întâmplă cu femeile care au legături serioase cu străini? Pentru ei se aplică aceeaşi astrologie şi aceleaşi reguli? Eu personal am un foarte bun prieten din Germania, care nici nu vrea să audă de astrologie, deşi recunoaşte că este timid pentru că s-a născut în Peşti şi i s-a spus odată că va trăi toată viaţa într-un „acvariu", adică sub papuc, şi asta l-a înfuriat. Eu sunt Leoaică, sunt dominatoare fără să vreau şi doresc să mă mărit cu el. Glumind sau nu, întreb dacă să-l scot din acvariu sau să intru eu cu el în... apă!"

– Dragă Dona, mi-au plăcut metaforele tale, dar să ştii că Peştii sunt timizi, retraşi şi visători în plină zi, fapt periculos pentru destinul lor. Problema cu acvariul este şi ea întrucâtva „corectă". Sensibilitatea exagerată a Peştilor îi determină să fie retraşi, introspectivi şi, în consecinţă, destul de puţin comunicativi. Pe de altă parte, astrologia este aceeaşi peste tot în Europa, deci naţionalitatea nu contează. Între Leoaice şi Peşti nu se stabilesc, teoretic, legături puternice. Ele preferă Berbecii, Leii şi Scorpionii, evitând Capricornii şi Taurii. Mult noroc la mariaj!

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Ce înseamnă să faci dragoste? Dar sex?

Din cele câteva zeci de opinii culese de la diferite eşantioane de adolescenţi, legate de subiectul fierbinte al acestei anchete, n-am putut reţine decât douăsprezece. Întrebările par derutante pentru mulţi dintre cei chestionaţi care nu şi-au început viaţa sexuală. Din răspunsurile selectate, câteva dintre ele reuşesc să pătrundă o mare parte din secretele acestei dileme sexuale.

Nu mi-am început viaţa sexuală, aşa că nu mă pot exprima în cunoştinţă de cauză. Dar e clar că dragostea presupune foarte multă tandreţe. *(Lia Raicu, 17 ani)*

Toată lumea vorbeşte despre dragoste ca act erotic, dar de fapt sexul învinge. Pentru că în momentul în care te încingi, nu mai poate fi vorba de dragoste ca o prelungire a sentimentelor în actul fizic. *(Narcisa Creţu, 18 ani)*

Cred că a face dragoste înseamnă să rosteşti vorbe dulci din toată inima, să fii mereu tandru, să-ţi priveşti mereu partenerul în ochi, să simţi că dragostea devine tot mai mare cu fiecare gest, cu fiecare privire. Eu aşa o văd, dar or să treacă ani până când o să hotărăsc cine va fi alesul. *(Crina, 16 ani)*

Nu mă întrebaţi, că încă nu ştiu. Pot să vă spun doar că fetele vor dragoste iar băieţii sex. Toată lumea ştie asta. *(Anonimă, 17 ani)*

E complicat ce-mi cereţi. Să zicem că a face dragoste poate include şi satisfacerea „egoistă" a pasiunii, pentru că nu văd cum poţi face dragoste în mod platonic. Apropierea fizică are un final, nu? în care nu se mai poate vorbi de sentimente. *(Liviu Irimia, 18 ani)*

Poţi face sex cu un partener pe care să-l iubeşti, dar poţi face şi dragoste. Adică să mai pui nişte ingrediente acolo. Declaraţii etc. Depinde de ce vrea fiecare. *(Sorin Burcânescu, 18 ani)*

Băieţii ar face sex şi de zece ori pe zi. Noi, fetele, mă refer la cele care au început viaţa sexuală, nu ne gândim la sex. Putem să ne lipsim fără să avem ceva de pierdut. Sexul devine un lucru plăcut numai dacă cel de lângă tine ştie să-ţi respecte sensibilităţile, să fie tandru, să prelungească preludiul cât mai mult şi să simţi cu adevărat că e mai mult decât o dorinţă trupească. *(Corina, 19 ani)*

Fetele au nevoie de dragoste, de tandreţe, de încredere, de căldură sufletească. Băieţii vor să ajungă cât mai rapid la plăcerea finală. *(Vera Pană, 17 ani)*

Când eşti îndrăgostit, nu faci nici o diferenţă între sex şi dragoste, pentru că se întrepătrund. *(Florin Cheslaru, 18 ani)*

Pentru mine, a face dragoste înseamnă să stau în braţele prietenului meu, să ne sărutăm, să ne privim în ochi şi să vorbim. *(Codruţa, 16 ani)*

Când simţi că iei foc, adio sentimente! *(Leo Vasilescu, 18 ani)*

Întrebaţi-mă peste câţiva ani. Cultura mea sexuală se rezumă la câteva informaţii din filmele de dragoste, informaţii care se bat cap în cap. *(Andreea Tinca, 17 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

O amantă reformatoare

Cea mai celebră femeie din lume care a consacrat noţiunea (condiţia) de amantă, a fost, se pare, doamna de Pompadour, marea feblețe a regelui Ludovic al XV-lea. O femeie inteligentă, cultivată, fermecătoare, care s-a tras dintr-o familie de condiţie medie din suburbiile Parisului. Ambiţia, educaţia şi, fără îndoială, norocul, au propulsat-o spre înaltele cercuri regale, devenind una dintre cele mai influente femei din Europa. Mai toţi suveranii, începând cu cei din antichitate, au avut amante, dar puţine dintre ele au devenit celebre. Suveranii se complăceau în adulter mai ales din cauză că erau obligaţi să se căsătorească cu alese de viţă nobilă, cu prinţese, şi îşi căutau alinarea în braţele unei (unor) curtezane tinere şi frumoase.

După ce a intrat în graţiile regelui, doamna de Pompadour s-a făcut remarcată prin modul în care a influenţat unele decizii politice, dar şi obiceiurile şi moda timpului şi prin protecţia acordată scriitorilor, filozofilor şi artiştilor epocii. Costumele pompoase de la Curte au fost, încetul cu încetul, înlocuite cu altele uşoare, iar mobilierul greu a fost înlocuit cu piese pline de rafinament şi luminozitate. Ludovic al XV-lea i-a acordat, dincolo de dragoste, multă încredere acestei femei care i-a schimbat viaţa intimă şi i-a demolat o serie de prejudecăţi cu care fusese îndoctrinat în tinereţe.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

TriumFul lui Burebista!

Orice elev care a învăţat istoria României ştie că la Adamclisi se află impunătorul monument numit *Tropaeum Traiani*, care a fost ridicat pentru a glorifica victoria armatei romane împotriva dacilor, din iarna anilor 101-102. Aşa scrie în cărţi, aşa susţin istoricii. Cercetătorul *Virgiliu Oghină* (decedat între timp) emite ipoteza că monumentul de la Adamclisi evocă de fapt luptele dacilor cu o armată de invazie venită din Orientul Apropiat, confruntare desfăşurată într-un sezon de vară. Aşadar, ar trebui să vorbim – nu despre „Triumful lui Traian", ci despre Triumful lui Burebista!

Foto 2

Greşeala lui Tocilescu

Numele de *Tropaeum Traiani* i-a fost dat monumentului de la Adamclisi de arheologul Grigore Tocilescu în anul 1888, după 12 ani de cercetări la faţa locului şi la Roma. Pe ce se baza? Piesa principală este o inscripţie reconstituită de el din câteva fragmente găsite între ruinele edificiului. Dar – atenţie! – forma finală a textului conţinea 125 de litere, dintre ele numai 12 existând pe fragmentele descoperite. Aşadar, cercetătorul a adăugat de la sine încă 113 litere, pentru a obţine inscripţia votivă în discuţie *(foto. 1)*. Nicăieri, textul respectiv nu se referă la un eveniment anume.

Studiind în contexte diferite edificiul, autorul noii ipoteze a constatat că între acesta şi alte monumente romane contemporane nu numai că nu există asemănări şi similitudini, ci apar şi deosebiri evidente, esenţiale.

După reala senzaţie pe care a făcut-o studiul lui Tocilescu, istoricii şi arheologii români au preluat ca atare şi au adoptat ipoteza acestuia. Un singur glas a făcut disonanţă în corul aprobator al învăţaţilor noştri, acela al lui Nicolae Iorga, care afirma că „tipul barbarilor este deosebit cu totul de al dacilor..." şi, cu altă ocazie, că „baza însăşi a vechii argumentaţii nu se clatină numai, dar ea n-a fost niciodată serios stabilită " (în legătură cu data construirii monumentului).

Argumente incontestabile

Există cel puţin două elemente concrete care infirmă ipoteza lui Tocilescu. *Primul:* mărimea literelor inscripţiei variază de la 24 cm în rândul de jos, la 35 cm în rândul de sus, ceea ce indică fără echivoc că „inscripţia a fost scrisă pe o singură placă de piatră înaltă de peste 4 m şi este motivată de necesitatea prezentării aceleiaşi vizibilităţi pe întreaga înălţime, literele fiind dimensionate în funcţie de unghiul vizual". Tocilescu susţinea că inscripţia s-a realizat din două părţi aşezate pe două feţe ale monumentului, or varianta nouă pune la îndoială însăşi apartenenţa plăcii respective la monument.

Foto 1

Al doilea element: basoreliefuri diferite înfăţişează, alături de personaje umane, stejari înfrunziţi, cu ghindă *(foto.2)*. Ghinda ajunge la maturitate la *sfârşitul lunii iulie – începutul lui august*, aceasta fiind prin urmare perioada desfăşurării bătăliei descrise pe metope. Dar toate izvoarele istorice indică, drept moment cert al campaniei lui Traian împotriva dacilor dobrogeni, iarna 101-102, deci lunile *decembrie – ianuarie – februarie*. Concluzia este logică: Monumentul de la Adamclisi nu se referă la aceste lupte, iar inscripţia reconstituită de Tocilescu nu se referă la monument. Care este atunci rostul ei şi de ce ar fi vorba aici despre „Triumful lui Burebista" vom vedea în numărul următor al „Magazinului".

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

POLUARE ŞI LA POLUL NORD!

AMAP – programul de control şi evaluare a Arcticii – a ajuns la o concluzie dramatică: Polul Nord, unul dintre ultimele bastioane ale naturii curate, a devenit şi el victimă a poluării. La originea fenomenului stau metalele grele

(mercur, plumb etc.) şi poluanţii organici persistenţi (POP's). Aceste substanţe toxice, eliberate în atmosfera nordică de poluatorii europeni, americani, ruşi şi japonezi, ajung negreşit în atmosfera Marelui Nord, se acumulează în ţesuturile grase ale animalelor şi, în final, în cele ale inuiţilor, populaţie indigenă care trăieşte din vânat şi din pescuit. Urmările sunt devastatoare: creşterea infecţiilor, a sterilităţii, probleme de dezvoltare la copii ş.a. Din nefericire, nu există alte soluţii viabile pentru contracararea dezastrului, decât oprirea poluării. De altfel, o bună parte din aceste substanţe toxice sunt interzise, totuşi, ele sunt eliminate în continuare în atmosferă.

20.000 DE LEZIUNI PE ZI!

La un asemenea incredibil (şi terifiant) nivel se ridică numărul de leziuni suportate în fiecare zi de organismul nostru, impact în urma căruia genele celulelor rămân afectate. Cauzele par foarte „obişnuite": razele ultraviolete, fumul de ţigară, virusii, alţi agenţi mutageni ş.a.m.d. Din fericire, într-un fel, celula scapă de obicei cu bine de agresorii amintiţi, întrucât ADN-ul său se repară rapid. Totuşi, unele leziuni subzistă, având însă drept efect sporirea diversităţii genetice. Reparaţia este totală în 85% dintre cazuri, acest procent de celule continuând să se divizeze, ceea ce înseamnă că genele lor sunt conservate, graţie unui mecanism complex. Oricum, activitatea defensivă a organismului nu face ca agresori externi, de tipul celor amintiţi mai sus, să devină mai puţin periculoşi.

MESAJUL PĂMÂNTENILOR CĂTRE... PĂMÂNTENI

Peste mai puţin de un an, dacă planurile vor merge bine, va fi plasat pe o orbită circumterestră un mic satelit artificial european numit *Kéo*. Noutatea absolută şi insolitul operaţiunii rezultă din faptul că acesta va fi purtătorul unui mesaj foarte complex, din partea pământenilor de azi (a noastră, adică), pentru urmaşii urmaşilor noştri de pe o Terră mai bătrână cu 50 de secole! De fapt, vor fi un miliard de mesaje gravate pe un disc fabricat dintr-o sticlă specială, concepută să reziste la proba timpului şi la radiaţiile cosmice din spaţiu, apoi o enciclopedie numerică a lumii noastre şi obiecte simbolice, precum eşantioane de apă, de aer, de pământ şi de sânge. Aşadar, putem spune „La revedere peste cinci milenii!". *(A.N.P.)*

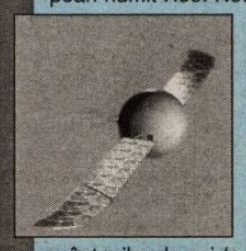

Epopeea spaţială a mileniului trei

CHINA VREA SĂ CUCEREASCĂ LUNA!

◆ *Noi pretendenţi pe lista puterilor spaţiale* ◆ *Atracţia unor bogăţii neexplorate* ◆ *Se trece direct în frunte?*

Trei paşi pe urmele... unei zâne

După o serie de lansări considerate perfecte ale navelor spaţiale din familia „Shenzhou", China anunţă direct intenţia sa viitoare: „atacul" asupra Lunii! În cadrul unui program propriu, denumit **„Chang'e"**, după o legendă chineză despre o zână care se tot duce pe Lună, „asaltul" se va da în trei etape. O navă orbitală, o navă care va ateriza pe Lună şi în final o a treia misiune care va reveni pe Terra cu probe din solul lunar. Dacă guvernul aprobă proiectele cercetătorilor, s-ar putea ca o primă misiune fără echipaj uman să decoleze chiar în 2005. Atât aprobările oficiale cât şi finanţarea sunt însă probleme departe de a fi rezolvate!

Mineri pe Luna

De ce vor chinezii să meargă pe Lună? Unul din motivele menţionate se referă la enormele resurse minerale ale satelitului natural al Terrei, inclusiv zăcăminte rare şi cu atât mai preţioase. Conform directorului ştiinţific al programului lunar chinez, Ouyang Ziyuan, explorările lunare ar putea reprezenta „cheia subzistenţei şi dezvoltării omenirii în viitor". Aşa că scopul fixat de China este, nici mai mult nici mai puţin decât, stabilirea unor baze lunare fără oameni, în anul 2010. Mai sceptic, James Oberg, analist spaţial şi veteran al programului spaţial american, consideră că este vorba mai mult despre o „mândrie naţională", deşi este de acord că misiunile lunare sunt perfect accesibile pentru posibilităţile Chinei.

Nu se stă la coadă!

Un lucru este clar afirmat de specialiştii chinezi: nimeni nu are de gând să „reia" pas cu pas experienţele sovietice şi americane! Ei spun: „Dispunem de tot ce ne trebuie pentru un zbor în jurul Lunii şi chiar pentru aselenizare". Cele patru nave Shenzhou lansate cu succes până acum au marcat paşi importanţi în „marşul cel mare" al programului spaţial chinez. Început în 1999 cu Shenzhou 1 (numele înseamnă „vas divin"), urmată de Shenzhou 2, care a plasat pe orbită şi a studiat o maimuţă, un câine, un iepure şi câţiva melci, acest program intenţionează să înscrie China pe locul trei printre naţiunile lumii care au trimis oameni în spaţiu.

Onoarea de a fi primul

Cui îi va reveni responsabilitatea de a conduce prima navă spaţială chineză, Shenzhou 5, a cărei lansare este preconizată pentru octombrie 2003? După ce vreme îndelungată s-a menţinut un secret total, de curând numele său a fost anunţat: Chen Long, un pilot cu mare experienţă, care a fost selecţionat şi s-a antrenat pentru a deveni astronaut încă din 1996.

Fotografia sa publicată de oficialii chinezi îl prezintă în timpul lansării lui Shenzhou 4. Deşi s-a vorbit despre un zbor cu doi sau chiar trei cosmonauţi, se pare că el va fi singur la bord, aşa cum au fost şi ceilalţi doi „primii cosmonauţi ai ţărilor lor", Iuri Gagarin, în 1961 şi John Glenn, în 1962. În fine, încă o deosebire faţă de precedentele misiuni: Shengzhou 5 va decola ziua şi evenimentul va fi televizat în direct! Iar dacă de zburat au mai zburat doi chinezi, Shannon Lucid şi Taylor Gun-Jin Wang, ambii din Shanghai, ei au fost cetăţeni americani, aşa că Chen Long va deveni cu adevărat primul cetăţean chinez în spaţiu!

MIHAELA DOROBANŢU

COMETA URMĂRITĂ DE SATELIŢI

Astrofizicienii europeni se pregătesc să lanseze în spaţiu un satelit a cărui misiune, o adevărată premieră istorică, este aceea de a... urmări o cometă! În momentul în care satelitul îşi va întâlni „prada", va fi plasat pe orbită în jurul acesteia; o cometă denumită Wirtanen care evoluează în spaţiu cu o viteză de 135.000 km/h. Această misiune va debuta pe 13 ianuarie 2004, când satelitul Rossetta va fi lansat din baza de lansare din Kuru, (Guyana franceză) la bordul rachetei purtătoare Ariane V. Eroul acestei misiuni va fi un robot ştiinţific, un Sherlock Holmes înarmat până-n dinţi cu logistică de investigaţie, care se va deplasa pe suprafaţa cometei. O misiune extrem de importantă pentru cercetătorii Agenţiei Spaţiale Europene (ESA) având în vedere faptul că studiul cometei ar putea dezvălui originea Sistemului Solar, cometele reprezentând cele mai vechi vestigii ale acestuia.

Misiunea Rosetta va permite în acelaşi timp evaluarea ipotezei conform căreia viaţa ar fi apărut pe Pământ în urma coliziunii cu o cometă care transporta în materia ei de gheaţă molecule indispensabile vieţii: carbon, hidrogen, oxigen, azot... Dar înainte de a se întâlni cu aisbergul cosmic Wirtanen, satelitul Rosetta va trebui să execute o serie de numere de acrobaţie aeriană interplanetare. Rosetta va utiliza energia gravitaţională a mai multor orbite succesive în jurul Pământului, în jurul planetei Marte şi a doi asteroizi uriaşi, Siwa şi Otawara. În total, va parcurge o distanţă de peste un milion de kilometri în spaţiul profund, înainte de a-şi atinge ţinta. Specialiştii estimează că durata acestei fantastice călătorii va fi de opt ani. Dacă va ajunge în apropierea cometei, aşa cum este prevăzut, în anul 2011, va mai fi nevoie să se efectueze o plasare pe orbită în jurul acestui aisberg cosmic al cărui diametru este de 1,2 kilometri. Din momentul respectiv, calculatoarele de bord vor putea asigura efectuarea operaţiunilor de aterizare a robotului pe un sol de un tip necunoscut. Datele şi imaginile obţinute de robot vor trebui să traverseze vidul interstelar în sens invers, pentru a ajunge pe Pământ. Misiunea satelitului va fi cu atât mai grea cu cât va trebui să suporte temperaturi de cel puţin -100° C, de-a lungul celor 18 luni de urmărire a cometei. Cercetătorii Agenţiei Spaţiale Europene sunt încrezători în reuşita acestei misiuni. Dacă optimismul lor se va confirma, operaţiunile de acest gen vor continua.

DORIN MĂRAN

Răpiți de OZN-uri

Transformarea psihică a agresaților

Roberta Colasanti, directoarea programului de cercetare PEER inițiat de prof. Mack, analiza în 1999 puternica transformare psihică indusă de o răpire OZN. Dacă, într-o primă fază, victimele cred că au visat ori au înnebunit, pe măsură ce află că și alții au trecut prin experiențe similare, pe măsură ce ajung să înțeleagă mai bine cele întâmplate, vine un moment în care parcă ar trece un prag. Realitatea cu care au fost obișnuiți până atunci se schimbă pentru ei în mod iremediabil.

Iubirea pentru tot ce e viu

Urmează un proces de transformare, în care cei în cauză se simt din ce în ce mai legați de tot ce este viu în Univers. Dacă la început simțeau un sentiment de teroare la întâlnirea făpturilor cenușii, după un timp, mulți răpiți ajung să vorbească despre o conectare cu Divinitatea, cu Sursa, cu Creatorul sau, mai general, cu ceva descris ca o imensă Iubire. Subiecții încep să-și cântărească faptele în concordanță cu ceea ce cred că „Sursa" așteaptă de la ei. Unii ajung chiar la stări depresive, constatând că și-au irosit o bună parte din viață pe nimicuri.

Ceea ce urmează, este o fază numită de Colasanti „integrare". Ea se manifestă adesea prin schimbarea profesiei, cei în cauză îndreptându-se spre domenii care țin de ajutorarea semenilor (de pildă, prin medicină), spre ecologie etc. Urmează o „acceptare" a experienței trăite, în care, așa cum spunea una dintre persoanele răpite, „Nu-mi mai pasă ce spune cultura despre aceste experiențe; știu doar că asta mi se întâmplă mie".

Apărarea mediului

Mulți dintre cei cei răpiți relatau că vizitatorii le-au înfățișat, ca pe niște ecrane, o mare varietate de scene apocaliptice, cu efectele războaielor, poluarea și distrugerea mediului, alte dezastre pe care activitatea oamenilor le pricinuiește vieții pe Pământ, accentuând că Pământul nu aparține doar speciei umane.

Drept rezultat, mulți dintre cei răpiți devin cetățeni preocupați de probleme pacifiste sau ecologice. Ei capătă, în urma experienței lor, așa cum sublinia una dintre pacientele profesorului Mack, o iubire profundă pentru planeta Pământ, pentru toate ființele de pe suprafața ei, o iubire însoțită de strângerea de inimă pentru distrugerile provocate de omenire.

Mediul, spunea o persoană răpită, examinată de prof. Mack, este mult mai mult decât natură sau ecologie; el este „locul creativ, de afirmare a vieții, locul unei iubiri necondiționate", de care vizitatorii sunt în cel mai înalt grad interesați și îngrijorați.

Dalai Lama, cu care Mack s-a întâlnit în două rânduri, i-a spus, referitor la vizitatorii veniți cu OZN-uri: „Aceste ființe, aceste creaturi sunt foarte îngrijorate. Noi distrugem lăcașurile lor fizice și spirituale; prin urmare, n-au altă alegere

decât să se întrupeze, să vină la noi și să încerce să ne oprească".

O schimbare subtilă, dar implacabilă

Transformarea spirituală menționată nu se manifestă doar la nivelul câtorva mii de persoane răpite, care au fost studiate îndeaproape, ci, așa cum remarca filosoful Michael Zimmerman, este în curs o subtilă schimbare de mentalități la nivelul întregii omeniri. În trecut, dacă cineva avea parte de un eveniment insolit, el era izolat în mijlocul celor care îl convingeau că așa ceva nu este posibil, până ce cădea și el de acord. Azi, massmedia contribuie la crearea unor convingeri populare subterane, iar cel care va avea o experiență extraordinară va ști că nu este singurul, deci va avea încredere în această experiență și nu se va mai lăsa îmbrobodit de cei ce îi spun că ceea ce a văzut el nu poate exista. „Nu este departe momentul în care vom deveni conștienți că nu mai există un consens mondial privind viziunea «materialistă» asupra realității" – spunea Zimmerman.

DAN D. FARCAȘ

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, județul _____.
M/14

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Ultimii marțieni

20 de milenii fără viață. Prima problemă cu care s-au confruntat „călătorii" spațio-temporali transportați în culoarele subsolului marțian a fost cea a găsirii unor surse de lumină, până când au reușit să le descopere pe cele aflate „la fața locului" și să le și „activeze". Așa au putut să observe și să depisteze rămășițele a ceea ce ei au numit „ultimii marțieni" – dispăruți probabil acum 10.000-20.000 de ani, lăsând în urma lor o civilizație întreagă, ascunsă în subteranele planetei. Iar alături, statui imense (2-3 m), cu conotație evident religioasă, cu inestimabile pietre prețioase încrustate în ele. Aveau aspect omenesc și erau foarte bine păstrate, dar ceea ce i-a șocat încă și mai mult a fost descoperirea arhivelor.

Aur și aparate. Se afla acolo o mare cantitate de echipament științific – câteva tone. Apoi, unul dintre cei doi și-a adus aminte de cele... 17.000 de tone de aur marțian. Un aur straniu însă, de 5 ori mai dens decât cel pământean. O valoare uriașă. Nu se știe nimic ce s-a întâmplat cu el – se spune că a ajuns la Montauk.

Atunci le-a venit și o altă idee: totul se afla probabil în memoria calculatorului de la bază. Nu rămânea decât să reușească să acceseze datele. Au reușit pentru prima oară și au găsit date incredibile despre o întreagă civilizație „îngropată" în străfundurile Planetei Roșii. Au încercat și a doua oară să „intre". Au fost însă reperați și opriți.

Acces interzis! Doar unul dintre cei doi exploratori a putut descifra și citi datele. Iar memoria celuilalt nu funcționa cum trebuie, deși i se spunea mereu ce se găsea acolo. Imediat după aceasta au și fost „înlăturați" – au trebuit să plece de pe Marte, au fost aduși înapoi pe Pământ. Tot ce și-a adus aminte au fost instalațiile văzute. Enorme. Un fel de generatoare electrice, așa cum au fost mult mai târziu imaginate în filmele de ficțiune, mai ales în Total Recall. Un fel de canistre, ca în film, în care se spunea că se aflau rezerve de oxigen. Niște vase cu totul speciale și greu de uitat, pentru că nu erau rotunde ci hexagonale...

EUGEN CELAN

Paşi peste bariera timpului

CÂT DE ADEVĂRATE SUNT VIEȚILE TRECUTE?

Revelarea vieților trecute ale unei persoane – ale diverselor reîncarnări, cum se mai spune uneori – este un lucru delicat și, pentru mulți, discutabil. O explicație posibilă a acestor „dezvăluiri" este prezentată sub numele de „criptoamnezie": folosind hipnoza se împrospătează o serie de amintiri care nu se mai află la ora respectivă în memoria conștientă a individului. Metoda este similară cu readucerea în actualitate a informațiilor provenite de la alte persoane, citite în cărți sau văzute în filme, elementul comun fiind de fiecare dată însuși subiectul hipnozei, care este participant direct la toate acestea. Și care se recunoaște ca atare! Toată această informație se afla în memoria sa subconștientă. Hipnoza a „extras-o" de acolo și, pe baza ei, a realizat un scenariu fictiv, cu subiectul pe post de personaj – principal sau secundar, sau doar un simplu figurant.

Iată o altă asemenea întâmplare, relatată de unul dintre cei mai importanți cercetători ai fenomenului, Ian Stevenson.

Este vorba de un caz studiat de un specialist de la Cambridge, al unei tinere care a descris cu lux de amănunte viața sa sub numele unei oarecare Blanche Poynings... la curtea lui Richard III! În secolul XIV! Readusă în strania realitate hipnotică, Blanche prezintă detalii incredibile ale vieții la curte, menționând nu doar amănunte ale vieții sale, dar și numele celor din jur. Intrigați, cercetătorii tratează cu toată atenția cazul. Prima grijă este să descopere... sursele de informație. Aflată în stare de transă, tânăra nu ezită să le vorbească despre un roman victorian clasic, publicat la sfârșitul secolului XIX sub titlul „Contesa Maud", în care acțiunea se petrece la curtea lui Richard II. Mai mult, le spune că bunica sa avea cartea și că își amintește chiar că la un moment dat a răsfoit-o. Dar de citit nu-și amintește s-o fi citit. Relatările sale sunt APROAPE identice cu cele ale cărții – probabil că diferențele o corectau... pe autoare!

Acest caz scoate în evidență dificultatea cea mai mare a mărturiilor obținute sub hipnoză: faptul că ele depind de o cunoaștere istorică deja existentă. De multe ori este vorba despre date istorice confirmate, dar și despre descoperiri arheologice succesive care să vină să infirme unele dintre aceste date, să le contrazică. Ceea ce pune sub semnul întrebării, cel puțin pentru mulți cercetători, veridicitatea vieților anterioare.

Cum vom vedea însă și din alte cazuri, lucrurile sunt chiar și mai complicate decât par...

MIHAELA DOROBANȚU

Halucinații sau legende?

Surprizele spiritismului

În timpul controversatelor ședințe de spiritism se pot întâmpla multe năzdrăvănii. Cu toate că este incontestabil că există și oficianți (mediumi) serioși și dotați cu capacități uluitoare, numărul de șarlatani este – spun analiștii fenomenului – net superior. Dintre aceștia, există și așa-numita categorie a celor care dau autentice spectacole pentru clienții ce doresc să comunice cu spiritul persoanelor decedate.

O modalitate senzațională de a buimăci clienții este apariția unui obiect cețos sau chiar a unei siluete fantomatice din gura, urechile sau din altă parte a corpului mediumului. Francezul Charles Richet a inventat termenul de *ectoplasmă* pentru substanța fulgurantă din care sunt făcute aceste imagini alburii; formele ectoplasmatice sunt văzute de către toți participanții la ședință. În perioada interbelică au circulat o serie de fotografii făcute în semiîntuneric, iar conturul obiectului sau al persoanei zămislite se vedea foarte clar. Era o formă extraordinară de reclamă pentru mediumul respectiv, dar ce se ascundea în culisele acestui fenomen nu vom ști niciodată.

Fotografia alăturată este prezentă o astfel de apariție ectoplasmatică, izvorâtă din ochii bandajați ai doamnei Dawn O. Ritta, o faimoasă oficiantă engleză din Liverpool. Silueta și figura ectoplasmatice aparțin unei rude dispărute a unuia dintre clienți... N-a lipsit mult ca „fantoma" să spună câteva cuvinte de consolare și să întrebe cum mai e vremea pe Pământ. Dar s-a abținut, probabil din respect pentru sensibilitatea martorilor și a dispărut după câteva secunde, tot atât de misterios precum s-a înfiripat.

PAUL IOAN

COPII, PĂRINȚI ȘI JOCURI VIDEO

Una dintre cele mai răspândite forme de divertisment ale copiilor este jocul pe calculator. Este un adevăr, spun specialiștii, care ascunde unele pericole mai mult sau mai puțin evitabile. Timpul consacrat acestei distracții și natura jocurilor respective reprezintă elementele de studiu pentru psihologi și sociologi din toată lumea, având în vedere că, încă de acum zece ani, un raport al Organizației Mondiale a Sănătății atrăgea atenția asupra fenomenului de anxietate indus de însingurarea copilului (și chiar a adolescenților) în fața monitorului bucluca.

Cel puțin două ore pe săptămână de „joacă electronică", așa susțin în cadrul unei anchete desfășurate în Franța 80 la sută dintre copiii de 12-14 ani chestionați. Suma este mai mică decât în SUA (7,5 ore) și Anglia (4,8 ore), numai că în Hexagon se petrece și un alt fenomen interesant: unul din patru tați și una din trei mame au recunoscut că „practică și ei aceleași jocuri, pentru a se lua la întrecere cu odraslele". Dar pericolul apare atunci când respectiva activitate a puștilor scapă de sub controlul părinților, căci foarte puțini dintre aceștia verifică ce fel de jocuri și cât timp le acordă progeniturile atunci când nu sunt supravegheate. Violența excesivă și pornografia sunt cele mai mari pericole, iar firmele de profil sunt obligate să atenționeze asupra conținutului nociv al produselor video. Există inscripționări speciale pe CD-uri și se interzice vânzarea unor astfel de jocuri minorilor. Din păcate, pirateria face ravagii în unele țări, contribuind la distribuirea ilicită a unor programe concepute numai pentru adulți.

Amuzament și anxietate

Psihologii francezi care comentează anchetele respective atrag atenția asupra unor adevărate capcane ale jocului pe calculator. Cei mai pesimiști dintre ei susțin că depășirea timpului acordat ar conduce la atitudini antisociale, cum ar fi dorința de izolare și forme incipiente de mizantropie. Dar o mare parte dintre copii susține că tocmai datorită sentimentului de singurătate, a lipsei de prieteni sau a absenței comunicării cu părinții apelează la calculator. Ba, mai mult, psihologii au remarcat în ultimii cinci ani multiplicarea jocului pe calculatoarele de buzunar. La școală și chiar pe stradă, numeroși puști uită de tot ce e în jur și se luptă înverșunați cu eroii virtuali.

Cultura generală suferă

Marea primejdie a exagerării cu joaca electronică este micșorarea apetenței pentru cultura generală și, în unele cazuri, chiar neglijarea lecțiilor. „Copiii noștri nu mai citesc atât de mult ca atunci când noi eram de vârsta lor. Implicit, jocurile în aer liber, atât de utile sănătății mentale și corporale sunt neglijate din ce în ce mai mult", spune Denise Cambrise, psiholog pentru copii. Acest prejudiciu pe care și-l aduc singuri, dacă nu sunt controlați, poate conduce la obezitate, boli de ochi și chiar de inimă, afirmă la rândul său Walter V. Sinclair, specialist în cadrul Universității California. Mulți copii și adolescenți câștigă în greutate din cauza modului static de petrecere a timpului liber, izolați într-o lume virtuală.

În unele școli din Franța, Spania, SUA etc. părinții sunt avertizați – în cadrul unor ședințe speciale cu experți de profil – asupra tuturor acestor pericole. Părinții care nu se pot abține și se joacă și ei la calculator sunt sfătuiți să se distreze astfel în absența copiilor, căci exemplul personal este cel mai convingător. De asemenea, comunicarea dintre părinți și copii – spun cercetătorii din Germania și Franța – se face de obicei în weekend, iar în zilele de lucru se manifestă un fel de înghețare a relațiilor. Psihologii afirmă că fenomenele dăunătoare se datorează atât atractivității jocurilor, cât și specificului acestora. Sunt programe – de exemplu cele de strategie – care necesită multe ore la rând pentru parcurgerea nenumăratelor nivele de dificultate ale jocului.

Există și aspecte pozitive în privința jocului electronic. Mulți copii practică împreună acest „sport", provocându-se unul pe altul și creând o atmosferă camaraderească. Dar, din păcate, spun statisticile, foarte puțini puști recunosc că jocurile legate de dezvoltarea cunoștințelor generale nu prea îi interesează... Antidotul? Practicarea activităților în aer liber – aceasta este opinia unanimă a cercetătorilor, care parcă sunt mai îngrijorați decât mulți părinți care au pus la îndemâna odraslelor calculatoare.

PAUL IOAN

Întrebări pline de candoare

Probabil nu puțini vor fi cei surprinși să afle că, la origine, oceanele erau formate din apă dulce! Așa că întrebarea din titlu devine mult mai serioasă decât pare. Să vedem însă mai întâi câțiva „parametri" ai apei marine.

34,7 grame de sare la un litru înseamnă cam 49 milioane de miliarde de tone de sare diluată în apă, sare compusă în proporție de 99% din numai șase elemente: clorura, sulfatul, sodiul, potasiul, calciul și magneziul. Din combinațiile chimice ale acestora, rezultă și clorura de sodiu – din sarea dizolvată în apă, cea care dă gustul... sărat, apoi

De ce e marea sărată?

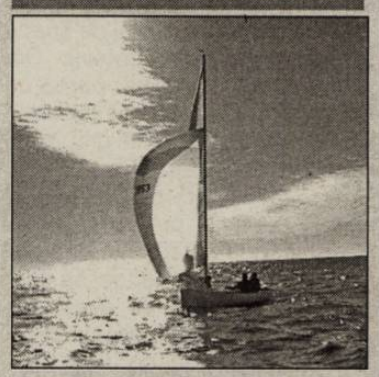

clorura de magneziu și sulfatul de magneziu, ușor amare. Dar de unde provin ele? Ultimele patru componente amintite sunt aduse de fluvii, din zonele continentale străbătute. Aceste ape dulci, cum le numim, conțin circa 10 miligrame de săruri la litru, fiind de o mie de ori mai puțin sărate decât oceanele. Totuși, ele sunt cele care aduc aici peste 2 miliarde tone de sare, anual. În plus, apa marină conține și ea clor și sulf, un fel de „moștenire" veche de 3,6 miliarde de ani, în urma condensării vaporilor de apă.

Mai rămâne un aspect interesant de știut: spre deosebire de lacuri, unde debitul apelor care le alimentează și precipitațiile împiedică acumularea sărurilor, oceanele (dulci, la origine) s-au sărat progresiv, până la reglarea unui mecanism ce menține salinitatea constantă, de circa 540 milioane de ani încoace: marea elimină tot atâta sare, cât primește din zonele continentale, stabilind totodată câte un proces de reciclare pentru fiecare element – între 1 milion de ani (pentru calciu) și 60 milioane de ani (pentru sodiu).

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

În lumea comerțului electronic

Mărfuri virtuale, bani reali

Tele-imaginea de duminică!

Într-un fel, așa a început totul. Tom Melcher deschide monitorul calculatorului, care îi arată fotografia celor două fete ale sale. Au 8 și respectiv 9 ani, dar în curând vor ajunge la facultate, vor pleca și... el va aștepta duminica pentru un telefon care să i le aducă din nou aproape. Când el însuși era elev și se afla la internat, acest telefon se numea „apelul din iad". Și s-a gândit că așa ceva nu mai trebuie să se întâmple. Și a visat la o reuniune de familie virtuală, cu toată lumea prezentă. Chiar dacă toți sunt niște... caricaturi tridimensionale, niște AVATARURI! Figuri convenționale, care „poartă" însă mesajul și dorințele persoanelor adevărate. A fost de fapt doar...

...Începutul unei viziuni

Melcher s-a mai gândit că, dacă realitatea virtuală poate oferi imagini ale ființelor dragi „plimbându-se" și vorbindu-și unele altora, de ce să nu aplice aceeași idee și să ofere „vizitatorilor" virtuali întregi magazine prin care să colinde și să aleagă. Câte milioane de dolari nu ar putea însemna o rețea virtuală de supermarket-uri! În care, dacă vrei, să ai chiar posibilitatea de a testa și a alege o casă nouă! Să stai de vorbă cu arhitecții și inginerii. Plătind totul în „valută virtuală". Care până la urmă poate fi însă „tradusă" în... bani adevărați, pe care să-i ridici de la bancă și să-i auzi foșnind în mână... O lume ne-reală, veți spune? Unde se poate găsi? Undeva, a răspuns Melcher, și așa i-a venit și ideea denumirii companiei.

„Acolo"

„There Inc." – o lume virtuală bazată pe... avataruri. Construirea ei de la zero înseamnă în primul rând multă ambiție – mai ales comparată cu ceea ce poate oferi tehnologia actuală și, pe de altă parte, cu ceea ce cere piața de azi. Dar cineva trebuia doar să-și asume începutul, pentru că ideea unui mediu virtual de afaceri este la fel de veche ca și internetul însuși. Încercări au mai fost, dedicate însă, de cele mai multe ori, familiei totuși restrânse de amatori împătimiți de jocuri video. Problema reală era de a găsi răspunsul la o întrebare banală, adresată însă tuturor utilizatorilor de calculatoare și internet:

Sunteți pregătiți pentru o nouă comunicare?

Există o convingere aproape generală că va veni o zi când ne vom întâlni, cu toții ne vom distra – vom „socializa"! – și vom face afaceri într-o lume virtuală care va exista ca atare, va fi... viabilă! Momentul va avea loc însă numai atunci când piața va fi pregătită. Deocamdată, după aproximativ jumătate de deceniu de „chat rooms" pe internet și de „mesaje imediate", lumea reală pare pregătită pentru interacția ***on-line***. Ce mai rămâne de făcut atunci? Destule, încă. Inclusiv de găsit „tentația" care să aducă primii vizitatori pregătiți și de „joc", dar și de plată! Și atunci a mai apărut...

◆ A fost creată cea mai sofisticată lume virtuală comercială ◆ Nu știți ce să alegeți? Intrați pe internet! ◆ Vă puteți permite orice – nu vă vede nimeni ◆ Singura condiție – banii transferați să fie adevărați!

...Avantajul primei vizite

Dacă la Dysneyland există Dysneydolari, de ce nu ar exista și... „*Acolodolari*"?! Ați venit pentru prima oară la noi? Bun venit și... un cec de 10.000 de „Acolodolari". Vreți să cumpărați mai mult – ne dați numărul cărții de credit și vă taxăm cu 1.787 „Acolodolari" pentru un dolar „adevărat". Ați acceptat condițiile? Magazinul de „Acolo" se deschide. Nici nu ați văzut încă nimic, dar auziți gâlceava maimuțelor și cântecul păsărilor tropicale. Ați ajuns în Polinezia! (Imaginile sunt absolut reale, furnizate „live" de un satelit american!) Aveți nevoie de un șort ca să vă aventurați într-o scurtă partidă de surf? 3 199 și 5 499 de „Acolodolari". Primele visuri costă puțin! Totul este deschis și fără pericol – nici măcar un tsunami nu vă doboară, pentru că de fapt nici nu v-ați părăsit fotoliul. Doar primii 10.000 de „Acolodolari" s-au epuizat cam repede. Mai vreți? Este nevoie doar de numărul cărții de credit...

MIHAELA DOROBANȚU

Anatomia secundei

ATAC LA COSMOGONIE

Disecam, într-o „anatomie" trecută, actuala răscoală a savanților în fizică și cosmogonie împotriva adevărurilor care, o dată demonstrate, capătă valoare de dogmă. Falsă valoare – căci s-a dovedit: cu cât crește la minte omenirea, cu atât flexibilitatea cortexului lumii este mai mare și deci cu atât mai puțin suntem dispuși să primim ordine, fie ele și de la savanți, „clasa" cea mai avansată a „tribului" Sapiens sapiens. Experiența de la Geneva, pe care am descris-o atunci, pare zguduitoare: Antoine Suarez a deșirat o rază laser în două fâșii, lăsând să treacă, printr-un cristal și două contoare, fotonii, unul câte unul, pentru a măsura câți fotoni vor fi reflectați (de două oglinzi așezate exact la aceleași distanțe de sursa de lumină laser) și câți vor traversa dispozitivele; surprinzător, fotonii, cel de la stânga și cel de la dreapta, au făcut întotdeauna aceeași mișcare, de parcă s-ar fi înțeles între ei: fie se lăsau reflectați fie se lăsau refractați – dar totdeauna împreună, datorită, probabil, unor chițibușuri ale legilor – pur și simplu vrăjitorești – ale științei numite mecanica cuantelor!

De curând, reviste prestigioase ale lumii raportează despre isprava unul alt „copil minune" al fizicii și cosmogoniei, tânărul portughez Joao Magueijo, cercetător la remarcabila universitate britanică Cambridge, unde a ajuns după o bursă oferită de Imperial College din Londra.

Cum s-a întâmplat?

Ajuns la Cambridge, portughezul Joao – observând cât de mult globalizează cunoașterea, cât de repede crește aportul tuturor culturilor la tezaurul de observații, teorii și demonstrații – descoperă că fizicienii britanici pregătesc... o răscoală, așa, mai mult ca să scape de autoritarismul american în domeniul cosmogoniei. Căci, de peste ocean, un curent condus de genialul Alan Guth (de la Massachussets Institute of Technology) susține teoria că universul de după Big Bang, de la începuturile sale, era omogen, cu aceeași distribuție a temperaturii și aceeași repartiție a materiei în tot „corpul" lui. Imediat după Marea Explozie Inițială, spun savanții acestei echipe, Universul s-a dilatat ultrarapid, apoi expansiunea s-a mai domolit până la actuala rată de dilatare (care va duce, totuși, la o rarefiere teribilă a materiei: urmașii noștri de peste câteva miliarde de ani vor privi un cer de smoală, lipsit total de stele și galaxii – căci ele se vor afla la depărtări la care ochiul uman nu poate ajunge.

Magueijo, cum spuneam, simte reticența britanică față de teoria inflației Universului și ordinea universală stabilită de americani, se pune pe lucru și, genial fiind, vine cu o găselniță de o nemaipomenită cutezață: imediat după Big Bang, postulează Joao Magueijo, *parametrii fundamentali ai fizicii erau alții!* Deci să nu socotim că viteza luminii, constanta atracției universale, forța tare și forța slabă și celelalte sunt bătute în cuie, de-a lungul eternității, de către un Dumnezeu al Cosmosului ci să privim rece calculele matematice, adică ale științei celei mai apropiate de perfecțiune. Iar teoria limpede, „rotundă" și elegantă a fizicianului-matematician Joao Magueijo spune, fără putință de tăgadă, că la începutul Vremii, viteza luminii era mult, mult mai mare și că a coborât, în timp, urmare a evoluției Universului, până la valoarea la care acum o găsim stabilizată: aproximativ 300.000 km/sec., așa cum am aflat-o din experiențele lui Michelson...

Ce-i mai trebuie lui Magueijo, pentru a întoarce fizica pe dos? Ia, un fleac, dovada concretă, experimentală, că teoria lui are rădăcini în realitatea cosmică înconjurătoare. Dovadă pe care tânărul Joao speră să o găsească în „mărturisirile" subtile cu care vor veni radiațiile cosmice ultraînalte energetic, atunci când vom ști să le citim mai bine.

Dar, la urma urmei, așa ceva i s-a întâmplat și unui tânăr care lucra, la începutul secolului trecut, într-un birou de brevete din Elveția: întâi a aruncat, cu zgomot uriaș, „Teoria restrânsă a relativității", într-o revistă științifică, și abia peste câteva decenii o eclipsă de Soare și câțiva sateliți ai lui Jupiter au confirmat: da, Albert Einstein are dreptate – și Universul este infinit mai complicat decât putem noi să ne închipuim că este.

ALEXANDRU MIRONOV

Bine de ştiut

Aparent în plină sănătate, copilul dv. poate acuza simptomele unei alergii cauzate de nutriţie. Stări de vomă, colici abdominale sau diaree se declanşează la câteva minute sau după 2-3 ore de la ingerarea alimentului cauzator. Sunt simptome şi într-un fel dureri, care apar chiar şi la sugar, mai ales când acesta este hrănit artificial.

Drept complicaţii, aceste alergii de nutriţie pot instala de regulă o diaree acută cu elemente de deshidratare.

Aşadar, elementele incriminate în alergiile alimentare sunt alimentele. În multe cazuri însă nu este vorba despre o reacţie alergică propriu-zisă, ci numai de o idiosincrazie la unele substanţe din alimente. Aşa de exemplu, la unele forme de alergii, simptomele

ALERGII DE NUTRIŢIE

se pot evidenţia pe fondul unei reacţii imunologice. Astfel, albumina consumată cu alimente „traversează", nedigerată, mucoasa intestinală şi este la rândul ei depistată de complicatul sistem imunologic, ca fiind un corp străin şi în consecinţă se formează anticorpii specifici.

Cu deosebit rol de alergeni în alimentaţie se consideră a fi: oul de găină, laptele de vacă, peştele, nucile, citricele, roşiile, ţelina şi morcovii.

Se ştie că sugarul şi copilul mic reacţionează prin alergii alimentare îndeosebi la laptele de vacă şi la albumina din ouă.

Refuzul acestor alimente defineşte clar idiosincrazia lor faţă de astfel de preparate care conţin lapte sau albumină de pasăre.

Aşadar, nu-i forţaţi să consume cu orice preţ alimentele pe care vreţi să le impuneţi. Respectaţi-le alegerea, altfel copiii fac stări de vomă sau diaree. Nu-i mai puţin adevărat că spre vârsta de doi ani copilului îi dispare starea de intoleranţă la aceste albumine şi fără tratament, ajungând să bea cu plăcere lapte de vacă.

Aşa cum menţionam, alergia de nutriţie debutează în câteva minute sau la 2-3 ore după ce alimentele incriminatorii au fost consumate. Apar mai întâi reacţii pe traiectul digestiv: vomă, colici abdominale ori diaree cu urme slabe sangvinolente. În plus, se pot declanşa stări de prurit, eczemă, tulburări respiratorii.

La naşterea copilului se examinează sângele din cordonul ombilical, analiză care poate pune în evidenţă aticorpii specifici în alergiile de nutriţie.

Sugarul cu predispoziţie ar trebui să fie alăptat în primele şase luni numai la sân. Mama care alăptează să nu consume alimente cu potenţial alergic (lapte, lactate, ouă, peşte). Albumina acestora poate trece uşor la laptele matern şi poate declanşa reacţii la sugarul sensibil. Noile alimente ce se introduc în nutriţia copilului sub un an trebuie oferite în cantităţi mici şi observat foarte atent ce reacţie produc după aceea. Dacă se constată că acestea produc alergie, renunţaţi la alimentul respectiv, dar numai pentru o vreme.

Orice s-ar spune, numai nutriţia completă, cu toată bogăţia oferită de grupele alimentare de vitamine, minerale, glucide, grăsimi, asigură buna dezvoltare şi creştere a copilului.

Dr. VALERIU MANTA

Bluze preţioase şi fuste mini

S-a remarcat că în acest an, la Paris, fustele mini sunt prezente în toate colecţiile de modă. Din toate materialele şi cu o mare diversitate a desenelor. Saten simplu sau în dungi la Benetton, pliseuri sau imprimeuri florale la Kookaï, denim, la Monago... Lansate de Mary Quant în Anglia, în anii '60, fustele mini capătă „titlu de noblеţe" în Franţa graţie lui André Courrèges. De ce revin acum, în forţă? Pentru Thomas Zylberman, stilist la Carlin International, a purta fustă mini seamănă cu o revendicare. „Este un act agresiv, o veritabilă punere în scenă a trupului. Nu este întâmplător faptul că acest obiect vestimentar ultraseducător este în vogă. Modelele ostentative apar mai ales în perioadele de incertitudini economice sau politice. Ele spun că nu se sperie de viitor, căruia îi vor face faţă".

În schimb, bluzele anotimpului sunt preţioase, la fel ca bijuteriile. Cu tente exotice, o ţinută clasică poate aborda o tunică brodată sau decorată cu paiete. O tunică din bumbac, cu un motiv brodat, completat cu perle sau strasuri, reprezintă, de asemenea, unul din punctele de rezistenţă ale modei.

Gastronomice

Pentru această săptămână, cititoarea noastră fidelă, doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne sugerează câteva preparate culinare din bucătăria egipteană:

Salată de arahide

150 g arahide decojite, 4 roşii potrivite, 1 ceapă mică, boia de ardei, sare.

Arahidele se zdrobesc cât mai mărunt. Roşiile se decojesc, iar miezul se taie cubuleţe. Ceapa se toacă mărunt. Toate se amestecă, se potrivesc de boia şi sare şi se lasă un timp să se întrepătrundă.

Salată Munkatschină

150 g măsline, 4 portocale, 3 cepe mici, piper, sare.

Portocalele se curăţă de coajă şi se taie felii, ceapa se taie tot felii subţiri, măslinele se curăţă de sâmburi şi se amestecă totul. Se adaugă sare şi piper.

Peşte cu nuci

800 g peşte, 100 g nuci, 500 g roşii, 50 g stafide, 150 ml ulei, piper, sare şi ulei pentru prăjit.

Peştele curăţat se spală, se crestează pe diagonală. Se presară cu sare şi piper, apoi se pune într-o tavă cu ulei şi se coace la cuptor cu foc potrivit. Din când în când, se stropeşte cu uleiul din tavă. Nucile şi stafidele se rumenesc în ulei, apoi se scot din cratiţă. Se introduc roşiile tăiate în bucăţi, cu sare şi piper, şi se ţin pe foc până se terciuiesc. Se presează prin sită şi se pun din nou pe foc, să scadă. Peştele copt se aşază pe platou cald, se presară nucile şi stafidele, iar deasupra se toarnă sosul de roşii.

Corăbioare

500 g făină, 150 g unt, 150 ml cafea cu esenţă de portocale sau de trandafir şi apă, 150 g alune turceşti, alune americane, migdale (şi curmale), 30 g unt, 100 g zahăr, 5 g scorţişoară, zahăr pudră.

Se frământă un aluat din făină, untul topit şi cafeaua cu esenţa de portocale şi apă. Fructele se macină şi se amestecă apoi cu scorţişoară, 30 g unt şi zahărul. Din aluatul preparat se fac biluţe cât o piersică şi se apasă cu degetul până la mijloc, ca să se formeze o adâncitură. Se umplu adâncimile cu pasta de alune şi se aşază corăbioarele într-o tavă unsă, cu umplutura în sus. Se coc în cuptor până au o culoare aurie. Scoase din cuptor se presară cu zahăr pudră. Aceste preparate se pot folosi cu succes în zilele de post. Untul îl înlocuim cu margarină.

Dosarele frumuseţii

Băi relaxante

Este un lucru ştiut că un duş alternativ, cald-rece, care activează circulaţia sangvină, vă poate reface după ceasuri de activitate stresantă, readucându-vă într-o formă maximă. În plus, un gel cu rozmarin sau cu mentă accentuează starea de prospeţime. Cronobiologii au descifrat recent şi alte virtuţi ale apei, în funcţie de ora duşului. Astfel, un duş rece făcut dimineaţa (între orele 5 şi 8) contribuie la întărirea sistemului imunitar. În schimb, vara, după-amiaza, când corpul este încălzit şi afară este, de asemenea, cald, nu se recomandă duşuri reci, care ar putea crea probleme circulatorii grave, ci duşuri călduţe.

La fel de relaxantă poate fi şi o baie, cu temperatura apei de 37º, în care aţi pus un săculeţ cu plante: muşeţel, sunătoare, fân. Dacă aveţi probleme cu circulaţia periferică, o baie cu făină de muştar este ideală. Pentru pielea sensibilă şi uşor iritabilă se recomandă un săculeţ cu 0,5 kg de tărâţe. Efectul este calmant şi emolient. După o astfel de baie puteţi acţiona pentru înlăturarea celulelor moarte de pe pielea întregului corp. Gomajul se poate face cu germeni de gâu amestecaţi cu tărâţe. Un gomaj la fel de eficient se poate face cu sare grunjoasă. Nu uitaţi că se recomandă să acţionaţi mai ales asupra zonelor cu probleme: coate, genunchi, coapse, fese şi abdomen. Pielea va fi extrem de catifelată.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 14
Valabil până pe data de: 10 APRILIE 2003

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Reflecţii psihologice

CUI ÎI ESTE FRICĂ DE... IUBIRE?

Ni se întâmplă să constatăm adesea, în jurul nostru, femei mereu încruntate, arţăgoase, antipatice, cărora în permanenţă „le tună şi le fulgeră". De ce oare acest gen de femei sunt incapabile să se facă plăcute? Studiindu-le, psihologii au ajuns la concluzia că, în general, pentru ele plăcerea rămâne un tabu. Totul este generat de lipsa încrederii în sine. Pierderea încrederii în sine sau frica de necunoscut transformă plăcerile simple ale vieţii în ceva inaccesibil unora. Dr. Isabella Korolitski ne aminteşte că plăcerea este tot ceea ce bucură fiinţa umană. Registrul acesteia este neaşteptat de larg şi poate lua forme diferite în funcţie de personalitatea fiecăruia, fiecare poveste fiind interpretată diferit de fiecare persoană. Oricum, există şi circumstanţe când plăcerea poate fi sursă de nelinişte. În cazul sexualităţii, frica de a pierde plăcerea fizică poate fi sursă de angoase. Astfel, se încearcă să se evite emoţia iubirii şi, implicit, plăcerea iubirii, de frica diminuării ei treptate sau chiar a pierderii ei. Sunt femei care evită plăcerea de frica suferinţei declanşate de finalul, considerat de ele, inexorabil. Pentru a depăşi frica de „după", spun psihologii, trebuie consolidată încrederea în sine şi în viaţă. A merge spre necunoscut presupune un risc, dar toate pulsaţiile vieţii pot fi sursă de angoase.

Plăcerea este cea care ne pune în relaţie cu ceilalţi. Dar, a fi „şef de orchestră" în acest domeniu presupune o perfectă autonomie. Astfel se naşte un conflict specific feminin ce se referă la locul pe care va putea să-l acorde o femeie independentă prietenului sau ideii de cuplu. Psihologii spun că este firesc să se înveţe a se renunţa la unele plăceri pentru a accede la altele, mai profunde, de altă durată. În orice circumstanţe însă, pentru a câştiga „teren" şi stabilitate, femeia trebuie să se facă plăcută. Fiecare o poate face cu succes, punându-şi într-o lumină favorabilă calităţile. Paşii următori se deprind simultan cu consolidarea încrederii în sine.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Astmul atacă primăvara!

Astmul are numeroase cauze, dar printre ele se află şi reacţia alergică la polen. Şi cum primăvara, renaşterea naturii înseamnă încărcarea aerului cu particulele microscopice, dar agresive pentru alergici, provenite din explozia de flori, viaţa astmaticului nu e foarte uşoară.

Astmul este maladia care se manifestă prin crize în timpul cărora persoana în cauză are dificultăţi de respiraţie, deoarece diametrul bronhiilor se îngustează, împiedicând aerul să pătrundă şi să iasă din plămâni în cantităţi normale. În general, crizele apar în cursul nopţii iar în funcţie de vârstă, durata poate fi de mai scurtă sau mai lungă durată: la copii este mai scurtă, dar mai intensă, în timp ce la adult se întinde pe o durată mai lungă şi este progresivă ca intensitate.

Ce se petrece în timpul unei crize?

În timpul crizei, diametrul bronhiilor se îngustează, la originea acestui fenomen putând să stea trei motive:

- producerea de spasme musculare la nivelul cuştii toracice – o contracţie necontrolabilă şi involuntară a diafragmei sau a muşchilor intercostali.
- inflamarea mucoasei sistemului respirator, ca urmare a unei reacţii alergice sau a unei infecţii;
- creşterea cantitativă a secreţiei de mucus – o substanţă naturală care ajută plămânii să fie mereu umezi –, ca urmare a unei infecţii.

Ce stă la originea bolii?

Există trei posibilităţi:

- factorii ereditari; statisticile evidenţiază în mod cert că astmul este mult mai frecvent în „familiile de astmatici" decât în cele de non-astmatici. Deşi cercetătorii sunt unanim convinşi că în declanşarea astmului există un factor de risc ereditar, până în prezent nu au fost identificate toate genele implicate în apariţia bolii, motiv pentru care deocamdată se vorbeşte doar de „un teren familial propice";
- alergia se află, în numeroase cazuri, la originea crizelor de astm şi poate fi, de asemenea, legată de o „moştenire de familie", dar nu neapărat;
- infecţiile repetate ale aparatului respirator pot duce la contractarea unui astm.

Ce poate agrava boala?

Trei sunt situaţiile care pot agrava astmul, când boala este deja instalată:

- anumiţi factori meteorologici – aerul rece şi uscat sau presiune atmosferică crescută, cu efect constrictiv asupra plămânilor;
- efortul fizic prelungit, care impune o activitate foarte intensă, pe o durată mai lungă de timp a plămânilor, pentru a capta cantitatea de oxigen necesară efortului muscular;
- poluarea atmosferică cu agenţi iritanţi cum ar fi gaze, praf, polen etc.

Care sunt formele cele mai grave ale maladiei?

Când bolnavul are mai mult de cinci crize pe săptămână, astmul este considerat într-o formă severă. Nu însă cea mai agravă. Există situaţii în care criza are o formă acută, ce pune în pericol viaţa, fiind prelungită şi rezistentă la medicamentele specifice. Bolnavul trebuie în cel mai scurt timp posibil spitalizat, altfel riscând să-şi piardă viaţa.

Deosebit de important de ştiut este şi faptul că astmul care nu este tratat degenerează şi se agravează pe parcursul timpului, putând duce la insuficienţă respiratorie şi insuficienţă cardiacă mortale. De aceea, boala nu trebuie niciodată neglijată, chiar dacă la debutul ei crizele par rare şi suportabile.

Cum se îngrijeşte astmul?

Deşi nu este încurajator, adevărul e că până în prezent medicina nu dispune de un remediu 100% eficient în tratarea astmului. Când astmul dispare câteodată, acest lucru se întâmplă într-o manieră spontană. Tratamentele medicamentoase care se utilizează la ora actuală îi oferă însă pacientului îngrijiri menite să atenueze presiunea bolii asupra vieţii lui de zi cu zi. Tratamentele aplicate sunt împărţite în trei mari categorii:

- tratament simptomatic – cel care se aplică în timpul crizelor de astm, în scopul reducerii efectelor nefaste asupra respiraţiei şi opririi crizei. Imediat ce criza începe, bolnavul trebuie să-şi administréze medicamente bronhodilatatoare sub formă de aerosoli, inhalatori şi comprimate. Efectul medicamentelor este în general foarte rapid, în sensul că împiedică micşorarea diametrului bronhiilor;
- tratament de fond – are drept scop evitarea apariţiei crizelor sau, cel puţin, rărirea acestora. De obicei, se folosesc două tipuri de medicamente: antiinflamatorii (de exemplu, pe bază de corticoizi cu rol în diminuarea inflamaţiei şi protejarea bronhiilor) şi antialerice (în cazul în care astmul are la origine alergii sau când este un astm de efort);
- tratamente complementare, cum ar fi: desensibilizarea faţă de anumiţi alergeni (polen, praf, păr de animale, acarieni etc.); kineziterapie respiratorie care ameliorează respiraţia bolnavului; chiar şi tratamente psihologie, care ajută bolnavul să reacţioneze mai bine (de exemplu să-şi controleze panica) în timpul crizei.

DE REŢINUT:
Infecţiile respiratorii provocate de răceli şi gripe pot agrava simptomele astmului. De aceea, adulţii cu astm cronic ar trebui să se vaccineze antigripal, anual.

Astmaticul are voie să facă sport?

Cu ani în urmă, medicii îi sfătuiau pe pacienţii cu astm să nu facă nici un fel de efort fizic. Acum, tot ei sunt cei care susţin că mişcările fizice regulate şi bine dozate sunt folositoare, mai ales în formele uşoare sau medii de astm. Cu alte cuvinte, nu există interdicţie în privinţa practicării sportului, mai ales că mişcarea fizică creşte rezistenţa organismului în general iar din punct de vedere psihic ajută persoana în cauză să nu facă o obsesie din suferinţa respectivă. Singurul lucru important este alegerea unui sport care să nu presupună efort fizic intens şi prelungit (alergări, sporturi ale sezonului rece, cum ar fi schiul pe distanţe mari şi abrupte etc.). Sportul cel mai indicat este înotul iar ca mişcare fizică la îndemâna oricui se poate recurge la mersul pe jos sau la mersul lejer pe bicicletă. În funcţie de particularităţile fiecărui caz, medicul este cel mai în măsură să recomande practicarea unui sport sau evitarea efortului fizic.

Este o maladie frecventă?

Din cauza poluării aerului din ce în ce mai intense, a abuzului de medicamente fără recomandare medicală, a alimentelor în majoritate prelucrate industrial sau cu adaosuri de substanţe care să le prelungească prospeţimea, numărul cazurilor de astm tinde să crească, OMS considerându-l o problemă serioasă de sănătate publică. În România se estimează că incidenţa astmului în rândul copiilor este între 2 şi 4%. La adult, astmul este o boală pe care, în majoritatea cazurilor, o poartă cu el din copilărie, chiar dacă pe parcursul vieţii a înregistrat şi perioade de remisiune (de exemplu, la pubertate, pentru ca mai târziu să apară din nou). Din ce în ce mai frecvent este şi astmul profesional; e vorba de astmul legat de alergii căpătate în urma contactului cu anumite substanţe din mediul de muncă (alergia la făină a brutarului, la vopsea a vopsitorului, la păr de animale a veterinarului etc.).

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Astmul nu împiedică viaţa normală

Că este aşa o dovedesc nume sonore, de personalităţi din întreaga lume, care, deşi erau astmatice, au dus o viaţă normală, dinamică şi foarte activă. Iată câteva exemple: Leon Gambetta, mare om politic francez de la sfârşitul secolului 19, care a contribuit la naşterea celei de-a III-a Republici Franceze; Ernesto Che Guevara, medic argentinian, luptător de frunte împotriva dictaturii din America Latină, participant la revoluţia din Cuba, alături de Fidel Castro; Mark Spitz, înotător american, câştigător a şapte medalii de aur la Jocurile Olimpice din 1972.

Viaţa e o luptă, în cea mai mare parte cu tine însuţi

PSIHOLOGUL
la dispoziţia dumneavoastră
ANCA DONŢU

– Cititorul nostru Marius V. (din Craiova) se află într-o stare avansată de depresie şi ne cere un sfat pentru a ieşi din impas.

– Dragă Marius, o să încerc să-ţi răspund, sper că nu prea târziu. Din ultimele tale rânduri, eu înţeleg că totuşi ai vrea să fii ajutat. Aşa că să încercăm.

În primul rând, cine ţi-a pus diagnosticul de depresie? Ai consultat un psiholog, un medic, ceva? Tendinţele suicidare ar fi un simptom al depresiei, dar nu e întotdeauna aşa simplu, ca la carte...

În al doilea rând, la vârsta ta, mi se pare normal să-ţi doreşti o femeie, să visezi, să ai fantezii despre asta. Le îndepărtezi poate tocmai pentru că te străduieşti prea mult. Ştii, fetele nu prea sunt atrase de băieţii pe care îi simt la dispoziţia lor. Nu mai e nici o provocare acolo. Dimpotrivă, băieţii, bărbaţii care par inaccesibili, „durii", le incită, îţi încearcă puterile de seducţie pentru a-i cuceri. Şi fiind din acest motiv şi concurenţa mare, au cu atât mai mult sentimentul că sunt atrase de ei, că îi iubesc. Deşi poate nu e aşa... Spui că unele fete sunt atrase de partea materială şi te evită, poate şi din cauză că nu eşti realizat. Ar putea să fie şi asta un motiv, ce-i drept. Nu mai ai 19-20 de ani. Dar apropo, ce şcoală ai terminat, ce calificare ai? Cred că la un moment dat ai spus ceva important. Ţi-e greu să te adaptezi. Totul e să înţelegi de ce.

În legătură cu „slăbiciunea ta fizică şi organică", întotdeauna ai fost mai mic, mai slab decât cei de vârsta ta? Sau doar de la o anumită vârstă? Părinţii tăi ce statură au? Prietenii tăi au profitat de tine? Asta se poate întâmpla oricui. Peste tot sunt şi oameni care profită de cei din jur. Totul e să-i tratezi cu importanţa pe care o merită. Dacă sunt oameni de nimic, tratează-i ca atare.

În ceea ce priveşte masturbarea, mi se pare destul de firesc, mai ales că te preocupă faptul că fetele te resping. Preocuparea pentru viaţa ta sexuală (sau lipsa ei) poate duce la o creştere a libidoului. Dar ce anume te deranjează, de fapt? Ai vreun disconfort în timpul masturbării sau e vorba despre concepţia că masturbarea face rău? Dacă ţii neapărat să recurgi la un remediu, încearcă nişte ceaiuri sau pastile antistres (tot pe bază de plante). Te vor ajuta în mod sigur să te mai relaxezi. Încă ceva. La singurătate, boală, moarte numai tu poţi să te condamni, chiar dacă nu în mod conştient. În momentul în care renunţi să lupţi. Viaţa e o luptă, în cea mai mare parte cu tine însuţi.

Dacă vrei să recurgi la autosugestie, trebuie să faci un antrenament cu un specialist, care să te înveţe cum să faci asta. În plus, nu oricine răspunde la (auto)sugestie. Nu toţi oamenii sunt sugestionabili. De fapt, de aia există şi atâtea metode de psihoterapie. Pentru că fiecare psihoterapeut e mai potrivit pentru o anumită metodă şi fiecărui pacient i se potriveşte mai bine o anumită metodă. Dar, repet, trebuie să încerci întâi cu un specialist, nu aşa, după ureche.

Chiar dacă nu ai bani să mergi la un cabinet particular, mai sunt psihologi şi la policlinici, sau psihiatri care practică psihoterapia. Merită să cauţi, totuşi, sau poate la un spital. Poţi să-l rogi chiar pe medicul tău de familie să-ţi recomande pe cineva. Nu renunţa. N-ar avea nimeni de câştigat!

MIHAELA DOROBANŢU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Manole Chirilă din Bucureşti. Medicamentele anticoagulante care vi s-au prescris după accidentul vascular cerebral sunt obligatorii şi pe termen lung. Accidentul vascular pe care l-aţi suferit, pe fondul diabetului, dovedeşte că sângele este mai vâscos, ceea ce face să se coaguleze mai uşor şi să formeze mici cheaguri capabile să astupe arterele mai subţiri, cum ar fi cele care alimentează creierul. Anticoagulantele au tocmai rolul de a ameliora circulaţia sangvină cerebrală

ROLUL MEDICAMENTELOR ANTICOAGULANTE

prin fluidificarea sângelui. Atâta timp cât analizele periodice (glicemie, colesterol, rata coagulării sângelui etc.) sunt în limitele valorilor normale înseamnă că tratamentul, dieta şi regimul de viaţă sunt bine recomandate. Sintromul sau Semionul sunt medicamente anticoagulante care previn formarea de cheaguri şi deci diminuează riscul unui nou accident vascular. De aceea anticoagulantul trebuie luat cu conştiinciozitate, în doze corectate în funcţie de rezultatul analizei periodice (o dată pe lună) a ratei de coagulare a sângelui.

LA CE SUNT BUNE COŞMARURILE?

În cadrul mai multor teste efectuate cu un număr semnificativ de voluntari – în cadrul Universităţii Oklahoma, SUA – s-a constatat că sporirea numărului de ore de somn conduce la întărirea memoriei. De altfel, acest fapt ştiinţific era deja cunoscut, însă experimentele cele mai recente au scos la iveală un aspect surprinzător: coşmarurile au un rol important în acelaşi proces de stabilizare a memoriei recente şi a celei de lungă durată. În timpul producerii unui coşmar, „faza mişcării rapide a ochilor" este mai lungă şi ritmul cardiac mai intens. Dar cum să produci „la comandă", unor persoane fără probleme psihice, coşmaruri?

Oamenii de ştiinţă au apelat la graficieni, fotografi şi cineaşti pentru a putea genera un somn cu scenarii de groază. Dintre numeroasele oferte de acest gen, cel mai mare impact l-a avut imaginea fizionomiei unui ciclop rănit, realizată pe calculator de un fotograf anonim. Fotografia alăturată – care nu ar trebui să fie privită intens de cardiaci – a avut cel mai mare impact psihic asupra unui lot de adolescenţi cu vârste cuprinse între 14 şi 16 ani. Se mai spune că astfel de coşmaruri întăresc concentrarea în timpul studiului.

POATE FI CONTESTAT GUTENBERG?

Inventatorul care a schimbat lumea, „omul care a adus lumină" democratizând răspândirea culturii (până atunci privilegiu al celor sus-puşi) a fost un om atât de modest, încât nu se cunosc cu precizie nici datele sale biografice, nici data la care a făurit prima sa tiparniţă. Johann Gänsfleisch zis Gutenberg (după numele casei părinteşti din Mainz, Germania) s-a născut între 1397 şi 1400, într-o familie respectabilă. De la tatăl său, Friedrich, a moştenit pasiunea pentru prelucrarea aurului şi şlefuirea pietrelor preţioase, iar aptitudinile sale de bijutier aveau să-i fie de mare folos pentru confirmarea paternităţii invenţiei sale istorice – tiparul cu caractere mobile.

Portretul lui Gutenberg

Nu se ştie mai nimic despre tinereţea lui, cert este că în anul 1934 se află la Strasbourg. Despre activitatea lui de aici se cunosc câteva aspecte deosebit de importante numai din actele unui proces în care a fost implicat Gutenberg; în acele documente juridice se precizează că deja tipărea „rechizite" şi avea o afacere cu acest profil, pe lângă activităţile de bijutier. Numai că din aceeaşi perioadă ne-au parvenit şi documente care vorbesc despre alte persoane care se ocupau cu tipăritul sau aveau preocupări în acest sens, precum Konrad Sas şi un anume Waldvogel, care făcea „scriere artificială". Aici, spun unii autori, ar putea apărea urme firave de îndoială asupra priorităţii invenţiei tiparului. Numai că genialul Gutenberg apucă să tipărească în 1448 „Poemul judecăţii de apoi" şi „Calendarul anului 1448", iar caracterele folosite de el sunt inconfundabile. Majoritatea covârşitoare a autorilor afirmă că este aproape sigur că Gutenberg a construit o tiparniţă înainte de anul 1440. Iar ideile sale în această privinţă au fost repede copiate de alţi conaţionali, fără însă ca vreunul să aibă prioritate.

Johann Gutenberg este tipograful primei Biblii (numită şi „Biblia la 42 de rânduri"), care reprezintă şi prima carte tipărită vreodată în lume. Anul de graţie al acestui eveniment este 1455, iar „sponsorul" a fost magnatul german Johann Fust. Istoricul eveniment s-a petrecut la Mainz. Ilustrul inventator a folosit 290 de simboluri autonome (tipar mobil), pe bază de plumb, şi o cerneală de fabricaţie proprie. Se spune că Gutenberg a amenajat tiparniţa dintr-o veche presă de struguri... Deşi strâns cu uşa din cauza datoriilor făcute pentru achiziţionarea materialelor (Fust îl dă în judecată), Gutenberg se ambiţionează, doi ani mai târziu, să realizeze o ediţie tip bijuterie a Bibliei. El se preocupa cu minuţiozitate de sculptarea fiecărei litere şi semn, încercând să imite cât mai fidel scrierea caligrafică de mână (este şi inventatorul cursivelor). Astfel, în anul 1457 tipăreşte „Biblia" (la „36 de rânduri", adică atâtea câte erau pe o pagină) în 200 de exemplare. În 1460 mai iese de sub tiparul său un lexicon alfabetic şi de gramatică intitulat „Catholicon".

Celebra instalaţie de tipărit, de fapt o presă pentru struguri înnobilată de harul lui Gutenberg; pe ea sunt incrustate anul 1441 şi iniţialele „J" şi „G"

Poate fi contestată paternitatea invenţiei? Dacă Gutenberg n-ar fi fost dat în judecată (procesul s-a desfăşurat la 14 martie 1434) şi în actele aferente nu s-ar fi specificat cu ce se ocupa, probabil că aceia care i-au furat ideile ar fi reuşit să-şi impună falsa prioritate. Arhivele spun că în epocă existau aproximativ o mie de maeştri tipografi, majoritatea de origine germană, care activau în aproape toate ţările vestice ale Europei, în deceniul 1461-1470... Din păcate, Gutenberg cel mereu plin de datorii şi târât prin procese moare într-un deplin anonimat, pe când era găzduit de milă de arhiepiscopul Adolf de Nassau. Nu se ştie exact când, în 1467 sau 1468. Răspândirea culturii începea să se amplifice şi, spun istoricii, debuta un proces revoluţionar de intelectualizare. Gutenberg, dat în judecată chiar şi de logodnica sa din Strasbourg, a făcut de unul singur o revoluţie mondială.

INSTANTANEE

„Anunţuri matrimoniale" tribale

Studiind elementele de cultură şi formele de comunicare ale mai multor triburi din Kenia, antropologii au descoperit existenţa unor obiceiuri vestimentare şi decorative, la femei dar şi la bărbaţi, cu scop de a atrage atenţia asupra faptului că respectivii membri ai tribului vor să-şi întemeieze o familie.

Acolo unde comunităţile tribale sunt desfăşurate pe teritorii largi şi practic localnicii trăiesc oarecum izolaţi şi comunicarea verbală este îngreuiată, femeile obişnuiesc să dea de ştire asupra intenţiilor de a forma o pereche, prin purtarea unor coliere sofisticate (de natură vegetală, cu sau fără pene), a unor bentiţe şi a unor şiraguri de mărgele, în diverse culori, în conformitate cu vârsta lor. Ele mai comunică prin astfel de ornamente şi că sunt văduve sau că n-au mai fost măritate, dacă sunt mai înstărite sau mai sărace. Bărbaţii dornici să-şi găsească perechea poartă un fel de corsete colorate din ce în ce mai deschis pe măsură ce sunt mai în vârstă, în pofida faptului că de obicei sunt foarte sumar îmbrăcaţi. Cercetătorii care au studiat aceste „anunţuri matrimoniale" afirmă că aceste elemente sunt purtate tot timpul şi nu cu un anumit prilej – de exemplu la ceremoniile tribale. Şi asta pentru că norocul se poate ivi oricând, iar cele mai multe triburi din Kenia nu cunosc obiceiul peţitului.

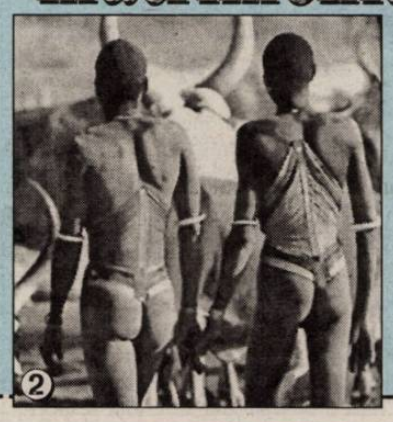

❶ *Femeie din tribul mohaio, la care mărimea colierului anunţă o vârstă mai înaintată, şiragurile de mărgele spun că este înstărită, iar bentiţa exprimă văduvia.*

❷ *Bărbaţi mohaio purtând corsete, în pofida temperaturilor de peste 38-40 de grade. La cei de până-n 25 de ani, culoarea este neagră sau gri, iar la cei de peste 25 este roz sau roşie.*

MAN RAY

explozia de fantezie

Violon d'Ingres (1924), capodopera care a făcut înconjurul lumii; artistul sugerează că femeia este pasiunea (vocaţia) principală a bărbatului, contrazicând astfel adevăratul sens al expresiei „violon d'Ingres", care înseamnă talent cultivat pe lângă profesiunea de bază

Marele artist fotograf Man Ray (pseudonimul lui Emmanuel Radnitsky, născut la Philadelphia în 1890) a fost unul dintre cei mai frumoşi şi neliniştiţi „nebuni" ai suprarealismului în domeniul prelucrării fanteziste a imaginilor. Deturnând obiectele de la destinaţia lor banală, Ray a creat calambururi uluitoare, căci una dintre devizele vieţii sale a fost: „vreau să mă surprind pe mine însumi!"

A activat la New York, făcând fotografii obişnuite, până când s-a întâlnit cu liderul mişcării dadaiste din acea metropolă, Marcel Duchamp. Evenimentul s-a dovedit a fi epocal pentru cariera lui Ray. Curentul *dada,* al revoltaţilor împotriva tuturor convenţiilor în artă şi literatură, i s-a potrivit ca o mănuşă fotografului în care deja mustea „rebeliunea" contra a tot ceea ce însemna învechit în arta fotografică. Şi, din 1921, Man Ray se alătură dadaiştilor din Paris, unde s-a împrietenit, printre alţii, cu scriitorul Tristan Tzara şi pictorul Marcel Iancu, veniţi de la centrul dada din Zürich). Începe perioada de glorie a lui Ray, când miile de „rayograme" (cum le spunea el) încep să fie publicate cu mare succes în cele mai importante reviste din Franţa, SUA etc. Expoziţiile de artă modernă îl găzduiesc şi-l promovează cu frenezie, iar Man Ray devine treptat cel mai important artist fotograf al epocii interbelice. Aşa se face că numai la 40 de ani apar o biografie a sa şi retrospective cuprinzând peste cinci mii de rayograme selectate din peste 15 mii (unul din albume este prefaţat chiar de Tristan Tzara). Man Ray nu şi-a denumit capodoperele

Lacrimi (1925); cinci perle izvorăsc asimetric din ochii femeii. De fericire? De tristeţe?

sale „rayograme" din pură mândrie. Artistul a fost şi un mare inventator de tehnici fotografice, explodând parcă de inventivitate şi jucându-se serios cu realitatea pe care o remodelează după fantezia sa tulburătoare. Celebrul său autoportret, în care ochii sunt clopote de sonerie iar gura este butonul soneriei, spune totul despre imaginaţia debordantă a maestrului...A iubit femeile, viaţa şi a găsit mijloacele pentru a reda frumuseţea sufletească şi trupească a lor. S-a căsătorit cu Juliet, pe la 50 de ani, şi s-a despărţit pentru totdeauna de ea în 1976. Mormântul lui se află la Montparnasse, căci Franţa a fost ţara care i-a preţuit opera, New York-ul privindu-l mai mult ca pe un neastâmpărat geniu. Ca şi Dalí (în domeniul picturii), Man Ray i-a învăţat pe artiştii fotografi ai secolului XX (şi nu numai) că talentul neînsoţit de inventivitate creează „o mare plictiseală".

Alb şi negru (1926); femeia îşi contemplă negativul, încercând să se cunoască mai bine

Autoportret (1916); ansamblul reprezintă de fapt spiritul clocotitor al artistului care, vai!, se sprijină pe o pânză de păianjen

Pagină realizată de **PAUL IOAN**